

Č. j./Sp. zn./Typ

MD-57750/2025-910/44
MD/57750/2025/910

Vyřizuje/Útvar/Telefon

Mgr. Filip Danko, 910
+420 2251 31451

Datum

Praha
22.10.2026

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor krajský stavební úřad, věcně příslušný podle § 2e odst. 1 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění účinném do 31.12.2023, rozhodnutím č. j. JMK 82783/2025 ze dne 02.06.2025 k žádosti Ředitelství silnic a dálnic ČR, které ji podalo dne 25.01.2023:

schválil záměr „**I/73 Bořítov–Svitávka**“ na vyjmenovaných pozemcích v k. ú. Bořítov, Drnovice, Lysice, Sebranice u Boskovic, Skalice nad Svitavou, Svitávka a Voděradý u Kunštátu, stanovil druh a účel stavby, uvedl základní popis záměru, pozemky dotčené kácením dřevin, které vyžadují povolení kácení, určil prostorové uspořádání stavby a vymezil území dotčené vlivy stavby (výrok I.)

povolil kácení dřevin (výrok II.)

rozhodl ve věci výjimek ze zákazů u zvláště chráněného druhu rostliny a zvláště chráněných druhů živočichů (výrok III.)

povolil umístění a provádění stavby v silničním ochranném pásmu silnice I/43 (výrok IV.)

povolil umístění a provádění stavby v silničním ochranném pásmu silnic II/376 a III/37722 (výrok V.)

povolil umístění a provádění stavby v silničním ochranném pásmu silnic II/150, II/376, III/3764, III/3765, III/3767, III/37420, III/37429, III/37722 (výrok VI.)

stanovil podmínky pro umístění, projektovou přípravu a provedení záměru včetně záměru dočasného (nečíslovaný výrok začleněný za výrok VI.)

stanovil dobu platnosti územního rozhodnutí na pět let ode dne nabytí právní moci tohoto územního rozhodnutí (výrok VII.).

Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání:

– v celém rozsahu kromě výroku III. d)

1. **Spolek Obchvat, z.s.**, Stojanova 766/7, 669 02 Znojmo, IČ 26606119
2. **Spolek zdravého bydlení Chrudichromy**, č.p. 79, 680 01 Chrudichromy, IČ 08862885
3. **Za lepší životní prostředí, z. s.**, č.p. 38, 680 01 Sudice, IČ 22717757

4. **Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích, z. s.,** U luhu 246/18, 635 00 Brno, IČ 26653486
5. **Občané za ochranu a rozvoj zdravého bydlení v Jinačovicích a okolí, z.s.,** č.p. 213, 664 34 Jinačovice, IČ 26982285
6. **Spokojené Díly, z. s.,** Foglarova 1817/57, 664 34 Kuřim, IČ 22672818
7. **Drásovská iniciativa, z. s.,** Vinohradská 196, 664 24 Drásov, IČ 02835029
8. **Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s.,** č.p. 152, 666 03 Malhostovice, IČ 14395673
9. **Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Bosonohách z.s.,** Pražská 469/29, 642 00 Brno, IČ 26660407
10. **Občané za D43 jako obchvat celého Brna, z.s.,** Kuršova 994/28, 635 00 Brno, IČ 75053446
11. **Ochránci Brněnské přehrady a okolí, z.s.,** Laštůvkova 729/25, 635 00 Brno, IČ 64331199
12. **MUDr. Eva Škrabalová,** Samota-Hrázka č.p. 161, 67971 Lysice, **Bc. Helena Škrabalová,** Nýrov 70, 67972 Kunštát na Moravě, **Bc. Pavla Katerincová,** Slunečná 1507, 67201 Moravský Krumlov
13. **Dana Vonková,** Dolní louky 249/13, 635 00 Brno
14. **Naše Kníničky, z.s.,** Dolní louky 249/13, 635 00 Brno, IČ 22908731
15. **Lenka Němcová,** Otakara Kubína 2159/6, 680 01 Boskovice
16. **PĚKNÝ JIH z.s.,** Moravanská 86, Brno, IČ 22725351
17. **Občané za ochranu kvality bydlení a životního prostředí v Troubsku, z.s.,** Hodakova 582/27, 664 41 Troubsko, IČ 26986043
18. **Mgr. Věra Prosová,** Mladkov 50, 679 01 Skalice nad Svitavou
- v celém rozsahu
19. **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu,** Körnerova 219/2, 602 00 Brno, IČ 67010041.

Ministerstvo dopravy, odbor infrastruktury, jako správní orgán příslušný podle § 2e odst. 3 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění účinném do 31.12.2023 (čl. II bod 2. zákona č. 465/2023 Sb.) ve spojení s přechodným ustanovením § 330 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, přezkoumalo odvoláními napadené rozhodnutí v rozsahu stanoveném v § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) v souladu s ustanovením § 68 odst. 2 správního řádu označuje účastníky řízení, na které se toto rozhodnutí vztahuje (§ 27 odst. 1 správního řádu), samostatně v rozdělovníku tohoto rozhodnutí, který pro tento účel tvoří nedílnou součást jeho výrokové části, a rozhodlo takto:

I.

Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu **se** rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru krajský stavební úřad, č. j. JMK 82783/2025 ze dne 02.06.2025 **mění** ve výrokové části takto:

A.

Do **výroku I.** se za dosavadní text na straně 7 ve znění:

Součástí záměru jsou rovněž přeložky sítí veřejné technické infrastruktury (I. a II. březovského vodovodu, elektro VN, elektronických komunikací, STL a VTL plynovodů), které jsou se stavbou v kolizi, úpravy stávajících a návrh nových oplocení, úpravy koryt vodních toků a realizace vodních tůň a kompenzačních opatření ke zmírnění vlivů záměru na životní prostředí.

vkládá nová věta, která zní:

Kompenzační opatření nestavební povahy, která jsou popsána anebo zakreslená v příslušných částech dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby (zejména v technických zprávách nebo výkresech obsažených v části D dokumentace objektů) představují nepodkročitelný standard.

B.

Do **výroku II.** se za dosavadní text **vkládá** text ve znění:

KrÚ dále na základě podmínek č. 26 a 27 závazného stanoviska Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, č. j. JMK 15318/2023 ze dne 30.01.2023 ve znění revizního závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí č. j. MZP/2025/240/2490 ze dne 08.12.2025 ukládá žadateli dodržet tyto povinnosti, které se týkají náhradních výsadeb, jež jsou navrženy jako součást objektové skladby záměru a jsou tedy jeho součástí:

1. Do jednoho roku od plošného kácení dřevin bude provedena výsadba nových dřevin, která je součástí stavebních objektů SO 320.1 Úprava Lysického potoka (částečně), SO 390 Tůň Lysice, SO 392 Tůň Sebranice, SO 393 Tůň Voděrady, SO 870 Kompenzační opatření KÚ Bořitov, SO 871 Kompenzační opatření KÚ Lysice, SO 872 Kompenzační opatření KÚ Drnovice a SO 873 Kompenzační opatření KÚ Voděrady. Zbývající část nové výsadby bude provedena nejpozději do jednoho roku od zprovoznění silnice, popř. od dokončení úprav vodních toků.

2. O vysazené dřeviny bude zajištěna následná péče po dobu pěti let ode dne jejich vysazení, spočívající především v zajištění a údržbě ochrany proti poškození (zejména zvěří, větrem), v zajištění zálivky v době přísušku, odplevelování a případném výchovném řezu. V případě uhynutí budou sazenice v nejbližším vhodném ročním období nahrazeny novými s tím, že počátek následné péče se bude vztahovat k výsadbě náhradních sazenic.

C.

Do **výroku III.**, za stávající text v písmenu d) **se** ve větě: „Souhlasy s výjimkou ze zákazu pod body a) až c) jsou uděleny za níže stanovených podmínek č. 17 až 35.“ tečka na konci věty nahrazuje slovy „, 35a. a 35b.“.

D.

Podmínky stanovené za výrokem VI., v části „Pro umístění, projektovou přípravu a provedení záměru včetně záměru dočasného se stanoví tyto podmínky:“, **se mění** takto:

1. hlavní podmínka (první úrovně seznamu) č. **14.** nově zní:

Kácení může být provedeno u stavebních objektů, jež nevyžadují stavební povolení, od data nabytí právní moci územního rozhodnutí. U ostatních stavebních objektů může být kácení provedeno od data nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se realizace záměru povolí.

2. v souboru podmínek (první úrovně seznamu) č. **17.**, v části nadepsané „Biologický dozor především“:

a. dílčí podmínka (druhé úrovně seznamu) a. nově zní:

a. bezprostředně před zásahem do území dotčeného záměrem vypracuje tzv. „ekorukověť stavby“, která bude neprodleně předána ke schválení Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí (příslušnému orgánu ochrany přírody a krajiny). Až po tomto schválení bude následně možné zásahy realizovat. „Ekorukověť stavby“ bude obsahovat obecné zásady a povinnosti zhotovitele pro omezení dopadu realizace stavby na životní prostředí, seznam citlivých lokalit a příslušných stavebních objektů. Ke každé citlivé lokalitě budou stanoveny konkrétní postupy – omezení nebo zastavení určitých stavebních prací po určitou dobu, záchranné transfery, ochranná opatření apod. Krajský úřad pak stanoví, které činnosti budou podléhat zvýšené kontrolní činnosti a vyhradí si právo na informování o jejich provádění s předstihem před jejich zahájením, jedná-li se o činnosti, pro které není kontrolní činnost již stanovena jako nedílná součást na základě závazného stanoviska Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, č. j. JMK 15318/2023 ze dne 30.01.2023 ve znění revizního závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí č. j. MZP/2025/240/2490 ze dne 08.12.2025;

b. **se** tečka na konci dílčí podmínky (druhé úrovně seznamu) n. **nahrazuje** středníkem a **vkládá se** nová dílčí podmínka (druhé úrovně seznamu) o.:

o. průběžně zaznamenává prováděné činnosti ve vztahu ke zvláště chráněným druhům (datum, počet druhů a jejich jedinců, provedené opatření) do stavebního deníku.

3. hlavní podmínka (první úrovně seznamu) č. 33. nově zní:

Svahy pozemních komunikací (zejména SO 801, příp. rovněž SO 806.1 až SO 806.7) a plochy kompenzačních opatření (SO 870 až SO 874) budou osety druhově bohatšími travními směsmi v souladu s předpisem Ministerstva dopravy - TP 99 Vysazování a péče o silniční vegetaci či AOPK ČR vydaným Standardem péče o přírodu a krajinu SPPK C02 007:2018 - Krajinné trávníky. V případě, že nejsou možnosti druhového složení limitovány, např. požadavky na stabilitu svahů, je třeba dosáhnout nejméně 20% zastoupení bylin a jetelovin.

4. se za dosavadní hlavní podmínku (první úrovně seznamu) č. 35 **vkládají** tyto nové hlavní podmínky (první úrovně seznamu) označené „**35a.**“ a „**35b.**“ ve znění:

35a. *Biologický dozor v místě stavby provede aktuální záchranný transfer nalezených jedinců zvláště chráněných druhů, kterým by jinak hrozilo zvýšené riziko zranění nebo usmrcení stavební mechanizací, na jinou vhodnou lokalitu mimo prostor stavby. K transferu bude přistoupeno pouze v případě, že jedinci těchto druhů nebudou schopni bezpečně opustit prostor stavby přirozeným způsobem (vlastními silami).*

Zejména ve vztahu k netopýrům jsou tak z toho důvodu formulovány podmínky omezující termíny a způsoby kácení vybraných stromů či termíny zásahu mostu přes Lysický potok, a v případě obojživelníků a plazů je dle potřeby požadována realizace kombinace dočasných průchodů a zábran.

Odchyt může být proveden ručně s využitím vhodné nádoby nebo schránky, přičemž pobyt transferovaných jedinců v nich bude dle možností co možná nejkratší. Jako náhradní lokality bude primárně využito území předstihově realizovaných SO 390 Tůň Lysice, SO 392 Tůň Sebranice (tůň č. 6–9), SO 871 Kompenzační opatření KÚ Lysice a SO 873 Kompenzační opatření KÚ Voděrady, které je dostatečně blízké, aby byla minimalizována doba držení a přesunu, a zároveň dostatečně vzdálené, aby nehrozila zvýšená rizika návratu jedinců do nežádoucího prostoru stavebních prací.

Toto území bude sloužit rovněž jako náhradní lokalita případného transferu mraveniště mravenců rodu Formica, přičemž na této náhradní lokalitě se vyhloubí díra velikosti odpovídající transferovanému mraveništi a celé mraveniště se fyzicky přenese s tím, že se jednotlivé vrstvy skládají ve stejném pořadí, jaké byly na původním mraveništi.

Případný transfer prstnatce pleťového z tělesa staré dálnice do území PP Čtvrťky za Bořím bude proveden dle podrobného návodu s formulací konkrétních metod a postupů transferu, který je přílohou tohoto rozhodnutí [„I/43 Bořítov – Svitávka: Technická pomoc k transferu prstnatce pleťového“, Podrobný návod s formulací konkrétních metod a postupů transferu (Ekopontis, s.r.o., září 2021, č. objednávky 03PT-004713 – viz příloha č. 13 tohoto rozhodnutí].

Veškeré transfery zvláště chráněných druhů budou s předstihem oznámeny Krajskému úřadu Jihomoravského kraje (příslušnému orgánu ochrany přírody a krajiny), nebude-li toto vyloučeno nutností neprodleného odvrácení hrozící ekologické újmy. Krajský úřad následně zajistí osobní účast v průběhu transferu, příp. nebude-li to možné, bude po biologickém dozoru neprodleně požadovat detailní informace o provedeném transferu, které si následně ověří vlastní kontrolou území.

35b. *Krajský úřad provede kontrolu plnění podmínek povolené výjimky v místě stavby za přítomnosti biologického dozoru následujícím způsobem:*

- *kontrola splnění podmínky předstihové realizace SO 390 Tůň Lysice, SO 392 Tůň Sebranice (tůň č. 6-9), SO 871 Kompenzační opatření KÚ Lysice a SO 873 Kompenzační opatření KÚ Voděrady*
- *kontrola před zahájením likvidace zeleně a odstranění svrchní vrstvy půdy v dotčeném území*
- *kontrola realizace ochranných opatření ve vztahu k hnízdům mravenců rodu Formica, příp. kontrola v průběhu případného jejich transferu*
- *kontrola v průběhu případného transferu jedinců prstnatce pleťového*
- *kontrola po realizaci kompenzačních opatření (zejména revitalizace vodních toků a tůní, realizace plazníků a broukovišť)*
- *kontrola provedených výsadeb dřevin a vegetačních úprav.*

Konkrétní termíny budou upřesněny v návaznosti na harmonogram provádění stavby, kdy investor, popř. biologický dozor, učiní v dostatečném předstihu krajskému úřadu oznámení o provádění

uvedených činností. Současně se nevylučuje možnost krajského úřadu účastnit se i kontrolních dnů svolaných investorem.

5. hlavní podmínka (první úrovně seznamu) č. 49. nově zní:

Budou dodrženy podmínky závazného stanoviska Městského úřadu Boskovice, odboru tvorby a ochrany životního prostředí, č. j. DMBO 63971/2025 ze dne 17.12.2025 – souhlasu podle § 17 odst. 1 písm. a), c) a d) vodního zákona se stavbou, ve znění revizního závazného stanoviska Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, č. j. JMK 41317/2026 ze dne 23.03.2026:

1. Stavba bude umístěna v souladu s dokumentací pro vydání rozhodnutí o umístění stavby I/73 Bořítov – Svitávka, ve znění revize 1 a 2, 09/2023, hlavní projektant PK OSSENDORF, s.r.o., Šumavská 465/15, 602 00 Brno, IČO: 25564901, předloženou vodoprávnímu úřadu.
3. Provádění prací nesmí negativně ovlivnit odtokové poměry v dané lokalitě. Na březích vodního toku nesmí být skladován snadno odplavitelný, nebezpečný nebo jiný materiál, který by mohl být odplaven do toku.
4. Používané mechanizační prostředky musí být v dobrém technickém stavu a musí být dodržována preventivní opatření k zabránění případným úkapům ropných látek. Stroje, u kterých je možný únik pohonných hmot a olejů, musí být vybaveny dostatečně velkými nepropustnými vanami k zachycení uniklých produktů nebo vhodnými prostředky pro zdolání ropné havárie.
5. Vlastníci stavby jsou povinni ve veřejném zájmu zabezpečit ji proti škodám způsobeným vodou.
8. Nebudou provedeny jakékoliv terénní úpravy, stavby a zařízení, které by mohly ovlivnit vodní poměry, nad rámec předložené dokumentace bez souhlasu vodoprávního úřadu.
9. Před započatím realizace stavby bude vodoprávnímu úřadu doložen povodňový a havarijní plán stavby.
10. Budou dodrženy následující podmínky uvedené ve vyjádření Lesy ČR, s. p., ST – oblast povodí Dyje, č. j. LCR952/033002/2023, ze dne 24.05.2023:
 Podmínka č. 8: Během stavby a následném provozu nesmí dojít k zanášení vodního toku nečistotami z provozu komunikace. V případě zjištění zanášení koryta vodního toku, provede vlastník komunikace na svoje náklady odstranění vzniklých nánosů ve vodním toku.
 Podmínka č. 9: Požadujeme, aby investor akce učinil veškerá opatření, aby na předmětných pozemcích nedošlo k omezení přístupu k vodním tokům.
 Podmínka č. 10: Při provádění prací nesmí dojít k poškození stávajícího břehového porostu vodního toku na rámec nutného kácení v rámci stavby, stromy a keře v blízkosti stavebních prací budou ochráněny proti poškození, dle ČSN 83 9061 – Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích.
 Podmínka č. 11: Nesmí dojít k poškození provedené výsadby břehového porostu LČR, s. p. na VT v blízkosti kompenzačních opatření. Toto bude projednáno se správcem toku.
11. Po ukončení stavebních prací bude stavbou dotčené území uvedeno do náležitého stavu, aby nebyly negativně ovlivněny vodní poměry.
12. Další stupeň projektové dokumentace bude předložen k posouzení přímým správcům dotčených vodních toků a majiteli HOZ Drnovice, a to v rozsahu s nimi dohodnutém.

6. se vkládá nová hlavní podmínka (první úrovně seznamu) č. 85., která zní:

Žadatel zajistí, aby od zahájení prací až do kolaudace stavby byl veden ekologický deník, ve kterém bude průběžně zaznamenávána každá činnost na staveništi, která se týká zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny nebo zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Stavebník bude mít ekologický deník také ve své dispozici.

7. se vkládá nová hlavní podmínka (první úrovně seznamu) č. 86, která zní:

Žadatel bude v další projektové přípravě záměru v maximální míře, která je poplatná povaze záměru, též respektovat podpůrná opatření k programům zlepšování kvality ovzduší (verze ze srpna 2024), které zpřístupňuje Ministerstvo životního prostředí na příslušné internetové stránce se

strategickými dokumenty v oblasti zlepšování ovzduší (Programy zlepšování ovzduší), konkrétně opatření k:

- omezení resuspenze z dopravy
- omezování prašnosti ze stavební činnosti
- zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě, omezení prašnosti z odkrytých ploch a deponií.

U každého z uvedených opatření budou uvedeny dílčí technické nebo organizační postupy, které jsou relevantní pro záměr a které spadají do sféry vlivu žadatele, a bude uveden způsob jejich zpracování nebo zohlednění v další projektové přípravě záměru. Takto identifikované použitelné postupy budou zpracovány nebo zohledněny v rozsahu, jaký odpovídá povaze záměru a podrobnosti dalšího stupně projektové dokumentace.

Nebude-li zpracován některý postup, bude v projektové dokumentaci uveden konkrétní důvod či příčina (zejména že postup je vyloučen povahou záměru, jeho provedení nespadá do sféry vlivu žadatele apod.).

E.

Dokument označený „I/43 Bořitov – Svitávka: Technická pomoc k transferu prstnatce pleťového“, Podrobný návod s formulací konkrétních metod a postupů transferu (Ekopontis, s.r.o., září 2021, č. objednávky 03PT-004713), který je přílohou revizního závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí č. j. MZP/2025/240/2490 ze dne 08.12.2025 a tohoto odvolacího rozhodnutí, **se doplňuje** jako příloha 13) rozhodnutí č. j. JMK 82783/2025 ze dne 02.06.2025.

II.

Podle § 90 odst. 5 věty druhé správního řádu **se** rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru krajský stavební úřad, č. j. JMK 82783/2025 ze dne 02.06.2025 **ve zbytku**, tj. ve změnami nedotčených částech, **potvrzuje**.

Odůvodnění:

I. Vymezení podstaty věci

Ministerstvo dopravy, odbor infrastruktury, (dále jen „ministerstvo“) se v tomto odvolacím řízení (i ve významné součinnosti s dotčenými orgány) zabývalo především těmito otázkami:

- vlivy záměru na nejrůznější složky životní prostředí a zákonností a správnosti podkladů pro posouzení těchto vlivů
- ochranou veřejného zdraví
- způsobem vypořádání námitek v první instanci
- náležitostmi územního rozhodnutí a různými procesními aspekty územního řízení v první instanci
- souladem záměru s územně plánovací dokumentací a politikou územního rozvoje.

II. Nejčastěji užívané zkratky

Ministerstvo zavedlo pro odvolatele – ekologické spolky následující zkratky:

Název spolku	Zkratka	Název spolku	Zkratka
Spolek Obchvat, z.s.	spolek Obchvat	Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích, z. s.	Občané KRJ
Spolek zdravého bydlení Chrudichromy	spolek Chrudichromy	Občané za ochranu a rozvoj zdravého bydlení v Jinačovicích a okolí, z.s.	Občané Jinačovic
Za lepší životní prostředí, z. s.	spolek ŽŽP	Spokojené Díly, z. s.	Spokojené Díly

Drásovská iniciativa, z. s.	Drásovská iniciativa	Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s.	Občané Malhostovic
Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Bosonohách, z.s.	Občané Bosonoh	Občané za D43 jako obchvat celého Brna, z.s.	Občané za obchvat Brna
Ochránci Brněnské přehrady a okolí, z.s.	Ochránci přehrady	Naše Kníničky, z.s.	Naše Kníničky
Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu	spolek Děti Země	PĚKNÝ JIH, z.s.	PĚKNÝ JIH
Občané za ochranu kvality bydlení a životního prostředí v Troubsku, z.s.	Občané Troubska		

Další **velmi často používané zkratky:**

- pro dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění stavby – **dokumentace DUR**
- pro dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí – **dokumentace EIA**
- pro zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) – **zákon EIA**
- pro stanovisko Ministerstva životního prostředí č. j. 106072/ENV/10 ze dne 21.12.2010 k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí – **MŽP a stanovisko EIA**
- pro závazné stanovisko MŽP č. j. MZP/2028/710/3226 ze dne 20.05.2019 k ověření souladu stanoviska EIA dle čl. II bodu 1. zákona č. 39/2015 Sb. – **závazné stanovisko EIA**
- pro závazné stanovisko MŽP č. j. MZP/2024/710/2726 ze dne 04.10.2024 k ověření změn záměru podle § 9a odst. 7 zákona EIA – **verifikační závazné stanovisko EIA**
- pro prodloužení platnosti stanoviska EIA č. j. 22153/ENV/17 ze dne 28.04.2017 – **první prodloužení platnosti**
- pro prodloužení platnosti stanoviska EIA č. j. MZP/2024/710/4920 ze dne 04.02.2025 – **druhé prodloužení platnosti**
- pro jednotné závazné stanovisko č. j. JMK 15318/2023 ze dne 30.01.2023 odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje – **jednotné závazné stanovisko a KÚ OŽP.**

III. Rekapitulace průběhu řízení a podstatné okolnosti

Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha, nyní Ředitelství silnic a dálnic s. p., Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha (dále bez rozdílu už jen „**ŘSD**“ nebo „**žadatel**“) podalo dne 25.01.2023 u Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „**krajský úřad**“) žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby označené „**I/73 Bořitov–Svitávka**“ (dále též „**záměr**“ nebo „**stavba**“, bude-li kontext jasný, jinak bude ministerstvo používat celý název).

Krajský úřad v územním řízení následně vydal rozhodnutí č. j. JMK 82783/2025 ze dne 02.06.2025, kterým schválil záměr.

Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání výše uvedené osoby.

III. 1. Obsah odvolání

Ačkoliv se odvolalo 21 osob, **z hlediska originality** lze odvolání rozdělit pouze do **dvou skupin** – odvolání spolku Děti Země a ostatních účastníků, jejichž odvolání jsou z velké části velmi podobná, resp. principiálně shodná. Ministerstvo proto shrnulo a vypořádalo odvolací námitky podle tohoto kritéria – námitky spolku Děti Země a ostatních odvolatelů.

Pro účely jednotlivých podkapitol bude obecný pojem odvolatel(ka), odvolatelé apod. vztažen bez opakování zavádění zkratk pro účely konkrétní podkapitoly.

III. 1. 1. Spolek Děti Země (včetně „upřesnění“, resp. doplnění odvolání č. 1 a 2)

III. 1. 1. 1. Kácení dřevin a náhradní výsadby

Krajský úřad zamítl požadavek, aby náhradní výsadba dřevin (kompenzační opatření) byla provedena nejpozději do zprovoznění stavby (do předčasného užívání nebo zkušebního provozu). Není důvod odkládat výsadbu až do fáze kolaudace. Výsadby mají sloužit ke zmírnění zásahu do krajinného rázu, dopadů kácení dřevin, estetického vnímání, hluku a znečištění ovzduší.

Návrh není předčasný, protože součástí záměru jsou i stavební objekty kácení SO 811.1 až 811.7. Součástí záměru jsou také stavební objekty SO: 320.1, 322.1, 323.1, 390 až 393, 801, 806.1 až 806.7 a 870 až 874 (úpravy vodních toků, tůň, vegetační úpravy a kompenzační opatření).

Jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP povoluje škodlivý zásah do 44 zvláště chráněných druhů a rodů organismů a kácení 2539 ks stromů a keřů na ploše 21,7799 ha. Dle odvolatele tím vzniká ekologická újma 210 mil. Kč, zatímco výsadba 10.529 ks stromů a 16.392 ks keřů představuje jen asi 118 mil. Kč, tj. 56 % této újmy. Podle jednotného závazného stanoviska lze kácet ihned po pravomocném umístění záměru, avšak doba provedení náhradní výsadby není stanovena obdobně konkrétně.

Odvolatel v této souvislosti odkázal na podmínky č. 17, 18, 21, 28, 62, 63, 64, 65, 66, 101 a 102 závazného stanoviska EIA. Navrhl doplnit podmínku ve znění: „Výsadba nových dřevin bude na vybraných místech jako kompenzační a zmírňující opatření provedena do zprovoznění záměru, tj. současně s předčasným užíváním záměru či se spuštěním zkušebního provozu, čím budou škodlivé vlivy a zásahy záměru rychleji a účinněji kompenzovány.“

III. 1. 1. 2. Přeložky a úpravy vodních toků

U vodních toků má být zabráněno tomu, aby dna a svahy byly betonové, s dlažbou, záhozem nebo jiným způsobem, který není blízký přírodě. Odvolatel požaduje, aby dna všech vodních toků po zásazích měla přirozený charakter a byla bez příčných bariér a aby svahy všech přeložených vodních toků neobsahovaly opevnění, včetně podmostí. Nesouhlasí s vypořádáním krajského úřadu, podle něhož jsou úpravy již projektově navrženy a schváleny.

Odvolatel odkázal na podmínku č. 18 závazného stanoviska EIA (revitalizace drobných vodotečí a jejich břehových porostů) a na podmínku č. 52 (minimalizace technických úprav koryt křížených vodních toků a zachování jejich přirozeného rázu). Navržené úpravy vodních toků nerespektují tyto podmínky.

Odvolatel proto navrhl doplnit podmínku pro projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení přímo do územního rozhodnutí nebo do příslušného závazného stanoviska. Navrhl toto znění: „Opevnění kynety dna, opevnění břehů a celkové úpravy podélného profilu koryta vodních toků se bude provádět tak, aby odpovídaly základním revitalizačním cílům, tj. upravené koryto přizpůsobit přírodě blízkému stavu. Obecně se jedná o preferenci hrubých kamenných záhozů při opevnění dna místo kamenné rovinaniny s cílem vytvoření vysoké úkrytové kapacity pro ochranu ryb před piscifágními predátory, vkládání dřevěných výhonů a dnových prahů apod.“

III. 1. 1. 4. Rozsah a počet tůň

Odvolatel požaduje zvětšit plochy a počet tůň o 40–60 % s ohledem na globální změny klimatu, extrémní výkyvy počasí, rizika sucha a náhlých vysokých srážek. Navržené tůně jsou podhodnocené, záměr počítá pouze se čtyřmi tůňmi (SO 390, 391, 392 a 393). Nesouhlasí s názorem krajského úřadu, podle něhož nelze požadavku vyhovět, protože je vše již projektově navrženo a schváleno. Krajský úřad neuvedl, podle jakého zákonného ustanovení je nemožné dodatečně vyprojektovat další tůně nebo rozšířit ty navržené. Odvolatel odkázal na podmínky č. 18, 56 a 57 závazného stanoviska EIA, které se týkají různých kompenzačních opatření.

Navržený rozsah tůň není odborně zdůvodněn, podmínky č. 18, 56 a 57 závazného stanoviska EIA nejsou respektovány.

Odvolatel navrhl, aby územní rozhodnutí nebo příslušné závazné stanovisko obsahovalo podmínku umožňující zvětšit plošný rozsah tůň o 40–60 %, příp. zvýšit jejich počet.

III. 1. 1. 5. Rozsah kompenzačních opatření

Odvolatel požadoval zvětšit plochu kompenzačních opatření o asi 35–50 % a rozšířit jejich účel o další prvky, protože návrh dle odvolatelova názoru neodpovídá rozsahu a intenzitě škodlivého zásahu. Záměr počítá pouze se stavebními objekty kompenzačních opatření SO 870, 871, 872, 873

a 874. Odvolatel opět nesouhlasí se závěrem krajského úřadu, podle něhož nejde nic upravit. Rozsah opatření není v dokumentaci odborně zdůvodněn. Odvolatel znovu odkázal na podmínky č. 18, 56 a 57 závazného stanoviska EIA, které nejsou respektovány. Domáhá se obdobně jako výše, aby podmínky obsahovalo napadené rozhodnutí nebo příslušné závazné stanovisko.

III. 1. 1. 6. Soulad s územně plánovací dokumentací

Odvolatel napadl obsah závazného stanoviska krajského úřadu (orgánu územního plánování) č. j. JMK 10534/2023 ze dne 23.01.2023, ve znění navazujícího závazného stanoviska č. j. JMK 37230/2025 ze dne 06.03.2025.

Odvolatel odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 73 A 3/2024-277 ze dne 27.06.2025, jímž rozhodl, že „opatření obecné povahy – Změna č. 1 Územního plánu Bořitov, vydané zastupitelstvem obce Bořitov dne 19. 6. 2023, se dnem právní moci tohoto rozsudku ruší v části vymezení koridoru dopravní infrastruktury „DS41“ pro silnici I/43 a v části vymezení koridoru dopravní infrastruktury „DSÚKB“ pro úrovnířovou křižovatku Bořitov, a to včetně všech s nimi souvisejících staveb a opatření“ (dále jen „rozsudek o zrušení koridoru“).

Z tohoto rozsudku plyne, že záměr není v souladu s Územním plánem obce Bořitov (dále jen „ÚP Bořitov“) ani se Zásadami územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen „zásady územního rozvoje“) na území obce Bořitov. Výše uvedená závazná stanoviska krajského úřadu mají tedy být zrušena, příp. změněna tak, aby odpovídala rozsudku o zrušení koridoru.

III. 1. 1. 7. Závazné stanovisko Městského úřadu Blansko podle vodního zákona pro část záměru

Odvolatel napadl obsah závazného stanoviska Městského úřadu Blansko č. j. MBK 40281/2023 ze dne 21.08.2023, z něhož krajský úřad převzal osm podmínek. V sedmé podmínce se uvádí, že budou dodrženy podmínky ve vyjádření Povodí Moravy, s. p., ze dne 07.08.2023, následně však převzal jen čtyři podmínky. Tento postup není přezkoumatelně vysvětlen; proč nebyla převzata část I. bod a), proč byla z části I. bodu b) převzata jen malá část a část II. vůbec.

III. 1. 1. 8. Chybějící závazné stanovisko vodoprávního úřadu pro další část záměru

Záměr zahrnuje a napadené rozhodnutí umísťuje další stavby posuzované dle vodního zákona. Ve spise chybí, zejména pro SO 320.1, 320.2 a 321, stanovisko správce povodí a závazné stanovisko příslušného vodoprávního úřadu.

Protože podklady chybí, odvolatel se s nimi nemohl seznámit, čímž mu bylo upřeno právo na ochranu povrchových vod před škodlivými vlivy záměru. Odvolatel proto apeloval na ministerstvo, aby provedlo „skutečnou kontrolu obsahu spisu“.

III. 1. 1. 9. Zemědělský půdní fond (ZPF)

Spolek Děti Země napadl obsah závazného stanoviska MŽP č. j. MZP/2023/560/225 ze dne 13.03.2023 – souhlasu s odnětím se ZPF. Navrhl, aby mezi podmínkami buď napadeného rozhodnutí, nebo změnou závazného stanoviska byla uložena podmínka, která zajistí zmírnění a kompenzaci škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochraně ZPF.

Námět konkrétního znění podmínky: „V případě zásahu stavby do stávajícího systému meliorací budou provedena následná opatření k zajištění a udržení jeho funkčnosti.“

Spolek Děti Země odůvodnil svůj návrh absencí zákonného nároku vlastníků ZPF za poškození případných melioračních systémů a v době globálních změn klimatu a narůstajícího sucha je zrychlený odtok vody melioracemi za problematický. Doplnění podmínky navrhl v souvislosti s podmínkou č. 31 závazného stanoviska EIA.

III. 1. 1. 10. Ovzduší

Odvolatel napadl obsah závazného stanoviska MŽP č. j. MZP/2024/240/1136 ze dne 23.05.2024. Závazné stanovisko podporuje růst automobilové dopravy, dopravní indukci a vyšší znečištění ovzduší v místě, kde nyní automobilová doprava neexistuje.

III. 1. 1. 11. Veřejné zdraví

Spolek Děti Země brojí proti obsahu závazného stanoviska Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje (dále jen „hygienická stanice“) č. j. KHSJM 03849/2023/BK/HOK ze dne 17.01.2023. Poukázal na skutečnost, že hygienická stanice zmínila potřebu vybudování protihlukové stěny v km 40,2–41,0 a záměr končí v km 41,0.

Spolek Děti Země upozornil na to, že dle krajského úřadu hygienická stanice neuložila podmínky pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení. Hygienická stanice však upozornila, že pro stavební řízení bude požadovat kontrolní měření intenzit hluku z provozu záměru a rozborů pitné vody z nového vodovodu.

Navrhl proto doplnil dvě nové podmínky do územního rozhodnutí nebo do závazného stanoviska ve znění:

„Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení předložit podrobnou projektovou dokumentaci, ve které bude uveden harmonogram stavebních prací s podrobným uvedením zabezpečení organizace výstavby s ohledem na dopravní trasy, objízdné trasy, uzavírky, oplocení apod., včetně zabezpečení možnosti příjezdu nebo průjezdu vozidel jednotek požární ochrany.“

„Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení předložit aktuální a podrobnou hlukovou studii i s návrhy na protihluková opatření během realizace záměru i během jeho provozování, pokud bude měřením zjištěno, že limity intenzit hluku mohou být překročeny nebo pokud hrozí vážné riziko jejich překročení.“

Hygienická stanice má mít aktuální a kvalitní odborné podklady, ze kterých vyplyne, zda hrozí překračování hygienických limitů hluku a zda jsou navržena technická nebo organizační opatření k jejich dodržení.

III. 1. 1. 12. Jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP:

Kácení

Odvolatel napadl obsah jednotného závazného stanoviska a navrhl ho zrušit nebo změnit. Kácení by mělo být možné až po vydání všech pravomocných povolení pro záměr. Odvolatel navrhl podmínku: „Kácení může být provedeno nejdříve po vydání všech pravomocných stavebních povolení pro záměr silnice „I/73 Bořitov – Svitávka“.“

Dle odvolatelova názoru chybí přiměřené náhradní výsadby. Za náhradní výsadbu nelze považovat např. výsadbu travin, vytváření tůní, instalaci budek pro ptáky či netopýry ani jiné přínosy záměru. Nelze přezkoumatelně zjistit, je-li náhradní výsadba přiměřená, když je o 44 % nižší než vyčíslená ekologická újma. V závazném stanovisku má být uloženo doplnit zbývající náhradní výsadby.

Mezi podmínkami chybí požadavek na zvýšenou péči o nově vysazené dřeviny po dobu pěti let. Odvolatel navrhl podmínku: „U vysazených dřevin bude během následujících 5 let zajištěna zvýšená péče o ně, přičemž během této doby bude po závažném poškození nové dřeviny či po jejím uhynutí obratem zajištěna výsadba nové dřeviny.“

Chybí také podmínka, podle které budou náhradní výsadby provedené rychleji. Odvolatel navrhl podmínku: „Výsadba nových dřevin bude na vybraných místech jako kompenzační a zmírňující opatření provedena do zprovoznění záměru, tj. současně s předčasným užíváním záměru či se spuštěním zkušebního provozu, čím budou škodlivé vlivy a zásahy záměru rychleji a účinněji kompenzovány.“

Odvolatel podpořil své návrhy podmínkami č. 17, 18, 21, 28, 62, 63, 64, 65, 66, 101 a 102 závazného stanoviska EIA, které se zabývají podobnou tematikou a souvislostmi.

Zvláště chráněné druhy

Spolek Děti Země napadl obsah jednotného závazného stanoviska v rozsahu povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů a rodů organismů. Požaduje jeho zrušení nebo změnu. Na podporu argumentace k výkladu různých právních otázek stran povolování výjimek odkázal na rozsudky správních soudů ve věci výjimek pro obchvat Žebětína, obchvat Břeclavi, obchvat Třebíče, vodního díla Nové Mlýny nebo obchvat Podlesí.

K podmínce č. 5. a.: Biologický dozor má vypracovat tzv. ekorukověť stavby, kterou má KÚ OŽP schválit, ale není stanovena lhůta pro její předložení. Lhůta je nutné doplnit nebo uvést jasný údaj, do kdy má být předložena, aby bylo možné kontrolovat splnění požadavku a případně si o podklad požádat podle zákona č. 123/1998 Sb.

K podmínce č. 5. e.: Není zřejmé, kam mají být umístěny části kácených stromů tvořící tzv. broukoviště. Je třeba doplnit odhadovaný počet míst pro broukoviště a uvedení alespoň příkladů vhodných míst, nejméně u čtvrtiny tohoto počtu, aby bylo zřejmé, že požadavek lze splnit.

K požadavku č. 21: Pojem „*druhově bohatší travní směs*“ není dostatečně určitý. Je nutné doplnit alespoň přibližné množství druhů travin či bylin a doplnit, že má jít o místně původní druhy bylin vhodné pro dané stanoviště.

V závazné části jednotného závazného stanoviska nejsou konkrétní údaje, jak bude KÚ OŽP podle § 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. d) a odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny kontrolovat plnění uložených požadavků. Odvolatel odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 51 A 108/2020-53 ze dne 27.01.2022 ke konkretizaci plánu kontrol.

Jednotné závazné stanovisko klade důraz spíše na schvalování podkladů biologického dozoru, metodiky monitoringu, případná schválení kácení nebo skrývek mimo stanovené období a na každoroční zprávy biologického dozoru. Nejde o přímou kontrolu plnění všech podmínek výjimky. KÚ OŽP měl většinu z nich přesně nadefinovat. V jednotném závazném stanovisku chybí konkrétní věcný a časový kontrolní plán, který by byl navázán na jednotlivé podmínky, kompenzace, zmírňující opatření a monitoring.

Kontrola KÚ OŽP má být v terénu, nikoliv jen prostřednictvím získáváním informací od biologického dozoru. Má být uvedeno, kdy, kde a proč se plánované kontroly uskuteční (mimo případné neplánované kontroly).

V jednotném závazném stanovisku chybí řada fází kontrol (po přesunu prstnatce, broukoviště, bariéry pro obojživelníky, výsadeb aj.). V této souvislosti odkázal odvolatel na rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci dálnice „*D1109 Trutnov – státní hranice ČR/PR*“ (č. j. KUKHK-45269/ZP/2021-1 ze dne 02.05.2023), který stanovil pět způsobů terénních kontrol.

Dle odvolatelova názoru KÚ OŽP nedoložil veřejný zájem a vadně ho poměřil se zájmem na ochraně dotčených zvláště chráněných druhů. KÚ OŽP vyšel z Biologického hodnocení a z dokumentace DUR. KÚ OŽP shledal veřejný zájem na realizaci záměru za silný veřejný zájem zejména proto, že záměr je na síti TEN-T, je uveden v Dopravní sektorové strategii – II. fázi, v Politice územního rozvoje ČR a v územně plánovací dokumentaci jako veřejně prospěšná stavba. Záměr má převzít většinu dopravních intenzit ze silnice I/43, využívá zčásti těleso tzv. Hitlerovy dálnice Vídeň–Vratislav, silnice I/43 prochází zastavěnými částmi obcí a mají na ní vznikat zácpy, nehody, úmrtí, těžká zranění a kritické úrovně křižovatky.

Odvolatel namítá, že KÚ OŽP neopatřil žádný relevantní podklad, který by přesvědčivě dokládal naplňování uváděných veřejných zájmů, jejich převahu nebo naléhavost nad zákonným zájmem ochrany dotčených biotopů. KÚ OŽP prezentuje obecná, nepodstatná nebo nedoložená tvrzení, odkazy na koncepce a soulad s územně plánovací dokumentací, který je podle nutnou, nikoli postačující podmínkou.

KÚ OŽP stanovil veřejný zájem a jeho převahu pouze na základě tvrzení ŘSD, bez konkrétních důkazů. Ve spise jsou podklady k intenzitě zásahu do dotčených druhů, nikoli však doklady o veřejném zájmu na realizaci záměru a intenzitě tohoto veřejného zájmu. KÚ OŽP tedy nemohl identifikovat jádra a periferie obou veřejných zájmů ani je poměřit.

Ve spise chybějí například studie o stavu a prognózách nehodovosti v úseku Bořítov–Svitávka, údaje o počtech nehod, úmrtí a těžce zraněných a o jejich snížení realizací záměru, studie o kongescích, údaje o počtech a délce zácp, hluková či akustická studie k počtu osob dotčených nadlimitním hlukem na I/43 a podklady k údajně nepříznivému stavu životního prostředí a veřejného zdraví. Nebylo prokázáno, že stávající silnici I/43 nelze zlepšit rekonstrukcí, modernizací nebo jinou stavební úpravou.

Chybějí doklady, které by konkrétně prokázaly konkrétní nyní nedostatkový veřejný zájem, který by byl záměrem reálně naplněn. Za posledních 5 let byli v okolí Bořítova a Svitávky na silnicích I. třídy v Jihomoravském kraji jen tři mrtví, šest těžce zraněných a 46 lehce zraněných. Chybějí doklady o opakovaných zácpách, nadlimitních intenzitách hluku, nadlimitních koncentracích škodlivin v ovzduší, počtu dotčených osob a o sociálních a ekonomických přínosech.

Odvolatel odkázal na rozsudky NSS:

- č. j. 6 As 65/2012-161
- č. j. 6 As 73/2015-40
- č. j. 9 As 30/2012-88

- č. j. 10 As 2/2015-251
- č. j. 8 As 63/2018-112
- č. j. 6 As 355/2023-41;

dále na rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje č. j. 152895/2022/KUSK ze dne 10.05.2023, které potvrdilo MŽP rozhodnutím č. j. MZP/2023/211/1935 ze dne 25.10.2023 (druhově výjimky pro záměr „*Rekonstrukce nelahozeveských tunelů*“).

Z těchto rozhodnutí dovozuje, že se orgán ochrany přírody nemůže spokojit s tvrzeními žadatele a musí označit východiska pro skutkovou úvahu o prokázání veřejného zájmu.

Odvolatel připomněl také rozsudek o zrušení koridoru, takže záměr není v souladu s ÚP Bořitov, což má význam pro identifikaci veřejného zájmu.

KÚ OŽP povolil výjimku, aniž by měl řádně doloženo, že neexistuje jiné technické řešení údajně nedostatečného veřejného zájmu. KÚ OŽP pouze tvrdí, že v EIA byla vybrána nejlepší varianta. Takový postup nepostačuje, protože řízení podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny nemá být formalitou ani pouhým převzetím výsledku vzešlého z EIA.

Spolek Děti Země požaduje posoudit, zda neexistuje jiné uspokojivé řešení nedostatečně naplněného veřejného zájmu, včetně nulové varianty nebo nulové varianty plus. Odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 7 A 141/2011-55 ze dne 15.09.2016 (těžba kameniva v Hněveticích) a na rozsudek SDEU C-182/10 ve věci Solvay.

Neexistenci jiného uspokojivého řešení nelze zužovat jen na neexistenci jiné varianty záměru, např. na jiném místě, v jiném rozsahu nebo s jinými vlivy. Je nutné zkoumat i jiné řešení samotného veřejného zájmu, který má být záměrem naplněn. V užším smyslu nebylo doloženo, že nelze realizovat záměr mimo cenné biotopy. V širším smyslu nebylo doloženo, zda je vůbec žádoucí realizovat záměr do lokality s cennými biotopy, pokud nejsou konkrétně doloženy souvislosti mezi záměrem a naplňováním veřejného zájmu.

Dle odvolatelova názoru nejsou pro řízení o výjimce rozhodující kritéria jako investiční náklady, zábor půdy, zásahy do významných krajinných prvků nebo krajinného rázu, ale především neexistence jiného uspokojivého řešení nedostatečně naplňovaného veřejného zájmu a rozsah a míra škodlivého zásahu do cenných biotopů a jedinců. Ve spise chybějí konkrétní doklady k oběma kritériím.

V upřesnění odvolání dále odkázal na rozsudky Krajského soudu v Brně:

- č. j. 31 A 68/2022-172 ze dne 05.12.2023
- č. j. 55 A 8/2024-80 ze dne 20.06.2024
- č. j. 31 A 98/2022-111 ze dne 27.08.2024
- č. j. 31 A 1/2023-126 ze dne 23.10.2024 (kasační stížnost zamítnuta rozsudkem č. j. 4 As 248/2024-37 ze dne 25.06.2025)
- č. j. 29 A 27/2025-237 ze dne 11.07.2025.

Spolek Děti Země i v upřesnění odvolání setrval na názoru, že KÚ OŽP nedostatečně bez konkrétních podkladů posoudil existenci a převahu veřejného zájmu na realizaci záměru před zájmem ochrany přírody (zvláště chráněných druhů).

Z veřejných zdrojů (typu <https://nehody.policie.gov.cz> a <https://nehody.cdv.cz/statistics.php>) vyplývá dle odvolatelova názoru velmi nízká nehodovost v dotčeném úseku silnice I/43, která se neodlišuje od jiných úseků silnice I/43 ani od jiných silnic I. třídy v Jihomoravském kraji. Nejsou doloženy ani zácpy, jejich časové období, délka, příčiny a možnost jejich řešení bez záměru nebo jeho úpravou. U zájmu na ochraně veřejného zdraví nelze přezkoumatelně prokázat, kolika obyvatel a jakým způsobem se týkají údajné nadlimitní koncentrace škodlivých látek v ovzduší nebo nadlimitní intenzity hluku z dopravy na stávající silnici I/43.

Odvolatel poukázal na výjimku pro zvláště chráněné druhy pro záměr „D55, 5510 Bzenec – Bzenec Přívoz“, u něhož KÚ OŽP (č. j. JMK 75159/2025) požadoval doložení dopravních modelů, hlukové a rozptylové studie a podkladů k tvrzenému veřejnému zájmu na bezpečnosti.

Splnění § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je třeba chápat jako hodnocení účelu záměru, nikoli jen záměru samotného. Pro povolení škodlivého zásahu jsou podstatná dvě kritéria:

neexistence jiného uspokojivého řešení nedostatečně naplňovaného veřejného zájmu a rozsah a míra škodlivého zásahu do cenných druhů a rodů organismů zvláště chráněných druhů. Ve spise chybí konkrétní a přesvědčivé doklady k oběma kritériím.

Jiným řešením může být i nulová varianta s různými opatřeními (např. snížení rychlosti nebo změna značení), nebo nulová varianta plus (modernizace dotčené části silnice I/43). U těchto variant nejsou doloženy důvody, proč by nemohly naplnit tvrzený veřejný zájem s nižším nebo téměř nulovým škodlivým zásahem zvláště chráněných druhů.

Odvolatel připomněl projekt Ing. Jiřího Kalčíka Optimalizovaná varianta D43/S43 v úseku D1 – MÚK Skalice nad Svitavou (napojení Boskovic) a přivaděč z Brna (rev. 06/2019), který měl být doplňován v letech 2015, 2016 a 2019. ŘSD a KÚ OŽP prý disponují tímto projektem od listopadu 2019. KÚ OŽP ve věci výjimky pro „D55, 5510 Bzenec – Bzenec Přívoz“ požadoval doložit výběr optimální varianty z hlediska trasování a technického řešení s nejmenšími dopady. I nyní by měly být doložené konkrétní doklady, nikoliv jen varianta z EIA.

V dalším upřesnění odvolání odvolatel navázal: Nebylo doloženo, že neexistuje jiné technické řešení pro dosažení tvrzeného veřejného zájmu. Odvolatel opět argumentoval nulovou variantou a nulovou variantou plus, výstavbou nového záměru (aktivní jedna až dvě stavební varianty).

Chybí důkazy, že nulová varianta nebo nulová varianta plus nenaplňují veřejný zájem. Měla být vybrána varianta s nejnižším zásahem. Výše zmíněný projekt Ing. Jiřího Kalčíka by mohl být (stavební) variantou č. 2. Dále odkazují na technickou zprávu Ing. Jiřího Kalčíka (07/2024) se studií „I/43 Optimalizace trasy Odstranění úzkého hrdla Lipůvka – Lažany – Závist“, která se týká jižnější části stávající silnice I/43 v úseku Lipůvka – Závist. Dle této technické zprávy je projekt kvůli úspoře navržen jako dvoupruhová přeložka silnice I. třídy, avšak parametry projektu mají být z hlediska poloměrů zatáček i stoupání či klesání souladné i s rychlostní nebo dálniční komunikací. Technická zpráva dále podle nich uvádí, že trasa nahrazuje průtahy obcemi Lipůvka a Lažany, vzdaluje komunikaci I/43 od obytné zástavby obce Milonice, je výhodnější pro obec Závist, má parametry rychlostní komunikace s návrhovou rychlostí 110 km/h a v úseku od severního okraje Brna po Boskovice/Sebranice neprochází žádnou obytnou zástavbou a nemá úzká hrdla.

Nelze tedy tvrdit, že jiná uspokojivá řešení neexistují.

Ekologický deník

Spolek Děti Země namítl, aby mezi podmínkami jednotného závazného stanoviska byla podmínka o zavedení tzv. ekologického deníku biologickým dozorem. Biologický dozor by do něj podle nich průběžně ukládal záznamy a deník by byl na vyžádání k dispozici KÚ OŽP, aby jej veřejnost mohla získat podle informačních zákonů již během realizace záměru. Odvolatel popsal svou motivaci pro uložení této podmínky (těžkosti při získávání stavebního deníku, který získá až po dokončení staveb, a uvedl konkrétní příklady). Odkázal také na rozhodnutí ministra dopravy ve věci povolení stavby „D1109 Trutnov – státní hranice ČR/PR“ (č. j. MD-36818/2023-510/3 ze dne 30.11.2023), pro kterou byla tato podmínka uložena.

III. 1. 1. 13. EIA:

Odvolatel napadl stanovisko EIA, závazné stanovisko EIA, verifikační závazné stanovisko EIA, prodloužení platnosti č. 1 a 2 a žádá jejich přezkum podle § 149 odst. 7 správního řádu. Navrhl doplnit více podmínek (požadavků), které zajistí důslednější ochranu složek životního prostředí a důslednější věcnou i časovou funkčnost zmírňujících a kompenzačních opatření.

Odvolatel nesouhlasí s verifikačním závazným stanoviskem EIA, podle něhož nedošlo k významným změnám záměru EIA oproti záměru I/73 Bořitov–Svitávka. Opírá se o analogii s kauzou povolení SO 101 a SO 261 na dálnici „D1106 Hradec Králové – Smiřice“. Pokud u záměru došlo ke změně stavebních objektů nebo jsou předloženy nové stavební objekty, které neprošly procesem EIA, nemohou být zahrnuty do řízení. Podkladem pro toto jiné řízení bylo prioritní závazné stanovisko EIA č. j. 1717/550/16, 70721/ENV/16 ze dne 07.12.2016. Poukázal na následný soudní spor (Městský soud v Praze, spis. zn. 10 A 64/2022-86; NSS 3 As 103/2024).

U nynějšího záměru I/73 Bořitov–Svitávka se dle odvolatelova názoru stala podobná věc, změnily se některé stavební objekty (vizte popis v napadeném závazném stanovisku). Celkem 14 stavebních objektů ze 145 umísťovaných neprošlo procesem EIA, protože u nich podle nich nastaly změny. Tyto stavební objekty nemohou být součástí tohoto územního řízení, které je vedeno jako navazující.

Spolek Děti Země požaduje změnit některé podmínky závazného stanoviska EIA a předložil výhrady proti konkrétním podmínkám a náměty na přesnější znění podmínky.

Podmínky č. 15 a 16

Není zřejmé, jak lze jejich splnění přesvědčivě dokládat, a proto mají být změněny tak, aby byly jasné, konkrétní a vymahatelné. Záměr zbytečně ovlivní krajinný ráz v ploché zemědělské krajině, ačkoliv mohl být v zářezech a ty mohly být zakryté. Formulace krajského úřadu, podle něhož jsou požadavky „*v DÚR v podstatě naplněny*“, neprokazuje, zda jsou skutečně splněny.

Podmínka č. 19

Není zřejmé, jak lze doložit minimalizaci kácení zeleně a zásahů do PUPFL. Zbytečně má být vykáceno obrovské množství dřevin, ačkoliv se jim mohl záměr vyhnout. Požadavek má být jasný, konkrétní a vymahatelný.

Podmínka č. 30

Tento požadavek měl zajistit zachování a nenarušení vodních ploch ve Slatinách a u Všechovic. Krajský úřad připustil, že požadavek není splněný z důvodu změny záměru. Má tedy být zlikvidována vodní plocha ve Slatinách a vytvořen mokřad jinde. Není zřejmé, zda ŘSD navrhlo náhradní účinné řešení, zda je součástí podkladů, co obsahuje a zda je rozsahem a funkcí reálné, uskutečnitelné a přiměřené. Náhradní řešení má být provedeno do zprovoznění záměru, tedy nejpozději s rozhodnutím o předčasném užívání nebo zkušebním provozu.

Podmínky č. 34 a 35

Tyto podmínky měly být splněny, nikoliv že bude problematika odvodnění dořešena až v projektové dokumentaci pro vydání stavebního povolení. Z napadeného rozhodnutí není patrné, zda ŘSD navrhlo náhradní účinné řešení, zda je součástí podkladů řízení, co konkrétně obsahuje a je-li reálné, uskutečnitelné a přiměřené.

Podmínka č. 40

Je třeba doplnit časový údaj pro realizaci protierozních opatření, aby nebylo pouze obecně uvedeno, že trávníky budou založeny hned po skončení zemních prací. Podmínka by měla znít takto:

„V dalším stupni projektové dokumentace navrhnout a specifikovat potřebná protierozní opatření (zejména na svazích náspů a zářezů), která budou realizována do zprovoznění záměru, tj. nejpozději do vydání rozhodnutí o předčasném užívání záměru nebo rozhodnutí o zkušebním provozu.“

Podmínka č. 52

Není zřejmé, jak lze doložit minimalizaci technických úprav koryt křížených vodních toků a zachování jejich přirozeného rázu. Dochází ke zbytečnému betonování míst křížení vodních toků se silnicí, takže podle nich nelze hovořit o přirozeném rázu. Požadují změnu požadavku tak, aby byl jasný, konkrétní a vymahatelný a bylo ověřeno, zda byl splněn.

Podmínka č. 57

Není jasné, zda byla skutečně splněna, protože krajský úřad pouze uvedl, že je „*v podstatě naplněn*“ a detaily budou dořešeny v další stupni. Odvolatel však nezjistil, o jaké má jít konkrétní kompenzační opatření za zničení lokality Skalce – jezírko Žlábky. Pokud kompenzační opatření je, musí být realizované do zprovoznění záměru.

Podmínka č. 61

Odvolatel neví, jaká konkrétní opatření na zlepšení životních podmínek pro vodní organismy se plánují a kde (jaká místa ve vodních tocích). Opatření mají být realizována do zprovoznění záměru, nejpozději s rozhodnutím o předčasném užívání nebo zkušebním provozu.

Podmínka č. 65

Není zřejmé, zda byl splněn požadavek na návrh a realizaci výsadby izolační zeleně mezi tělesem silnice a obytnou zástavbou dotčených obcí – jaké návrhy izolační zeleně, kdo je navrhl a kde. Izolační zeleň musí být realizována do zprovoznění záměru.

Podmínka č. 83

Spolek Děti Země navrhl doplnit časového určení revitalizace břehových a doprovodných porostů vodních toků a vodních ploch. Navrhl toto znění:

„Kompenzovat břehové a doprovodné porosty vodních toků a vodních ploch poškozených či zničených výstavbou rychlostní silnice jejich revitalizací, včetně výsadby domácích dřevin odpovídajících stanovištním podmínkám, a to tak, že výsadba bude realizována nejpozději se zprovozněním záměru, tj. nejpozději s vydáním rozhodnutí o předčasném užívání záměru či o zkušebním provozu.“

Podmínka č. 101

Odvolatel navrhl doplnit časové určení náhradní výsadby za pokácenou zeleň. Navrhl tuto změnu:

„Náhradní výsadby za pokácenou zeleň realizovat po dohodě s dotčenými obcemi především na návrhových plochách dle platných ÚP obcí, a to tak, že tato náhradní výsadba bude realizována nejpozději se zprovozněním záměru, tj. nejpozději s vydáním rozhodnutí o předčasném užívání záměru či o zkušebním provozu.“

III. 1. 1. 14. Prověření platnosti časově omezených podkladů:

Krajský úřad nashromáždil řadu podkladů pro vydání rozhodnutí, z nichž některé mají omezenou platnost. Platnost musí trvat do vydání pravomocného rozhodnutí (zásada jednotnosti řízení na prvním a druhém stupni). Pokud platnost některého podkladu uplynula, má být řízení přerušeno. Všechny podklady, které se týkají složek životního prostředí, má prověřit odvolací správní orgán z úřední povinnosti.

III. 1. 2. Ostatní odvolatelé**III. 1. 2. 1. Nevypořádání námitek jednotlivě:**

Odvolatelé obecně namítají, že krajský úřad byl povinen vypořádat jednotlivé námítky samostatně, nikoliv tematicky v blocích.

III. 1. 2. 2. Zveřejňování dokumentů (úplná dokumentace DUR, žádost atd.):

Dokumentace DUR nebyla zveřejněna úplná, přestože byla součástí žádosti o vydání územního rozhodnutí a měla být zveřejněna společně s ní. Lze se dovolávat přímého účinku směrnice EIA. Záměr není totožný se záměrem EIA, pro který byl v roce 2006 zahájen proces EIA. Měla být proto zveřejněna aktuální podoba záměru způsobem, který odpovídá současným technickým možnostem. Při třech nahlíženích do spisu byla požadována digitální verze úplné dokumentace DUR, avšak krajský úřad její předání odmítl. Seznámení se s rozsáhlou dokumentací DUR během osobní návštěvy úřadu není možné.

Veřejnost má podle čl. 37 odst. 3 Listiny právo na plný přístup k úplné dokumentaci záměru stejně jako žadatel o územní rozhodnutí. Zásada „rovnosti zbraní“ se uplatní také ve správním řízení. Dále odkazují na Aarhuskou úmluvu, rozhodnutí Rady 2005/370/ES a Příručku k implementaci Aarhuské úmluvy, z nichž dovozují povinnost využívat elektronické prostředky a dálkový přístup k informacím o životním prostředí.

Čl. 6 odst. 2 písm. a) a f) a odst. 5 směrnice EIA mají mít přímý účinek. Podle těchto ustanovení měla být v počáteční fázi řízení prostřednictvím elektronických sdělovacích prostředků zpřístupněna „žádost o povolení“, včetně informací o tom, kdy, kde a jak budou podklady dostupné. Žádost včetně příloh nepochybně existovala v elektronické podobě. Obsah zveřejněný na internetu nebyl úplný.

Žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby byla zveřejněna bez příloh, tj. neúplná. Nebylo možné se k ní plnohodnotně vyjádřit. Přílohy tvoří s žádostí jeden celek. Odvolatelé odkázali na příslušná ustanovení vyhlášek č. 503/2006 Sb. a o dokumentaci staveb. Úplná žádost zahrnovala dokumentaci v částech A až D i úplnou dokladovou část a vše mělo být zveřejněno elektronicky.

Dokumenty – výkresy mají být zveřejněny v jiném, lepším rozlišení. Poskytnuté verze jsou „bezhodnotné“. Odvolatelé namítají chybějící kritéria pro výběr zveřejněných dokumentů. Prezenční nahlížení není vzhledem k rozsahu dokumentace DUR dostatečné. Zástupce Občanů Malhostovic navštívil úřad třikrát, ale krajský úřad mu odmítl poskytnout digitální úplnou dokumentaci DUR. Kopírování na místě vytvářelo nepřípustnou bariéru pro seznámení se s podklady. Také Zpráva

k podmínkám dotčených orgánů měla být správně zveřejněna úplná a se všemi podklady dotčených orgánů.

III. 1. 2. 3. Vymezení umístění stavby na pozemcích

Krajský úřad neuvedl, kde mají být lokalizovány jednotlivé stavební objekty. Stavba se neumísťuje pouze orientačně jako celek. Krajský úřad byl povinen uvést pro každý jednotlivý stavební objekt seznam pozemků s parcelními čísly. Odkaz krajského úřadu na možnost porovnat situační výkres s katastrální mapou považují odvolatelé za věcně nesmyslný. Ve výkresu C.2.1 – část 1 jsou uvedeny stavební objekty, nikoli jejich plochy, snad s výjimkou SO 101, SO 102.1 a SO 101.2. Bez přesné lokalizace nelze podle spolku posoudit vlivy na životní prostředí, veřejné zdraví ani vlastnická práva.

III. 1. 2. 4. Účastníci podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona

Krajský úřad neuvedl jmenovitě osoby s vlastnickými nebo jinými věcnými právy k sousedním pozemkům a stavbám. Odkaz na § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona jej nezbavoval povinnosti je identifikovat.

Osobám na str. 23 oznámení o zahájení řízení – vlastníků staveb Bořitov č. p. 385, 387, 386, 388 a 326 a Lysice č. 154 měl krajský úřad správně doručovat jednotlivě a osoby označit jmenovitě.

III. 1. 2. 5. Vady oznámení o zahájení řízení

Oznámení o zahájení územního řízení č. j. JMK 62017/2024 ze dne 24.04.2024 (dále jen „**oznámení o zahájení řízení**“) považují odvolatelé za zmatečné. Nekonzistentně používá okamžiky vyvěšení, doručení, obdržení a zveřejnění. Z použitých formulací nebylo zřejmé, do kdy šlo připomínky podat; běh lhůt nemohl ani započít.

Např. Spolek Chrudichromy požádal krajský úřad o vysvětlení a opravu, což krajský úřad odmítl (sdělení č. j. JMK 67542/2024 ze dne 06.05.2024). Věc neobjasnilo ani Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „**MMR**“), na které se obrátil spolek Občané Bosonoh. Dle názoru odvolatelů měl krajský úřad znovu oznámit zahájení řízení, ne v řízení vrchnostensky pokračovat. Nastalo zmaření řízení.

III. 1. 2. 6. Pojem „hlavní účastník“

Stavební zákon ani jiný zákon nezná pojem „hlavní účastník“. Oznámení o zahájení řízení je tedy vadné. Krajský úřad prý uznal důvodnost námitky, avšak vadu nenapravit, čímž byla veřejnost uvedena v omyl ohledně práv „*fiktivních hlavních účastníků*“. Protože k nápravě nedošlo a stavební úřad v řízení pokračoval, čímž podle spolku opět bylo řízení zmařeno.

Postup vůči hlavním účastníkům (str. 22 oznámení o zahájení řízení) považují odvolatelé za nesprávný a rozporný se správním řádem. Osobám neznámého pobytu podle § 27 odst. 1 správního řádu měl krajský úřad doručovat jednotlivými jmenovitými veřejnými vyhláškami, nikoliv jednou hromadnou, v níž byli tito účastníci uvedeni mezi stovkami dalších účastníků.

III. 1. 2. 7. Vymezení okruhu účastníků podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona

Krajský úřad neodůvodnil zařazení staveb Bořitov–Čížovky č. p. 385, 387, 386, 388 a 326 mezi sousední stavby. Současně uvedl, že vlastníci staveb č. p. 385, 387, 386 a 388 mohou být dotčeni stavebním objektem SO 870 – Kompenzační opatření KÚ Bořitov a vlastníci stavby č. p. 326 stavebním objektem SO 123 – Silnice III/37722 a dalšími blízkými stavebními objekty, avšak jednotlivě je neobeslal.

Krajský úřad také neodůvodnil, proč:

- označil za sousední stavbu Lysice „č. 154“
- neoznačil stavbu bez č. p. nebo č. ev. na pozemku parc. č. st. 396 v k. ú. Lysice
- neoznačil stavbu na pozemku parc. č. st. 572 v k. ú. Lysice
- neoznačil stavbu Drnovice č. p. 447 na pozemku parc. č. st. 96/3 v k. ú. Drnovice
- neoznačil stavbu Krhov č. p. 20 na pozemku parc. č. st. 30 v k. ú. Krhov
- neoznačil stavbu v osadě Perná č. p. 163 (parc. č. st. 249 v k. ú. Lysice) a č. p. 162 (parc. č. st. 250 v k. ú. Lysice)

- neoznačil stavbu na pozemku parc. č. st. 296/1, stavbu č. p. 214 na pozemku parc. č. st. 247 a č. p. 196 na pozemku parc. č. 932 v k. ú. Lysice
- neoznačil stavbu Drnovice č. p. 70 na pozemku parc. č. st. 94/1 v k. ú. Drnovice, u níž nelze podle spolku vyloučit dotčení hlukem, znečištěním ovzduší a vodotečí
- neoznačil stavbu Lysice č. p. 161 na pozemku parc. č. st. 251 v k. ú. Lysice, u níž nelze vyloučit podobné vlivy
- neoznačil stavbu Školní 486, Svitávka, na pozemku parc. č. st. 454 v k. ú. Svitávka, u níž nelze vyloučit podobné vlivy; argumentace ze souhrnné technické zprávy starou hlukovou zátěží je lichá, neboť tento koncept byl zrušen novelizací nařízení vlády č. 272/2011 Sb.
- neoznačil stavbu Havlíčkova 503, Svitávka, na pozemku parc. č. st. 725 a řadu dalších rodinných domů, u nichž rovněž nelze použít institut staré hlukové zátěže
- neoznačil stavbu Skalice nad Svitavou č. p. 98 na pozemku parc. č. st. 114 v k. ú. Skalice nad Svitavou, možné je dotčení hlukem a znečištěním ovzduší a nelze opět použít institut staré hlukové zátěže
- neoznačil stavbu Sebranice č. p. 126 na pozemku parc. č. st. 150 v k. ú. Sebranice, který je v nadlimitně zatíženém území a stejná situace se týká dalších skupiny obytných budov.

Krajský úřad byl povinen doložit kritéria, podle nichž jednotlivé osoby označil nebo neoznačil za účastníky (nález spis. zn. Pl. ÚS 19/99 ze dne 22.03.2000 publikovaný pod č. 96/2000 Sb.).

III. 1. 2. 8. Záborový elaborát a rozlišení záborů

Krajský úřad měl dle názoru odvolatelů zveřejnit dokumentaci DUR včetně záborového elaborátu, který prokazuje rozsah a způsob dotčení. Záborový elaborát specifikuje dotčené parcely, vlastnické vztahy a dočasné i trvalé zábery, slouží k majetkoprávnímu vypořádání. Krajský úřad byl povinen specificky označit pozemky a jejich vlastníky a rozlišit typů záboru. Dle názoru odvolatelů se na dočasné zábery nevztahuje možnost vydat územní rozhodnutí bez souhlasu vlastníka pozemku a takové pozemky nemohou být vyvlastněny.

Krajský úřad nemohl být detailně obeznámen s územím a byl povinen provést „místní šetření“. Postupoval v rozporu s § 3 správního řádu. Krajský úřad založil skutkový stav na neproověřeném podkladu od žadatele.

III. 1. 2. 9. Pojem „kapacitní komunikace“ a námitka podjatosti krajského úřadu:

Popis stavby je místy zmatečný a termín „kapacitní silnice“ je nepřipadný, neboť se nevyskytuje v zákoně o pozemních komunikacích. Tímto označením je maskována komunikace dálničního typu, transevropská komunikace sítě TEN-T a spojnice dálnic D1 a D35. Používána může být jen terminologie zákona o pozemních komunikacích a ČSN 73 6101, tj. označení silnice I. třídy, která má být silnicí pro motorová vozidla s omezeným přístupem a povolenou rychlostí 110 km/h.

Krajský úřad připustil, že se tento pojem nevyskytuje v zákoně o pozemních komunikacích, ale označil jej za přípustný, protože ho převzal z dokumentace DUR. Takové převzetí vyvolává dle mínění odvolatelů pochybnosti o nestrannosti krajského úřadu a svědčí o podjatosti. Řízení má být opakováno a ministerstvo má pověřit podle § 131 odst. 4 správního řádu jiný stavební úřad.

III. 1. 2. 10. Pojem „koridor exteritoriální dálnice“ a další nepřipadné pojmy:

Odvolatelé považují za nepřipadné tvrzení, že záměr „využívá v předmětném úseku koridor německé exteritoriální dálnice Vratislav–Viedeň“. Koridor německé exteritoriální dálnice není vymezen v žádné územně plánovací dokumentaci, proto na něj nelze odkazovat.

Nepřipadné jsou také termíny „převážně“ a „hlavní předmět stavby“. Není možné, aby krajský úřad vysvětlil použití těchto pojmů tak, že se jedná o běžná mluvnická slova a ještě je vysvětlil dalším slovem „prioritní“. Slovo „převážně“ značí nepřezkoumatelnost popisu předmětu řízení. Totéž platí pro sousloví „hlavní trasa“.

Odvolatelé rozporují i formulaci „okružní křižovatka je samostatná stavba s brzkou realizací“. Tato křižovatka byla postavena již v roce 2023 a dokumentace DUR tuto skutečnost řádně nereflexuje. Vyjádření krajského úřadu, že realizace mohla nastat kdykoli po oznámení zahájení řízení, považuje za rozporné se skutečným stavem území a za důkaz, že krajský úřad rozhodl bez znalosti území.

Je zavádějící a věcně nesprávné tvrzení, že po obou stranách silnice I/73 bude vybudována síť paralelních obslužných komunikací pro zemědělská vozidla, cyklisty, obsluhu území a údržbu retenčních příkopů. Tyto komunikace jsou navrženy pouze v některých místech. Krajský úřad nejednoznačně uvedl, že komunikace SO 150–156 jsou navrženy „téměř po obou stranách“ silnice, čímž potvrdil námitku.

III. 1. 2. 11. EIA včetně souvislostí, které se týkají vedení řízení jako navazujícího apod.:

Krajský úřad v oznámení o zahájení řízení vadně neuvedl odkaz na konkrétní platné závazné stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí. Konkrétní řízení nemůže být navazující, pokud nenavazuje na takové závazné stanovisko. Záměr posuzovaný v letech 2006–2010 označují odvolatelé za „čáru na mapce“, jejíž totožnost s nyní projednávanou dokumentací DUR měl krajský úřad nejprve ověřit.

Záměr v navazujícím řízení musí být identický se záměrem EIA, což nebylo splněno. Územní řízení tedy není navazující řízení. Žadatel byl povinen předložit takové závazné stanovisko vzešlé z EIA, které by bylo souladné s dokumentací DUR. Závěr, že je záměr téměř identický se záměrem EIA, je nepřekoumatelný. Není totiž jasné, z čeho krajský úřad vycházel.

Nelze odkazovat na první prodloužení platnosti. Není doloženo, že je použitelné toto prodloužení platnosti stanoviska EIA. Krajský úřad se nezabýval změnami záměru mezi roky 2010, 2017 a 2022.

Dle odvolatelů je záměr EIA „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ posouzený stanoviskem EIA významně odlišný od záměru, který se nyní projednává – „I/73 Bořitov–Svitávka“. Jsou odlišná napojení na silnice I/43, druhých a třetích tříd. Rozdíly nelze bagatelizovat tím, že se týkají převážně křižovek či komunikací nižších tříd či kategorií.

Původní posouzení EIA a dnešní požadavky měly rozdílnou podrobnost. Krajský úřad se nemohl odvolávat na „dětskou malůvku“ a ještě tvrdit, že obě varianty jsou téměř shodné.

Odvolatelé tedy požadují přezkoumat stanovisko EIA, první i druhé prodloužení platnosti, závazné stanovisko EIA a verifikační závazné stanovisko EIA.

Byla nekonkrétní informace, že žadatel podal žádost o druhé prodloužení platnosti a MŽP o ní dosud nerozhodlo, neboť chyběla identifikace žádosti a řízení (č. j.). Žadatel nemohl MŽP předložit úplné podklady před rokem 2020, protože dokumentaci DUR zpracoval až o několik let později.

Odvolatelé se domáhají přímého účinku, resp. eurokonformního výkladu směrnice EIA a směrnic 2001/80/ES, 2001/81/ES, 2002/49/ES, 2008/50/ES, 2008/96/ES, právní úpravy TEN-T i směrnice SEA. V této souvislosti napadá rovněž zásady územního rozvoje a jejich aktualizace.

Podle čl. II bodu 7. zákona č. 326/2017 Sb. dopadá na stanovisko EIA pravidlo: Opakované prodloužení platnosti stanoviska je vyloučeno. Platnost stanoviska EIA tedy skončila ke dni 21.12.2020 a MŽP ji nemohlo prodloužit. Zákon č. 465/2023 Sb. nemohl obnovit platnost, která marně uplynula.

Platnost stanoviska EIA bylo možné prodloužit pouze tehdy, „pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování“ s možnými dosud neposouzenými významnými vlivy. Nastaly však změny metod posuzování hluku [vyhláška č. 315/2018 Sb. a směrnice Komise (EU) 2015/996 o stanovení společných metod hodnocení hluku; transpoziční lhůta uplynula 31.12.2018].

Zákonné zmocnění obsažené v zákonu o ochraně veřejného zdraví nezahrnuje výpočtové metody určování úrovně hlučnosti. Po 31.12.2018 mají být používány tzv. společné metody podle směrnice 2015/996. Hluková studie k EIA z let 2006–2010 nebyla v souladu s touto závaznou směrnicí, takže i z tohoto důvodu bylo stanovisko EIA neaplikovatelné a jeho platnost neprodloužitelná.

Od tohoto data musí být posuzovány i aspekty doposud neposuzované. Jimi jsou zejména jiné členění dopravních dat, nezahrnutí dopravy TEN-T a budoucího napojení na dálniční síť a také změny v území za prakticky 20 let, včetně nové výstavby ve Svitávce.

EIA musí být v souladu s rezortními předpisy Ministerstva dopravy a normou ČSN 73 6101, podle níž se silnice a dálnice navrhují a posuzují na výhledovou intenzitu dopravy pro dvacátý rok po uvedení silnice do provozu, tedy pro „návrhové období“. Celou silnici I/73 mezi D1 a D35 nelze

zprovoznit do roku 2029, a horizonty 2029 a 2049 jsou proto nesprávné. Návrhové období se musí vztáhnout k silnici I/73 jako celku; dílčí posouzení krátkého úseku je tzv. salámovou metodou (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Ao 7/2011-526 ze dne 21.06.2012).

Intenzity dopravy pro noční dobu jsou podhodnocené. Pro rok 2049 má být u MÚK Svitávka směrem k D35 predikováno 860–1000 vozidel za hodinu, z toho 250–260 vozidel nákladní dopravy. To potvrzuje, že není započtena dálková tranzitní doprava. Studie AFRY z roku 2022 je nedostatečná, protože vychází mj. ze sčítání dopravy 2020 a údajů o hraničních přechodech z roku 2010; nepracuje s úplnými zahraničními zdroji a cíli ani se sítí TEN-T. Silnice I/73 je komunikací na TEN-T, nestačí hodnotit pouze napojení na D35 a D1, ale i sousední země. Odvolatelé vycházejí z realizačního horizontu v roce 2050, tj. hodnocení minimálně pro rok 2070.

Dopravně inženýrské podklady musí být přepracovány. Model je nedostatečný, neboť nereflexuje napojení silnice I/43 na dálnice D35 a D1, obsahuje nesmyslně nízké noční intenzity a nerespektuje zařazení silnice I/73 do TEN-T. Při zprovoznění sítě v roce 2050 mají být intenzity určeny pro horizont 20 let, tedy rok 2070.

Stanovisko EIA posuzovalo z hlediska hluku pouze úsek Kuřim–Svitávka, což je úsek vytržený z kontextu.

Dopravní modelování je podle odvolatele **nesprávně**, protože **nejsou** určeny **povinné** vstupní hodnoty vyžadované evropskou legislativou pro **akustické plánování**. Směrnice Komise (EU) 2015/996 vyžaduje jiné členění údajů, než obsahuje studie AFRY. Poukazuje na nahrazení manuálu MODEL 2011 dokumentem MODEL 2018. Dodává, že studie AFRY nebyla podkladem prodloužení EIA v roce 2025; podkladem měl být dokument EKOPONTIS a „Aktualizace intenzit dopravy“ HBH Projekt, který byl dle odvolatele zpracovaný v programu WinAuto, jenž není legislativně souladný.

Stanovisko EIA je nepoužitelné, protože pochází z období před zákonem č. 39/2015 Sb., kdy byl výsledkem EIA doporučující podklad. Dřívější česká úprava nebyla v souladu s evropským právem a ani přechodná ustanovení zákona č. 39/2015 Sb. neodstranila všechny rozpory se směrnicí EIA. Institut závazného stanoviska k ověření souladu je vadný, jelikož se převáděla nezávazná stanoviska do závazné podoby bez účasti veřejnosti.

V závazném stanovisku EIA není uvedena kapacita záměru v jednotkách, které se standardně pro kapacitu komunikací využívají v příloze zákona EIA, tedy v počtu vozidel za den. Záměr proto není řádně specifikován a na stanovisko EIA nelze navazovat.

Krajský úřad chybně připojil k „*veřejné vyhlášce*“ závazné stanovisko EIA (ze dne 20.05.2019). Chybí informace, kdo a pro jaké správní řízení a pro jaký záměr požádal o jeho vydání. Dokumentace DUR navíc není v souladu se záměrem, k němuž MŽP vydalo stanovisko EIA.

MŽP zmatečně odkázalo na dokumentaci EIA z 10/2007 a posudek z 12/2008. MŽP totiž dne 18.09.2009 požadovalo doplnění dokumentace EIA a doplnit hodnocení vlivů na lokality Natura 2000. Odkaz pouze na tyto dokumenty nevystihuje průběh EIA a způsobuje vadnost závazného stanoviska EIA.

Žadatel ke dni podání žádosti o územní rozhodnutí nepožádal o vydání verifikačního závazného stanoviska. Jedná se o porušení § 9a odst. 6 zákona EIA.

Verifikační závazné stanovisko má potvrdit identitu záměru EIA se záměrem, který projednává stavební úřad. Jeho získání je od 01.04.2015 povinné. Systémovou vadou postupu MŽP je jeho nedůslednost při verifikacích. U silnice I/73 je prakticky nemožné, aby nyní řešený záměr byl prokazatelně identický se záměrem, který byl popsán před patnácti lety, kdy se posouzení nedělo k podkladům typu dokumentace DUR.

Nepřipadalo v úvahu vydat jiné než nesouhlasné verifikační závazné stanovisko. Revize dokumentace DUR musejí adekvátně vést i k revizi procesu EIA.

Průběh procesu EIA a vybraná varianta, stanovisko EIA a první prodloužení platnosti

Podle odvolatelů je záměr z roku 2007 zastaralý a stanovisko EIA z roku 2010 také. Posouzený záměr EIA nezahrnoval nyní umísťované propojení původní silnice I/43 od Bořitova do nové úrovně křižovatky (ÚK) Lysice ani řešení ÚK a mimoúrovňové křižovatky (MÚK) Lysice; „*zejména také nebyly posouzeny vlivy budoucího bourání ÚK Lysice a stavby výhledové MÚK Lysice*“.

Odvolatelé požadují důkladně odůvodnit, proč je stanovisko EIA považováno za závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu. Tvrdí, že bylo vydáno pouze jako „stanovisko“ a neobsahuje odůvodnění svých 120 podmínek. Proto se nemohlo stát podkladem pro navazující řízení.

Je nutné procesně i věcně prověřit vady procesu EIA pro záměr „R43 – Kuřim – Svitávka“ z let 2006–2010. Tento proces byl mimořádně zmatečný a zatížený dlouhou řadou procesních a věcných vad. I proto není v roce 2010 vydané stanovisko EIA použitelné pro územní řízení ve věci záměru „I/73 Bořítov–Svitávka“.

MŽP dopisem č. j. 2393/ENV/09 ze dne 25.02.2009 upozornilo na problém dokumentace EIA, zejména na nesoulad se závěrem zjišťovacího řízení ve vztahu k variantě č. 3. Odvolatelé namítají, že MŽP mělo zkontrolovat soulad dokumentace EIA a její úplnost včas, tj. před jejím předáním zpracovatelce posudku. Považují za nepřípustné, že MŽP předalo navzdory vadám dokumentaci EIA posuzovatelce a po upozornění posuzovatelky ji MŽP podle § 8 odst. 5 zákona EIA nevrátilo oznamovateli k přepracování nebo doplnění.

Odkazují též na odborné vyjádření náměstka MŽP Mgr. Kutáka ze dne 14.02.2008, zaslané náměstkovi ministra Ing. Bláhovi a vedoucí odboru EIA Ing. Honové, které podle něj rovněž upozorňovalo na nesoulad dokumentace se závěrem zjišťovacího řízení. Odvolatelé uvádějí: „*I přes velká pochybení MŽP nelze přehlédnout to, že věcné jádro problému je u ŘSD.*“ Za zásadní problém označují „rozsalámování“ R43, zejména samostatné oznámení záměru „Přeložka silnice I/43 v úseku Česká–Kuřim“ (JHM515), pod jehož názvem měl být zahrnut nejen úsek Česká–Kuřim o délce 5,1 km, ale též severní obchvat Kuřimi a napojení na Lipůvku v celkové indikované délce 7,4 km. Tvrdí, že ŘSD se tímto pokusilo předurčit vedení R43.

Dále uvádějí, že varianta 3 byla v dokumentaci EIA „*zjevně zcela úmyslně degradována tím, že ŘSD vypustilo vedení R43 severně od Kuřimi*“, a uzavírají: „*Tím došlo ze strany ŘSD k nepřípustné manipulaci s procesem EIA pro R43 Kuřim – Svitávka.*“

Odkazují také na studie Ing. Kalčíka objednané MŽP, podle nichž měla být plnohodnotná varianta 3 realizovatelná a měla umožňovat přímější spojení Boskovic a Brna, obchvaty obcí, naplnění požadavků TEN-T, napojení oblastí Blanska a Tišnova na Brno a D1, vyvedení dopravy z Čebína a Hradčan a oddělení tranzitní a cílové dopravy. Podle odvolatelů se tato trasa vyhýbá mimo jiné Rozdrojovicím, Jinačovicím, Čebínu, Drásovu, Malhostovicím včetně Nuzířova, Všechnovicím, Skaličce, Hlubokým Dvorem, Lubi a Malé Lhotě.

Rovněž zdůrazňují: „*MŽP tedy zcela správně zaslalo ŘSD dopis čj. 39097/ENV/2009 datovaný 25.5.2009 a zcela správně po ověření kvality studie ing. Kalčíka zaslalo ŘSD sdělení čj. 73422/ENV/2009 datovaný 18.9.2009, kterým dokumentaci EIA pro úsek R43 Kuřim – Svitávka vrátilo k dopracování. Toto sdělení bylo odůvodněné a odkazovalo i na postoj zpracovatelky posudku, tj. na věcný důvod uvedený v ust. § 8 odst. 5 cit. zákona.*“ Podle odvolatelů mělo být požadováno zpracování plnohodnotné varianty 3, ne varianty „jakkoliv okleštěnou“.

MŽP přes vrácení dokumentace EIA dne 30.12.2009 zveřejnilo posudek EIA, aniž vysvětlilo změnu svého postupu. MŽP neprovedlo řádnou kontrolu úplnosti a konzistence posudku a mělo respektovat dříve zjištěný nesoulad dokumentace EIA se závěrem zjišťovacího řízení i vazbu na proces EIA „Přeložka silnice I/43 v úseku Česká–Kuřim“.

Stanovisko EIA je neúplné a jeho podmínka č. 98 (skrývka půdy má být prováděna v období vegetačního klidu) je v rozporu s podmínkou č. 10 jednotného závazného stanoviska (skrývka bude mimo rozmnožování a zimování živočichů, tedy od 1. září do 31. října, s možností jiného termínu po odborném vyhodnocení a schválení KÚ OŽP). Oba podklady jsou v zásadním vzájemném rozporu. Stanovisko EIA neodpovídá zákonným požadavkům ani v době svého vydání a nemohlo být podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí. Nesouhlasí ani s vypořádáním krajského úřadu, podle něhož se obě podmínky doplňují a upřesňují.

První prodloužení platnosti podle odvolatele také nebylo závazným stanoviskem, jak se uvádí v jeho odůvodnění, současně odkázali na novelu č. 149/2023 Sb., která do § 9a odst. 4 vložila slova „závazným stanoviskem“.

ŘSD sice doručilo MŽP žádost o prodloužení dne 21.12.2015, ale ještě dne 26.03.2017 nebyla úplná. ŘSD a MŽP zneužily pravidlo o zachování platnosti stanoviska EIA při včas podané.

Odvolatelé nesouhlasí se závěrem MŽP, že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v území, znalostí ani technologií. Za důkaz nesprávnosti považují pozdější výčet

zvláště chráněných druhů v jednotném závazném stanovisku a tvrdí, že rámcové průzkumy pro žádost o prodloužení byly provedeny zcela chybně se špatnými výstupy. Poukazují rovněž na odlišné dopravní prognózy a na změny metodiky ochrany ovzduší, zejména použití MEFA 13, zahrnutí resuspenze PM₁₀, benzo(a)pyrenu a PM_{2,5} a na zvýšení některých emisních a imisních hodnot oproti výpočtům z roku 2007.

Podle odvolatelů se první prodloužení nesprávně opíralo o § 9a odst. 3 zákona EIA a že podle tehdy účinné úpravy bylo prodloužení možné pouze tehdy, pokud oznamovatel (žadatel) prokázal, že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v území, novým znalostem ani vývoji nových technologií. Mají rovněž za to, že při prvním prodloužení neměla být prováděna nová vyhodnocení a výpočty podle nových metodik a předpisů a platnost stanoviska EIA nemohla být prodloužena. Upozorňují, že kritérium dosud neposouzených významných vlivů se dostalo do zákona až novelou č. 326/2017 Sb.

Rovněž „konverze“ (nezávazného) stanoviska EIA na závazné prostřednictvím závazného stanoviska EIA (č. j. MZP/2018/710/3226 ze dne 20.05.2019) není v pořádku. Původní stanovisko EIA z roku 2010 nebylo před skončením své platnosti uvedeno do souladu s evropským právem. Pozdější úkony jsou proti nicotné.

Zpracovatelka (posuzovatelka) posudku, podklady posudku a vymezení záměru a varianty

Podle § 9 odst. 2 a 5 zákona EIA zpracovatel posudku smí dokumentaci posuzovat, nikoli přepracovávat nebo doplňovat. Odvolatelé proto namítají: „*V daném případě posuzovatelka přestoupila zákon, neboť doporučila variantu 2, což je jiný závěr než učinil zpracovatel Dokumentace EIA.*“ Pokud posuzovatelka se závěrem dokumentace nesouhlasila, měla podle něj navrhnout její vrácení k doplnění a přepracování. Tuto výtku uzavírá tvrzením, že šlo o „*zásadní dokumentované porušení zákona*“ a důvod pro odmítnutí posudku.

Posudku vytýká, že nezahrnul dvě studie Ing. Kalčíka objednané MŽP, přestože posudek byl zveřejněn až dne 30.12.2009 a MŽP předtím předalo studie ŘSD. U varianty 3 zdůrazňuje, že bylo „*dokumentováno písemně i v písemném sdělení Ing. Honové ze dne 25. 2. 2008 zaslaném posuzovateli*“, že byla v dokumentaci EIA zpracována jinak, než požadoval závěr zjišťovacího řízení. Problém varianty 3 vedl k vrácení dokumentace dopisem č. j. 73422/ENV/09 ze dne 18.09.2009, avšak následně byl bez zdůvodnění zveřejněn posudek zatížený známými problémy.

Ve vztahu k dalším odborníkům odkazuje na § 9 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. a namítá, že posuzovatelka nesměla přenést vlastní odpovědnost za zpracování posudku na další osoby. Cituje posudek: „*Na zpracování posudku se podíleli další odborníci, kteří na vyžádání zpracovatelky posudku ověřili údaje o vlivech předloženého záměru na životní prostředí ... Na zpracování těchto dílčích ověřujících částí posudku se podíleli ...*“. Odvolatelé to označují za zásadní porušení zákona EIA.

Na str. 3 posudku je uvedeno osm osob, zatímco na str. 119 deset osob, aniž je doložena jejich kvalifikace, autorizace, specializace a konkrétní podklady, které zpracovaly. Výslovně uvádí: „*Je naprosto fatální, když posuzovatelka uvede seznam 10 osob na str. 119 jako „spolupracující osoby“.*“ Takovou funkci zákon nezná a jedná se tedy o jeho prokázané porušení. „*V daném případě nejsou předmětné „vyžádané“ podklady ani citovány, což činí posudek protizákonným.*“

Odvolatelé namítají rovněž nedostatek odborného oprávnění zpracovatelky posudku Ing. Tonikové k posuzování vlivů na veřejné zdraví a výslovně uvádějí: „*Posudek byl tedy zpracován osobou bez patřičného oprávnění a je tedy právně neplatný.*“ Dále poukazují na to, že odborné studie k hlukosti, prašnosti a veřejnému zdraví nebyly samostatnými přílohami dokumentace a nebyly podle něj veřejnosti řádně dostupné, což označuje za pochybení takové intenzity, že „*celý proces EIA se tím stal protizákonným.*“

K vymezení záměru zdůrazňují rozdíl mezi oznámením a dokumentací EIA. V oznámení byl rozsah popsán jako „*Novostavba rychlostní čtyřpruhové silnice v délce 20,8 km, přeložka silnice II/385 v délce 5,9 km, MÚK Kuřim, MÚK Kuřim – východ, MÚK Černá Hora, přivaděč Černá Hora v délce 1,2 km a vyvolané přeložky silnice nižších tříd, polních cest a inženýrských sítí*“, což má být podle názoru odvolatelů „něco zcela odlišného od rozsahu záměru uvedeného v dokumentaci EIA. Vytýká také neurčitě vymezení odpočívky a absenci posouzení jejích konkrétních funkcí a vlivů.“

Odvolatelé současně namítají, že dokumentace EIA nevypořádala všechny požadavky, připomínky a podmínky ze zjišťovacího řízení, a uzavírají: „*To je zásadní dokumentované porušení*“

zákona a samo je dostatečným argumentem proč je nutné posudek odmítnout a proč se musí i vrátit Dokumentace EIA jako zásadním způsobem neúplná.“

Z hlediska výběru variant odvolatelé namítají, že pro Malhostovice a Drásov není prokazatelně doloženo nepřekročení hygienických limitů hluchosti a prašnosti; totéž není spolehlivě doloženo pro Skaličku a Všechnovice. Tvrdí, že ani zahloubení R43 v prostoru Drásova a Malhostovic neřeší překračování limitů a že při nejistotě měření či modelování musí být nejistota zohledněna k tíži navrhovatele. Výslovně uvádí: „*Posuzovatelka dokumentace EIA zásadním pochybila, když ignorovala informace o překročení zákonných limitů.*“ Není zohledněna nová obytná zástavba podle územních plánů Malhostovic a Drásova. „*Toto ignorovala jak Dokumentace EIA, tak i posuzovatelka. Tím je posudek zatížen vážnou vadou a je v rozporu s právem.*“

U varianty 1 vytýkají, že nebyl zaměřen koridor tzv. Hitlerovy dálnice, takže nebylo možné dostatečně posoudit dotčení ZPF, PUPFL ani hodnotné útvary vzniklé v tělese této nedokončené komunikace. Výslovně uvádí: „*Toto zásadní pochybení zpracovatele Dokumentace EIA posuzovatelka ignorovala a tím zatížila posudek vážnou vadou.*“

U varianty 2 namítají přiblížení k nové zástavbě v Nuzířově a střet s VVTL plynovodem východně od Malhostovic. U Malé Lhoty tvrdí, že koridor vedený východně od obce koliduje s novou a plánovanou zástavbou. U každého z těchto bodů zdůrazňují: „*Posuzovatelka tento problém ignorovala.*“

Dokumentaci EIA dále vytýkají absenci řádného výčtu navazujících rozhodnutí a příslušných správních úřadů podle přílohy č. 5 zákona EIA; i zde uvádějí, že posuzovatelka tento problém ignorovala.

Nedostatky dokumentace EIA, které identifikovala zpracovatelka

Odvolatelé v této části odvolání podrobně procházejí v podstatě jednotlivé stránky posudku, rozporují je a opakovaně namítají, že posuzovatelka sama identifikovala řadu nedostatků dokumentace EIA, avšak nevyvodila z nich podle jejich názoru odpovídající závěr. Obecně tuto výtku formulují tak, že „*posuzovatelka identifikuje porušení zákonných požadavků*“, ale následně „*popírá sama sebe*“. Kritizují také opakované užívání plurálu, např. „*pokládají zpracovatelé posudku*“ či „*nepovažujeme*“, neboť za posudek má podle něj odpovídat konkrétní autorizovaná osoba. Rozporovaná témata jsou následující:

Návaznost záměru, kumulativní vlivy a vymezení variant:

Je neúplný popis vazeb na další úseky R43, zejména „Přeložku silnice I/43 v úseku Česká–Kuřim“ a úsek D1–Kuřim. Rozporují závěr, že kumulace vlivů nebude významná proto, že jednotlivé úseky budou realizovány v jiném území a pravděpodobně v jiném čase. Dále namítají nedostatečné řešení etapizace výstavby, napojení na dálnici D1, technických opatření a protihlukových stěn. Opakují, že varianta 3 nebyla zpracována v podobě požadované závěrem zjišťovacího řízení.

Doprava, ZPF, PUPFL, voda a technická infrastruktura:

Odvolatelé rozporují tvrzení o „přetížení stávající I/43“ a uvádí intenzitu 15.445 vozidel denně před Lipůvkou. Vytýkají neúplnost údajů o záborech ZPF a PUPFL, zejména ve vztahu k tělesu staré dálnice, chybné součty a procentní údaje a doplňování chybějících údajů samotnou posuzovatelkou. Poukazuje na chybějící údaje o potřebě vody při výstavbě, přeložkách technických sítí a rozdíly mezi dopravními studiemi. U záborů poukazuje mj. na hodnoty 199,03 ha pro V1, 162,65 ha pro V2 a 117,06 ha pro V3 a namítají, že příznivější údaj varianty 3 nebyl řádně zohledněn. U varianty 2 naopak zdůrazňují její výraznou náročnost na zemní práce.

Ovzduší, klima, hluk a veřejné zdraví:

Odvolatelé odkazují na řadu výhrad obsažených přímo v posudku, zejména chybějící komentáře k emisím, neuvedení důvodů pro použití roku 2035, nedostatečný popis zdrojů emisí při výstavbě, nejasnosti při výpočtech NO₂, nedostatečné údaje z akustické studie, absenci pozadových koncentrací a mapových podkladů pro CO, benzen a benzo(a)pyren a chybějící vyhodnocení vlivů během výstavby. Zdůrazňuje formulaci posudku: „*Vzhledem k tomu, že vliv na ovzduší je u posuzovaného záměru jeden z nejdůležitějších vlivů, bylo by vhodné tuto kapitolu zpracovat podrobněji.*“

U hodnocení zdravotních rizik namítají, že cílový rok 2035 způsobuje značnou nejistotu vstupních údajů a že nebyl dostatečně popsán stávající stav. Připomínají též výhradu posudku, podle

níž samotné dodržení legislativního limitu nemusí znamenat absenci zdravotního rizika, neboť „*legislativní vymezení limitu je často omezeno ‚politickou/společenskou‘ dohodou o únosnosti rizika*“.

Ve vztahu k hluku poukazují na výpočty provedené ve výšce 2 m nad terénem, zatímco podle textu posudku měla být používána vyšší výpočtová výška, a na neuvedení výpočtové metodiky a nejistoty výsledků. Dále zdůrazňují, že u Malhostovic a Drásova měla být protihluková opatření posílena, protože i po jejich navržení měly být překračovány limity. Hluk nebyl vyhodnocen pro fázi během výstavby.

K hodnocení klimatu uvádějí rozpor mezi pořadím variant v klimatické studii a dokumentaci EIA a zdůrazňují: „*Vzhledem k poloze v relativně dobře provětrávaných částech krajiny je však v klimatické studii doporučena var. 3.*“

Příroda, krajina, voda a havarijní stavy:

Odvolatelé vytýkají neúplné zpracování biologických průzkumů, vlivů na významné krajinné prvky (VKP), pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL), krajinný ráz, prvků územních systémů ekologické stability krajiny (ÚSES), zvláště chráněných území (ZCHÚ) a soustavy Natura 2000. Upozorňují na rozpory v hodnocení přírodních památek Malhostovické pecky, Drásovský kopeček, Krkatá bába a Čtvrťky za Bořím, nedostatečné vyhodnocení křížení vodních toků a lokálního hydrologického režimu a nedostatečné zdůvodnění tvrzení, že ekologicko-stabilizační funkce některých prvků nebude narušena.

Dokumentace EIA řeší nedostatečně možné kontaminace půdy, zimní údržbu, povodně, požáry, výbuchy, sesuvy, erozi, poruchy zařízení a specifická rizika odpočívky Lysice.

Minimalizační a kompenzační opatření:

Chybí přehled protihlukových opatření, nedostatečně je řešena prostupnost krajiny a vizuální a fyzické bariéry, chybí samostatná opatření na ochranu ovzduší a nejsou jasná opatření pro období výstavby. Nesouhlasí zejména s možností omezovat výhledové obytné plochy v územních plánech kvůli hluku z R43 a tvrdí, že naopak technické řešení záměru musí zajistit dodržení hygienických limitů i vůči těmto plochám.

Porovnání variant:

Není popsána metoda výpočtu hodnot jednotlivých variant a nejsou výsledně porovnány. Kritizují tabulky na str. 78 posudku, z nichž nelze zjistit, jak byly hodnoty získány, a kde jsou nesouměřitelné veličiny sčítány či průměrovány s výsledky uváděnými na tři až pět desetinných míst. Rozporují rovněž hodnocení variant 1 a 2 jako přínosu pro veřejné zdraví, protože podle odvolatelů dokumentace EIA současně dokládá překračování limitů v Malhostovicích a nehodnotí novou obytnou zástavbu zejména v Malhostovicích, Drásově, Nuzířově a Malé Lhotě.

Základní odborné studie, včetně hlukové a rozptylové studie, dopravní studie, archeologické studie, hodnocení zdravotních rizik a biologických průzkumů, nebyly veřejnosti dostupné jako přílohy dokumentace EIA. Pokud posuzovatelka změnila hodnocení variant obsažené v dokumentaci EIA, měla navrhnout její vrácení, nikoli sama provést nové hodnocení.

Není rovněž přípustné zahrnout dopravní kritéria a kritéria souladu s územně plánovací dokumentací přímo do environmentálního porovnání variant. Současně však tvrdí, že soulad s územně plánovací dokumentací je předběžnou podmínkou smysluplnosti samotného procesu EIA, zejména jde-li o státního investora. „*MŽP tedy bylo povinno proces EIA pro R43 nezahajovat. Když už došlo pochybením k zahájení procesu EIA, pak je MŽP povinno bezodkladně proces EIA zastavit.*“

Rozporují také závěry posudku, podle nichž bylo z hlediska souladu s platnou územně plánovací dokumentací pořadí „V1 >> V2 = V3“, souhrnné pořadí „V2 > V1 >> V3 >>> (V0)“ a „*Návrh optimálního řešení R43 variantou č. 2 je v této situaci jediné správné*“. Kapitoly posudku věnované technickému řešení a opatřením k prevenci, vyloučení, snížení a kompenzaci nepříznivých vlivů označují za pouhé opakování předchozích částí bez odstranění vytýkaných nedostatků.

Vypořádání vyjádření, návrh souhlasného stanoviska EIA

Odvolatelé rozporují způsob vypořádání vyjádření na str. 93–98 posudku. Posuzovatelka nesprávně sloučila opakující se připomínky do společných tematických skupin, aniž identifikovala jednotlivé subjekty. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 Ca 147/2007-406 ze dne 12.12.2008 tvrdí, že připomínky jednotlivých subjektů musejí být vypořádány jednotlivě a jejich

text nelze zkracovat či souhrnně přeformulovat. Stejnou výtku vztahují na vypořádání vyjádření, jež se týkají nepřijatelnosti jednotlivých variant a nesouladu s územně plánovací dokumentací.

U připomínek k nepřipustnému salámování celého záměru EIA považují posuzovatelčinu odpověď za nedostatečnou a uvádí, že „mělo by MŽP zahájit řízení o autorizaci posuzovatelky“. Stejný požadavek uplatňují též v souvislosti s vypořádáním připomínek týkajících se rozporu s dřívějším stanoviskem SEA, neobjektivního porovnání variant, plnohodnotného zpracování varianty 3, zdravotních rizik, požadavku na vrácení dokumentace k doplnění a přepracování a souhrnného vypořádání dalších připomínek veřejnosti.

U varianty 3 opakují, že chyba podle nespočívala v samotné definici této varianty, ale ve způsobu jejího zpracování v dokumentaci EIA, a odkazují na sdělení Ing. Honové č. j. 2393/ENV/09 ze dne 25.02.2009 a studie Ing. Kalčíka. U zdravotních rizik znovu připomínají překračování limitů v Malhostovicích a nezohlednění nových ploch bydlení.

Kapitolu „Celkové posouzení akceptovatelnosti záměru z hlediska vlivů na životní prostředí“ na str. 99 posudku považují za nepoužitelnou, neboť pouze opakuje předchozí závěry bez vypořádání zjištěných vad. Stejně odvolatelé odmítají návrh souhlasného stanoviska EIA na str. 100–119 a znovu poukazují na předchozí vrácení dokumentace dopisy ze dnů 25.05.2009 a 18. 9. 2009, na sdělení č. j. 2393/ENV/09 ze dne 25.02.2009 a na studie Ing. Kalčíka.

Dokumentace EIA v rozporu se závěrem zjišťovacího řízení jednotlivě a věcně nevypořádala všechny připomínky všech subjektů podané ve zjišťovacím řízení. Odvolatelé požadují úplné naplnění procesu EIA, včetně splnění všech podmínek závěru zjišťovacího řízení a úplného vypořádání těchto připomínek v doplněné dokumentaci EIA.

Kapacita záměru

EIA je zatížena zásadní právní vadou, protože nebyla zpracována na kapacitu záměru. Odkazuje na přílohu č. 4 zákona EIA, na náležitost: „Kapacita (rozsah) záměru“. Zastávající názor, že kapacitou záměru je u pozemní komunikace počet vozidel, které tato komunikace je kapacitně schopna přepravit, zatímco délka komunikace je podle něj údajem o rozsahu záměru.

Odkazují na české technické normy a uvádějí, že kapacita komunikace závisí zejména na kapacitě křižovatek a mezikřižovatek úseků. V návaznosti na počet průběžných jízdních pruhů tvrdí, že „kapacitu R43 je nutno brát celkem cca 80 tis. vozidel denně“. Zpracovatel dokumentace EIA zásadním způsobem a vědomě chyboval, jelikož si kapacitu (rozsah) záměru svévolně přejmenoval na rozsah záměru a kapacitu neuvedl.

Uvedená kapacita měla být vstupním parametrem hlukových a imisních studií i posouzení Natura 2000. „Bylo tedy nutné dokumentaci EIA bez dalšího odmítnout, neboť nesplňuje požadavky zákona. Stejně tak je nutné odmítnout posudek, který se nevypořádal s tímto dokumentovaným pochybením.“ a „Předložené posouzení bylo ve všech těchto částech naprosto chybné, neboť nevychází z parametru požadovaného zákonem.“

Změny projektu, verifikační závazné stanovisko EIA

Odvolatelé nesouhlasí se závěrem krajského úřadu, že záměr EIA (návrh rychlostní silnice R43 posouzený v EIA) a nynější záměr (silnice I/73 Bořitov–Svitávka) jsou téměř shodné a rozdíly jsou nepatrné. Poukazují zejména na změny křižovatek, přivaděčů, vypuštění odpočívky Lysice a přeložky silnice I/19 a na odlišné řešení MÚK Skalice nad Svitavou a MÚK Svitávka. Tyto změny považuje nepochybně za významné. Záměrem není jen těleso komunikace, ale celý projekt se všemi stavbami (přivaděče, MÚK, přeložky). Předmětem posuzování má být obsah dokumentace DÚR v celé její detailnosti.

Nesouhlasí proto s argumentací krajského úřadu a MŽP, že změny záměru nemohou mít významný negativní vliv a jsou pokryty verifikačním závazným stanoviskem EIA. Jde nejen o komunikaci na TEN-T, ale také o silnici „E 461“ (pátevní evropská komunikace, která je zahrnutá do dohody AGR ze dne 15.11.1975). Z přílohy I směrnice EIA a bodu 47 přílohy č. 1 zákona EIA dovozují, že veškeré záměry této kategorie a jejich změny podléhají tzv. velké EIA bez minimálního délkového omezení. Takže i vložení nové MÚK vyžaduje nové posouzení EIA. Odkazují na rozsudek č. j. 29 A 27/2017-216 ze dne 28.04.2017. U přeložek krajských a místních komunikací odkazuje rovněž na bod 48 přílohy č. 1 zákona EIA.

Rozporují tvrzení, že změny projektu jsou běžným jevem, jenž je řešitelný verifikací. Posouzení EIA i územní rozhodování musí vycházet z jednoznačně určené dokumentace DUR.

Orgán EIA při verifikaci musí potvrdit, že obdržel a posoudil novou verzi dokumentace DUR a dřívější stanovisko pro ni zůstává platné.

Odvolatelé rozporují i argumentaci k platnosti stanoviska EIA. O druhé prodloužení platnosti (ze dne 04.02.2025) požádal žadatel dne 07.12.2020. Včasné podání žádosti neprokazuje přípustnost dalšího prodloužení. Nesouhlasí ani se závěrem krajského úřadu, že nebylo nutné vyčkat výsledku řízení o druhém prodloužení a územní řízení mohlo pokračovat.

Souběžné procesy EIA a druhé prodloužení platnosti

Odvolatelé namítají, že jsou současně aktivní dva procesy EIA:

- „Rychlostní silnici R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ (po druhém prodloužení platnosti)
- „I/73 Troubsko/D1 – Kuřim – Bořitov“ (závěr zjišťovacího řízení)

Územně se však v úseku Kuřim–Bořitov oba záměry týkají stejného ideového záměru. U obou záměrů jsou významné odlišnosti v požadavcích na ochranu životního prostředí. Vzniklá situace odporuje základním zásadám činnosti správních orgánů.

MŽP vydalo druhé prodloužení platnosti v rozporu s právními předpisy, odvolatelé nesouhlasí s použitím přechodného ustanovení zákona č. 465/2023 Sb., protože řízení bylo zahájeno žádostí doručenou již dne 07.12.2020 a stanovisko EIA mezitím pozbylo platnosti.

K druhému prodloužení odkazují na § 9a odst. 4 zákona EIA, podle něhož lze stanovisko prodloužit, „*pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí*“. Tvrdí, že od roku 2010 nastaly významné změny územně plánovací dokumentace, nová výstavba, tj. nastaly dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí.

Dále tvrdí, že došlo ke změnám metod posuzování, které znemožňují prodlužování stanoviska EIA. Za významnou změnu považují zejména směrnici Komise (EU) 2015/996 ze dne 19. 5. 2015 o stanovení společných metod hodnocení hluku podle směrnice 2002/49/ES, jejíž nové metody podle něj vstoupily v platnost dne 31.12.2018 a používají jiné parametry než dřívější postupy. Mají za to, že jejich použití vede k popisu doposud neposouzených významných vlivů na životní prostředí a že tím se změnily metody posuzování. Tuto výtku vztahují k druhému prodloužení platnosti a k závaznému stanovisku EIA. Ani jedno z uvedených závazných stanovisek neobsahuje popis umístované stavby; zákres čáry v mapě není dostatečným popisem stavby ani pro SEA, ani pro EIA.

Procesně i věcně je také nutné prověřit závěr zjišťovacího řízení pro záměr „I/73 Troubsko/D1 – Kuřim – Bořitov“. Závěr zjišťovacího řízení byl vydán v rozporu s právními předpisy a MŽP nemohlo pokračovat, protože řízení je vedeno bez reálně doloženého a zveřejněného popisu stavby. Návrh byl s obcemi neformálně projednáván v lednu 2023 a „*je známo, že doposud není schválen projekt stavby*“. Odvolatelé odkazují na informační letáky ŘSD ze dnů 09.02.2023, 30.03.2024 a 08.01.2025, podle nichž se termín předložení Centrální komisi ministerstva opakovaně posouval a schválení záměru projektu se očekávalo teprve v roce 2025.

Oznámení z 09/2024 neobsahuje jednoznačnou identifikaci ani dataci verze posuzovaného projektu, přestože Centrální komise Ministerstva dopravy neschválila projekt. Požadují proto zjednat okamžitou nápravu a veřejně oznámit, že byl zmařen proces EIA, který se s okamžitou platností zastavuje.

Je také nutné prověřit tvrzení MŽP ze závěru zjišťovacího řízení pro záměr „I/73 Troubsko/D1 – Kuřim – Bořitov“, která se podle odvolatelů jeví jako nesprávná a která rozporuje (tvrzení: podkladem musí být minimálně technická studie záměru, z níž budou patrné podstatné charakteristiky záměru tak, aby bylo možné hodnotit vliv na životní prostředí; 2. že záměr podrobený zjišťovacímu řízení nemusí předtím projít hodnocením SEA).

Soulad procesů, SEA z roku 1999, vazba na územní plánování a TEN-T

Odvolatelé namítají, že MŽP mělo zajistit soulad procesu EIA s procesem pořizování zásad územního rozvoje a SEA a mělo postupovat v souladu s definicí záměru komunikace R43 podle Politiky územního rozvoje ČR (dále jen „**politika územního rozvoje**“). Tvrdí také, že dokumentace EIA neobsahovala potřebné vyjádření krajského úřadu k vztahu záměru k tehdejšímu územnímu plánu velkého územního celku.

Dále poukazují na stanovisko SEA „k návrhu koncepce rozvoje dopravních sítí v České republice do roku 2010“, č. j. /11862/1137/700/1412/OPVŽ/99¹ ze dne 24.06.1999, podle něhož měla být „*Výstavba R43 v nové trase Brno - Moravská Třebová i územní ochrana této trasy nepřijatelná*“. Preferována byla modernizace silnice I/43 v trase Brno–Svitavy. Tvrdí, že změna mohla nastat teprve na základě nového procesu SEA a že v Územním plánu velkého územního celku brněnské sídelní regionální aglomerace nebyl koridor R43 závazně ani směrně schválen.

Odvolatelé odkazují na rozsudek NSS č. j. 1 As 111/2008-363 ze dne 20.05.2009 a zdůrazňují formulace: „(...) *byla-li daná varianta v procesu SEA vybrána nezákonně, nemůže být další rozhodnutí (tj. stanovisko EIA), které stojí na tomto podkladu, zákonné*“ a „*je-li nezákonné stanovisko SEA, je tím samým nezákonné i stanovisko EIA*“.

Dokumentaci EIA dále vytýkají, že zamlčela dopravní význam R43 jako součásti TEN-T a užíla zavádějící pojem „doplňková síť TEN-T“, který podle odvolatelů v příslušných dokumentech Evropského parlamentu a Rady definován není.

III. 1. 2. 12. Hluk a závazné stanovisko krajské hygienické stanice

Vadné není jen dopravní modelování, ale také hluková studie. Hluková studie měla vyhodnotit celkové a kumulativní vlivy, což se nestalo. Odvolatelé rozporují závěr, že kumulativní vlivy dalších stávajících či plánovaných zdrojů hluku nejsou legislativně vyžadovány, a odkazují na požadavek kumulativního působení podle zákona o ochraně přírody a krajiny a § 12 odst. 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Chybná jsou data a je porušen princip předběžné opatrnosti. Hluková studie musí být přepracována.

Podle rozsudku NSS č. j. 1 Ao 7/2011-526 ze dne 21.06.2012 platí: „*Lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit.*“ Odvolatelé rozporují závěr krajského úřadu, že k naplnění § 13 zákona o životním prostředí nedochází a princip je respektován. Záměr způsobí nevratné poškození přírody a krajiny.

Dokumentace DUR neobsahuje dostatečná protihluková opatření, např. zakryté či hluboké zářezy, protihlukové stěny a valy, neobsahuje je ani stanovisko EIA. Vznikla nová výstavba ve Svitávce, hluková studie ENVING ze dne 13.06.2022 je podle odvolatele vadná, protože vychází z údajů AFRY, které neodpovídají směrnici 2015/996.

Vadné je proto i závazné stanovisko hygienické stanice č. j. KHSJM 03849/2023/BK/HOK ze dne 17.01.2023, jehož přezkum a zrušení požadují.

V lokalitách Hrázka v Lysicích, Drnovice č. p. 70, ulicích Havlíčkova a Školní ve Svitávce a u osady Perná v Lysicích hrozí překročení hygienických limitů. Bez řádné hlukové a rozptylové studie nemohl krajský úřad vydat napadené rozhodnutí. Hluková studie je vadná, neboť pracuje i s konceptem staré hlukové zátěže. U dosud nerealizované pozemní komunikace nelze tento institut použít. Nařízení vlády č. 272/2011 Sb. nebylo nikdy harmonizováno se závaznou evropskou legislativou (zejména směrnice 2002/49/ES a 2015/996).

V popisu záměru chybí informace o protihlukových stěnách a valech. Protihluková stěna chybí zejména v lokalitě Hrázka v Lysicích, u Drnovic č. p. 70 a u MÚK Svitávka nejméně v km 40,2–41,0.

Hygienická stanice nenaplnila své poslání k ochraně veřejného zdraví a pominula vady hlukové studie. Nestanovila žádné podmínky, její závazné stanovisko je věčně prázdňé, dominuje popisná část a chybí skutečné vyhodnocení.

III. 1. 2. 13. Rozptylová studie a ochrana ovzduší

Jsou-li vadná vstupní data hlukové studie, je vadná i rozptylová studie. Chybí spolehlivé zjištění stavu znečištění ovzduší v území, a to kumulativně ze všech zdrojů včetně prašnosti z polí. Odvolatelé poukázali na absenci stacionární měřicí stanice v lokalitě i širším okolí. Rozptylová studie nemůže vycházet z pětiletých průměrů, protože limity jsou podle zákona o ochraně ovzduší stanoveny pro jeden kalendářní rok, a ne pro pětiletá období. Tento postup je tedy v rozporu se zákonem a nemá oporu v evropské legislativě.

¹ Správně č. j. M/11862/1137/700/1412/OPVŽ/99, pozn. ministerstva.

Studie neobsahuje celkové či kumulativní znečištění, pouze hodnoty takového znečištění lze porovnávat s veřejnoprávními limity. Grafické přílohy studie podle odvolatelů zobrazují pouze příspěvky. Studie musí být přepracována.

Odvolatelé odkázali na novelizovanou směrnici Evropského parlamentu a Rady o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu ze dne 24.04.2024. Roční průměr $PM_{2,5}$ nesmí překročit $10 \mu g/m^3$ a denní průměr $25 \mu g/m^3$ více než 18× ročně; u PM_{10} má roční průměr činit nejvýše $20 \mu g/m^3$ a denní $45 \mu g/m^3$ více než 18× ročně. Podle odvolatelů je třeba pracovat s limity již dnes stanovenými evropskou legislativou na období od roku 2030. To se nestalo.

Podle souhrnné technické zprávy se počítá se zprovozněním záměru v roce 2029, „koncem 10letého návrhového období bude tedy rok 2030“ a v roce 2039 nemá intenzita překročit 15 tisíc vozidel. Toto je věcně nesmyslné tvrzení, které dokládá nesprávnost dopravního modelování a tím i nesprávnost rozptylové a hlukové studie. Podle odvolatelů představuje údaj 15 tisíc vozidel celkový, nikoliv jednosměrný dopravní tok.

Odvolatelé dále namítají nekonzistenci dokumentace DUR, protože příloha č. 2 dokumentu „01-3 Dopravně-inženýrské podklady pro DÚR pro úsek I/73 Bořitov Svitávka, Zatížení silniční sítě rok 2039“ z 05/2022 dokládá intenzitu dopravy 19.090 vozidel/den. Tvrzení ze souhrnné technické zprávy o nepřekročení limitů znečištění je nepodložené, protože rozptylová studie má výše popsání vady.

MŽP vydalo závazné stanovisko č. j. MZP/2024/240/1136 dne 23.05.2024 k umístění záměru v zastavěném území obce o předpokládané intenzitě dopravního proudu 15 tisíc a více vozidel za 24 hodin v navrhovaném období nejméně 10 let. Toto závazné stanovisko je vadné, neboť zákon o ochraně ovzduší i rozptylová studie odporují závazné evropské legislativě. Závazné stanovisko nepřípustně vychází z pětiletých průměrů, které podle odvolatelů nemají oporu v evropském právu, a že nelze pominout některé limity podle přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší. Pro většinu škodlivin má být podle něj rozhodný průměr za kalendářní rok a případné roční překročení limitu nesmí být zakryto pětiletým průměrováním.

Absurdní je určování stavu ovzduší v ploškách 1×1 km podél úseku Bořitov–Svitávka interpolací dat ze vzdálených stanic v Brně, Svratouchu a Moravské Třebové; výsledné hodnoty označuje za blízké „*hausnummer*“. Žadatel správně měl místo tohoto postupu před předložením záměru provádět přístrojové měření v dotčeném území po dobu delší než jeden kalendářní rok, minimálně tři roky, spíše pět let. Počítačové modelování nemůže místní měření nahradit, protože musí být kalibrováno podle reálně zjištěných dat.

III. 1. 2. 14. Verze dokumentace DUR a stanoviska dotčených orgánů

Krajský úřad přezkoumatelně neidentifikoval verzi předložené dokumentace DUR. Dokumentace DUR je datovaná v červnu roku 2022 (podobná data budou uváděna ve formátu měsíc/rok). Její revize jsou datované 03.05.2023, 27.09.2023 a 02.10.2023. Žádost musí být doložena konzistentně zpracovanou dokumentací DUR k určitému dni, nikoliv „*konglomerátem*“ různých verzí.

Dotčené orgány neměly k dispozici revidovanou dokumentaci DUR; ne vždy označují verzi, kterou viděly. Stanoviska dotčených orgánů jsou nedílnou součástí dokumentace DUR a měla být plně zveřejněna.

Odvolatelé se domáhají toho, aby žadatel předložil „*nově vygenerovanou*“ dokumentaci DUR jako jednotný celek s jedním datem a aby k ní byla nově vydána nebo výslovně potvrzena všechna stanoviska.

„*Veřejná vyhláška*“ označuje dokumentaci DUR datem 06/2022 a revizemi ze dnů 03.05.2023, 27.09.2023 a 02.10.2023, zatímco Průvodní zpráva je datována 27.09.2023. Nelze tedy hovořit o řízení vedeném pouze pro dokumentaci DUR 06/2022. Průvodní zpráva nemůže opomíjet revizi ze dne 02.10.2023.

Krajský úřad hájil postup tím, že dokumentace DUR s revizemi tvoří jeden celek a že šlo o marginální zásahy provedené zejména na základě výzvy ze dne 24.02.2023 a požadavku Povodí Moravy, s. p. Výzva se týkala zdůvodnění požadované pětileté platnosti územního rozhodnutí, doplnění části B.1 písm. d) o zohlednění podmínek závazných stanovisek, doplnění rozměrů a materiálového řešení oplocení u SO 781–SO 786 a SO 860 podle § 103 odst. 1 písm. e) bodu 14 a doplnění řešení propojení pro nadměrný náklad u SO 116 v rámci SO 860. Odvolatelé nesouhlasí s tvrzením, že změny nemohly ovlivnit verifikaci podle zákona EIA.

Řízení musí být transparentní pro všechny účastníky a dokumentace DUR musí tvořit jednu vnitřně konzistentní sadu s plným souladem grafické a textové části. Veřejnost není od toho, aby „*detektivními metodami*“ analyzovala nekonzistence. Stanoviska dotčených orgánů i verifikační závazné stanovisko podle zákona EIA mohou být vydána pouze k jednoznačně identifikované dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění stavby. Stavební úřad má garantovat, že žádná její změna neproběhne bez úplného informování dotčených orgánů a veřejnosti.

Žadatel musí předložit novou dokumentaci DUR jako celek s jedním datem. Odvolatelé napadají všechna vydaná stanoviska a požadují vydání nových stanovisek k jednoznačně identifikované dokumentaci DUR tak, aby všechny orgány posuzovaly identický podklad.

K identické verzi dokumentace DUR se mají vyjádřit dotčené orgány, má existovat biologické hodnocení, biologický a dendrologický průzkum, hluková a rozptylová studie, výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, záborový elaborát a zemědělská příloha. Při každé revizi má žadatel podrobně doložit změny a dotčené orgány mají písemně potvrdit platnost svých dosavadních stanovisek nebo vydat stanoviska nová. Platné je pouze takové stanovisko, v němž příslušný subjekt jednoznačně potvrdí, že obdržel úplnou, konkrétně označenou revidovanou dokumentaci DUR a že k ní potvrzuje platnost dřívějšího stanoviska nebo kvůli změně vydává stanovisko nové.

Rozsudek NSS č. j. 5 As 275/2022-56 ze dne 01.11.2023 nezpochybňuje možnost revizí ani zachování platnosti stanoviska, pokud změna nemohla jeho obsah ovlivnit. Trvá však na jednoznačném označení všech částí dokumentace nebo na uvedení jejich úplného seznamu a dat. Dotčené orgány se podle něj vyjadřují ke konkrétní dokumentaci jako celku, nikoliv „*salámově*“ či *per partes*.

Podle názoru odvolatelů měla být dokumentace DUR v plném rozsahu zpracována podle vyhlášky č. 148/2008 Sb., ve znění vyhlášky č. 251/2018 Sb. Nesouhlasí s odkazem krajského úřadu na přílohu č. 4 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění účinném do 31.12.2023, (dále jen „**vyhláška o dokumentaci**“).

Krajský úřad za žadatele domýšlel a opravoval obsah dokumentace DUR, čímž vyvolal důvodnou pochybnost o své nestrannosti a nezávislosti a vytvořil „*nepřehlédnutelnou indicii rizika podjatosti*“.

Z vysvětlení krajského úřadu, že dotčené orgány obdržely plnohodnotnou dokumentaci DUR nebo část významnou pro jejich působnost a některé revize nemusely být podstatné, odvolatelé dovozují, že dotčené orgány neměly vždy stejný podklad. Požadují proto zrušení všech stanovisek dotčených orgánů.

III. 1. 2. 15. *Možné znečištění významných krajinných prvků (VKP), vodohospodářské řešení, „odkanalizování“:*

Jedná se o vodní tok a údolní nivu Lysického potoka a Perenský rybník. Povrchové a následně podzemní vody mohou výt znečištěné LTO, chloridy a dalšími látkami. Příčinou je nesprávně navržené odkanalizování silnice I/73, nevhodné sedimentační nádrže a neuvážení období sucha a minimálních průtoků. Podobné problémy nastávají i u dalších vodotečí a vodních ploch. Posouzení chybí rovněž v EIA.

Nebyly řádně posouzeny ani přívalové deště a povodňové stavy ve spojení s nesprávně navrženým odkanalizováním a nevhodnými sedimentačními nádržemi.

V kapitole i.1) souhrnné technické zprávy nejsou zohledněny ani stavby, které jsou jinde v dokumentaci označeny jako exponované hlukem, což má dokládat nepřijatelně nekvalitní zpracování dokumentace DUR. Odkaz na budoucí pasporty podle odvolatelů nepostačuje.

Odvolatelé požadují monitoring podstatně většího počtu exponovaných lokalit, a to nejen při výstavbě, ale i za provozu. Povinnost monitoringu měla být podle odvolatelů už ve stanovisku EIA a konkretizována v dokumentaci DUR a napadeném rozhodnutí.

Systém „*odkanalizování*“ popsany na str. 30 souhrnné technické zprávy je nepřipustné řešení „*z minulého století*“; tvrzení o přírodě blízkých opatřeních v souvislosti se znečišťováním území je absurdní. Otázka má být detailně vyhodnocena v EIA i dokumentaci DUR a ve stanoviscích subjektů, které se zabývají ochranou vod. Odkazují na dokument „*Požadavky na provozování a údržbu prvků odvodnění dálnic a silnic ve správě ŘSD ČR*“ (P. Mareš, 2016), podle něhož mají odvodňovací systémy zásadní vliv na bezpečnost silničního provozu a jsou důležitým environmentálním prvkem.

Uzavřený podzemní systém je modernější než nyní navržené příkopy, rigoly a žlaby. Hydrogeologické posouzení musí být zcela přepracováno, neboť nebyla vypořádána otázka podzemního transportu vod.

Odvolatelé nesouhlasí s názorem krajského úřadu, že řešení bylo odborně navrženo a posouzeno a odsouhlasily jej dotčené orgány. Žádají zrušení relevantních stanovisek a vyjádření; nelze-li je zrušit, mají být považována za nepoužitelná.

Proto požadují přezkum stanoviska správce vodovodů a kanalizací, který je odpovědný za tuto infrastrukturu v oblasti mezi Černou Horou a Svitávkou a přezkum a zrušení „*stanoviska Ministerstva zemědělství*“, dále „*stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny*“ a stanovisek Povodí Moravy, s.p.

Obdobné výhrady se vztahují k řešením na str. 31 souhrnné technické zprávy. Řešení extravilánových vod s přednostním vsakem či odpařením není přírodě blízké; znečištěná voda nemá být vsakována a řešení má být kanalizačním sběrem.

Podle odvolatelů je vodohospodářské řešení v dokumentaci DUR v rozporu s podmínkami stanoviska EIA, které se týkají převedení průtoků existujících toků, ochrany před úniky ropných látek a odvodnění komunikace a MÚK s ohledem na chloridy. Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. bylo k 01.01.2016 zrušeno a nařízení vlády č. 401/2015 Sb. stanoví pro chloridy limit 150 mg/l oproti dřívějším 250 mg/l.

Navržený přírodě blízký systém retenčně filtračních průlehů/příkopů s podzemními retenčními rýhami kritizuje z hlediska životnosti, kontroly a údržby a uvádí, že takové řešení nelze použít u pozemní komunikace TEN-T o čtyřech pruzích a spojky dálnic. Bude rovněž přerušen přirozený odtok extravilánových vod, jejich zadržování u cest a hrázek a související zásahy do práv vlastníků pozemků.

III. 1. 2. 16. Zemědělský půdní fond (ZPF):

Vynětí 45,86 ha půdy ze ZPF, převážně v I. a II. třídě ochrany, není řádně doloženo. Není doloženo, že jde o výsledek minimalizace záboru, jak požadují zásady územního rozvoje. Nebyl naplněn požadavek zdůvodnit řešení nejvýhodnější z hlediska ochrany ZPF a ostatních chráněných zájmů. Měla být porovnána možná řešení, včetně modernizace stávající I/43 a nerealizace I/73. MŽP i krajský úřad postupovaly nesprávně.

Odvolatelé proto požadují přezkoumat a zrušit závazné stanovisko MŽP jako orgánu ochrany ZPF.

III. 1. 2. 17. Jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP:

Zvláště chráněné druhy

„*Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.*“ z 06/2022 (dále též „**biologické hodnocení**“, bude-li kontext jasný) bylo podkladem pro jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP. Dokumentace DUR je po revizích odlišná, tudíž je jednotné závazné stanovisko nepoužitelné. Odvolatelé ho požadují zrušit.

Soulad záměru s územně plánovací dokumentací je nutným předpokladem pro udělení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Záměr je v rozporu jak se zásadami územního rozvoje, tak s územními plány obcí (soulad musí být kumulativně).

Úvahy orgánů ochrany přírody neobstojí bez doložení odborných podkladů a nevypořádání těchto otázek zakládá nepřezkoumatelnost. Nelze seznat, jaký názor „*žalovaný*“ (*sic!*) zaujal k důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí. Odvolatelé dovozují z judikatury a z rozhodnutí MŽP ve věci druhé výjimky pro záměr rekonstrukce nelahozveveských tunelů, že žadatel musí předložit přesvědčivé podklady, jimiž prokáže splnění podmínek pro udělení výjimky – převahu veřejného zájmu. Žadatel neunesl důkazní břemeno.

Pro jednotné závazné stanovisko nebyla řádně odůvodněna převaha jiného veřejného zájmu záměru. Odvolatelé odkázali na rozhodnutí MŽP v kauze „*Rekonstrukce nelahozveveských tunelů*“, v němž MŽP vyložilo a analyzovalo, jak musí být převaha jiného veřejného zájmu dokladována. Na základě judikatury NSS dovozují, že veřejný zájem musí být formulován ke konkrétní věci a že „*v řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny leží důkazní břemeno na žadateli a ten tedy musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění*

výše *vyjmenovaných podmínek*“. Dle odvolatelů žadatel neunesl důkazní břemeno a nepředložil přezkoumatelné podklady, takže správní orgány neměly žádosti vyhovět.

Žadatel o výjimku má být úspěšný, jen pokud splní každou z podmínek zákona o ochraně přírody a krajiny; při nesplnění prvních podmínek je nadbytečné hodnotit podmínky další.

Nejprve musejí být hodnoceny zákonné předpoklady pro uplatnění výjimky a teprve následně odborná správnost jejího rozsahu a podmínek. Bez prokázání existence veřejného zájmu je nepřípustné pokračovat k úvahám o intenzitě zásahu nebo kompenzačních a zmírňujících opatřeních a že hodnocení existence veřejného zájmu „*může být negativní, aniž by se vůbec začalo uvažovat o tom, o jakou výjimku a pro jaké konkrétní chráněné rostliny a živočichy se má jednat*“.

Chybí i řádné odůvodnění neexistence jiného uspokojivého řešení. MŽP mělo posoudit projekt „Optimalizovaná varianta D43/S43 v úseku D1 – MÚK Skalice nad Svitavou (napojení Boskovic) a přivaděč z Brna“, který podle odvolatele MŽP samo iniciovalo již v roce 2009 a jehož dokumentace v měřítku 1 : 10 000 byla ŘSD předána dne 04.11.2019. Dle rozsudku NSS č. j. 10 As 3/2025-143 ze dne 04.04.2025 bylo tento návrh třeba prozkoumat jako možné jiné uspokojivé řešení. Tentýž návrh by tedy měl být prozkoumán i nyní jako jiné možné uspokojivé řešení.

Odvolatelé považují za další možné uspokojivé řešení modernizaci stávající silnice I/43 podle projektu „I/43 Optimalizace trasy Odstranění úzkého hrdla Lipůvka – Lažany – Závist“. Odstranění úzkého hrdla by vedlo k tomu, že silnice I/43 v úseku od Boskovic až po severní hranici správního území města Brna nebude průtahem žádného zastavěného území. Ve srovnání se silnicí I/73 by téměř nevznikaly nové zábory půdy ani zásahy do přírody a nebylo by zapotřebí kácení v rozsahu 2 539 ks stromů a 217.799 m² zapojených porostů dřevin v území, které označuje za přibližně 80 let stabilizované bez lidského zásahu. Tento ekologicko-ekonomický projekt nelze pominout a musí být zvážěn jako možné jiné uspokojivé řešení. Odkazuje rovněž na koridor SD17 v politice územního rozvoje, na změny významu původní zvažované dálnice D43 a novější priority resortu dopravy.

Není zajištěna ochrana jedinců zvláště chráněných druhů a nebyla prokázána nutnost jejich likvidace. Evropská úprava vyžaduje důslednou ochranu jedinců a národní právní úprava nebyla po uplynutí transpoziční lhůty plně přizpůsobena, takže je třeba uplatnit přímý účinek nebo eurokonformní výklad. KÚ OŽP ani MŽP se k tomuto aspektu nevyjádřily. Odvolatelé odkazují na informace MŽP a Agentury ochrany přírody a krajiny k připravované novelizaci druhové ochrany, včetně formulace, že „*v případě některých ohrožených druhů je třeba chránit každého jedince*“ a že nová úprava směřuje „*na posílení ochrany biotopů druhů a zvýšení vymahatelnosti této ochrany*“, včetně ochrany biotopu i v době, kdy se na místě konkrétní chráněný druh aktuálně nevyskytuje. Tvrdí, že u relevantní evropské legislativy, včetně směrnice o stanovištích, nedošlo k plné transpozici, a odkazuje též na důvodovou zprávu k dosud neprovedené novelizaci zákona o ochraně přírody a krajiny. (Stejně tak namítají vůči závaznému stanovisku MŽP kvůli záborům ZPF.)

Odvolatelé se dále věnují výjimce ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje prstnatce pleťového (*Dactylorhiza incarnata*) podle výroku III.a napadeného rozhodnutí. Výjimka není dostatečně odůvodněna, záměr není v souladu s územně plánovací dokumentací, nebylo posouzeno jiné uspokojivé řešení a nebyla řádně odůvodněna převaha jiného veřejného zájmu.

Proti výrokům III.b a III.c rovněž namítají, že výjimka umožňuje nezáměrné zraňování a usmrcování, rušení, zásahy do sídel a biotopů a záchranné transfery u řady zvláště chráněných druhů. Opakují námitky nedostatečného odůvodnění jednotného závazného stanoviska stran této výjimky (rozpor s územně plánovací dokumentací, existenci jiného uspokojivého řešení a nedostatečné odůvodnění převahy jiného veřejného zájmu).

Konečně odvolatelé zastávají názor, že záměr nemohl být umístěn, pokud podle výroku III.d napadeného rozhodnutí nebyl vydán souhlas s výjimkou ze zákazu poškozovat a ničit rostliny prstnatce pleťového.

Kácení dřevin

Jednotné závazné stanovisko je nepoužitelné, protože nebyla naplněna povinnost vyloučit existenci jiného uspokojivého řešení dopravního spojení. Odvolatelé za taková řešení označují jiné vedení komunikace v rámci ČR, modernizaci stávající silnice I/43 nebo posunutí navrhované trasy o desítky metrů k východu. V posledním případě by nebylo nutné vykácet 2 539 ks stromů a 217.799 m² zapojených porostů dřevin, jak umožňuje jednotné závazné stanovisko.

Odvolatelé nesouhlasí s krajským úřadem, podle něhož je záměr navržen převážně do stopy nedokončené exteritoriální německé dálnice Vídeň–Vratislav, a že toto řešení je výhodné, což dokládají kladná stanoviska dotčených orgánů a prokázaný veřejný zájem.

Vykácení dřevin v linii tzv. Hitlerovy dálnice je nesprávné řešení. Tento zelený pás má v území nezastupitelné místo. Poskytuje ochranu před větrem a nevhodným šířením hluku od záměru k obytným lokalitám, takže jeho odstraněním by se zvýšila významnost negativních vlivů. Kácení by mělo významné vlivy na zvláště chráněné biotopy a živočichy a bylo by nevhodné i z hlediska ochrany krajinného rázu. Tyto vlivy nebyly řádně posouzeny. Krajský úřad námitky fakticky nevypořádal, ale pouze zopakoval napadené podklady.

Odvolatelé považují za nepřípustné, že nebyla stanovena náhradní výsadba za tak rozsáhlé kácení. Navržená kompenzační opatření (stavební objekty řady 800) nemohou rozsah kácení nahradit. Dřeviny mají zásadní význam pro krajinný ráz, ochranu zvláště chráněných rostlin a živočichů, ochranu před větrem, prachem z polí, imisemi ze silnice I/73 a hlukem ze stávající silnice I/43. Namítá, že tyto funkce nebyly zahrnuty do kompenzačních opatření ani řádně posouzeny. Kompenzační opatření mohou být realizována až v souvislosti se stavbou, zatímco náhradní výsadbu lze provést již bezprostředně po kácení nebo souběžně s ním.

Ekologická újma bude zhojena kompenzačními opatřeními, která jsou navržená ve stavebních objektech SO řady 800. Hluková a rozptylová studie věc řádně neposoudily. Kritizují podmínku, podle níž lze kácet již před právní mocí stavebního povolení. V rámci kompenzačních opatření je plánována jen výsadba 10.529 stromů a 16.392 keřů s následnou pětiletou péčí. Absence náhradní výsadby pomíní časový odstup mezi vznikem ekologické újmy a plnou funkcí nových dřevin. Rozdíl mezi hodnotou vykácených dřevin a náhradní výsadby je téměř 100 mil. Kč. Odvolatelé nesouhlasí s odůvodněním, že tento rozdíl vyrovnávají další nevyčíslitelné ekologické funkce. Některá opatření, jako úpravy potoků a tůň, se netýkají kompenzací za kácení. Požadují náhradní výsadbu ihned po kácení se zahájením stavby.

Kácení a vztah k podmínkám, které vzešly z EIA

Nebyly dodrženy podmínky stanoviska EIA:

- č. 57 o kompenzaci zaniklých biotopů a záborů volné krajiny,
- č. 108 o náhradních výsadbách po dohodě s dotčenými obcemi
- č. 19 o minimalizaci kácení a zásahů do PUPFL (pozemky určené k plnění funkcí lesa).

III. 1. 2. 18. Nesoulad s územně plánovací dokumentací:

Odvolatelé poukázali na rozsudek o zrušení koridoru. Napadené rozhodnutí musí být proto zrušeno kvůli nesouladu záměru s územně plánovací dokumentací. Tuto situaci nelze vzhledem k autoritativnímu rozhodnutí soudu zpochybňovat ani obcházet. Dle judikatury NSS se požaduje soulad záměru s územními plány obcí u výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů.

Odvolatelé požadují přezkum závazného stanoviska krajského úřadu jako orgánu územního plánování č. j. JMK 10534/2023 ze dne 23.01.2023 a navazujícího závazného stanoviska č. j. JMK 37230/2025 ze dne 06.03.2025 a jeho změnu na nesouhlasné.

Jedna z nejdůležitějších povinností stavebních úřadů je posouzení záměru dle platné územně plánovací dokumentace. Splnění této podmínky podmiňuje získání nejen jednotného závazného stanoviska podle § 82a zákona o ochraně přírody a krajiny, ale i dalších stanovisek. Krajský úřad tak nepostupoval a ignoroval tvrzené a graficky dokládané rozpory s územně plánovací dokumentací.

Soulad dokumentace DUR s platnou územně plánovací dokumentací je nutnou, nikoli však dostačující podmínkou pro doložení souladu záměru s veřejným zájmem. Podmínka nebyla v k. ú. Bořitov dodržena. Odvolatelé odkázali na grafické výřezy z úplného znění zásad územního rozvoje po 1. a 2. aktualizaci a z výkresu C.1 Situace širších vztahů dokumentace DUR. Z jejich porovnání dovozují, že zásady územního rozvoje neposkytují oporu pro změny stávající silnice I/43 včetně jejího přesměrování v rozsáhlé křižovatkové struktuře a změny kategorie na silnici II/643, ani pro změny silnic II/376 a III/37722. Zásady územního rozvoje nevymezují ani plochu pro rozsáhlé „prokřížení“ uvedených krajských silnic, ačkoli právě v nich mají být vymezeny návrhové koridory republikových a krajských komunikací.

Zásady územního rozvoje

Dokumentace DUR je v rozporu se zásadami územního rozvoje na území obcí Bořítov, Lysice, Drnovice, Voděřady, Skalice nad Svitavou a Svitávka, a to z hlediska koridoru I/73, dvou MÚK, stávající I/43, stávající II/150 a změn krajských silnic; pro posledně uvedené změny nejsou v zásadách územního rozvoje schváleny návrhové koridory. Někde není silnice I/73 vůbec vymezena nebo obce nijak nebo chybně reagovaly na zásady územního rozvoje.

U dalších katastrálních území uvádějí, že koridory ze zásad územního rozvoje jsou ve výkresech dokumentace DUR vyznačené fialovou čerchovanou čarou a své závěry opírají o několik připojených grafických porovnání. V k. ú. Lysice se jedná o vztah k silnici II/376, v k. ú. Drnovice vztah k silnici III/3764, v k. ú. Voděřady u Kunštátu vztah k silnici III/3765, v k. ú. Skalice nad Svitavou prostor křižovatky se silnicemi I/43 a II/643 a křižovatky se silnicemi II/150 a III/37429, v k. ú. Svitávka prostor křižovatky se silnicemi II/150 a III/37420.

Zásady územního rozvoje vymezily na území obce Lysice koridor DS02 o šířce 400 m mimo zastavěná území a zastavitelné plochy, minimálně však 250 m a plochu MÚK Lysice o poloměru 400 m. ÚP Lysice tento koridor zpřesnil na šířku 200 m a dále vymezil plochu MÚK Lysice a dopravně technické úpravy silnice II/376. Dokumentace DUR z 06/2022 na toto zpřesnění nereaguje a nezakresluje zpřesněné koridory.

Zásady územního rozvoje vymezily na území obce Drnovice koridor DS02 o šířce 400 m, zatímco ÚP Drnovice, ve znění změny č. 2, tento koridor nevymezuje. Vymezuje pouze územní rezervu pro rychlostní silnici R43. Dle odvolatelů není doložen převažující veřejný zájem pro záměr. Tento rozpor ignoroval také KÚ OŽP při vydání jednotného závazného stanoviska.

Zásady územního rozvoje vymezily na území obce Voděřady koridor DS02 o šířce 400 m, avšak ÚP Voděřady jej nevymezuje. Nelze hovořit o souladu se zásadami územního rozvoje. Jednotné závazné stanovisko nebylo možné vydat pro území této obce.

Zásady územního rozvoje vymezily na území obce Sebranice koridor DS02 o proměnlivé šířce 160–350 m a koridor DS03 zahrnující MÚK Sebranice jako plochu proměnlivé šíře vymezenou obalovou křivkou dvou kružnic o poloměrech 240 a 580 m. Pro úsek MÚK Sebranice–MÚK Vanovice měla být stanovena proměnlivá šířka 200–370 m. ÚP Sebranice je irelevantní; změna č. 3 vymezila pouze územní rezervu pro „kapacitní rychlostní komunikaci R43 – úsek Černá Hora – Svitávka“. Jednotné závazné stanovisko nebylo možné vydat pro území této obce.

Odvolatelé nesouhlasí s názorem krajského úřadu, že se na základě § 54 odst. 6 stavebního zákona nepoužijí příslušné části územních plánů, dokud nebudou uvedeny do souladu se zásadami územního rozvoje. Podle odvolatele nelze § 54 odst. 6 použít, jde-li o nadmístní záměr podléhající posouzení vlivů na životní prostředí. Obdobná situace nastala u komunikace 43 ve více obcích a soudy přisvědčily námitce, že nelze vynechat SEA na úrovni obce (rozsudky Krajského soudu v Brně č. j. 64 A 4/2022-161 ze dne 26. 9. 2022 ve věci ÚP Drásov; č. j. 66 A 1/2023-224 a ze dne 26.11.2024 ve věci ÚP Moravské Knínice).

Odvolatelé u rozsudku ve věci ÚP Drásov odkazují zejména na bod 43, podle něhož nelze dovodit, že by nemělo být provedeno posouzení SEA na úrovni územního plánu v rozsahu stanoveném zákonem, resp. judikaturou; § 55 odst. 3 věta třetí stavebního zákona nebyl pro danou věc příslušný. Zdůrazňují rovněž závěr, že princip zamezení opakovaného posuzování vyhodnocení vlivů změny územního plánu na udržitelný rozvoj území nemůže být vykládán v tom smyslu, že je možné vynechat zákonem a judikaturou dovozené obsahové náležitosti předmětného posouzení.

Odvolatelé dále zastávají názor, že při pořizování územně plánovací dokumentace s významnými dopravními koridory se neuplatní § 55 odst. 3 stavebního zákona. Odkazují na Metodické sdělení MMR č. j. MMR-73310/2021-81 ke způsobu uplatnění § 55 odst. 3 stavebního zákona, podle něhož nelze posouzení vlivů pominout zejména u „*obsahově rozsáhlé změny územního plánu s významnými dopady na životní prostředí, jejíž dílčí součástí je uvedení do souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací*“.

Podle odvolatelů je tento důvod relevantní i pro ÚP Sebranice, protože komunikace 43 je významnou kapacitní komunikací a součástí sítě TEN-T. Podle citovaného metodického sdělení by opačný postup byl v rozporu s úkoly územního plánování podle § 19 odst. 2 stavebního zákona, s cíli směrnice 2001/42/ES a s účelem právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí.

Zásady územního rozvoje vymezily na území obce Skalice nad Svitavou koridor DS03 o proměnlivé šířce 200–370 m. ÚP Skalice nad Svitavou vymezují koridor pro kapacitní silnici S43

Brno–Moravská Třebová jako veřejně prospěšnou stavbu v úseku DS03 Sebranice–Velké Opatovice–hranice kraje, včetně souvisejících staveb a přeložky silnice II/150. Jednotné závazné stanovisko nebylo možné vydat pro území této obce.

Zásady územního rozvoje vymezily na území obce Svitávka koridor DS03 o proměnlivé šířce 200–370 m. Vymezení v ÚP Svitávka je pro záměr irelevantní, protože územní plán je starý; ve změně č. 2 byla nesprávně vymezena pouze trasa R43, nikoli koridor. ÚP Svitávka není v souladu se zásadami územního rozvoje. Jednotné závazné stanovisko nebylo možné vydat pro území této obce.

Podle názoru odvolatelů při pořizování zásad územního rozvoje neproběhlo vyhodnocení SEA pro silnici I. třídy. Silnice I. třídy plní v území jiné úkoly než původně vymezená dálnice D43 (stav v roce 2016). Rádné posouzení SEA neproběhlo ani pro dálnici D43. Posouzení SEA a EIA jsou podle evropského práva propojené procesy a odvolatelé z judikatury SDEU dovozují, že vadná SEA neumožňuje považovat navazující proces EIA za zákonný.

Na podporu svých námitek odkazují na rozsudek NSS č. j. 3 As 267/2024-68 ze dne 12.06.2025 a na jím potvrzený rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 66 A 1/2023-224 ze dne 26.11.2024 (ÚP Moravské Knínice). Z citovaných bodů 88–90 dovozují, že krajské posouzení SEA nezkoumalo konkrétní a specifické vlivy komunikace 43 na území a obyvatelstvo Moravských Knínic. Příloha č. 2a zaměřená na záměry DS40-B, DS41-B a DS45 „Německé“ varianty měla Moravské Knínice zmínit pouze v souvislosti s překročením hlukových limitů na stranách 61, 90 a 133; u záměru DS41-B měla pouze obecně uvést přímý, dlouhodobý, trvalý a záporný vliv na obyvatelstvo, ovzduší a lidské zdraví.

Podle citovaných částí rozsudku nebyly dostatečně posouzeny stávající ani předpokládané sekundární, synergické, kumulativní, krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé, trvalé, přechodné, kladné a záporné vlivy koridoru komunikace 43 a jižního obchvatu Kuřimi. Chybět mělo také posouzení vlivů na obyvatelstvo a jeho zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, krajinu a vztahy mezi těmito oblastmi. Odvolatelé připomínají, že na část těchto nedostatků upozorňoval spolek Občané Malhostovic.

Žadatel na str. 12–15 souhrnné technické zprávy konkrétně nedoložil soulad záměru s územně plánovací dokumentací a politikou územního rozvoje. Proto měl krajský úřad odmítnout žádost jako neúplnou a neoznamovat zahájení řízení. Také v této souvislosti namítají odvolatelé pochybnost o nestrannosti a nezávislosti krajského úřadu.

Z hlediska ÚP Bořitov namítají, že v souhrnné technické zprávě se uvádí: „*Jedná se o novější dopravní řešení než to, které bylo sledováno v době, kdy byl vydán ÚP Bořitov*“. Z této formulace dovozují, že záměr byl v době podání žádosti v rozporu s ÚP Bořitov a že „*novější řešení*“ není v souladu ani se zásadami územního rozvoje.

Nesouhlasí s názorem krajského úřadu, že koridor nového přivaděče nemusí být v zásadách územního rozvoje vymezen, protože jde o přílišnou podrobnost. Odvolatelé zastávají názor, že se jedná o nový koridor krajské, resp. nadmístní silnice II/376, který musí být v zásadách územního rozvoje vymezen.

Dále uvádí, že přeložka silnice II/376 je ve výkresech dokumentace DUR označena jako silnice I/43, ačkoliv označení 43 nese stávající silnice I/43 v jiné trase. V zásadách územního rozvoje po aktualizaci z roku 2020 byla D43 v textové části označena jako I/43, avšak tato změna nebyla zakreslena v grafické části, čímž vznikly dvě paralelní silnice označené I/43. Výkres v dokumentaci DUR podle odvolatelů nezobrazuje ani jednu z nich, ale přeložku II/376 Bořitov–Lysice, přičemž stávající II/376 má být po realizaci I/73 opuštěna. Krajský úřad měl tento stav nechat napravit.

Odvolatelé poukázali na rozsudek o zrušení koridoru a namítli podjatost, protože krajský úřad vydal napadené rozhodnutí, i když záměr není v souladu s ÚP Bořitov.

Územní plány

K ÚP Lysice, ÚP Drnovice, ÚP Skalice nad Svitavou a ÚP Svitávka uvádějí, že žadatelovo tvrzení o souladu záměru s těmito územními plány je v rozporu s realitou.

K ÚP Voděradý dokumentace DUR odkazuje na ÚP Drnovice, ve znění změn č. 1 až 4, přestože se týká území obce Voděradý. Uvedený výňatek z regulace ÚP Voděradý neprokazuje soulad záměru s ÚP Voděradý.

Odvolatel nesouhlasí se souhrnným vypořádáním stavebního úřadu, podle něhož již byl soulad se všemi třemi územními plány doložen a úřad se jím nebude znovu zabývat. Odvolatelé odkazují na grafické doložení nesouladu.

K ÚP Sebranice odkazují na souhrnnou technickou zprávu, která na stranách 13–14 odkazuje na ÚP Sebranice ve znění změn č. 1 až 3, jenž je účinný od 15.10.2014. Návrhový koridor I/73 podle odvolatelů v tomto územním plánu neexistuje, pouze je vymezena územní rezerva. Územní rezerva nemůže být převzetím koridoru D43 ze zásad územního rozvoje z roku 2016. Tehdy na krajské úrovni neexistoval koridor D43 ani R43, zásady územního rozvoje zrušil NSS rozsudkem č. j. 1 Ao 7/2011-526 ze dne 21.06.2012. Nesoulad s ÚP Sebranice údajně potvrzuje i žadatel.

Odvolatelé nesouhlasí s aplikací § 54 odst. 6 stavebního zákona, podle něhož se do uvedení ÚP Sebranice do souladu se zásadami územního rozvoje nepoužije část územního plánu, která jim odporuje. Odvolatelé mají za to, že toto ustanovení nelze použít pro nadmístní záměr, jehož vlivy musejí být posouzeny z hlediska životního prostředí, protože nelze vynechat SEA na úrovni obce. Na podporu označili rozsudky Krajského soudu v Brně (ve věci ÚP Drásov) č. j. 64 A 4/2022-161 ze dne 26.09.2022 č. j. 66 A 1/2023-224 ze dne 26.11.2024 (ve věci ÚP Moravské Knínice).

Z bodu 43 rozsudku ve věci ÚP Drásov dovozují, že ani při převzetí koridoru ze zásad územního rozvoje nelze dovodit, že by nemělo být provedeno posouzení SEA na úrovni územního plánu v rozsahu stanoveném zákonem, resp. judikaturou a že princip zamezení opakovaného posuzování nelze vykládat tak, aby bylo možné vynechat zákonem a judikaturou vyžadované obsahové náležitosti posouzení.

Odvolatelé také odkazují na metodické sdělení MMR č. j. MMR-73310/2021-81 k uplatnění § 55 odst. 3 stavebního zákona. Záměr (komunikaci 43) označují za významnou kapacitní komunikaci a součást transevropské sítě TEN-T podle čl. 121 politiky územního rozvoje a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013. S odkazem na směrnici 2001/42/ES tvrdí, že opomenutí posouzení vlivů by bylo v rozporu s § 19 odst. 2 stavebního zákona, cíli směrnice SEA a účelem právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí.

Nedostatečnost SEA na úrovni zásad územního rozvoje

Odvolatelé namítají „závažnou neúplnost a nekonkrétnost SEA k ZÚR JMK“ a odkazují na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 66 A 1/2023-175 ze dne 11.07.2023, jenž se týkal ÚP Moravské Knínice a vyhodnocení SEA k aktualizaci zásad územního rozvoje. Zdůrazňují, že jeho zjištění jednoznačně potvrzuje existenci závažných vad v případě předmětného typu vyhodnocení SEA. Z rozsudku přebírají zejména závěr, že se posouzení SEA na krajské úrovni nezabývalo konkrétními a specifickými vlivy komunikace 43 na území a obyvatelstvo Moravských Knínic a kromě zmínky o překročení hlukových limitů neposkytovalo konkrétní hodnocení.

Dále zdůrazňují, že podle soudu „*například nyní není známo posouzení stávajících vlivů koridorů*“ a „*přesně nejsou známy ani vlivy předpokládané, ať už sekundární, synergické, kumulativní, krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, trvalé i přechodné, kladné a záporné*“. Poukazují rovněž na pasáž, podle níž „*Moravsko-knínická půda, tamější voda, ovzduší, klima či hmotné statky nebo vlivy na krajinu Moravských Knínic včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení, to vše zůstává stranou*“, stejně jako opatření k předcházení, snížení či kompenzaci negativních vlivů.

Uvádějí, že Krajský soud v Brně na tomto hodnocení setrval i v rozsudku č. j. 66 A 1/2023-224 ze dne 26.11.2024 (potvrzen rozsudkem NSS č. j. 3 As 267/2024-68 ze dne 12.06.2025). Podle odvolatelů tak „*senát 66 soudně potvrdil existenci zásadních vad vyhodnocení SEA pro AZÚR JMK*“.

Shrnutí

Krajský úřad měl rozpoznat řadu nesouladů záměru s územně plánovací dokumentací a neměl vůbec kladně rozhodnout, nýbrž žádost zamítnout.

III. 1. 2. 19. Vadné vymezení silnice I/73 jako silnice I. třídy, nikoliv dálnice II. třídy a vztah k novele zákona o pozemních komunikacích:

Podle přechodných ustanovení novely zákona o pozemních komunikacích se u silnice I/73 nejedná o silnici I. třídy, ale o dálnici II. třídy. Je nesprávné vypořádání krajského úřadu, že pro kategorizaci záleží na obsahu žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby. Dle odvolatele je také z důvodu nevymezení dálnice II. třídy nezákonný obsah územně plánovací dokumentace a politiky

územního rozvoje. V návaznosti na toto požadují také přezkum závazného stanoviska krajského úřadu jako orgánu územního plánování.

Koridor pro záměr měl být podle jejich názoru v aktualizaci č. 1 zásad územního rozvoje správně vymezen pro dálnici II. třídy – dle čl. II. bodu 2. zákona č. 268/2015 Sb. Nesměl být vymezen jako koridor silnice I. třídy. Podzákonná norma nemá větší právní sílu než zákon, nemůže tedy ustanovení zákona překonat a nemůže učinit návaznou podzákonnou normu souladnou se zákony.

Politika územního rozvoje, zásady územního rozvoje i územní plány jsou oněmi podzákonnými normami a nesmějí být v rozporu se žádným zákonem, tedy ani zákonem o pozemních komunikacích. Současně odvolatelé odkázali na § 54 odst. 2 stavebního zákona a požadavek souladu územních plánů obcí s politikou územního rozvoje.

Odvolatelé popsali, že MMR i Jihomoravský kraj několik let respektovaly zákon č. 268/2015 Sb. S nerespektováním započal Jihomoravský kraj kolem poloviny roku 2018. Podle původní politiky územního rozvoje a její 1. aktualizace byla „komunikace 43“ označena jako rychlostní silnice R43 a jako součást transevropské dopravní sítě TEN-T.

Odvolatelé zdůraznili, že šlo o komunikaci označenou písmenem „R“, pro kterou její parametry byly stanoveny, nikoli o tehdejší „kapacitní komunikace“ označované písmenem „S“, u níž měly být parametry teprve stanoveny. Komunikace tak byla ze zákona nově kategorizována jako dálnice II. třídy a v této kategorii zůstala. Tento stav má být respektován a není-li tomu tak, jde o vadu, která plně odůvodňuje zrušení koridoru soudem pro rozpor se zákonem.

Dle Zprávy o uplatňování politiky územního rozvoje (projednávání zahájeno v 02/2018) měl být zajištěn soulad se zákonem č. 268/2015 Sb. včetně potřeby převedení silnic kategorie „R“ na kategorii „D“ s názvem „dálnice“. Odvolatelé upřesnili, že původní aktualizace, která reflektovala novelu č. 268/2015 Sb., byla očekávaná jako druhá, byla nakonec vydána jako aktualizace č. 4, změna týkající se komunikace 43 byla aktualizací č. 2 a nevycházela z této Zprávy o uplatňování.

V zásadách územního rozvoje z 09/2016 byly koridory od Lysic k severu a územní rezervy mezi dálnicí D1 a Lysicemi vymezeny pro dálnici II. třídy a označeny jako D43. V textové části odůvodnění bylo dle odvolatele správně uvedeno, že byla zohledněna novela č. 268/2015 Sb.

Následně však všichni ve věci aktualizací politiky územního rozvoje a zásad územního rozvoje začali postupovat v rozporu se zákonem. U aktualizace č. 2 politiky územního rozvoje i ministerstvo (nikoliv jako stavební úřad, ale jako dotčený orgán, který participoval na procesu pořizování; pozn. ministerstva) porušilo kompetenční zákon; pořízení aktualizace z důvodu naléhavého veřejného zájmu bylo v rozporu s § 35 odst. 5 stavebního zákona. Byla popřena správná kategorizace komunikace 43 jako dálnice II. třídy a R43 (rychlostní) bylo změněno na S43 (kapacitní). Účelem návrhu ministerstva nebylo vymezení kapacitní komunikace S43, ale vymezení silnice I/43. Tento cíl nebyl naplněn a komunikace 43 se schválením tehdejší aktualizace politiky územního rozvoje nestala silnicí I. třídy, ale pouze kapacitní silnicí.

Jihomoravský kraj porušil při pořizování aktualizace zásad územního rozvoje zákon a nesprávně označil komunikace 43 jako silnici I. třídy [rozpor s politikou územního rozvoje, porušení § 40 odst. 1 písm. a) a § 41 odst. 2 stavebního zákona]. Na rozdíl od dřívější aktualizace vyšel z chybné úvahy, že zákon o pozemních komunikacích není relevantní. V odůvodnění aktualizace zásad územního rozvoje byl opět odkaz na novelu č. 268/2015 Sb., byla však doplněna poznámka, že komunikace může být sledována v dálniční i silniční podobě, což bylo v rozporu s novelou.

Komunikace 43 je v Politice územního rozvoje ČR pod označením SD20 v čl. (121) jako „Kapacitní komunikace úsek Brno–Moravská Třebová“, což nebylo možno ignorovat při pořizování změny č. 1 ÚP Bořitov. Jiné komunikace v téže části politiky územního rozvoje jsou výslovně označeny jako silnice I. třídy. Komunikace 43 tedy není silnice I. třídy dle politiky územního rozvoje.

III. 1. 2. 20. *Doprovodné a obslužné pozemní komunikace:*

Dokumentace DUR neobsahuje polní a obslužné komunikace pro pomalá zemědělská vozidla a cyklisty po obou stranách stávající silnice I/43 a podél celého úseku silnice I/73. Komunikace jsou navrženy pouze někde, takže není zajištěna obsluha všech nemovitostí. Krajský úřad měl tuto otázku prověřit parcelu po parcele. Nesouhlasí s tvrzením krajského úřadu, že komunikace jsou navrženy „téměř po obou stranách silnice I/73“, a zdůrazňují, že nemovitostmi se nerozumějí pouze stavby.

V dokumentaci DUR chybí doprovodná silniční komunikace pro pomalá vozidla a regionální autobusovou dopravu a že nebyly řádně vyhodnoceny negativní vlivy podél stávající silnice I/43, která by mohla být součástí doprovodné sítě. Nesouhlasí, že krajský úřad odkázal na budoucí přeřazení úseku původní silnice I/43 mezi Bořitovem a MÚK Skalice nad Svitavou u Sebranic na silnici II/643. Odvolatelé trvají na řádném vymezení doprovodné komunikace s poukazem na krizové dopravní situace v obcích při nehodách a stavebních úpravách. Pokud je nejprve nutná změna územně plánovací dokumentace, má být provedena před územním řízením.

III. 1. 2. 21. Bilance a přeprava zeminy:

Podle souhrnné technické zprávy jsou požadavky na přesun nebo deponie zemin takové, že má být přesunuto $430.000 + 346.000 \text{ m}^3$ zeminy, zčásti vozidly. Negativní vlivy přepravy, místních přesunů a prašnost podle odvolatele nebyly řádně vyhodnoceny a musí být detailně prověřeny a doloženy již v EIA. Současně je uveden přebytek 84.013 m^3 zeminy určený k uložení na skládku jako odpad. Odvolatel to považuje za nepřijatelné a namítá, že nebylo plnohodnotně uváženo využití zeminy pro ochranné protihlukové valy, které by omezily negativní vlivy. Požaduje přezkum a zrušení stanoviska EIA z hlediska nakládání se zeminou a jejího transportu.

III. 1. 2. 22. Zpráva o uplatňování podmínek dotčených orgánů:

Zpráva je nepoužitelná, protože neuvádí vlastní znění podmínek. Bez propojení vyjádření dotčených orgánů s reakcí žadatele na podmínku je podle odvolatelů zpráva nepřezkoumatelná. Rozsah textu podmínek nemůže omluvit narušení transparentnosti a přezkoumatelnosti.

III. 1. 2. 23. Nezveřejnění podkladů, které žadatel doplnil na základě výzvy ze dne 24.02.2023:

Krajský úřad požadoval ve výzvě doplnit podklady podle tří tematických bodů A. až C. (celkem 15 + 14 + 4 položek). Doplněné podklady však následně nezveřejnil.

III. 1. 2. 24. Bezpečnost silničního provozu:

Krajský úřad pochybil, jelikož nedoložil podle čl. 3 a 4 směrnice 2008/96/ES o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury a zákona o pozemních komunikacích „Hodnocení dopadů na bezpečnost silničního provozu u projektů infrastruktury“ a „Audit bezpečnosti silničního provozu u projektů infrastruktury“.

III. 1. 2. 25. Dotčení silničních ochranných pásem:

Odvolatelé napadají výroky, jimiž krajský úřad povolil umístění a provádění stavby v ochranných pásmech vyjmenovaných silnic. Tato část záměru nebyla zahrnuta v oznámení o řízení, nejde o oddělený záměr; materie měla být zahrnuta do EIA, jednotného závazného stanoviska KÚ OŽP včetně posouzení výjimky podle § 56 pro zvláště chráněné druhy. K umístění v ochranném pásmu chybějí stanoviska dotčených orgánů. Oddělování této části představuje podle judikatury SDEU nepřijatelné tzv. salámování. Povolení stavby v silničním ochranném pásmu nelze vydat v územním řízení o územním rozhodnutí.

III. 1. 2. 26. Migrační prostupnost území:

Odvolatelé namítají, že krajský úřad neodůvodnil splnění podmínky č. 56 stanoviska EIA (požadavek na migrační prostupnost a dostatečně hustou síť funkčních ekoduktů), nesměl se spolehnout jen na dokumentaci DUR.

III. 1. 3. Návrhy:

Odvolatelé (kromě spolku Děti Země) navrhli zrušit napadené rozhodnutí kromě výroku III. d). Spolek Děti Země navrhl zrušit celé napadené rozhodnutí a věc vrátit k novému projednání krajskému úřadu.

III. 2. Další průběh řízení před předáním spisu ministerstvu

Krajský úřad přípisem č. j. JMK 109460/2025 ze dne 25.07.2025 vyrozuměl ostatní účastníky, kteří mohli podat odvolání, že mají možnost se vyjádřit k odvoláním ve lhůtě do patnácti dnů ode dne doručení tohoto přípisu.

Této možnosti **využil žadatel**, který se vyjádřil podáním datovaným 25.08.2025.

Dle žadatelova názoru jsou odvolání převážně zopakované námitky z prvního stupně a nereagují na napadené rozhodnutí. Kromě argumentu, který se týká zrušení změny č. 1 ÚP

Bořitov, odvolání neobsahují konkrétní vymezení nezákonnosti nebo nesprávnosti (§ 82 odst. 2 správního řádu).

Zrušení změny č. 1 ÚP Bořitov a souladu se zásadami územního rozvoje žadatel nepovažuje za důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Záměr I/73 Bořitov-Svitávka je i trase přes obec Bořitov vymezen jako veřejně prospěšná stavba v zásadách územního rozvoje. Zásady jsou nadřazená územně plánovací dokumentace (§ 36 odst. 5 a § 54 odst. 6 stavebního zákona). V územním řízení se posuzuje soulad s územně plánovací dokumentací „jako celkem“. Je-li záměr vymezen v zásadách územního rozvoje, lze o něm rozhodovat i při nesouladu nebo absenci vymezení v územních plánech obcí. V této souvislosti odkázal na metodický pokyn MMR č. j. MMR-12856/2020-81 a na komentářovou literaturu, podle níž je při rozporu územního plánu se zásadami územního rozvoje možné rozhodovat v území podle zásad územního rozvoje. Žadatel odkázal na rozsudek NSS č. j. 10 As 3/2025-143 ze dne 04.04.2025, z něhož dovozuje, že nesoulad záměru s územním plánem nebrání posouzení záměru, pokud se záměrem počítá nadřazená územně plánovací dokumentace.

Dle žadatelova názoru přitom není záměr v rozporu se zásadami územního rozvoje a odkázal na str. 216–224 napadeného rozhodnutí.

Zveřejnění dokumentace a podkladů v elektronické verzi: Podle žadatelova názoru žádný právní předpis neukládá zveřejnit dokumentaci DUR v kompletním rozsahu. Účastníci mohli nahlížet do spisu včetně dokumentace.

Seznam pozemků dotčených záboru byl uveden v písemnosti č. j. JMK 62017/2024. Krajský úřad nebyl povinen uvádět seznam pozemků dotčených každým stavebním objektem.

U označení účastníků, doručování a k pojmu „kapacitní silnice“ ŘSD považuje za správné vysvětlení uvedené na str. 195–198 napadeného rozhodnutí.

Dle názoru ŘSD odvolatelé neutrpěli újmu na svých právech dotčené veřejnosti (na základě Aarhurské úmluvy ani rozsudku NSS č. j. 6 As 166/2023-56 ze dne 26.06.2024). Odvolatelé netvrdí konkrétní porušení svých práv.

U EIA žadatel nesouhlasí, že závazné stanovisko EIA pozbylo platnosti k 21.12.2020. Dále odkazuje ke změnám záměru na verifikační závazné stanovisko EIA; změny nebyly významné, nepodléhaly správně posouzení vlivů. Ve zbytku odkazuje na str. 200–204 napadeného rozhodnutí.

K odvolacím důvodům, které se týkají rezortních předpisů Ministerstva dopravy, hluku, rozptylové studie, nekonzistence dokumentace a nedostatků verifikačního závazného stanoviska odkázal žadatel souhlasně na str. 204–215 napadeného rozhodnutí.

Jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP pokládá žadatel za zákonné, protože proti němu směřoval podnět a MŽP neshledalo důvody k zahájení přezkumného řízení (sdělení č. j. MZP/2023/240/2193 ze dne 22.01.2024). Jediným podkladem pro posouzení žádosti o výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů není územní plán (rozsudek NSS č. j. 10 As 3/2025–143 ze dne 04.04.2025); záměr je v souladu se zásadami územního rozvoje. Žadatel také odkázal na str. 215–230 napadeného rozhodnutí.

Dokumentace byla zpracována podle přílohy č. 4 k vyhlášce o dokumentaci. Argumentace vyhláškou č. 146/2008 Sb. je nesprávná, protože se použije na následné stupně projektové dokumentace. Námitka podjatosti nekonkrétní úřední osoby krajského úřadu je dle žadatelova názoru zjevně obstrukční. Ve zbytku žadatel odkázal na str. 230–233 napadeného rozhodnutí.

Dle žadatele nejsou důvodné námitky proti zveřejnění (zveřejněným) podkladům. Jednalo se o dokumenty, které nemusely být zveřejněny a jejichž kvalita byla standardní. Neopodstatněné jsou výtky vůči dokumentu „*Zpráva k podmínkám DOSS*“. Ve zbytku žadatel odkázal na str. 233–236 napadeného rozhodnutí.

Prvotní hodnocení záměru dle § 18g zákona č. 13/1997 Sb.: Povinnost zpracovat a přiložit zprávu o prvotním hodnocení byla zavedena novelou č. 178/2022 Sb., tj. po zpracování dokumentace v červnu 2022 a po podání žádosti dne 25.01.2023. Audit bezpečnosti pozemních komunikací byl proveden a je součástí spisu.

K výroku V. napadeného rozhodnutí a zásahu do ochranných pásem silnic II. a III. třídy uvedl žadatel, že tento zásah byl popsán a posouzen.

Odvodnění je vyřešeno v dokumentaci a naplňuje požadavky ochrany vod při běžném provozu i v havarijních stavech – záměr posoudily MŽP a vodoprávní úřady.

Námítky k EIA a žadatelovu postupu jsou z větší části nové a mohly být uplatněné v první instanci. Žadatel navrhl, aby k nim ministerstvo nepřihlédlo (§ 89 odst. 1 stavebního zákona). Záměr I/73 Bořitov–Svitávka představuje část (etapu) záměru EIA „*Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka*“ (kód záměru MZP118). EIA proběhl podle tehdy platné právní úpravy, což nezakládá nezákonnost stanoviska EIA, které bylo následně ověřeno závazným stanoviskem EIA. Platnost stanoviska EIA byla dvakrát prodloužena a je platné.

Žadatel navrhl, aby ministerstvo vyšlo z odůvodnění napadeného rozhodnutí a z žadatelových vyjádření. Nové argumenty (zejména body 291–482 odvolání spolků) považuje za nepřijatelné, proto navrhuje, aby se k nim nepřihlíželo (§ 89 odst. 1 stavebního zákona). Odvolací důvody nejsou způsobilé zpochybnit zákonnost a věcnou správnost napadeného rozhodnutí.

Žadatel navrhl, aby ministerstvo zamítlo všechna odvolání a potvrdilo napadené rozhodnutí.

III. 3. Další průběh řízení po předání spisu ministerstvu

Ministerstvo obdrželo spis se stanoviskem krajského úřadu k odvoláním dne 01.10.2025.

Přezkumy závazných stanovisek a další podklady od dotčených orgánů:

Ministerstvo v odvolacím řízení nejprve **požádalo** podle § 149 odst. 7 správního řádu **o potvrzení nebo změnu** následujících **závazných stanovisek**, která přezkoumaly níže uvedené nadřízené dotčené orgány revizními závaznými stanovisky:

prvoinstanční dotčený orgán	závazné stanovisko č. j.	oblast úpravy	nadřízený dotčený orgán	revizní závazné stanovisko č. j.
krajský úřad	JMK 10534/2023 ze dne 23.01.2023	§ 96b stavebního zákona	MMR	MMR-77206/2025-84 ze dne 22.12.2025 (změnové)
	JMK 37230/2025 ze dne 06.03.2025 ²			
hygienická stanice	KHSJM 03849/2023/BK/HOK ze dne 17.01.2023	ochrana veřejného zdraví	Ministerstvo zdravotnictví	MZDR 26190/2025-4/OVZ ze dne 25.11.2025 (potvrzující)
KÚ OŽP	JMK 15318/2023 ze dne 30.01.2023	jednotné závazné stanovisko (§ 82a zákona č. 114/1992 Sb.)	MŽP	MZP/2025/240/2490 ze dne 08.12.2025 (změnové)
MŽP	106072/ENV/10 ze dne 21.12.2010 22153/ENV/17 ze dne 28.04.2017 MZP/2018/710/3226 ze dne 20.05.2019 MZP/2024/710/2726 ze dne 04.10.2024 MZP/2024/710/4920 ze dne 04.02.2025	EIA	ministr životního prostředí	MZP/2026/290/559 ze dne 09.03.2026 (potvrzující)

² Navazující závazné stanovisko podle § 4 odst. 4 stavebního zákona.

	MZP/2023/560/225 ze dne 13.03.2023	ZPF		MZP/2026/290/576 ze dne 06.03.2026 (potvrzující)
	MZP/2024/240/1136 ze dne 23.05.2024	ovzduší		
MěÚ Blansko	MBK 40281/2023 ze dne 21.08.2023	§ 17 odst. 1 písm. a) vodního zákona	KÚ OŽP	JMK 166895/2025 ze dne 26.11.2025 (zrušující „rozhodnutí“)

Ministerstvo pod č. j. MD-57750/2025-910/8 ze dne 22.10.2025 vyzvalo Městský úřad Boskovice (vodoprávní úřad), aby vydal závazné stanovisko podle § 17 odst. 1 písm. a), c) a d) vodního zákona, neboť podle těchto ustanovení vydal souhlas v nesprávné formě „rozhodnutí“,³ jehož platnost navíc beztak uplynula.

Tato výzva ministerstva se však stala bezpředmětnou, jelikož KÚ OŽP zrušil vodoprávní souhlas Městského úřadu Blansko (vizte poslední řádek výše uvedené přehledové tabulky) a vyjádřil názor, že pro liniový záměr je třeba vydat **jedno závazné stanovisko**; místní příslušnost se řídí tím, do jakého správního obvodu spadá větší část záměr (činnosti) ve smyslu § 115 odst. 19 vodního zákona, ve znění účinném do 31.12.2023.

Důsledkem tohoto rozhodnutí KÚ OŽP bylo, že při neexistenci posouzení záměru podle § 17 vodního zákona musí vydat **pro celý záměr** nové závazné stanovisko **Městský úřad Blansko**.

Ministerstvo podalo proti zrušujícímu rozhodnutí podnět Ministerstvu zemědělství (č. j. MD-57750/2025-910/11 ze dne 01.12.2025), neboť konstantně zastává názor, že nadřízený dotčený orgán, který obdržel žádost podle § 149 odst. 7 správního řádu, není oprávněn tuto žádost „převést“ na postup podle § 149 odst. 8 správního řádu. Jinak řečeno, že má napadené závazné stanovisko buď změnit, nebo potvrdit a při tomto postupu analogicky dle § 89 odst. 2 správního řádu zhodnotit závažnost vad při vydávání závazného stanoviska.

Ministerstvo zemědělství pod č. j. MZE-88937/2025-15111 ze dne 17.12.2025 sdělilo, že zrušující rozhodnutí KÚ OŽP nelze zvrátit žádným opravným nebo dozorčím prostředkem. Dále uvedlo, že názor ministerstva stran aplikace § 115 odst. 19 vodního zákona i apelačnímu principu v § 149 odst. 7 správního řádu pokládá v principu za správný a bude takto vést metodicky podřízené vodoprávní úřady. V nynější kauze se už však rozběhl postup k vydání nového závazného stanoviska, proto by zrušení zrušujícího rozhodnutí (bylo-li by možné) bylo neúčelné.

Dne 17.12.2025 obdrželo ministerstvo nový souhlas Městského úřadu Blansko č. j. DMBO 63971/2025 ze dne 17.12.2025 vydaný podle § 17 odst. 1 písm. a), c) a d) vodního zákona (dále též „**nový vodoprávní souhlas**“).

Ministerstvo stále nedisponovalo všemi revizními závaznými stanovisky,⁴ ale mělo už k dispozici nový vodoprávní souhlas, proti němuž muselo poskytnout možnost jeho napadení za stejných podmínek, jako by byl použitý v řízení v prvním stupni.

Proto pro zachování procesní ekonomie písemností č. j. MD-57750/2025-910/15 ze dne 19.12.2025 (dále jen „**dílčí seznámení s podklady**“) podle § 36 odst. 3 správního řádu umožnilo se seznámit s podklady na úseku ochrany vod – vodního zákona a napadnout ho za stejných podmínek jako v první instanci (dále jen stručně „**kvazi odvolání**“). Ministerstvo vysvětlilo tento postup takto (citace, zvýraznění pochází z dílčího seznámení s podklady):

Ministerstvo akceptuje opatření nového závazného stanoviska v odvolacím řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 208/2018 ze dne 24.10.2019 nebo č. j. 10 As

³ Ministerstvo není vodoprávní úřad, ovšem otázka formy správního aktu není odborná otázka ochrany vod, ale obecně správního práva procesního, což je oblast běžná pro stavební úřady. Vadná forma byla nepochybná – srov. rozsudek NSS č. j. 6 As 201/2022-44 ze dne 25.05.2023. Navíc se ministerstvo s touto vadou setkalo už vícekrát a tento názor byl prozatím vždy podpořen nadřízeným vodoprávním úřadem (např. záměry „D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata“ a „D6 Olšová Vrata – Žalmanov“).

⁴ Chyběly výsledky přezkumů od MMR a MŽP, od nichž obdrželo revizní závazná stanoviska v prosinci 2025 a březnu 2026. Je tedy zřetelné, že bylo procesně efektivnější dílčí seznámení s podklady, než vyčkávat na všechny podklady a teprve poté požádat podle § 149 odst. 7 správního řádu o přezkum nového vodoprávního souhlasu.

211/2017-47 ze dne 18.04.2018), což musí platit tím spíše, jedná-li se o závazné stanovisko bezprostředně navazující na původní závazné stanovisko.

Jelikož jde o **zcela nové podklady pro účastníky řízení**, ministerstvo dává účastníkům řízení možnost se s nimi seznámit ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu a vyjádřit se k nim, resp. napadnout obsah nového vodoprávního souhlasu jako by byl opatřen v první instanci, **ve lhůtě do 15 dnů** ode dne doručení této písemnosti (při doručování veřejnou vyhláškou se považuje za doručenu patnáctým dnem po vyvěšení, až tento den je rozhodný pro běh určené lhůty). Procesní úkony vycházející ze znalosti nového závazného stanoviska lze činit ve stejném rozsahu a stejným způsobem, jako by tomu bylo v prvoinstančním řízení.

Toto seznámení s podklady je **dílčí, nikoliv konečné seznámení** se všemi podklady pro vydání rozhodnutí. Účelem tohoto vyznění je pouze vyznění účastníky řízení o stavu posuzování záměru **z hlediska vodního zákona** a umožnit zachovat stejnou úroveň procesních práv také u nového vodoprávního souhlasu (tj. bránit se proti němu, jako by byl opatřen a použit pro řízení v první instanci).

„Kvazi odvolání“ vůči novému vodoprávnímu souhlasu podali spolek ZŽP, spolek Chrudichromy, Občané Malhostovic, Spokojené Díly, Občané za obchvat Brna a spolek Děti Země.

Ministerstvo tudíž pod č. j. MD-57750/2025-910/23 ze dne 23.01.2026 požádalo KÚ OŽP podle § 149 odst. 7 správního řádu o potvrzení nebo změnu nového vodoprávního souhlasu.

Ministerstvo pod č. j. MD-57750/2025-910/28 ze dne 13.03.2026 požádalo o součinnost MMR neboť NSS mezitím rozsudkem č. j. 4 As 164/2025-95 ze dne 12.03.2026⁵ zamítl kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu o zrušení změny č. 1 ÚP Bořitov. Ministerstvo se dotázalo na jedinou věc: „*zda v rozsudku čtvrtého senátu NSS není uveden názor či hodnocení, které by mohly mít vliv na odůvodnění Vašeho revizního závazného stanoviska.*“

Dne 23.03.2026 obdrželo ministerstvo revizní závazné stanovisko KÚ OŽP č. j. JMK 41317/2026 ze dne 23.03.2026, jímž **zčásti změnil** nový vodoprávní souhlas.

Ministerstvo poté pod č. j. MD-57750/2025-910/30 ze dne 17.04.2026 (dále jen **„konečné seznámení s podklady“**) vyznění účastníky řízení, že má všechny podklady pro vydání rozhodnutí v odvolacím řízení a že mají možnost se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim (stran součinnosti s MMR uvedlo, jaký obsah úkonu avizovalo telefonicky MMR, na základě čehož dospělo k závěru, že odpověď na součinnost bude velmi formální a nebude obsahovat žádné skutečnosti, které by měly vliv na výsledek odvolacího řízení).

Na konečné seznámení s podklady reagovali tito účastníci: spolek Děti Země, spolek Obchvat, spolek Chrudichromy, Občané Troubska, Občané Malhostovic, Ochránci přehrady, Občané Bosonoh a Spokojené Díly.

Poznámka k vyjádření k podkladům:

Rekapitulace i vypořádání argumentace z kvazi odvolání k dílčímu seznámení s podklady a vyjádření ke konečnému seznámení s podklady je obsažena v podkapitole **V. 3.** o vypořádání odvolacích námitek (**věcné** námítky) a v podkapitole **VI. 2.** k procesním aspektům vedení odvolacího řízení (**procesní** námítky vůči postupu ministerstva).

IV. Přípustnost a včasnost odvolání

IV. 1. Přípustnost

Odvolatelé – ekologické spolky se jako dotčená veřejnost podle § 3 písm. i) bodu 2. zákona EIA **staly účastníky řízení** v prvním stupni na základě včasného přihlášení písemným oznámením podle § 9c odst. 3 zákona EIA do 30 dnů ode dne zveřejnění informace dle § 9b zákona EIA, která byla zveřejněna na úřední desce krajského úřadu ode dne 29.04.2024 **do 30.05.2024**:

- **spolek Obchvat**: přihláška ze dne 26.05.2024, kterou podal elektronicky dne **27.05.2024** (spolek vznikl dne 04.10.2002)
- **spolek Chrudichromy**: přihláška ze dne 05.05.2024, kterou podal k poštovní přepravě dne **07.05.2024** (spolek vznikl 07.02.2020)

⁵ Ministerstvo zaslalo MMR rozsudek ve verzi, jak byl zveřejněn na úřední desce NSS.

- **spolek ŽŽP**: přihláška ze dne 05.05.2024, kterou podal k poštovní přepravě dne **16.05.2024** (spolek vznikl dne 21.09.2011)
- **Drásovská iniciativa**: přihláška ze dne 11.05.2024, kterou podal elektronicky dne **21.05.2024** (spolek vznikl dne 18.04.2014)
- **Občané Bosonoh**: přihláška ze dne 27.05.2024, kterou podal elektronicky dne **27.05.2024** (spolek vznikl dne 06.04.2004)
- **Ochránci přehrady**: přihláška ze dne **17.05.2024**, kterou podal elektronicky téhož dne (spolek vznikl dne 17.04.1996)
- **spolek Děti Země**: přihláška ze dne **13.05.2024**, kterou podal elektronicky téhož dne (spolek vznikl dne 29.07.1998)
- **Občané Troubska**: přihláška ze dne 18.05.2024, kterou podal elektronicky dne **20.05.2024** (spolek vznikl dne 21.12.2004)
- **Občané KRJ**: přihláška ze dne 22.05.2024, kterou podal elektronicky dne **22.05.2024** (spolek vznikl dne 20.02.2004)
- **Spokojené Díly**: přihláška ze dne **18.05.2024**, kterou podal elektronicky téhož dne (spolek vznikl dne 15.10.2007)
- **Občané za obchvat Brna**: přihláška ze dne 11.05.2024, kterou podal elektronicky dne **14.05.2024** (spolek vznikl dne 05.01.1996)
- **Naše Kníničky**: přihláška ze dne 11.05.2024, kterou podal k poštovní přepravě dne **29.05.2024** (spolek vznikl dne 07.01.2011)
- **PĚKNÝ JIH**: přihláška ze dne 28.05.2024, kterou podal elektronicky dne **30.05.2024** (spolek vznikl dne 29.08.2008).

Odvolatelé – ekologické spolky, které jako dotčená veřejnost podle § 3 písm. i) bodu 2. zákona EIA **nebyly účastníky řízení v prvním stupni**:

Podle § 9c odst. 4 zákona EIA platí, že odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení může podat také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni:

- **Občané Jinačovic** se do řízení prvním stupni nepřihlásil na základě informace dle § 9b zákona EIA. Spolek vznikl dne **29.11.2004**. Vzhledem ke dni svého vzniku spolek byl oprávněn podat odvolání podle § 9c odst. 4 zákona EIA.
- **Občané Malhostovic** se přihlásil do řízení v prvním stupni dne 28.05.2024, ale nesplňoval podmínku tříleté existence (vznikl dne **20.04.2022**) a nedoložil alternativně ani podporující podpisovou listinu. Pro účely podání odvolání proti napadenému rozhodnutí tuto podmínku splnil a byl oprávněn podat odvolání podle § 9c odst. 4 zákona EIA.

Odvolatelky – fyzické osoby, které se **staly účastníky řízení v prvním stupni** na základě podání, v nichž uvedly skutečnosti, které zakládají jejich postavení jako účastníka řízení:

- Bc. Helena Škrabalová, Bc. Pavla Katerincová, MUDr. Eva Škrabalová: přihlášily se třemi podáními ze dne 23.05.2024, které krajský obdržel v jediné poštovní zásilce dne 28.05.2024
- Mgr. Věra Prosová: přihlásila se podáním ze dne 22.05.2024, které podala k poštovní přepravě dne 28.05.2024
- Dana Vonková: přihlásila se podáním ze dne 22.05.2024, které podala k poštovní přepravě dne 29.05.2024
- Lenka Němcová: přihlásila se podáním ze dne 17.06.2024, které podala elektronicky dne 28.06.2024;

jsou účastníky řízení na základě toho, že s nimi krajský úřad začal na základě jejich podání jednat (samostatná sdělení ze dne 05.06.2024, vůči Lence Němcové sdělení ze dne 03.01.2025).

IV. 2. Včasnost

Krajský úřad oznámil napadené rozhodnutí doručením veřejnou vyhláškou dne 20.06.2025 (vyvěšena dne 05.06.2025, sejmuta dne 21.06.2025), tj. posledním dnem 15denní odvolací lhůty

bylo pondělí **07.07.2026** (nejbližší následující pracovní den po sobotě 05.07.2025, na níž připadl konec odvolací lhůty).

Všichni odvolatelé podali odvolání mezi dny 02.07.2025 a 07.07.2025.⁶

Všechna odvolání jsou tedy **přípustná a včasná**.

V. Odvolací přezkum

Podle § 89 odst. 2 věty první a druhé správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Protože se mnohými odvoláními prolíná někdy explicitní, jindy implicitní názor, že napadené rozhodnutí je nutné zrušit při výskytu vady, připomíná ministerstvo hned v úvodu, že odvolací správní orgány **by neměly automaticky zrušit prvoinstanční rozhodnutí při výskytu jakékoliv alespoň trochu významnější vady** jen proto, že s takovým postupem má odvolací správní orgán méně úsilí a odvolatel takový postup navrhl.

Výstižně a trefně se k nutnosti kasace a možností apelace vyjádřil NSS v rozsudku č. j. **6 As 286/2018-34** ze dne 10.12.2018 (publikovaný pod č. 3837/2019 Sb. NSS), který je publikovaný s touto právní větou (zvýraznilo ministerstvo):

*„Zrušení rozhodnutí a vrácení věci odvolacím orgánem zpět na první stupeň [§ 90 odst. 1 písm. a) správního řádu] je až krajní možnost, jak řešit vady rozhodnutí prvního stupně zjištěné v odvolacím řízení. Pokud je možné napadené rozhodnutí změnit [§ 90 odst. 1 písm. c) správního řádu], je odvolací orgán **povinen tak v zájmu hospodárnosti řízení učinit** (§ 6 odst. 2 správního řádu). Za tímto účelem je oprávněn **provést v odvolacím řízení potřebné důkazy a doplnit další nezbytné podklady, musí s nimi ovšem seznámit účastníky řízení a umožnit jim se k nim vyjádřit**. Stejně tak je odvolací orgán oprávněn zaujmout jiný právní názor a posoudit zjištěný skutkový stav po právní stránce odlišně než správní orgán prvního stupně. I zde ovšem musí účastníky řízení na možný odlišný právní náhled na věc předem upozornit a dát jim možnost se k němu vyjádřit, pokud by pro ně nové právní posouzení mohlo být s ohledem na dosavadní průběh řízení překvapivé.“*

Toto východisko nebude ministerstvo ve vypořádání námitek pokaždé opakovat.

V. 1. Rozhodná právní úprava

Ministerstvo rozhodlo stále jako odvolací správní orgán podle **§ 2e odst. 3 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon)**, ve znění účinném **do 31.12.2023** (dále jen „**liniový zákon**“) a dokončilo řízení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném **do 31.12.2023**, (dále jen „**stavební zákon**“).

Zákonodárce sice zrušil stavební zákon k 01.01.2024 (do 30.06.2024 však byl aplikovatelný nadále pro jiné než vyhrazené stavby, kterou jsou i silnice I. třídy), ale **pravomocně neskončená** řízení do 31.12.2023 se dokončovala podle dosavadních předpisů (§ 330 odst. 1 nového stavebního zákona).

Přechod příslušnosti upravuje § 330 odst. 3 nového stavebního zákona.

Nynější územní řízení se nevede o vyhrazené stavbě podle přílohy č. 1 nového stavebního zákona, tudíž by se mohlo zdát, že podle § 330 odst. 3 věty první nového stavebního zákona příslušnost rozhodnout o odvolání přešla na Dopravní a energetický stavební úřad.⁷ Tak tomu ale není, protože silnice I. třídy a stavby s nimi související jsou dopravní infrastrukturou podle § 1 odst. 2 písm. a) liniového zákona. Příslušnost vést územní řízení ve fázi odvolacího řízení v těchto věcech upravoval speciálně § 2e odst. 3 liniového zákona. Nejen ustanovení o příslušnosti je speciální,

⁶ U odvolání Dany Vonkové chybí ve spise obálka s údajem, kdy podala zásilku k poštovní přepravě. Jelikož odvolání došlo krajskému úřadu dne 08.07.2026 je zjevné, že zásilku musela podat nejpozději 07.07.2026; navíc pro odvolatelku platí fikce, že v pochybnostech se lhůta považuje za zachovanou (§ 40 odst. 2 správního řádu).

⁷ Proto také ministerstvo zajistilo vyvěšení seznámení s podklady jako první úkon v odvolacím řízení navenek i na úřední desce Dopravního a energetického stavebního úřadu a vysvětlilo, proč tak činí a že pro doručení odvolacího rozhodnutí je už třeba sledovat úřední desku ministerstva.

speciální je i **přechodné ustanovení** (čl. II bod 2. zákona č. 465/2023 Sb.), ze kterého vyplývá, že se řízení dokončí podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (včetně příslušnosti, neboť přechodné ustanovení neupravuje z procesní materie zvlášť příslušnost jako § 330 nového stavebního zákona).

V. 2. Z úřední povinnosti

Vzhledem k extrémní podrobnosti odvolání postrádá smysl rozlišovat rovinu odvolacího přezkumu z úřední povinnosti a na základě odvolacích námitek. Veškeré úvahy a závěry ministerstva ze všech hlediska ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu jsou proto obsažené v kapitole o vypořádání odvolacích námitek.

V. 3. Vypořádání odvolacích námitek

V. 3. 1. Východiska odvolacího přezkumu

Úvodem ministerstvo vysvětlí, jakým způsobem naložilo s námitkami, jimiž odvolatelé požadovali přezkoumat nějaké závazné stanovisko.

Obsahovalo-li odvolání zřetelné a jednoznačné námitky směřující proti obsahu nějakého závazného stanoviska, ministerstvo požádalo o jeho přezkum podle § 149 odst. 7 správního řádu.

Odvolání však zmiňovala závazná stanoviska i jinak, např. že krajský úřad nezveřejnil závazné stanovisko, které si opatřil na základě výzvy žadateli. Odvolatelé požadovali zveřejnění a namítali, že nezveřejnění je nezákonné, což spojili s tímto požadavkem: „*Vzniklá situace tak vede k tomu, že odvolatel požaduje přezkum a zrušení závazného stanoviska drážního úřadu*“ (např. bod 165a odvolání spolku Chrudichromy).

Takové typy námitek ministerstvo **nevyhodnotilo** jako námitky směřující proti obsahu závazného stanoviska. Podstatou námitky totiž nebyla tvrzená nezákonnost nebo nesprávnost závazného stanoviska, ale že **krajský úřad** nezveřejnil závazné stanovisko na internetu. Procesním řešením takové situace nebylo postupovat podle § 149 odst. 7 správního řádu. Pouhá zmínka o závazném stanovisku nebo o údajné potřebě jej přezkoumat není automaticky důvodem pro aktivaci postupu podle § 149 odst. 7 správního řádu. Odvolání **musí směřovat proti obsahu** závazného stanoviska.

Tento postup je v plném souladu s judikaturou, podle které není automatickou povinností odvolacího správního orgánu vyžádat si potvrzení nebo změnu závazného stanoviska u obecných nekonkrétních výtek, jen proto, že odvolatel požaduje přezkum (srov. např. rozsudky Městského soudu v Praze č. j. **18 A 49/2022-175** ze dne 29.09.2022, odst. 168; NSS č. j. **9 As 163/2019-74** ze dne 25.02.2021, odst. [52] až [56]).

Ministerstvo změnilo příslušné části výroků napadeného rozhodnutí podle závazných částí revizních závazných stanovisek. Záviselo-li vypořádání odvolací námitky na posouzení nadřazených dotčených orgánů, odůvodnění vyplývá z odůvodnění revizních závazných stanovisek. Odůvodnění je přitom třeba reprodukovat v odvolacím rozhodnutí. Ministerstvo však necitovalo revizní závazná stanoviska kompletně (mechanicky), ale vzhledem k odlišnému okruhu adresátů revizních závazných stanovisek a tohoto odvolacího rozhodnutí ministerstva, je ministerstvo po formální či stylistické stránce mírně upravilo anebo zestručnilo (beze změny věcné podstaty vypořádání odvolacích námitek). Odvolací rozhodnutí nemůže kvůli požadavku na reprodukování odůvodnění revizních závazných stanovisek působit jako nesourodý kompilát.

V. 3. 2. *spolek Děti Země:*

V. 3. 2. 1. *Kácení dřevin a náhradní výsadby:*

MŽP naložilo s odvoláním následovně:

Termín kácení

Podmínku č. 2. jednotného závazného stanoviska ve znění:

„Kácení může být provedeno nejdříve od data nabytí právní moci územního rozhodnutí či jiného navazujícího rozhodnutí správního orgánu pro daný úsek stavby ,I/73 Bořitov–Svitávka“.“

změnilo MŽP takto:

„Kácení může být provedeno u stavebních objektů, jež nevyžadují stavební povolení, od data nabytí právní moci územního rozhodnutí. U ostatních stavebních objektů může být kácení provedeno od data nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se realizace záměru povolí.“

MŽP podmínku změnilo proto, aby byl **minimalizován škodlivý následek kácení dřevin** a kácení bylo podle okolností časově navázáno na právní moc napadeného rozhodnutí a na právní moc povolení záměru. U některých stavebních objektů jde o stavby, které vyžadují pouze územní rozhodnutí (které je tedy tzv. realizační, pozn. ministerstva).

Náhradní výsadby

Dle § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny může orgán ochrany přírody ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin.

Z citovaného ustanovení plyne (z použití výrazu „může“ v dispozici právní normy), že rozhodnutí o uložení přiměřené náhradní výsadby je vydáváno při volném uvážení.

Záměr sestává z jednotlivých stavebních objektů. **Vybrané stavební objekty** v rámci **kompenzačních opatření** (za rozsáhlé kácení dřevin), které vyplynuly např. ze samostatné Studie návrhu komplexních krajinných úprav pro začlenění trasy D43 do krajiny, včetně vytipovaných ploch pro kompenzační opatření (HBH Projekt spol. s r.o., rok 2018 - D43 Lysice/Bořitov – Svitávka) či ze samostatné Studie adekvátních kompenzačních opatření (HBH Projekt spol. s r.o., rok 2018 - D43 Lysice/Bořitov – Svitávka), **zahrnují i výsadbu dřevin** – celkem 10.529 ks stromů a 16.392 ks keřů. **Výsadba dřevin** se tak už stala **nedílnou součástí záměru** a její provedení bude součástí kontroly při závěrečné kontrolní prohlídce dokončené stavby.

Při porovnání výše vyčíslené ekologické újmy vzniklé pokácením 2539 ks stromů a 217.799 m² zapojeného porostu (210 mil. Kč) a nákladů na novou výsadbu dřevin a jejich následnou péči (cca 118 mil. Kč) je zřejmé, že rozsah výsadby dřevin **je přiměřený** (tvoří **56 %**) rozsahu ekologické újmy způsobené pokácením dřevin – vizte např. rozsudek NSS č. j. 7 As 280/2014-72 ze dne 15.05.2015.⁸

MŽP s ohledem na popsaný současný **stav** kácených dřevin (velká část samostatně povolovaných kácených nadlimitních stromů je součástí zapojených porostů) a **místo** jejich výskytu, i s ohledem na rozsah navržené nové výsadby dřevin v rámci jednotlivých stavebních objektů, **shledalo** tuto kompenzaci **za adekvátní (přiměřenou)** kompenzací ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Nebylo proto potřebné náhradní výsadbu ukládat samostatně, nad rámec toho, co zahrnuje záměr. Správní úvaha KÚ OŽP, že uložení další náhradní výsadby není potřebné [Ad) II., str. 25–27 napadeného závazného stanoviska] nevybočuje z meze stanovené zákonem o ochraně přírody a krajiny.

Jakkoli judikatura správních soudů za kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin nepovažuje jiné alternativy než samotnou náhradní výsadbu, dojde i při tomto záměru v rámci jednotlivých stavebních objektů k nové výsadbě dřevin. Tato výsadba, jak shora uvedeno, se považuje za přiměřenou náhradu ekologické újmy.

Ministerstvo nad rámec pro výstižnější pochopení kontextu dodává, že KÚ OŽP podpůrně založil jednotné závazné stanovisko nejen na prostém porovnání částek, ale také významu dalších ekologických funkcí náhradních výsadeb (díky tomu, jak a kde jsou navržené či situované): *„Navržené výsadby dřevin generují ekologické přínosy, které z velké části kompenzují ekologickou újmu způsobenou kácením dřevin. Realizace předmětných opatření však bude vedle samotných výsadeb dřevin spojena se zajištěním celé řady ekologických funkcí (ty jsou podrobně zhodnoceny v ostatních částech tohoto jednotného závazného stanoviska). Tyto další přínosy nelze exaktně vyčíslit. Správní orgán má však za zřejmé, že spolu s výše určeným ekologickým přínosem výsadeb dřevin povedou k plnému nahrazení ekologické újmy způsobené kácením dřevin.“*

Ministerstvo jako stavební úřad (tj. „inteligentní laik“) nepokládá tuto úvahu za nesmyslnou, neboť vhodně a účelně situovaná výsadba může očividně i v poměrně menším rozsahu plnit kvalitně nejrozumnější funkce.

⁸ Pozn. ministerstva: NSS v rozsudku hodnotil přiměřenost u ekologické újmy ve výši 2.152.690 Kč vůči nákladům na náhradní výsadbu a následnou péči ve výši max. cca 870.000 Kč a vzal za zřejmé, že takový rozsah je přiměřený ekologické újmě.

Za další sekundárně význačný faktor ministerstvo považuje uložení pětileté povýsadbové péče. Tato podmínka **původně nebyla v jednotném závazném stanovisku** KÚ OŽP. Figurovala „pouze“ v dokumentaci DUR, ale ve značně stručné podobě: „*Je počítáno s následnou péčí o všechny vysazené dřeviny v délce trvání 5-ti let.*“ (B.5, str. 103).

MŽP ji však v revizním závazném stanovisku jednak uložilo pro lepší vymahatelnost, jednak **precizovalo** (str. 6 revizního závazného stanoviska). Precizace spočívala především v tom, že mj. „*V případě uhynutí budou sazenice v nejbližším vhodném ročním období nahrazeny novými s tím, že počátek následné péče se bude vztahovat k výsadbě náhradních sazenic.*“ Tento předpoklad původně vůbec neexistoval a zároveň Metodika AOPK počítá sice s délkou povýsadbové péče pět let (nebo tři roky podle velikosti stromu), ovšem nepředpokládá výslovně, že by se při odumření vysazeného stromu tato doba přerušila a začala znovu běžet od výsadby nového stromu. Tento faktor dle názoru ministerstva dále mírně zvyšuje ekonomickou hodnotu „balíku“ činností, které je třeba provést v souvislosti s výsadbami.

NSS v rozsudku č. j. **3 As 103/2021-60** ze dne 27.04.2023 řešil podobnou situaci. U náhradní výsadby ve výši přibližně poloviny vyčíslené ekologické újmy zdůraznil, že nelze přehlédnout uloženou pětiletou následnou péči, která zahrnovala i náhradu uhynulých kusů. Podle NSS bylo tuto povinnost třeba při určení přiměřenosti náhradní výsadby zohlednit.

Smyslem kompenzačních opatření SO 87x je také provést opatření v ÚSES, nikoliv nahodile na jakékoliv rozptýlené pozemky, které jsou vedené v seznamu pozemků obecně vhodných k náhradní výsadbě, tj. i tato lokalizace má svou určitou hodnotu.

K těmto čistě doplňkovým úvahám se ministerstvo uchýlilo proto, že mají podklad ve spise a vypovídají – dle názoru ministerstva – o něco lépe kontextu než spíše „účetní“ pohled (nejen spolku Děti Země). Zákonným požadavkem je přiměřenost, což je neurčitý právní pojem, nikoliv „zcela zjevná vyrovnanost“ apod.

Závěr o přiměřenosti navržených kompenzačních opatření zároveň pokrývá námitku možnosti zvýšit rozsah kompenzačních opatření, která je odůvodněním shodná s námitkou rozsahu a počtu tůní (k tomu blíže v podkapitole V. 3. 2. 6.).

Péče o vysazené dřeviny:

V již zmíněné kapitole B.5 souhrnné technické zprávy dokumentace DUR i v technických zprávách vybraných stavebních objektů, jejichž součástí je i výsadba dřevin, se počítá s následnou péčí o všechny vsazené dřeviny po dobu pěti let. Tato povinnost se tak stala nedílnou součástí záměru. MŽP však z důvodu snadnější vymahatelnosti tuto povinnost zahrnulo přímo mezi podmínky jako novou podmínku č. 27.

Aby byl zmírněn škodlivý následek kácení dřevin, doplnilo MŽP novou podmínku č. 26. Podmínka ukládá povinnost provést novou výsadbu dřevin u stavebních objektů, které s hlavní stavbou silnice nebudou kolidovat, do jednoho roku od jejich pokácení. Zbývající část nové výsadby bude provedena nejpozději do jednoho roku od zprovoznění silnice, popř. od dokončení úprav vodních toků.

V. 3. 2. 2. Soulad s územně plánovací dokumentací:

Odvolací námitky na úseku posouzení podle § 96b stavebního zákona příslušelo vypořádat MMR jako nadřízenému orgánu územního plánování krajského úřadu.

MMR obecně zhodnotilo, že napadené závazné stanovisko má náležitosti podle § 149 odst. 2 správního řádu – závaznou část, ve které je obsaženo řešení otázky, popis předmětu a odkaz na relevantní právní ustanovení, a odůvodnění, které obsahuje důvody, seznam podkladů i úvahy, jímž se krajský úřad řídil.

Odvolatelé zpochybňují soulad záměru se zásadami územního rozvoje a územními plány dotčených obcí, výslovně s ÚP Bořitov.

Politika územního rozvoje:

MMR posoudilo soulad záměru s politikou územního rozvoje, ve znění změn či aktualizací č. 1–9, po poslední změně č. 8, která je závazná od 01.10.2025, následovně.

Politika územního rozvoje definuje mj. záměry silnic I. třídy a kapacitních komunikací; v článku (121) je uveden záměr **SD20**. Tento záměr je vymezen jako silnice I. třídy I/73 úsek Brno–Moravská Třebová. Důvodem vymezení je provázání dálničních tahů D1 a D35 jako součást TEN-T

a zkvalitnění silničního spojení Jihomoravského, Pardubického, Královéhradeckého a Olomouckého kraje kapacitní komunikací. Tato komunikace je tedy strategicky **významná pro propojení hlavních dálničních tahů** a zajištění kvalitního **spojení mezi několika kraji**.

Záměr (tak, jak jej MMR popsalo v úvodní části revizního závazného stanoviska a jak je navržen dle dokumentace DUR) **je v souladu** s tímto záměrem republikového významu. S ohledem na vymezenou rozvojovou osu OS9 (Rozvojová osa Brno–Svitavy/Moravská Třebová) v politice územního rozvoje, jež zahrnuje obce s výraznou vazbou na významné dopravní cesty (tj. silnici I/43 a záměr – navrženou kapacitní komunikaci republikového významu) lze konstatovat, že je záměr **v souladu i s požadavky na rozvoj center osídlení** Blansko, Boskovice, Svitavy a Moravská Třebová, které jsou součástí této osy. Záměr zajišťuje páteřní spojení mezi významnými dopravními tahy (D1 a D35), což přispěje k lepší dostupnosti regionů a mobilitě obyvatel i zboží.

Zařazení do sítě TEN-T (transevropské dopravní sítě) podtrhuje mezinárodní a celostátní význam této komunikace. Odlehčením stávajících komunikací se v dotčeném území zvýší bezpečnost a plynulost dopravy.

Kvalitní dopravní infrastruktura je klíčová pro ekonomický rozvoj, dostupnost služeb a zvyšování atraktivity regionu pro investice i obyvatele. Tyto atributy záměru **korelují s celostátními prioritami** pro zajištění udržitelného rozvoje území uvedenými např. v článku (24), který stanoví (v citacích politiky územního rozvoje zvýraznilo ministerstvo): „**Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví a v souladu s principy rozvoje udržitelné mobility osob a zboží**, zejména u center osídlení a uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Při vymezování nových zastavitelných ploch zohledňovat možnost napojení na stávající veřejnou dopravní infrastrukturu. **Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy**, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou, pěší)“,

nebo v článku (23), podle něhož: „**Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny**. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. U stávající i budované sítě dálnic, kapacitních komunikací a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu a možnosti umístění odpočívák, které jsou jejich nedílnou součástí. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených dopravních záměrů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků)“,

či článku (27) PÚR ČR: „**Vytvářet podmínky pro koordinované umísťování veřejné infrastruktury v území a její rozvoj a tím podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury, včetně podmínek pro rozvoj digitální technické infrastruktury**. Vytvářet rovněž **podmínky pro zkvalitnění dopravní dostupnosti obcí (měst)**, které jsou přirozenými regionálními centry v území tak, aby se díky možnostem, poloze i infrastruktuře těchto obcí zlepšovaly i podmínky pro rozvoj okolních obcí ve venkovských oblastech a v oblastech se specifickými geografickými podmínkami. Při územně plánovací činnosti stanovovat podmínky pro vytvoření výkonné sítě osobní i nákladní železniční, silniční, vodní a letecké dopravy, včetně sítě regionálních letišť, efektivní dopravní sítě pro spojení městských oblastí s venkovskými oblastmi, stejně jako řešení přeshraniční dopravy, protože mobilita a dostupnost jsou klíčovými předpoklady hospodářského rozvoje ve všech regionech.“

MMR dospělo na základě uvedeného k závěru, že záměr **je v souladu s politikou územního rozvoje**.

Územní rozvojový plán se podle § 319 odst. 5 nového stavebního zákona pro rozhodování v území nepoužije.

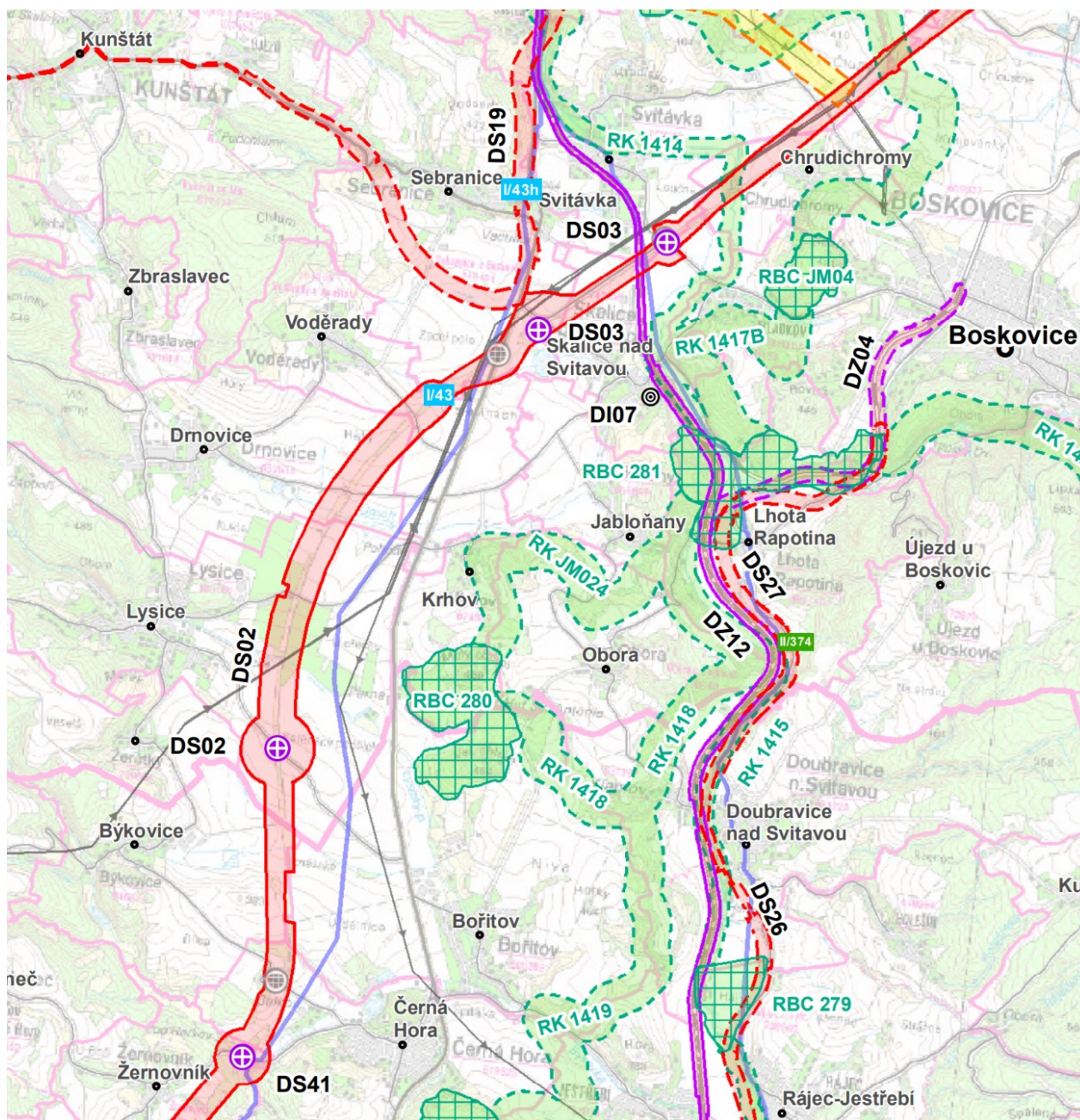
Zásady územního rozvoje:

Zásady Jihomoravského kraje, ve znění aktualizací č. 1, 2, 3a, 3b a 4, (poslední nabylo účinnosti dne 18.04.2025 (dále jen „**zásady územního rozvoje**“) obsahují pro posouzení záměru následující relevantní ustanovení.

Záměr SD20 (I/73) uvedený v politice územního rozvoje byl v zásadách územního rozvoje rozdělen do konkrétních úseků (**obr. 1**):

- **DS02** – I/73 Lysice – Sebranice
- **DS03** – I/73 Sebranice – Velké Opatovice – hranice kraje
- **DS40** – I/73 Troubsko (D1) – Kuřim a **DS41** – I/73 Kuřim – Lysice)

s přesně vymezenými koridory, šířkami a požadavky na ochranu území. Tyto **dílčí úseky** jsou vymezeny jako **veřejně prospěšné stavby** a jsou v souladu s koncepcí silniční dopravy Jihomoravského kraje, která je podrobně popsána v čl. (74) a (75) textové části zásad územního rozvoje.

Obr. 1 (převzato z revizního závazného stanoviska MMR):

I.2. Výkres ploch a koridorů nadmístního významu, včetně územního systému ekologické stability

DS02 I/73 Lysice – Sebranice

- Vedení: MÚK Lysice – Sebranice
- Obce: Drnovice, Lysice, Sebranice, Voděradý

DS03 I/73 Sebranice – Velké Opatovice – hranice kraje

- Vedení: MÚK Sebranice – Velké Opatovice – hranice kraje
- Obce: Borotín, Boskovice, Cetkovice, Chrudichromy, Knínice, Sebranice, Skalice nad Svitavou, Sudice, Svitávka, Vanovice, Velké Opatovice, Voděradý

DS40 I/73 Troubsko (D1) – Kuřim a DS41 I/73 Kuřim – Lysice

- Vedení: Troubsko (D1) – Kuřim – Lysice
- Obce: Brno, Jinačovice, Kuřim, Moravské Knínice, Rozdrojovice, Troubsko, Bořítov, Býkovice, Černá Hora, Lubě, Malá Lhota, Žernovník, Lysice, Čebín, Drásov, Hluboké Dvory, Malhostovice, Skalička, Všechnovice

Záměr je dle dokumentace DUR (situačního výkresu širších vztahů) navržen **v úsecích pod označením DS02, DS03 a DS41** dle zásad územního rozvoje, jimiž vymezený koridor silnic I/73 **respektuje** (pozn. soulad dílčích souvisejících částí záměru byl souvztažně posouzen s územními plány dotčených obcí, vizte následující odůvodnění). Ačkoli v rámci těchto úseků (vymezeného koridoru) dochází ke křížení s jinými nadmístními záměry (DS15, DS19 a DZ12), neznemožňuje záměr jejich realizaci, stejně tak tyto záměry neznemožňují realizaci samotného záměru.

MMR tedy dospělo ke stejnému závěru jako krajský úřad, že záměr je v souladu se zásadami územního rozvoje.

Poznámka:

MMR poukázalo na pojem „*silnice I/73*“ a dřívější označení. I/73 navazuje na dříve užívané názvy „*rychlostní silnice R43*“ nebo „*dálnice D43*“. Ačkoliv se označení I/73 z politiky územního rozvoje přeneslo i do zásad územního rozvoje, v některých územních plánech se vyskytuje ještě původní označení D43, R43 nebo kapacitní silnice „*I/43*“. Toto označení nemá samo o sobě vliv na posouzení souladu záměru s těmito územními plány. Textové označení obsahově téhož nemůže být důvodem nesouladu s územně plánovací dokumentací. Toto východisko nebude ministerstvo dále zmiňovat.

Hlavním aspektem posouzení je **plošné – grafické vyjádření** dopravní koncepce (neboli stav/návrh) v územně plánovací dokumentaci, které je porovnáváno zejména s relevantním výkresy dokumentace DUR. Podpůrně pak MMR stejným způsobem posuzovalo i příslušnou textovou část územně plánovací dokumentace a dokumentace DUR.

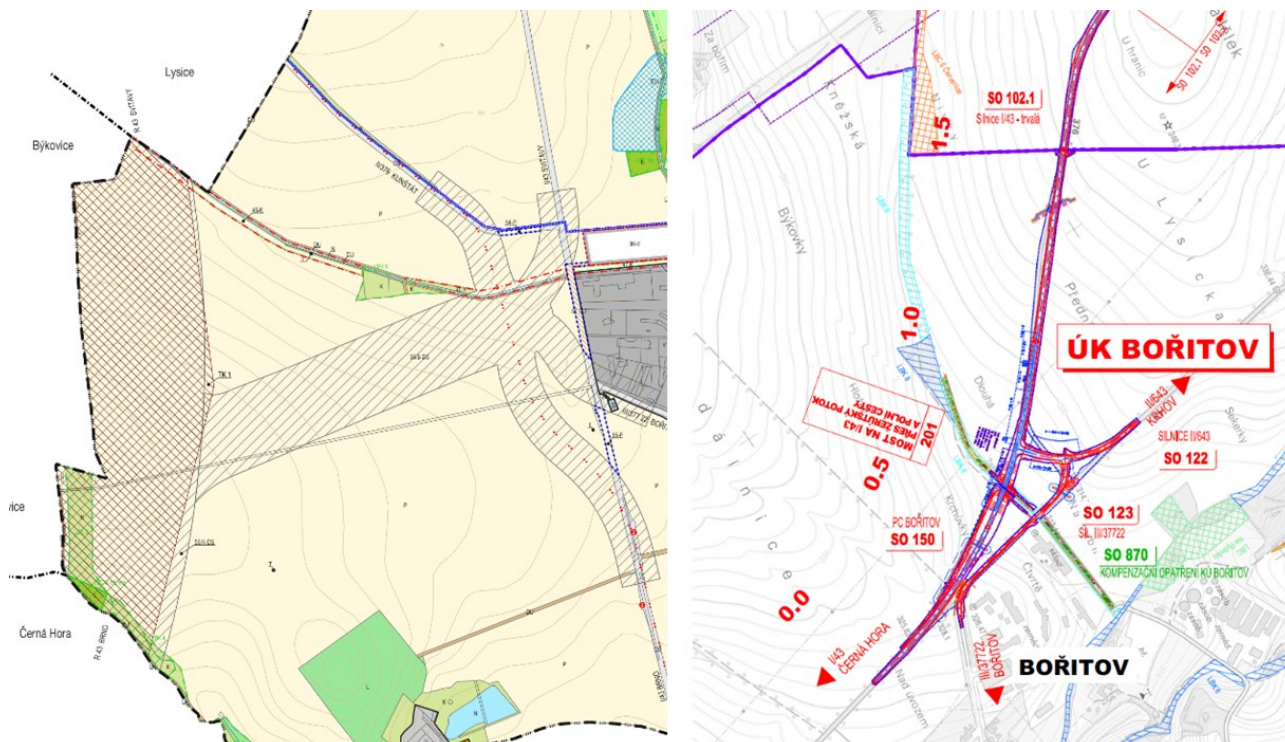
ÚP Bořítov:

Územní plán Bořítov, ve znění jeho změn č. 1 a 2 (změna č. 2 nabyla účinnosti dne 02.01.2025), (dále jen „**ÚP Bořítov**“) vymezuje koridor dopravní infrastruktury **CNZ.DS41** pro silnici I/73 dle zásad územního rozvoje a koridor dopravní infrastruktury **CNZ.DSÚKB** pro úrovněvou křižovatku Bořítov (silnic I/43, II/376 a III/37722) jako stavbu související dle zásad územního rozvoje. Tyto koridory, resp. budoucí záměry, jsou vymezeny jako **veřejně prospěšné stavby**.

Krajský soud v Brně rozsudkem o zrušení koridoru tuto část změny č. 1 ÚP Bořítov zrušil, konkrétně: „*Opatření obecné povahy – Změna č. 1 Územního plánu Bořítov, vydané zastupitelstvem obce Bořítov dne 19. 6. 2023, se dnem právní moci tohoto rozsudku ruší v části vymezení koridoru dopravní infrastruktury „DS41“ pro silnici I/43 a v části vymezení koridoru dopravní infrastruktury „DSÚKB“ pro úrovněvou křižovatku Bořítov, a to včetně všech s nimi souvisejících staveb a opatření.*“

MMR s ohledem na tento rozsudek posoudilo soulad záměru s ÚP Bořítov, ve znění bez zrušené části změny č. 1, (dále bude pojmem „ÚP Bořítov“ myšleno znění respektující rozsudek o zrušení koridoru; hrozila-li by nejasnost, ministerstvo uvede konkrétní znění územního plánu) který vymezuje v západní části řešeného území **koridor** plánované **rychlostní silnice R43 o šířce 300 m** včetně dopravní plochy pro umístění nové křižovatky na silnici I/43. Koridor a dopravní plocha jsou vymezeny jako **veřejně prospěšné stavby** označením **WD1** (koridor rychlostní silnice R43 a **WD2** (koridor pro dálniční přivaděč „Černá Hora“ a křižovatku, která napojuje komunikaci I/43 Brno-Svitavy-Králíky, II/376 Kunštát-Lysice-Černá Hora Svitavy a III/37722 Bořítov na R43).

Záměr v k. ú. Bořitov prochází tedy plochou **DS** (plocha dopravní infrastruktury – silniční) dle ÚP Bořitov, v níž odpovídá záměr **hlavnímu využití** této plochy. Část záměru se nachází v ploše **P** – zemědělské, v nichž jsou přípustným využitím mj. pozemky související dopravní a technické infrastruktury, **liniové stavby dopravní a technické infrastruktury** (vizte též obr. 2 a 3).

Obr. 2 a 3 (převzato z revizního závazného stanoviska):
Hlavní výkres původního ÚP Bořitov a situační výkres širších vztahů

Záměr je v souladu s ÚP Bořitov.

ÚP Lysice:

Územní plán Lysice, který nabyt účinnosti dne 26.11.2021, (dále jen „ÚP Lysice“) vymezuje koridory **DS02 a DS41** (ze zásad územního rozvoje) jako klíčové trasy nové kapacitní komunikace I/73 (v koridoru dopravní infrastruktury – dopravy silniční), včetně mimoúrovňové křižovatky (dále též „**MÚK**“) Lysice a všech souvisejících staveb.

Koridory mají šířku 200 m a jsou určeny pro **veřejně prospěšné stavby**. Záměr dle dokumentace DUR plně respektuje vymezené koridory, splňuje hlavní a přípustná využití dotčených ploch.

Záměr je proto v souladu s ÚP Lysice.

ÚP Drnovice:

Územní plán Drnovice, ve znění jeho změny č. 2, která nabyt účinnosti dne 11.11.2021 (dále jen „ÚP Drnovice“) vymezuje návrhový **koridor** v ploše **DS** (dopravní infrastruktury – dopravy silniční), který je vymezený pro R43.

Koridor je vymezen pro **veřejnou prospěšnou stavbu (WD05 Koridor pro silniční dopravu – Přeložka silnice I/43 Lysice – Sebranice)** dle zásad územního rozvoje včetně staveb vedlejších/souvisejících.

Záměr navržený dle dokumentace DUR vymezený plně respektuje koridor, tudíž je v souladu s ÚP Drnovice.

Ministerstvo dále uvádí: Změna č. 3 ÚP Drnovice navrhuje plochu DS Z.321, která je „určená pro stavbu kapacitní silnice I/43 (I/73). Kromě této plochy je vymezen i koridor CNZ.DS02 v šířce 200 m na každou stranu od osy budoucí komunikace. V tomto koridoru nejsou umožněny žádné změny v území, zejména nové stavby, které by mohly realizaci kapacitní silnice I/43 (I/73) ztížit, ekonomicky znevýhodnit nebo znemožnit. Koridor je určen pro stavbu hlavní. Některé stavby vedlejší (související) mohou být po dobu výstavby umístěny i mimo vymezený koridor – tj. dále než 200 m od osy budoucí komunikace.“

Současně je silnice I/73 vymezena jako veřejně prospěšná stavba (VD.321Ko). Hlavní výkres vymezuje plochu prakticky stejně.

ÚP Voděradý:

Na území obce Voděradý platí Územní plán Voděradý, který nabyl účinnosti dne 13.02.2025 (dále jen „ÚP Voděradý“). ÚP Voděradý respektuje a upřesňuje nadmístní záměr kapacitní silnice SD20 (dle politiky územního rozvoje), DS02 I/73 Lysice – Sebranice (dle ZÚR JMK) a je zařazen do plochy **DS** – doprava silniční, do návrhové plochy s označením Z.10, Z.11 a Z.39. Tento koridor je rovněž vymezen jako **veřejně prospěšná stavba**:

- **VPD.1** silnice I/43 Lysice – Sebranice /DS02 dle zásad územního rozvoje/ včetně souvisejících staveb a zařízení
- **VPD.2** silnice I/43 Lysice – Sebranice /DS02 dle zásad územního rozvoje/ včetně souvisejících staveb zařízení
- **VPD.13** silnice I/43 Lysice – Sebranice /DS02 dle zásad územního rozvoje/ včetně souvisejících staveb a zařízení.

ÚP Voděradý stanovuje realizaci **kompenzačních výsadeb dřevin** podél optimalizovaných úseků komunikace, a to v rámci vyčlenění pozemků pro zeleň ve smyslu návrhu regulativů pro přípustné využití pro plochy DS, a to mj. i pro koridor silnice I/73, označený Z.10, Z.11 a Z.39. U ploch Z.10 a Z.11 je pak explicitně **podmínkou jejich realizace zrealizování ploch K.3 a K.2**, a to jako součást ÚSES s funkcí odclonění.

Záměr vyvolává kácení dřevin rostoucích mimo les a další zásahy do vegetace v prostoru stavby. V návaznosti na tyto zásahy žadatel navrhl v rámci záměru kompenzační opatření ke zmírnění negativních vlivů na životní prostředí. Cílem opatření je vytvoření krajinných prvků (ploch zeleně, skladebných částí ÚSES), které v budoucnu alespoň zčásti nahradí odstraněnou vegetaci, zajistí propojení lesních komplexů přes zemědělskou krajinu, rozčlení plochy zemědělské půdy a prostřednictvím ekosystémových služeb budou kladně ovlivňovat okolní krajinu.

Záměr navrhuje řadu těchto kompenzačních opatření i v k. ú. Voděradý, kde je navržen stavební objekt SO 873. Předmětem SO 873 jsou kompenzační opatření ve formě výsadeb v k. ú. Voděradý u Kunštátu. Obecně jsou v objektové skladbě záměru zavrženy vegetační úpravy podél celého koridoru. Vegetační úpravy budou působit převážně až s jistým časovým odstupem po realizaci záměru avšak, již ve střednědobém výhledu budou realizované vegetační výsadby znamenat žádoucí prvek jak k začlenění vlastního technického tělesa silnice do krajiny, tak k odclonění negativních vlivů pohybu vozidel.

Záměr zahrnuje také plochu pro **lokální biocentrum** (V Hruškách), které se nachází **v ploše K.3**. V ploše **K.2** záměr **zahrnuje zeleň**.

Záměr plně respektuje vymezený koridor, navrhuje vhodná kompenzační opatření. Záměr je tedy při respektování podmínky realizace opatření v krajině **možný**.

ÚP Sebranice:

Územní plán Sebranice, ve znění jeho změn č. 1–3 (poslední změna č. 3 nabyla účinnosti dne 15.10.2014), (dále jen „ÚP Sebranice“) **nezpřesnil koridor** SD20 pro silnici I/73, resp. DS02 a DS03 ze zásad územního rozvoje, je vymezen pouze jako územní rezerva. Územní rezerva je označená kódem 3.15 – koridor kapacitní rychlostní silnice R 43, která nekoresponduje s dílčími navrženými úseky DS02 a DS03 dle zásad územního rozvoje.

Jelikož ÚP Sebranice nereflexuje uvedené dílčí úseky ze zásad územního rozvoje, nelze ve smyslu § 54 odst. 5 a 6 stavebního zákona rozhodovat podle částí ÚP Sebranice, které jsou v rozporu se zásadami územního rozvoje. Jelikož se ÚP Sebranice pro záměr nepoužije, uplatní se závěr, že záměr je v k. ú. Sebranice v souladu se zásadami územního rozvoje.

ID datové schránky: n75aa03
e-mail: posta@mdcr.cz
tel. +420 225 131 111

Koridor je vymezený nad plochami s rozdílným způsobem využití (tzv. „průhledný“ koridor). Podmínky využití ploch dotčených koridory CNZ.DS19, CNZ.DS03 a CNZ.DZ12 jsou:

- *dosavadní využití ploch nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil její budoucí využití k umístění plánované stavby včetně staveb vedlejších/souvisejících, případně optimalizace trati*

Triviální: splněno, neboť se netýká záměru, pro který je vymezený koridor, nýbrž staveb jiných stavebníků).

- *součástí budoucího dopravního řešení bude respektování umístění cyklostezky pro vedení koridorů: mezinárodní cyklistický koridor Svitavskou stezku (Blansko – Rájec-Jestřebí – Doubravice nad Svitavou – Skalice nad Svitavou – Svitávka – Letovice – Stvolová (-Březová – Svitavy – Ústí nad Orlicí)) a krajský cyklistický koridor Brno – Blansko – Skalice nad Svitavou – Letovice (- Svitavy – Česká Třebová – Ústí nad Orlicí)*

Triviální: Záměr zahrnuje SO 134 (stezka pro chodce a cyklisty), který řeší převedení tohoto druhu nemotorové dopravy přes MÚK Svitávka (SO 112) tak, aby navázal a propojil navazující část cyklostezky (stavebník město Boskovice), což je zřejmé např. z výkresu C.2.6 (rev. 10/2023).

Pro všechny plochy DS (plochy dopravní infrastruktury: doprava silniční) platí podmínka: „*Nejpozději v rámci řízení o povolení záměru dopravní stavby musí být prokázáno, že hluková zátěž z dopravní stavby nepřekročí hodnoty hygienických limitů hluku stanovených pro chráněný venkovní prostor a chráněné venkovní prostory staveb, včetně doložení reálnosti provedení případných navrhovaných protihlukových opatření.*“

Splnění hygienických limitů hluku je prokázáno hlukovou studií a závaznými stanovisky orgánů ochrany veřejného zdraví, přičemž záměr zahrnuje rozšířenou krajnici pro možné osazení protihlukových stěn kvůli potenciálním hraničním hodnotám, které by mohly nastat až v souvislosti s další etapou silnice I/73.

Existuje proto u silnice I/73 **zřejmá kontinuita** mezi starým a novým územním plánem (stejně věcné řešení). Nebyl zapotřebí žádný (obtížný) výklad nového územního plánu. Ministerstvo proto jen vypsalo rozhodná ustanovení nového územního plánu, aniž by aktivovalo orgány územního plánování.

Posouzení záměru z hlediska cílů a úkolů územního plánování (§ 18 a 19 stavebního zákona):

MMR se ztotožnilo se závěry krajského úřadu.

Záměr je v souladu s **cíli** územního plánování, jak jsou stanoveny v § 18 stavebního zákona, zejména z těchto důvodů:

Podpora udržitelného rozvoje území:

Záměr vytváří předpoklady pro hospodářský rozvoj a zlepšení dopravní dostupnosti regionu/regionů, což přispívá k posílení ekonomického potenciálu území. Současně je navržen tak, aby respektoval příznivé životní prostředí a soudržnost místních komunit.

Vyvážený vztah veřejných a soukromých zájmů:

Trasa silnice je vedena převážně v nezastavěném území, čímž minimalizuje zásahy do stávající zástavby a omezuje negativní dopady na obyvatele. Okrajové vedení v zastavěném území je navrženo s ohledem na ochranu veřejných zájmů a minimalizaci zásahů do soukromého vlastnictví.

Ochrana a rozvoj hodnot území:

Návrh trasy respektuje přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území. V nezastavěném území je vedení silnice navrženo tak, aby nedocházelo k nevratnému narušení krajinného rázu, ekologické stability ani k ohrožení významných přírodních prvků.

Hospodárné využívání území:

Vedení trasy mimo zastavěné území umožňuje zachovat soudržnost sídelní struktury a zároveň efektivně využít územní potenciál pro dopravní infrastrukturu.

Záměr je z následujících důvodů v souladu s **úkoly** územního plánování ve smyslu § 19 stavebního zákona:

Zjišťování a posuzování stavu území, jeho přírodních, kulturních a civilizačních hodnot:

Při přípravě záměru byla provedena analýza území, včetně identifikace přírodních, kulturních a civilizačních hodnot. Trasa byla navržena tak, aby minimalizovala zásahy do těchto hodnot a respektovala charakter krajiny.

Stanovení koncepce rozvoje území s ohledem na hodnoty a podmínky území:

Záměr vychází z koncepce rozvoje území, která zohledňuje potřebu zlepšení dopravní dostupnosti a zároveň respektuje stávající hodnoty území.

Prověřování a posuzování potřeby změn v území, veřejného zájmu, přínosů a rizik:

Potřeba realizace záměru byla prověřena s ohledem na veřejný zájem, zejména z hlediska zlepšení dopravní obslužnosti, bezpečnosti a hospodářského rozvoje.

Stanovení urbanistických, architektonických a estetických požadavků:

Trasa a řešení záměru respektují urbanistické a architektonické požadavky na začlenění stavby do krajiny a sídelní struktury. Byly stanoveny podmínky pro minimalizaci negativních dopadů na estetickou hodnotu území.

Stanovení podmínek pro provedení změn v území:

Podmínky pro umístění a uspořádání stavby byly nastaveny s ohledem na charakter území, ochranu hodnot a využitelnost navazujícího území.

Stanovení pořadí provádění změn v území (etapizace):

Realizace záměru je plánována v souladu s etapizací rozvoje území, aby byla zajištěna návaznost na další rozvojové záměry a infrastrukturu.

Podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury, kvalitní bydlení, rekreaci a cestovní ruch:

Záměr podporuje rozvoj sídelní struktury, zlepšuje dostupnost a tím i kvalitu bydlení, rekreace a cestovního ruchu.

Vypořádání odvolacích námitek:

MMR jako východisko podotklo, že se mohlo zabývat odvolacími námitkami, které spadají do jeho kompetence (zájmy na úseku územního plánování).

Rozsah odůvodnění (vypořádání) námitek v závazném stanovisku musí být v závislosti na posuzované věci odpovídající – srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 106/2015–55 ze dne 07.07.2015: „(...) právo na odůvodnění nelze vykládat způsobem, jenž by krajský soud zavázal k odpovědi na každý jednotlivý argument stěžovatele. Krajský soud uvedl zejména podstatné důvody, které jej vedly k danému rozhodnutí. Takový postup odpovídá nejen judikatuře zdejšího soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.4.2014, č.j. 7 As 126/2013-19, dostupný na: www.nssoud.cz), ale rovněž judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (srov. bod 61 rozsudku ze dne 19.4.1994 ve věci *van de Hurk proti Nizozemí*). Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takový přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení.“. Dle MMR, nelze-li klást na odůvodnění soudních rozhodnutí nepřiměřené požadavky, tím spíše to platí pro závazná stanoviska.

MMR se tedy zaměřilo na **vypořádání podstaty** odvolacích námitek.

Napříč odvoláními byla **zásadní námitka k ÚP Bořitov**. Dle názoru spolku Děti Země a zejména dalších odvolatelů není záměr v souladu s tímto územním plánem na základě rozsudku o zrušení koridoru (č. j. 73 A 3/2024-277 ze dne 27.06.2025).

V odst. 198 rozsudku se uvádí: „Soud shledal, že podaný návrh je částečně důvodný, a to zejména pokud jde o námitku týkající problematiky SEA. Závěr krajského úřadu, že nebylo nutné provádět vyhodnocení SEA k napadené změně územního plánu, totiž nebyl dostatečně odůvodněný. Pořizovatel a jeho prostřednictvím i odpůrce tento nepřezkoumatelný závěr krajského úřadu převzal a tím zatížil ZÚP závažnou procesní vadou. V rámci pořizování ZÚP (zkratka pro změnu č. 1 ÚP Bořitov, pozn. ministerstva) přitom došlo také k dalším dílčím pochybením, především pokud jde o stanovisko krajského úřadu k ochraně ZPF“.

Dle MMR tedy soud shledal vadu změny č. 1 ÚP Bořitov „v oblastech, které v rámci posuzování záměru podle § 96b odst. 3 stavebního zákona nepřísluší orgánu územního plánování, ale jiným dotčeným orgánům, které v podrobnosti umístění stavby posuzují záměr z hlediska např. životního prostředí, zemědělského půdního fondu, hluku atd.“. MMR konstatovalo, že námitka není důvodná.

Krajský soud v Brně zrušil pouze dílčí část změny č. 1 ÚP Bořitov, **nikoli samotný ÚP Bořitov**. Zrušení dílčí části se sice týkalo koridoru dopravní infrastruktury „DS41“ pro silnici I/43 a koridoru dopravní infrastruktury „DSÚKB“ pro úroňovou křižovatku Bořitov, a to včetně všech s nimi souvisejících staveb a opatření. Zrušena nicméně byla pouze v parametrech zpřesnění těchto dopravních koridorů, které byly předmětem změny č. 1 ÚP Bořitov (obr. 6).

Rozsudkem o zrušení koridoru nebyl zrušen ÚP Bořitov, resp. zrušením části změny č. 1 ÚP Bořitov, **nebyly zrušené plochy a koridory vymezené v ÚP Bořitov**. Stavební zákon explicitně neupravuje, co nastává zrušením změny územně plánovací dokumentace. Právní názor se během aplikace stavebního zákona ustálil na tom, že při zrušení změny územně plánovací dokumentace **platí územně plánovací dokumentace ve znění před touto změnou**. Nový stavební zákon tento názor následně kodifikoval v § 114 odst. 2.

MMR z těchto důvodů posoudilo záměr podle ÚP Bořitov, **ve znění před změnou č. 1** (územní plán schválený v roce 2012), který je nadále účinný (v dalším textu v této podkapitole se bude zkratkou **ÚP Bořitov rozumět toto znění**).

ÚP Bořitov dle dopravní koncepce vymezuje v západní části řešeného území koridor plánované rychlostní silnice R43 o šířce 300 m včetně dopravní plochy pro umístění nové křižovatky na silnici I/43 (vizte obr. 7).

Obr. 6 a 7 (převzato z revizního závazného stanoviska):

Výkresy koncepce dopravní infrastruktury dle změny č. 1 ÚP Bořitov (vlevo) a v původním ÚP Bořitov (vpravo)

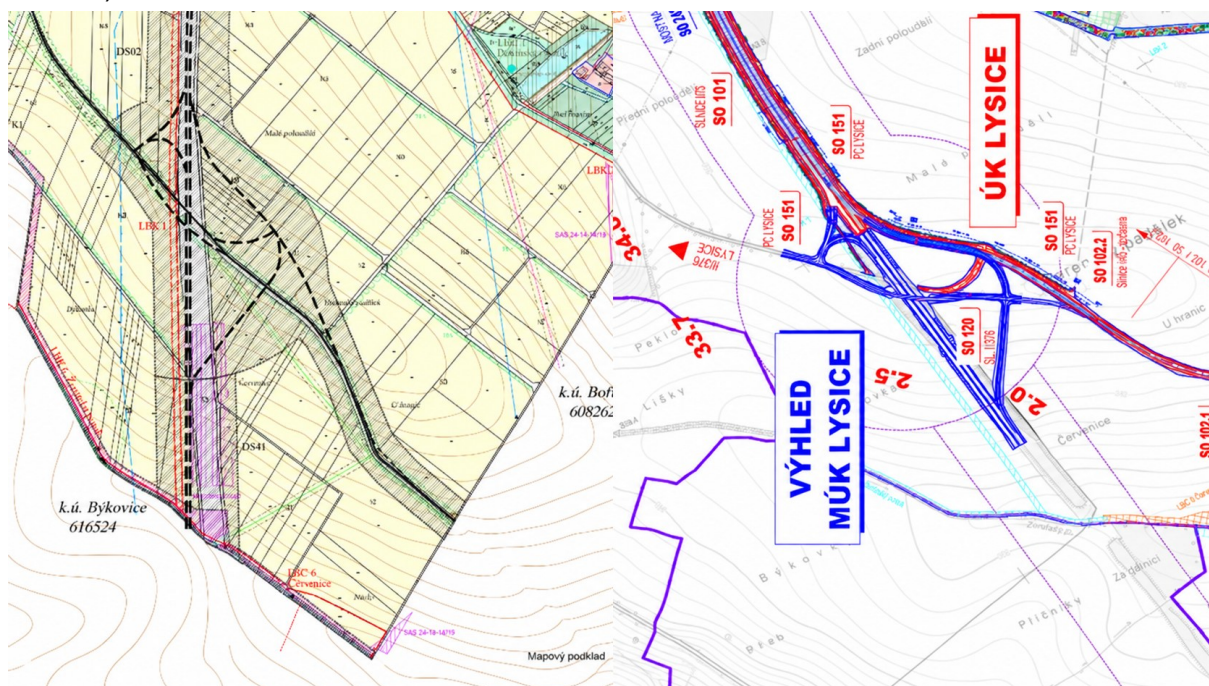
Tyto plochy jsou vymezeny pro **veřejně prospěšné stavby** s označením WD1 a WD2. Jak bylo též uvedeno výše, záměr v k. ú. Bořitov prochází plochou DS – plocha dopravní infrastruktury (silniční), v níž je realizace záměru **hlavním využitím** této plochy. Část záměru se nachází v ploše P – plochy zemědělské, ve které je **přípustným využitím** mj. dopravní a technická infrastruktura, liniové stavby dopravní a technické infrastruktury.

Záměr je tedy **v souladu** s ÚP Bořitov (i v podobě, která respektuje rozsudek o zrušení koridoru).

MMR nad rámec posouzení s územními plány obcí k odvolacím námitkám, které se vztahují ke sjezdům, napojení, křižovatek a křížení silnic nižších tříd, dodalo následující úvahy, resp. vypořádání.

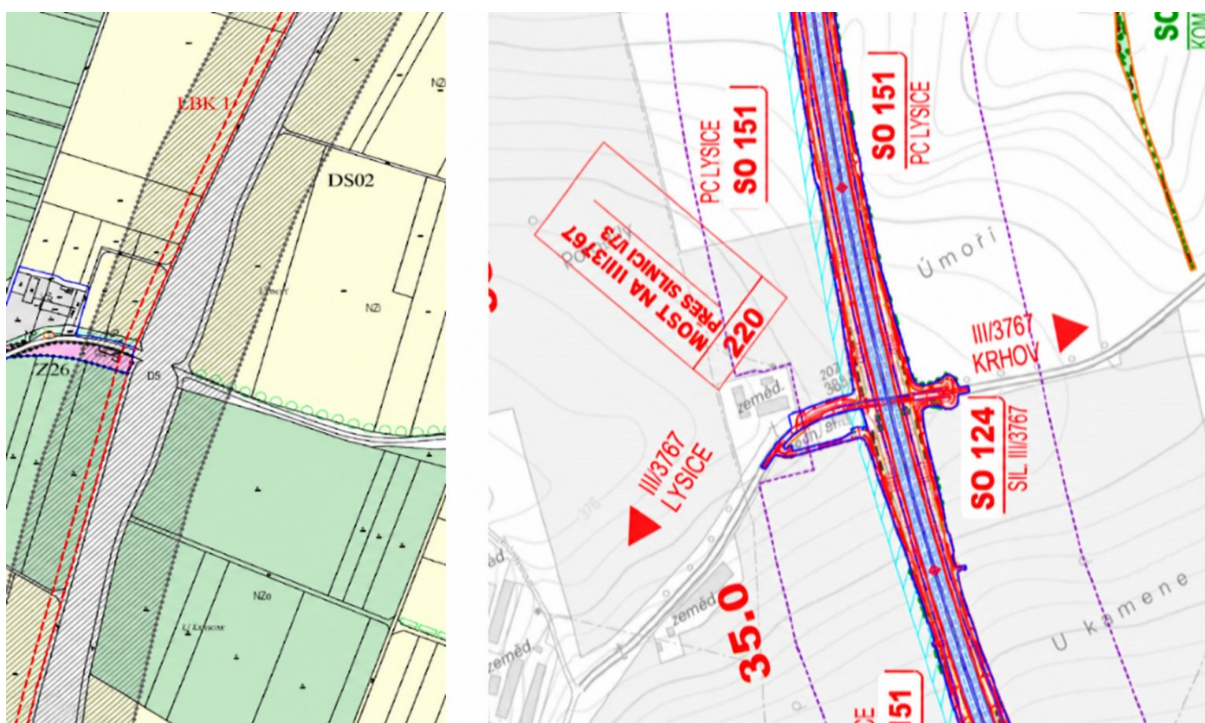
Úrovňová křižovatka v k. ú. Lysice:

Tato křižovatka je vymezena v ÚP Lysice a záměr je v této dílčí části **v souladu s ÚP Lysice** (obr. 8 a 9).

Obr. 8 a 9 (převzato z revizního závazného stanoviska):
Koordináční výkres ÚP Lysice a situační výkres širších vztahů

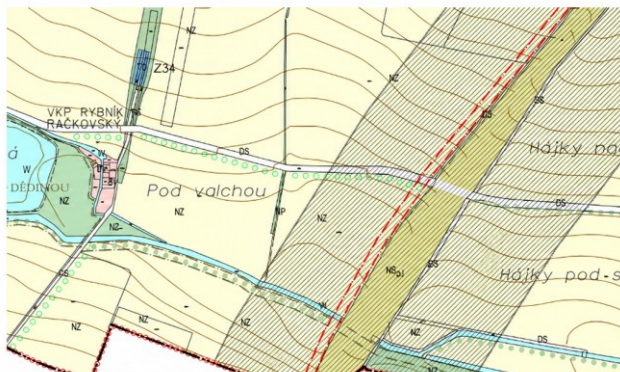
Obdobně je tomu i v další části záměru; jedná se o křížení silnic (obr. 11), kde kromě vyznačeného dopravního koridoru je záměr v souladu s i návrhovou plochou **DS** – dopravní infrastruktura, doprava silniční (růžovou barvou, vizte obr. 10).

Obr. 10 a 11 (převzato z revizního závazného stanoviska):
Hlavní výkres ÚP Lysice a situační výkres širších vztahů

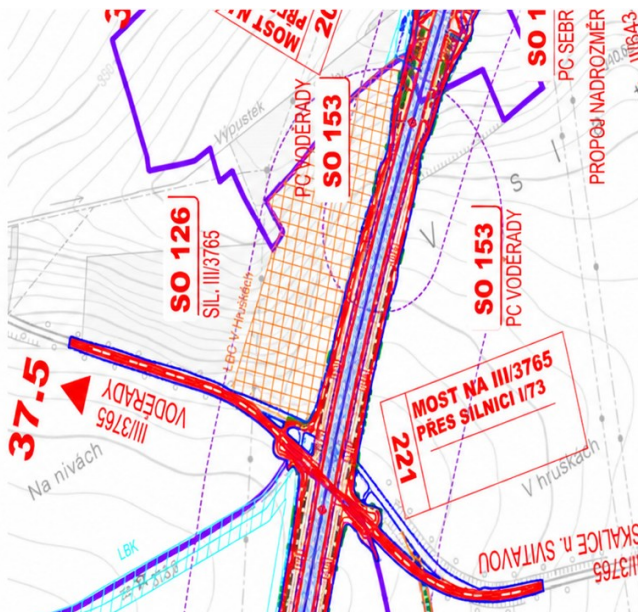
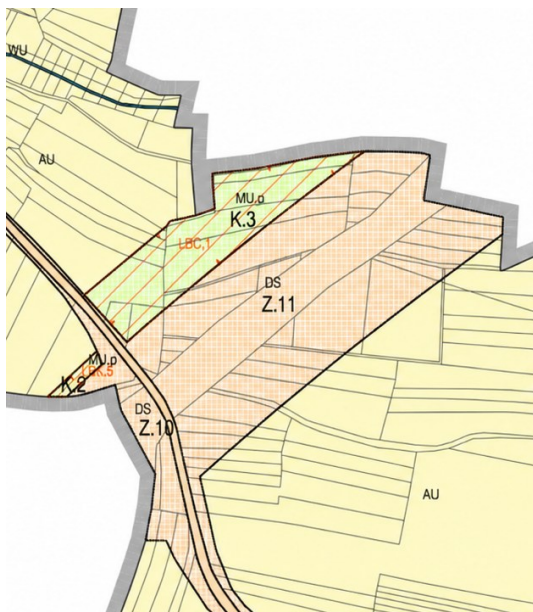
Další křížení:

V případě dalšího křížení v k. ú. Drnovice, **je také toto křížení v souladu s ÚP Drnovice** (obr. 12 a 13), neboť je pro záměr vymezen koridor dopravní infrastruktury R43 (šedé šrafování).

Obr. 12 a 13 (převzato z revizního závazného stanoviska):
Hlavní výkres ÚP Drnovice a situační výkres širších vztahů

Záměr v části, kterou zasahuje do k. ú. Voděrady (obr. 15) **je rovněž v souladu s ÚP Voděrady**, jelikož územní plán vymezuje pro záměr v rámci dopravní plochy silniční koridor Z.10, Z.11 a Z.39 (obr. 14, v případě Z.39 obr. 16).

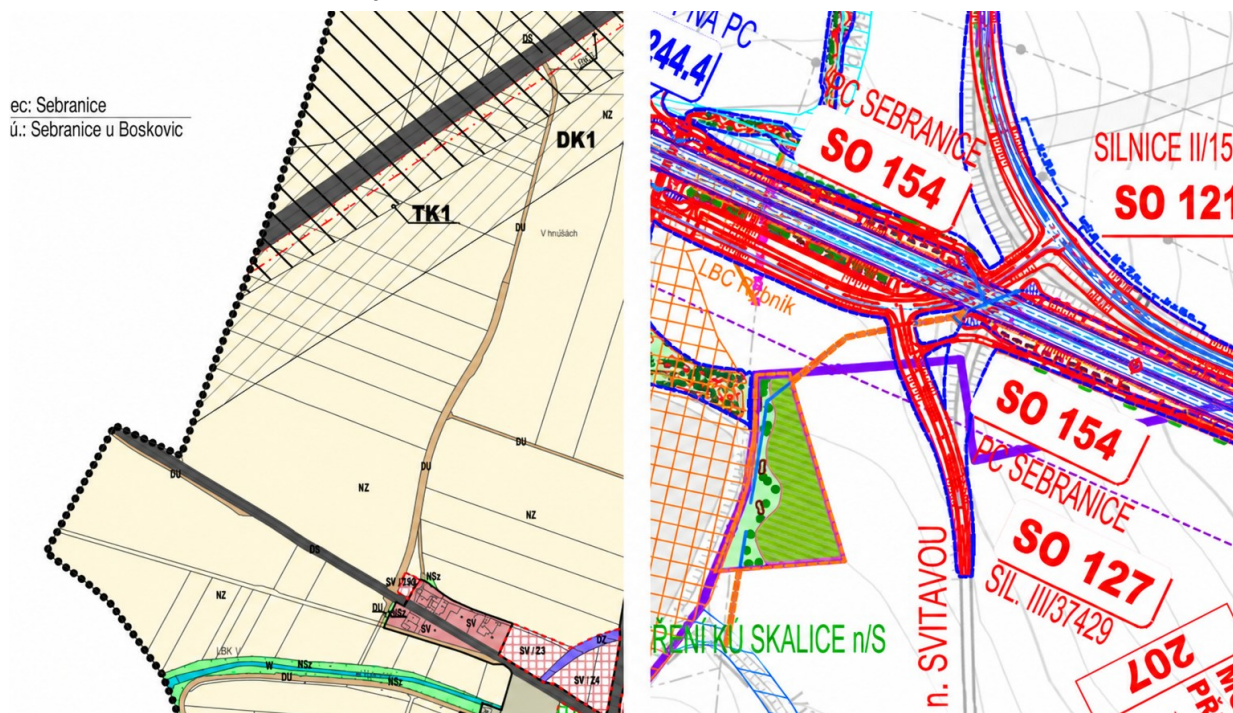

ÚP Voděradý zároveň vymezuje i plochy Z.18 a Z.22 pro optimalizaci stávajících silnic (obr. 16), které jsou zařazeny v ploše DS – plochy dopravní infrastruktury – doprava silniční, tedy do ploch, kde hlavním využitím jsou plochy určené pro činnosti, děje a zařízení související se zajištěním obsluhy území dopravní infrastrukturou. Záměr (obr. 17) je i v této dílčí části **v souladu** s ÚP Voděradý.

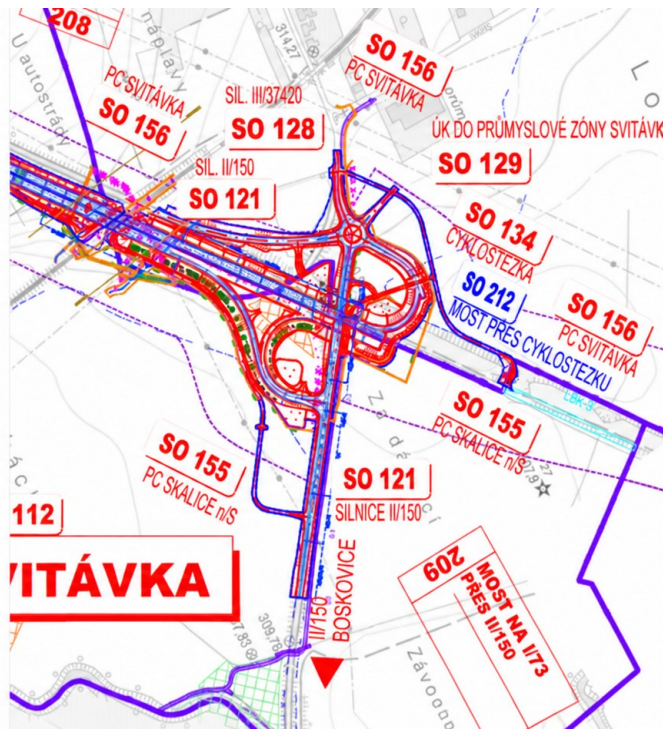

Obr. 16 a 17 (převzato z revizního závazného stanoviska):
Hlavní výkres ÚP Voděradý a situační výkres širších vztahů

Co se týče křížení silnic na hranici katastrálních území Skalice nad Svitavou a Sebranice (obr. 19), lze doznat, že ÚP Skalice nad Svitavou pro záměr vymezil koridor **DK1** a v místě napojení na stávající silnici směrem do Skalice nad Svitavou tato část záměru zasahuje do plochy **NZ** – plochy zemědělské (obr. 18). V této ploše jsou **přípustným využitím** mj. liniové veřejné stavby dopravní a technické infrastruktury. S ohledem na vymezený koridor DK1 a toto přípustné využití plochy NZ MMR konstatovalo, že záměr je v souladu s ÚP Skalice nad Svitavou.

Obr. 18 a 19 (převzato z revizního závazného stanoviska):
Hlavní výkres ÚP Skalice nad Svitavou a situační výkres širších vztahů

ÚP Skalice nad Svitavou vymezuje pro záměr v rámci dopravní plochy silniční koridor **DK1**, který **překryvně** prochází plochami **NZ** a **NSp**, ve kterých je však veřejná dopravní a technická infrastruktura přípustným využitím. Záměr je tedy v souladu s funkčním využitím těchto ploch.

Okrajově záměr zasahuje do nezastavěného území (plochy orné půdy dle ÚP Svitávka) pro kterou **nejsou explicitně uvedena funkční využití**. MMR proto posuzovalo přípustnost záměru také s ohledem na ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona, podle něhož (zvýraznilo MMR) *V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, přípojky a účelové komunikace, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra; doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umísťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje.*

MMR konstatovalo, že záměr **je v souladu** s ÚP Skalice nad Svitavou i ÚP Svitávka.

MMR připomnělo, že zásady územního rozvoje jsou územně plánovací dokumentací, která primárně zpřesňuje záměry z politiky územního rozvoje a dále řeší záměry nadmístního významu. Zásady územního rozvoje neřeší podrobnosti, které přísluší územním plánům. Záměr, který navrhuje

mj. i související stavby, jako jsou sjezdy, křižovatky a úpravy navazujících silnic, nelze tedy posuzovat jen s ohledem na zásady územního rozvoje a jimi vymezený koridor pro silnici I/73, ale i s ohledem na jednotlivé územní plány obcí, které jsou dotčeny záměrem jako celkem.

K námitkám k rozdílnému označení silničního koridoru I/73 napříč územními plány MMR již vysvětlilo, že nemůže být důvodem nesouladu záměru s územně plánovací dokumentací. Samotné označení neznemožňuje realizaci záměru, resp. MMR zjistilo, že v územních plánech je pro záměr vymezen dopravní či silniční koridor, příp. záměr i jeho dílčí části jsou v souladu s hlavním či přípustným využitím konkrétních ploch relevantních územních plánů (s výjimkou ÚP Sebranice, kde se pro dílčí část záměru uplatní zásady územního rozvoje).

Podle § 54 odst. 6 věty první stavebního zákona platí, že obec je povinna bez zbytečného odkladu uvést do souladu územní plán s územně plánovací dokumentací vydanou krajem, územním rozvojovým plánem a schválenou politikou územního rozvoje.

Lze proto předpokládat, že územní plány uvedou do souladu označení koridoru se zásadami územního rozvoje v dalších změnách, neboť je to zákonnou povinností obcí.

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku MMR

Spolek Děti Země opět odkázal na rozsudek o zrušení koridoru.

Podle jeho názoru z rozsudku vyplývá, že záměr není v souladu s územně plánovací dokumentací pro území obce Bořitov. Závazná stanoviska krajského úřadu jako orgánu územního plánování by tedy měla být zrušena nebo změněna tak, aby odpovídala právnímu stavu podle rozsudku o zrušení koridoru. MMR však pouze potvrdilo závěr závazné části těchto závazných stanovisek a změnilo odůvodnění.

Dle názoru MMR je záměr v souladu s politikou územního rozvoje i se všemi územními plány včetně obce Bořitov. Spolek Děti Země shrnul závěry MMR tak, že bylo zbytečné se námitkami zabývat a brojit ve správním soudnictví proti změně č. 1 ÚP Bořitov, protože v území se nic věcně nezměnilo. Podle MMR změna č. 1 pouze převzala dřívější ochranu území pro silnici I/73.

S tímto závěrem MMR se spolek Děti Země neztotožnil. Je irelevantní, že rozsudek o zrušení koridoru nezrušil celý ÚP Bořitov. Účelem změny č. 1 ÚP Bořitov bylo právě to, že nyní umístovaný záměr se „nevešel“ do koridoru dle ÚP Bořitov (myšleno zjevně dle předchozího znění, předchozí podoby před změnou č. 1 – pozn. ministerstva). „*Změnou č. 1 z roku 2023 proto mělo dojít k opravě vymezeného a chráněného území pro silnici I/73 včetně MÚK.*“

Spolek Děti Země rozporuje textovou a mapovou analýzu MMR, podle níž má být koridor s MÚR pouze podmnožinou dřívější vymezené plochy koridoru. „*Chráněná plocha*“ ve změně č. 1 je však na řadě míst odlišná od „*chráněné plochy*“ koridoru v předchozím znění ÚP Bořitov. Zastává proto názor, že záměr není po rozsudku o zrušení části koridoru v souladu s ÚP Bořitov. Odkaz na § 18 odst. 5 stavebního zákona je irelevantní, protože záměr musí být podle nich v souladu jak s územními plány, tak se zásadami územního rozvoje. V tomto případě navíc nebyl řádně posouzen ÚP Bořitov podle zákona EIA. Jde o zásadní procesní i věcnou vadu; v podrobnostech odvolatel odkázal na vyjádření dalších odvolatelů.

Spolek Děti Země navrhl, aby ministerstvo zajistilo nový přezkum zákonnosti a správnosti závazného stanoviska krajského úřadu jako orgánu územního plánování, neboli nové revizní závazné stanovisko.

Vypořádání ministerstva s vyjádřením

Závazné stanovisko (včetně revizního jako výstupu postupu podle § 149 odst. 7 správního řádu) **je závazným podkladem** pro vydání rozhodnutí. To však neznamená, že vyjádření, ve kterém účastník vyjádří nesouhlas s revizním závazným stanoviskem, lze jen založit do spisu a nijak se jím nezabývat. Vyjádření má být vypořádáno.

Ministerstvo proto zvážilo odvolatelovu argumentaci, zda je způsobilá, aby se ministerstvo na základě vyjádření obrátilo na MMR s žádostí o součinnost, příp. vzalo vyjádření jako podnět k provedení přezkumného řízení ve věci revizního závazného stanoviska a obrátilo se na ministryni pro místní rozvoj jako nadřízený správní orgán MMR.

Účel změny č. 1 ÚP Bořitov a obživení původního znění ÚP Bořitov

Ministerstvo nejprve vyšlo ze Zprávy o uplatňování Územního plánu Bořitov (období 02/2012 – 01/2016)¹⁰ (dále jen „**Zpráva**“; zvýraznění v citacích je uvedené přímo ve Zprávě).

Na str. 5 Zprávy se uvádí:

„1.5.1.1 SILNIČNÍ DOPRAVA – DS

V západní části řešeného území je vymezen koridor plánované rychlostní silnice R43 o šířce 300 m. Po vybudování R43 bude úsek stávající silnice I/43 přeřazen do sítě silnic nižší třídy. V souvislosti s plánovanou R43 je navržena mimoúrovňová křižovatka s připojením na stávající dopravní systém. V ÚP byly vymezeny níže uvedené koridory dopravní infrastruktury: 56/A-DS – koridor pro rychlostní komunikaci R/43 56/B-DS – koridor pro dálniční přivaděč, okružní křižovatku a související dopravní plochy

Stavby nebyly realizovány.“

„1.5.1.2 ÚČELOVÉ KOMUNIKACE – DU

Účelové komunikace jsou stabilizovány a navrženy plochy dopravní infrastruktury – účelové komunikace – DU, pro zlepšení prostupnosti krajiny, průchod tras pro pěší, cyklisty, přístup na pozemky. Úpravy účelových komunikací jsou navrženy v souvislosti s navrženou křižovatkou R43 a další nové výstavby.

Úpravy nebyly realizovány.“

Str. 9 Zprávy obsahuje konstatování: „Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, které by vyvolaly změnu ÚP Bořitov, nebyly zatím vydány.“

Zpráva na str. 10 obsahuje následující konstatování (v této citaci zvýraznilo ministerstvo): „Záměry koridoru P10 a koridoru připravované rychlostní silnice R43 byly zakresleny v **UAP JMK 2015 a jsou aktuálně projednávány v ZUR JMK. V ÚP Bořitov jsou oba tyto koridory zohledněny. Po vydání ZUR JMK budou v ÚP Bořitov upřesněny prostřednictvím změny ÚP. Návrh řešení ÚP Bořitov neomezuje budoucí využití koridorů řešených v PÚR ČR 2008 a její aktualizaci.**“

Na str. 12 Zprávy je pak uvedeno: „Ve stanovené lhůtě zaslaly svoje vyjádření níže uvedené dotčené orgány a subjekty: - Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor územního plánování a stavebního řádu, Žerotínovo náměstí 449/3, Brno (...).“

K návrhu Zprávy byl uplatněn požadavek KÚ JmK na úpravu textu týkající se PÚR ČR. Sousední obce neuplatnily žádné podněty. Jiné připomínky uplatněny nebyly. Zpráva byla upravena ve smyslu požadavku.“

Dle souhrnné technické zprávy dokumentace DUR (str. 12) je záměr představován řešením, které je **novějším** dopravním řešením, než které bylo sledováno v době, kdy byl vydán ÚP Bořitov (původní). Řešení je poplatné zásadám územního rozvoje, ve znění aktualizací č. 1 a 2, které byly přijaté v roce 2020. Toto řešení je **plošně úspornější**.

Dílčím závěrem tedy je, že ÚP Bořitov (v původním znění před zrušením části změny č. 1) už vymezoval plochy pro rychlostní silnici R43 (tj. pro záměr I/73 Bořitov–Svitávka), ale v jiné podobě.

Závěr MMR je založený na tom, že záměr je navržen **v plochách DS a P a odpovídá hlavnímu nebo přípustnému využití těchto ploch**. Odvolatel s tímto závěrem nesouhlasí, neoznačil však konkrétní stavební objekt, konkrétní plochu ani konkrétní regulativ (podmínku využití ploch), z nichž by měla vyplývat jeho nepřipustnost. Ministerstvo uvedený dílčí závěr nemůže zpochybnit, zejména díky obr. 6 (hlavní výkres s vyznačením rušených prvků – částí původního koridoru dle ÚP Bořitov, které opět „obživly“ kvůli rozsudku o zrušení koridoru.

Z porovnání grafických částí ÚP Bořitov, ve znění před změnou č. 1 a po této změně – hlavních výkresů – vyplývá, že dosti významná část záměru podle obou těchto znění ÚP Bořitov **byla navržena v plochách dopravní infrastruktury bez ohledu na zrovna platné a účinné znění**

¹⁰ Veřejně dostupné z: <https://www.blansko.cz/zprava-o-uplatnovani-up-obdobi-02-2012-01-2016-1> (cit. 09.07.2026).

ÚP Bořitov. V těchto částech tedy nemá rozsudek o zrušení koridoru vliv, poněvadž po zrušení regulace soudem jsou tyto části záměru stále v plochách dopravní infrastruktury.

Pro určité části záměru sice skutečně byly evidentně vymezeny jinak návrhové plochy dopravní infrastruktury ve změně č. 1, aby záměru vyhovovaly, proto jejich zrušení skutečně znamená, že záměr již po „obživnutí“ původní podoby ÚP Bořitov není navržen v plochách dopravní infrastruktury.

Ovšem zrušení těchto ploch rozsudkem o zrušení koridoru má právě za následek ono „obživnutí“ **původní podoby ÚP Bořitov**.

Podoba regulace se tedy sice změnila, ale to automaticky nevylučuje přípustnost záměru podle regulace, která se po rozsudku o zrušení koridoru znovu uplatní.

Konkrétně to znamená, že záměr je nyní zčásti navržen **v plochách zemědělských (P) s přípustným využitím pro liniové stavby dopravní infrastruktury** (podmínky využití ploch s rozdílným způsobem využití, podkapitola 6.1.12., str. 43 textové části původního ÚP Bořitov). Jedná o silniční stavební objekty řady SO 1xx v rámci úrovně křižovatky Bořitov a přivaděče SO 102.1, což **je dopravní infrastruktura** ve smyslu podmínek využití plochy P. Silniční stavební objekty jsou zjevně rovněž **liniovými stavbami**, neboť u nich převažuje jeden rozměr nad ostatními rozměry, tudíž i druhá podmínka přípustnosti v ploše P je splněna.

Navíc podstatná část přivaděče a objektů křižovatky spočívá (zjednodušeně shrnuto) v rozšíření stávajících pozemních komunikací (stabilizovaných ploch dopravní infrastruktury) – silnic II/376, I/43 a III/37722 směrem do ploch zemědělských (P), do nichž nezasahuje nijak zásadně (byť proporcionalita není kritériem pro umístění liniových staveb dopravní infrastruktury v plochách zemědělských). Tato úvaha je jen pro dokreslení, že tyto objekty nepřetínají nově a nepředvídatelně plochy s rozdílným způsobem využití způsobem, který by nikdo nemohl očekávat.

Ministerstvo tudíž neshledalo na těchto závěrech MMR nic, co by bylo třeba dále vyjasňovat nebo dokonce napravovat.

MMR v odůvodnění revizního závazného stanoviska popsalo prostorový vztah záměru k ÚP Bořitov souhrnně tak, že záměr prochází plochou dopravní infrastruktury DS a zčásti plochou zemědělskou P. Podrobnějším porovnáním situační dokumentace záměru s hlavním výkresem ÚP Bořitov v právním stavu po zrušení příslušných částí změny č. 1 však ministerstvo zjistilo, že dílčí části stavebních objektů **SO 102.1, SO 342 a SO 140** zasahují rovněž nepatrně do stabilizované plochy **krajině zeleně K**.

Ministerstvo tuto okolnost transparentně zohlednilo při vypořádání odvolatelova vyjádření. Neprovedlo tím však přezkum ani změnu závazného závěru MMR o přípustnosti záměru. Posuzovalo pouze, zda uvedené zpřesnění marginálního zásahu do další plochy otevírá odbornou otázku, která přesahuje znalosti a kompetence ministerstva jako odvolacího stavebního úřadu a zda vyžaduje další odbornou reakci MMR, anebo jde-li o dílčí otázku, kterou může ministerstvo vyhodnotit samo.

Podle judikatury NSS nelze chybějící odbornou skutkovou úvahu dotčeného orgánu nahrazovat vlastní úvahou správního orgánu, který vede řízení. **Toto pravidlo však nedopadá bez rozlišení na každou dílčí otázku související se závazným stanoviskem. Rozhodující je povaha a odborná náročnost řešené otázky.**

NSS v rozsudku č. j. **9 As 140/2019-22** ze dne (odst. [26] a násl.) připustil, že otázky, které nejsou natolik odborné, aby je musel výhradně zodpovědět dotčený orgán, může věcně vypořádat odvolací správní orgán. Obdobně z rozsudku č. j. **9 As 52/2024-32** ze dne 18.04.2022 (odst. [22]) plyne, že další odbornou reakci je nutné obstarat tehdy, jestliže vyjádření účastníka **otevívá otázky přesahující znalosti a kompetence odvolacího správního orgánu**. Taková situace nyní dle názoru ministerstva zdaleka nenastala.

Zjištění, zda určitá malá část stavebního objektu zasahuje do té které plochy s rozdílným způsobem využití, nevyžadovalo správní uvážení nebo odborné znalosti, které úřední osoby ministerstva nemají apod. Jednalo se o pouhé přímé porovnání výkresů ÚP Bořitov a výkresů z dokumentace DUR.

Konkrétně se jednalo o tyto případy:

SO 102.1 kompletně nekopíruje v plném rozsahu stávající silnici II/376, ale její trasu mírně opouští právě v k. ú. Bořitov, srov. popis tohoto stavebního objektu:

„Dále následuje přímá délky 635 m, která následuje osu stávající II/376, ale odstraňuje na ní, pro silnici I. třídy, nevyhovující směrové a výškové oblouky. Proto silnici na dvou místech opouští a v tyto plochy budou předmětem technických rekultivací (SO 831). V km 1,344 bude provedena nová přeložka březovského vodovodu (SO 342), která bude respektovat rozšíření na kategorii S9,5/90 a mírný odklon ve směrovém vedení oproti stávající silnici II/376.

Dva sjezdy v km 1,490 (jeden vlevo a druhý vpravo) budou realizovány vstřícně, aby bylo usnadněno přejíždění zemědělské techniky přes silnici I/43.“

Důsledkem nepřesnosti je skutečnost, že malé části záměru (konkrétně SO 102.1 a dále SO 342 a SO 140)

- a) **zasahují i do jiných ploch** než DS a P dle původního ÚP Bořitov, konkrétně do stabilizované plochy **krajině zeleně (K)**, která je vymezena podél části stávající plochy DS (silnice II/376)
- b) a v místech, kde zasahují do plochy zemědělské (P), se **nelze automaticky bez dalšího opřít o přípustnost liniových staveb dopravní infrastruktury**, neboť SO 342 a SO 140 jsou jednak související stavby se stavbou silnice I/73 (nikoliv samy o sobě liniovou stavbou), jednak SO 342 vůbec není dopravní stavba.

Ministerstvo se proto zabývalo¹¹ těmito aspekty a jak ovlivňují potřebu obrátit se na MMR.

Stavební objekt **SO 342** je přeložkou přivaděče II. březovského vodovodu, celkové délky 125,62 m v místě křížení s přeložkou původní silnice I/43 (SO 102.1) v km cca 1,45. Z hlediska plochy P je však posouzení triviální, jelikož se překládá vodovod, který je liniovou stavbou technické infrastruktury. SO 342 je tudíž v ploše **P přípustný** podle stejné podmínky (přípustné jsou „liniové stavby dopravní a technické infrastruktury“). V ploše **K je SO 342 rovněž přípustný** jako liniová stavba technické infrastruktury – podmínka je zcela shodná jako u plochy P (podkapitola 6.1.15. textové části původního ÚP Bořitov).

SO 102.1 je v ploše **K také přípustný** jako liniová stavba dopravní infrastruktury (podmínka je opět zcela shodná jako u plochy P).

Stavební objekt **SO 140** je sjezd navržený bezprostředně u hranice katastrálních území Lysice a Bořitov; jeho hlavním a jediným účelem je zajistit obsluhu pozemků nacházejících se podél SO 102.1 v této lokalitě. Těmito pozemky jsou zemědělské pozemky.

V ploše **P** se tudíž jedná o **hlavní i o přípustné využití**, jelikož účelem je umožnit obsluhu zemědělských pozemků. Hlavním využitím jsou **plochy sloužící k zajištění podmínek pro převážně zemědělské využití**, přípustným využitím pozemky staveb, zařízení a jiných opatření pro zemědělství nebo také pozemky **související dopravní infrastruktury**. V ploše **K odpovídá přípustnému** využití: činnosti a zařízení, které souvisí s extenzivní zemědělskou výrobou. Sjezd s tímto účelem je proto zjevně přípustný.

Jednalo se tedy pouze o aplikaci **jednoznačných regulativů** na tři stavební objekty.

Podpůrně lze dodat, že současná právní úprava v zákoně č. 283/2021 Sb. svědčí o posouzení souladu záměru s územně plánovací dokumentací přímo stavebním úřadům. Tato právní úprava se na nynější řízení nepoužije a ministerstvo z ní neodvozuje svou působnost v této věci. Potvrzuje však, že práce s územně plánovací dokumentací a posouzení prostorového a funkčního souladu záměru není z povahy věci činností, kterou by mohl provádět pouze orgán územního plánování, nýbrž patří také k odborným schopnostem stavebních úřadů od 01.01.2024 (resp. 01.07.2024).

Požadavek na další stanovisko MMR by za těchto okolností zjevně nepřinesl nové hodnocení, jelikož vše plyne z grafické a textové části ÚP Bořitov bez potřeby ho složitě interpretovat. Ministerstvo proto dospělo k závěru, že **nebyla otevřena nová odborná otázka**, pro jejíž vyřešení by si ministerstvo muselo vyžádat odbornou reakci MMR.

K části vyjádření, v níž odvolatel spíše až ironicky uvádí, že bylo zbytečné podat návrh, o němž rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem o zrušení koridoru, ministerstvo uvádí následující.

¹¹ Ministerstvo sice není orgánem územního plánování dle stavebního zákona, ovšem jeho oprávněná úřední osoba má zvláštní část úřednické zkoušky „Územní plánování a stavební řád“. Podstatou posouzení těchto dvou dílčích aspektů nebylo provést revizní přezkum prvoinstančního závazného stanoviska krajského úřadu, nebo dokonce revizního závazného stanoviska MMR, nýbrž zhodnotit, zda je nutné po MMR vyžadovat odbornou reakci na vyjádření k podkladům.

Krajský soud v Brně se zabýval návrhem na zrušení celého opatření obecné povahy – Změny č. 1 Územního plánu Bořitov, vydaného zastupitelstvem obce Bořitov dne 19. 6. 2023 (dále též „ZÚP“); eventuálně požadují zrušení ZÚP toliko v části vymezení *koridoru dopravní infrastruktury „DS41“ pro silnici I/43* (dále též „DS41“) a v části vymezení *koridoru dopravní infrastruktury „DSÚKB“ pro úrovnňovou křižovatku Bořitov* (dále též „DSÚKB“), a to včetně všech s nimi souvisejících staveb a opatření.

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že návrh je částečně důvodný, a to v rozsahu vymezení koridorů *DS41* a *DSÚKB*. Soud proto naznal, že navrhovatelům podle obsahu podaného návrhu šlo především o zrušení vymezení výše uvedených koridorů, čemuž soud vyhověl. Soud nepovažoval za nezbytné jejich návrh ve zbylém rozsahu zamítnat (odst. 9. a 200. rozsudku o zrušení koridoru).

Je však nutné si uvědomit, že úlohou soudu **bylo posoudit důvodnost tohoto návrhu**. Úlohou soudu nebylo zodpovědět otázku, jaké jsou následky zrušení části změny č. 1 ÚP Bořitov pro záměr, který se paralelně projednává v územním řízení.

Při zrušení (části) **změny či aktualizace** územně plánovací dokumentace nenastává situace, že **vznikne tzv. „bílé místo“**. Tak by tomu bylo, kdyby soud zrušil přímo územně plánovací dokumentaci. Pak „neobživne“ ta původní. Při zrušení části změny či aktualizace územně plánovací dokumentace se však musí skutečně postupovat tak, jak učinilo MMR, na jehož postupu tedy není nic zvláštního.

Zrušení části změny č. 1 ÚP Bořitov přitom neimplikuje, že původní ÚP Bořitov neumožňoval umístit záměr. To ostatně spolek Děti Země ani plausibilně netvrdí.

Vyjádření působí na ministerstvo spíše jako projev nespokojenosti, že se úspěch v řízení vedeném u Krajského soudu v Brně pod spis. zn. 73 A 3/2024 **nepřetavil do postačující podmínky pro zrušení napadeného rozhodnutí**. Takovou nespokojenost lze lidsky pochopit. Úlohou ministerstva jako odvolacího správního orgánu je však přezkoumat nestranně závěr krajského úřadu o splnění podmínek § 90 stavebního zákona (přednostně v principu apelace).

MMR ani ministerstvo netvrdí, že by plochy, regulace a podmínky byly věcně stejné. Samozřejmě nejsou (kdyby plochy byly absolutně stejné před změnou i po změně, tak by nešlo o změnu). Místo toho, že se záměr nachází v koridoru (plochách dopravní infrastruktury) podle ÚP Bořitov, ve znění změny č. 1, se záměr nachází v plochách dopravní infrastruktury (plošně však vymezených převážně jinak) **a v plochách s rozdílným způsobem využití**, které jsou uvedené výše. To opravdu není věcně shodná regulace jako kdyby platil ÚP Bořitov, ve znění všech změn a při neexistenci rozsudku o zrušení koridoru. **I tato původní regulace však záměr připouští** (a to bez dalšího – ve všech plochách jde o přípustné využití).

Dále lze dodat, že obec Bořitov se kvůli rozsudku o zrušení koridoru dostala (stručně řečeno) do stavu, který předpokládá **§ 54 odst. 6 stavebního zákona**. Jelikož záměr I/73 je současně republikový záměr, pro který zásady územního rozvoje vymezují příslušné plochy, nemůže územní plán (který se nachází ve stavu, že nereaguje na aktuální zásady územního rozvoje) znemožňovat realizaci záměru obsaženého v politice územního rozvoje nebo zásadách územního rozvoje (**§ 54 odst. 5 stavebního zákona**). Tento argument je podpůrný a v podstatě spíše „akademický“, protože jak je vysvětleno výše, „obživlý“ původní ÚP Bořitov, ve znění před změnou č. 1, neznemožňuje realizaci záměru.

Přesto má i tento argument význam, jelikož smyslem a účelem změny č. 1 ÚP Bořitov bylo převzetí koridoru DS41¹² ze zásad územního rozvoje (srov. rozsudek o zrušení koridoru, odst. 94.; rozsudek NSS č. j. 4 As 164/2025-95. odst. [40]) – proto se také obec Bořitov mylně domnívala, že nemusí být provedeno SEA. Záměr, který vyhovuje koridoru ze zásad územního rozvoje (aktuálních) a ÚP Bořitov (v původním znění, které obživlo) zjevně nemůže být ani touto optikou ustanovení § 54 odst. 5 a 6 stavebního zákona nepřipustný podle § 90 odst. 1 písm. a) stavebního zákona a ani nemůže ohrožovat zájmy chráněné stavebním zákonem ve smyslu § 92 odst. 2 stavebního zákona.

Nejedná se tedy o ignorování rozsudku o zrušení koridoru ani o nerespektování územně plánovací dokumentace na území obce Bořitov. Ministerstvo za těchto okolností muselo **odmítnout**

¹² Koridor DSÚKB byl vymezen, aniž by byl předtím vymezen v zásadách územního rozvoje. Krajský soud v Brně však dovodil, že se jedná o zkapacitnění přivaděče I/43 ve stopě II/376 (tj. SO 102.1) a týká se jen území obce Bořitov, tudíž nemá nadmístní význam.

odvolatelovu argumentaci z vyjádření a vzhledem k odvolatelovým tvrzením nebyl ani nezbytný důvod opatřovat odbornou reakci MMR na vyjádření.

Spolek Děti Země vychází z předpokladu, že jediným relevantním účelem vymezení koridoru změnou územního plánu je umožnit umístění záměru, který podle předchozího znění územního plánu nebylo možné umístit. Takový závěr však z funkce koridoru v systému územního plánování neplyne.

Koridor představuje podle § 2 odst. 1 písm. i) stavebního zákona plochu vymezenou pro umístění vedení dopravní nebo technické infrastruktury.

Jeho význam se však nevyčerpává tím, že vymezuje území, v němž má být budoucí stavba (soubor staveb) umístěna. Koridor plní rovněž **funkci územní ochrany** prostoru potřebného pro budoucí realizaci záměru. To se projevuje zpravidla tak, že v koridoru není přípustné buď žádné jiné využití, anebo je omezeno tak, aby nebylo v kolizi s využitím koridoru (srov. též např. rozsudek NSS č. j. 3 As 237/2019-54 ze dne 26.08.2021, odst. [72]).

Vymezení nového nebo zpřesněného koridoru proto může mít samostatný význam i tehdy, jestliže určitý konkrétní záměr **bylo možné podle dosavadních podmínek využití dotčených ploch umístit již před jeho vymezením – a to i v plochách s rozdílným způsobem využití**. Koridor může zejména zpřesnit prostorové řešení převzaté z nadřazené územně plánovací dokumentace, zajistit dlouhodobou územní ochranu aktuálně předpokládané trasy, vytvořit prostor pro její projektové korekce a související stavby, sjednotit podmínky rozhodování v dotčeném území a současně sloužit jako územní rámec pro vymezení veřejně prospěšné stavby. Ve změně č. 1 ÚP Bořitov byly takto s koridory DS41 a DSÚKB spojeny veřejně prospěšné stavby (kapitola 7 textové části změny č. 1 ÚP Bořitov).

Neplatí však, že tam, kde není vymezen koridor (nebo je zrušeno jeho vymezení), a existují „jen“ plochy s rozdílným způsobem využití, nelze umísťovat stavby, které by jinak měly či mohly mít vymezený koridor.

Z existence změny č. 1 ÚP Bořitov proto nelze zpětně dovozovat, že před jejím vydáním byl nyní posuzovaný záměr nutně v rozporu s ÚP Bořitov. Takový závěr by byl důvodný pouze tehdy, pokud by vyplynul z konkrétního porovnání záměru se závaznými regulativy ÚP Bořitov v podobě, která se po zrušení části změny č. 1 znovu uplatní. Právě toto posouzení MMR provedlo. V částech, v nichž se záměr nenachází v ploše dopravní infrastruktury, je proto rozhodující, **zda jej připouštějí podmínky využití příslušných ploch s rozdílným způsobem využití**. Není rozhodující, že není vymezen koridor.

V plochách s rozdílným způsobem využití, musí dopravní infrastruktura bez vymezeného koridoru spoléhat na složitější a méně přehledný způsob posuzování, při kterém je nutné posoudit každou jednotlivou plochu. Navíc plochy s rozdílným způsobem využití běžně umožňují celou škálu možného využití, čímž plánovaná dopravní infrastruktura postrádá silnější územní ochranu než v případě koridoru.

Vymezení koridoru může současně vytvářet územní rámec pro vymezení veřejně prospěšné stavby a s tím spojuvat další právní účinky – např. existenci právního důvodu pro nepotřebnost souhlasů dle § 184a stavebního zákona. Je-li totiž koridor současně využit tak, že je vymezen pro veřejně prospěšnou stavbu dopravní infrastruktury, získává taková stavba (nikoliv koridor) status veřejně prospěšnosti podle § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona [což nemá za následek, že záměr nemůže tento status nemůže získat na základě zvláštního zákona – v tomto případě § 17 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích]. V plochách s rozdílným způsobem využití takový status nevzniká.

V. 3. 2. 3. Podklady vydané podle vodního zákona:

Souhlas Městského úřadu Blansko podle vodního zákona pro část záměru

Ministerstvo požádalo o potvrzení nebo změnu tohoto vodoprávního souhlasu (§ 149 odst. 7 správního řádu). KÚ OŽP však rozhodnutím dle § 149 odst. 8 správního řádu č. j. JMK 166895/2025 ze dne 26.11.2025 zrušil tento vodoprávní souhlas, poněvadž podle § 115 odst. 19 vodního zákona „*měl souhlas pro celou stavbu vydávat vodoprávní úřad, do jehož správního obvodu spadá většina stavby, v tomto případě se jedná jednoznačně o Městský úřad Boskovice.*“

Chybějící závazné stanovisko vodoprávního úřadu (Boskovice):

Nechyběl souhlas pro správní obvod vodoprávního úřadu Městského úřadu Boskovice. Městský úřad Boskovice posoudil záměr a vydal souhlas, ovšem nikoliv formou závazného stanoviska, nýbrž ve formě „rozhodnutí“ č. j. **DMBO 36322/2023** ze dne 28.08.2023 podle § 17 odst. 1 písm. a), c) a d) vodního zákona, ve znění účinném do 31.12.2023. Městský úřad Boskovice omezil platnost tohoto „rozhodnutí“ „nejdéle na dva roky ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí“, tj. do **28.08.2025**. Napadené rozhodnutí ze dne **02.06.2025** tedy **nebylo vydáno** bez platného vodoprávního souhlasu.

Krajský úřad však evidentně vycházel z nesprávného názoru, že se jedná o správní akt ve formě „rozhodnutí“. Pravděpodobně proto z něj nepřevzal žádné podmínky do napadeného rozhodnutí – rozhodnutí jsou samostatně závazná (§ 73 odst. 2 správního řádu).

Ministerstvo vzhledem k těmto okolnostem pod č. j. MD-57750/2025-910/8 ze dne 22.10.2025 vyzvalo Městský úřad Boskovice k vydání nového závazného stanoviska podle § 17 odst. 1 písm. a), c) a d) vodního zákona. Jelikož důvody uvedené ve výzvě dávají odpověď na odvolací námitku, ministerstvo je cituje (včetně tehdejšího zvýraznění):

*„Skutečnost, že souhlas podle § 17 vodního zákona je závazným stanoviskem, stvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. **6 As 201/2022-44** ze dne 25.05.2023, s nímž ministerstvo souhlasí, a hlavně je to z hlediska zkušeností ministerstva i v praxi vodoprávních úřadů dominantní názor. Nejvyšší správní soud vyšel z logického a těžko otřesitelného argumentu, že charakter souhlasu – zda se jedná o rozhodnutí, či závazné stanovisko – je třeba posuzovat podle toho, **zda se po jeho vydání předpokládá vydání navazujícího správního aktu (rozhodnutí)**, do něhož by se mohl souhlas promítnout.*

U silnice I. třídy takové rozhodnutí existuje, ostatně v souhlasu – ‚rozhodnutí‘ zmiňujete, že je vydáno ke stavbě „I/73 Bořitov–Svitávka“, což není stavba ve volném režimu podle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění účinném do 31.12.2023. Navíc ministerstvo dodává, že kdyby se souhlasy podle § 17 vodního zákona vydávaly výhradně ve formě rozhodnutí, postrádalo by význam ustanovení § 17 odst. 4 vodního zákona zakotvující jeho závaznost mj. pro stavební úřady. Kdyby se skutečně jednalo o samostatné rozhodnutí, stačilo by totiž obecné ustanovení § 73 odst. 2 správního řádu o závaznosti správních rozhodnutí. Dále lze dodat, že pro jiný úsek stejné stavby vydal i Městský úřad Blansko souhlas ve formě závazného stanoviska.

V neposlední řadě ministerstvo uvádí, že se souhlasem v nesprávné formě ‚rozhodnutí‘ se setkalo doposud u Magistrátu města Karlovy Vary (záměr ‚D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata‘ ‚D6 Olšová Vrata – Žalmanov‘), u něhož nadřízený vodoprávní úřad Krajského úřadu Karlovarského kraje bez jakýchkoliv polemik vyřešil situaci tak, že souhlas ve formě ‚rozhodnutí‘ považoval materiálně za závazné stanovisko.“

Nový vodoprávní souhlas Městského úřadu Boskovice pro celý záměr

Vzhledem k výzvě ministerstva a názoru KÚ OŽP na speciální konstrukci **místní** příslušnosti vodoprávního úřadu se stal relevantním podkladem až nový vodoprávní souhlas Městského úřadu Boskovice [č. j. **DMBO 63971/2025** ze dne 17.12.2025 vydaný podle § 17 odst. 1 písm. a), c) a d) vodního zákona] včetně posouzení stavebních objektů SO 320.1, 320.2 a 321, pro něž odvolateli původně chybělo závazné stanovisko podle vodního zákona.

Jelikož se jednalo o nový závazný podklad, jehož podmínky by se standardně staly součástí výrokové části napadeného rozhodnutí (§ 149 odst. 1 správního řádu a § 17 odst. 4 vodního zákona) a proti němuž by účastníci řízení měli právo brojit odvoláním ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, ministerstvo umožnilo za těchto stejných podmínek účastníkům řízení napadnout nový vodoprávní souhlas (dílčí seznámení s podklady ze dne 19.12.2025).

Přezkum nového vodoprávního souhlasu včetně vypořádání odvolacích námitek

Přezkoumat napadený nový vodoprávní souhlas a vypořádat odvolací námitky spolku Chrudichromy, spolku ZŽP, Občanů Malhostovic, Spokojených Dílů, Občanů za obchvat Brna a **spolku Děti Země** příslušelo nadřízenému vodoprávnímu úřadu – KÚ OŽP.

KÚ OŽP zjistil, že ve stanovisku správce povodí, Povodí Moravy, s. p. zn. PM-25107/2023/5203/Fi ze dne **07.08.2023**, byl uveden pouze vodní útvar povrchových vod Svitava od toku Křetínka po tok Punkva (ID VÚ: DYJ_0590). V napadeném souhlasu je uvedeno, že záměr se nachází ve vodních útvech povrchových vod Svitava od toku Křetínka po tok Punkva a Býkovka

od pramene po ústí do toku Svitava (ID VÚ: DYJ_0580). Dále je v něm uveden hydrogeologický rajon 5221 Boskovická brázda - severní část, což je vlastně vodní útvar podzemních vod ID VÚ: 52210 Boskovická brázda – severní část. Dále KÚ OŽP zjistil, že výčet uvedený v napadeném souhlasu dle platného Národního plánu povodí Dunaje a Plánu dílčího povodí Dyje odpovídá skutečnosti.

Proto nebylo zcela zřejmé, jestli Povodí Moravy, s. p., provedl zhodnocení všech dotčených útvarů podzemních a povrchových vod. KÚ OŽP jej tedy vyzval k doplnění stanoviska ze dne 07.08.2023 o posouzení možnosti zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu **všech záměrem dotčených** vodních útvarů či nemožnosti dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu záměrem dotčených vodních útvarů.

Povodí Moravy, s. p., vydal stanovisko zn. **PM-8694/2026/5203/Fi ze dne 09.03.2026**, které **obsahuje jednoznačně zhodnocení** všech dotčených útvarů podzemních a povrchových vod, tj.:

- Boskovická brázda – severní část (ID VÚ: 52210)
- Svitava od toku Křetínka po tok Punkva (ID VÚ: DYJ_0590)
- Býkovka od pramene po ústí do toku Svitava (ID VÚ: DYJ_0580).

V ostatním zůstalo stanovisko ze dne 09.03.2026 oproti stanovisku ze dne 07.08.2023 beze změny.

Zachovat přirozený charakter dna přeložek vodních toků bez příčných bariér a absence opevnění svahů a podmostí:

KÚ OŽP uvedl, že se v rámci toku jedná o **lokální technické opatření, které chrání konstrukci** mostu a dalších staveb proti podemílání a z toho plynoucí ztráty stability. Tím zajišťuje bezpečnost a trvanlivost konstrukce. Hydraulická ochrana mostů je standardní technické opatření podle např. dle ČSN 73 6201 (Mosty), ČSN 75 2101 (Úpravy vodních toků). K opevnění břehů pod mostními objekty se vyjadřuje příloha „Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK“, příloha 1.7 Související dokumentace, kde v kapitole E.III (str. 115 a dále) exaktně hodnotí vlivy stavby na **ekostabilizační funkce VKP**, ve všech případech jako **okrajové**.

K jednotlivým tokům KÚ OŽP vypořádal odvolací námítky následovně.

Lysický potok (IDVT: 10195231):¹³

Nyní se v zájmové lokalitě (ř. km 2,993 a 5,288) nachází **upravené koryto** vodního toku. V rámci záměru bude provedena **revitalizace v původní trase** koryta (bude realizováno **meandrování** trasy v rámci prostorových možností, dále dojde k položení břehů do **mírnějších sklonů** a bude **vytrháno stávající opevnění** břehů). Stabilizace toku bude nově pouze pomístní z protierozních důvodů, a to záhozem z lomového kamene. V prostoru nově navrhovaného mostu SO 202 na I/73 v km 34,5 a mostů na přilehlých polních cestách bude koryto **nadále upravené**, protože jinak by mohlo k podemílání a narušování stability spodní stavby mostu a tělesa navazujících komunikací. Na délce cca **1395 m** bude **odstraněno stávající opevnění** koryta (revitalizace). Pouze v délce cca **86 m zůstane opevnění** pod mosty (zamezení eroze).

K opevnění břehů se vyjadřuje i příloha „Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK“, příloha 1.7 Související dokumentace. Dle výše uvedeného se **morfologický stav** Lysického potoka oproti stávajícímu stavu **zlepší**. Ke stejnému závěru dospěl i odborný subjekt, Povodí Moravy, s. p. (nedojde ke zhoršení ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod ani nebude zabráněnou dosažení dobrého stavu). Navržené řešení je v souladu s právními předpisy a koncepčními dokumenty v oblasti vodního hospodářství.

Úprava koryta potoku Úmoří:¹⁴

Nyní v zájmové lokalitě potok Úmoří protéká pod klenutým mostem nedokončené dálnice a dále je veden v mělkém korytě šířky 3,0–3,5 m s plochými zemními břehy s patou **opevněnou kamenným záhozem**. Dno je šterkovité. Na povodní straně mostu zhruba po 15 m koryto podchází

¹³ Vizte dokumentaci, např. přílohy: část. D.1.3 SO 320.1 technická zpráva, př. 01 str.4, situace část. 1 až část 6 př. 02.1 až 02.6 a podélné profily 1 a 2 př. 03.1 a 03.2 a SO 320.2 technická zpráva, př. 01 str.3, situace př. 02 a podélný profil 03.

¹⁴ Vizte dokumentaci, např. přílohy: část. D.1.3 SO 321 technická zpráva, př. 01 str.3, situace př. 02 a podélný profil 03 a výše a níže uvedené přílohy k ostatním vodním tokům.

polní cestu v rámovém propustku cca 4,0 m × 2,0 m. **Mimo profil mostu a propustku** je koryto zemní a **neopevněné**. **Opevnění** koryta je navrženo z důvodu **stabilizace** trasy a nivelety toku **v prostoru mostních konstrukcí a výustí odvodnění** komunikace (4 ks, vizte SO 302) v nezbytném rozsahu. Vlastní koryto zůstane **opevněno pod všemi mosty a v místě výustních objektů**. Stávající délka úpravy cca 63 m se nahradí novou o délce **79 m** kvůli zvětšení šířky silnice I/73. Dílčí prodloužení však **nemá zásadní vliv** na zhoršení stavu toku. Z hlediska umožnění **migrace** podél vodního toku se situace **zlepší radikálně**, pod mostem SO 203 vzniká prostor o celkové světlosti 84 m, který zlepšuje podmínky migrace včetně druhů vázaných na vodní tok.

Obecně se k opevnění břehů vyjadřuje příloha „Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK“. Dle výše uvedeného se **nepatrně zhorší** morfologický stav potoka oproti stávajícímu z některých hledisek, ale rozšíření je vzhledem k jeho malé délce nepodstatné a z jiných hledisek poměry **zlepší** (migrace podél toku a další kompenzační opatření jako tůň apod.). Záměr jako celek pak **výrazně přispívá ke zlepšení morfologického stavu toků** v dotčených vodních útvarech povrchových vod (revitalizace cca 2,7 km toků oproti rozšíření úpravy toků o cca 0,1 km). Ke stejnému závěru opět dospěl i odborný subjekt, Povodí Moravy, s. p. Navržené řešení je v souladu s právními předpisy a koncepčními dokumenty v oblasti vodního hospodářství.

Potok Výpustek (IDVT: 10196214):¹⁵

Nyní se v zájmové lokalitě (ř. km 1,766 až 2,655) nachází upravené koryto vodního toku.

Záměr zahrnuje **revitalizaci** v původní trase koryta (**meandrování trasy** v rámci prostorových možností, položení břehů do **mírnějších sklonů, vytrhání stávajícího opevnění** břehů). Dále zde bude **vytvořen polní mokřad**, bude se jednat o periodicky zaplavovanou plochu v těsné blízkosti vodního toku. Pro zvýšení četnosti zaplavování polního mokřadu bude zúžení na sklon 1 : 2, s šířkou ve dně pouze 0,3 m. Toto místo zúžení bude opevněno lomovým kamenem pro zvýšení odolnosti proti vodní erozi. V prostoru nově navrhovaných **mostů** a mostů na přilehlých polních cestách bude **koryto nadále upravené** (pro zabránění podemílání a narušování stability spodní stavby mostů a tělesa komunikací).

Stávající úprava toku v křížení nedokončené dálnice má pod klenbovým mostním objektem o světlosti 4,3 m, délku 85 m a v propustku pod stávající silnicí I/43 o světlosti 1,6 m délku 33 m. Nová úprava bude pod I/73 v délce 95 pod mostem o světlosti 32 m a pod I/43 v délce 42 m pod mostem o světlosti 6 m. Revitalizace dvou úseků délky 300 m a 533 m bude tyto aspekty více než kompenzovat.

Obecně se k opevnění břehů vyjadřuje příloha „Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK“, příloha 1.7 Související dokumentace. Dle výše uvedeného se **morfologický stav** potoka Výpustek oproti stávajícímu stavu **zlepší**. Ke stejnému závěru opět dospěl i odborný subjekt, podnik Povodí Moravy, s. p. Navržené řešení je v souladu s právními předpisy a koncepčními dokumenty v oblasti vodního hospodářství.

Chlumský potok (IDVT: 10204910):¹⁶

Nyní se v zájmové lokalitě (ř. km 0,172 až 0,740) nachází **upravené koryto** vodního toku. Záměr zahrnuje **revitalizaci** v původní trase koryta (**meandrování trasy** v rámci prostorových možností, položení břehů do **mírnějších sklonů, vytrhání stávajícího opevnění** břehů). V prostoru navrhovaných mostů na silnici I/73, mostů silnice II. třídy a polní cestě bude **koryto nadále upravené** (kvůli zabránění podemílání a narušování stability komunikací). Stávající úprava toku je v křížení silnice I/43 propustkem o světlosti 1,5 m v délce cca 20 m, dále v křížení nedokončené dálnice propustkem o světlosti 1,5 m v délce cca 31 m. Nová úprava bude pod silnicí I/43 a polní cestou v délce cca 40 m pod mostem o světlosti 8 m a pod mostem pod I/73 o světlosti 18 m a dvěma polními cestami v délce cca 97 m. Revitalizace toku meandrováním (dva úseky o délce 312 m a 138 m) bude tyto aspekty více než kompenzovat.

Obecně se k opevnění břehů vyjadřuje příloha „Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK“, příloha 1.7 Související dokumentace. Dle výše uvedeného se **morfologický stav** Chlumského potoka oproti stávajícímu stavu **zlepší**. Ke stejnému závěru také

¹⁵ Vizte dokumentaci, např. přílohy: část. D.1.3 SO 322.1 technická zpráva, př. 01 str.4, situace 1 až 3 př. 02.1 až 02.3 a podélný profil př. 03 a SO 322.2 technická zpráva, př. 01 str.3, situace př. 02 a podélný profil 03.

¹⁶ Vizte dokumentaci, např. přílohy: část. D.1.3 SO 323.1 technická zpráva, př. 01 str. 4, situace 1 až 3 př. 02.1 až 02.3 a podélný profil př. 03 a SO 323.2 technická zpráva, př. 01 str.3-4, situace př. 02 a podélný profil 03.

dospěl i odborný subjekt, podnik Povodí Moravy, s. p. Navržené řešení v souladu s právními předpisy a koncepčními dokumenty v oblasti vodního hospodářství.

K požadavku spolku Děti Země, aby přeložky toků byly bez příčných bariér, KÚ OŽP uvedl, že podle dokumentace záměrem **nevznikají nové příčné překážky** v korytech vodních toků, pouze **stabilizační prvky**, které jsou součástí dna a břehů toku a mají stabilizační funkci, tedy zabránit podemílání a narušování stability komunikací a souvisejících staveb.

S navrženou podmínkou ve znění:

„Opevnění kynety dna, opevnění břehů a celkové úpravy podélného profilu koryta vodních toků se bude provádět tak, aby odpovídaly základním revitalizačním cílům, tj. upravené koryto přizpůsobit přírodě blízkému stavu. Obecně se jedná o preferenci hrubých kamenných záhozů při opevnění dna místo kamenné rovinaniny s cílem vytvoření vysoké úkrytové kapacity pro ochranu ryb před piscifágními predátory, vkládání dřevěných výhonů a dnových prahů apod.“

se KÚ OŽP vypořádal tak, že **opevnění je voleno různě** a je zodpovědností projektanta jej navrhnout tak, aby zajistilo stabilitu komunikace a souvisejících staveb. Kamenný zához je jako opevnění používán (vizte výše). U mostů je ve většině případů opevnění skládající se z patky z lomového kamene a opevnění břehů z rovinaniny z lomového kamene do 80 kg tloušťky 300 mm, kladené do štěrkopískového lože tloušťky 100 mm, pouze ojediněle pak betonové patky a dlažba do betonu. Vzhledem k tomu, že se převážně již jedná o upravená koryta toků a jsou **revitalizovány mnohem delší části toků, než jsou nově opevňovány**, se morfologický stav dotčených vodotečí oproti stávajícímu stavu jednoznačně **zlepší**. K tomuto závěru dospěl i Povodí Moravy, s. p. Řešení je v souladu s právními předpisy a koncepčními dokumenty v oblasti vodního hospodářství.

Zvětšení plochy a počtu tůní o 40–60 %:

Dle názoru KÚ OŽP disponuje předmětem řízení žadatel a z hlediska vodního zákona nemá vodoprávní úřad zákonný podklad toto uložit. Jelikož v rámci stavby dochází jednoznačně k navýšení těchto přírodních prvků v krajině, **nejedná** se z hlediska vodního zákona o **zhoršení** oproti stávajícímu stavu.

Ministerstvo dále uvádí, že podmínky č. 18 a 56 závazného stanoviska EIA nestanoví konkrétní počet a rozsah tůní, resp. kompenzačních opatření, aby bylo možné tvrdit, že tvrzení o 40% až 60% nárůstu je povinné. Tyto podmínky pouze říkají, že je nutné kompenzovat zásahy.

Zásahy jsou identifikované zejména v Hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, jehož kolektiv autorů (spolupracovníků) neshledal, že se jedná o poddimenzovaný počet. Konzultovali přitom návrh kompenzačních opatření, zejména tůní se zástupci České společnosti ornitologické (str. 38) a „Konzultace ohledně technického řešení a celková koordinace návrhu při zohlednění zájmů ochrany přírody probíhaly se zástupci investora, resp. zpracovatele projektové dokumentace (PK OSSENDORF s.r.o.), resp. jeho poddodavatelů zpracovávajících objekty relevantní z hlediska zájmů ochrany přírody (typicky objekty úprav vodních toků, realizace tůní, vegetačních úprav a kompenzačních opatření (VZD Invest, s.r.o.) či vodohospodářského řešení (Ing. Jaroslav Škola).“ (str. 39).

Odvolatel nepředložil žádné konkrétní odborné oponentní posouzení, že počet a rozsah tůní je objektivně nedostatečný (obdobně platí pro ostatní odvolatele, kteří u podmínky č. 56 byli ještě výrazně stručnější než spolek Děti Země a tvrdí bez jakékoliv argumentace, že podmínka nebyla dodržena).

Z hlediska podmínky č. 58 závazného stanoviska EIA ministerstvo poznamenává, že u rybníka Skalice je navrženo rozsahem dosti rozsáhlé dotvoření tohoto prvku ÚSES s navazujícími tůněmi.

Co se týče nenarušení stávající vodních ploch (podmínka č. 30 závazného stanoviska EIA se týká všech vodních ploch celého záměru EIA, nikoliv jen nynějšího záměru), ministerstvo shledalo, že Hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny se této otázce podrobně věnovalo. Pro jezírko Žlábky, jež je popsáno jako drobná vodní plocha, a lesní periodickou tůň u Lysic autoři zjistili, že tyto lokality „měly značný potenciál pro obojživelníky v minulosti (rozmnožiště skokana hnědého a skokana štíhlého či ropuchy obecné). Aktuálně vlivem zastínění a zazemnění, zárůstu rákosem a probíhajícím redukčním procesům nejsou tyto druhy v území přítomné a zaznamenáno bylo jen několik málo jedinců zelených skokanů rodu *Pelophylax*.“ Obě lokality jsou popsány jako neperspektivní vlivem přírodních podmínek (zastínění, zárůst apod.). Odvolatel tato skutková zjištění nezpochybnil, proto ministerstvo nevidí důvod, proč by dotčené orgány měly brát

zásah do těchto lokalit jako důvod pro zpochybňování adekvátnosti rozsahu a počtu tůní a kompenzačních opatření.

Neexistence posouzení záměru ve správním obvodu Městského úřadu Boskovice:

KÚ OŽP konstatoval, že rovněž toto území bylo pokryto právě novým napadeným vodoprávním souhlasem (jinak je námitka podrobněji vypořádána výše v úvodu, str. 65).

K vypořádání stanovisek státních podniků Lesy ČR a Povodí Moravy a Státního pozemkového úřadu KÚ OŽP doplnil, že jsou zároveň účastníky územního řízení a měli možnost vyjádřit nesouhlas s napadeným souhlasem, stejně jako odvolatel. Jelikož tak neučinili, s vypořádáním svým stanovisek souhlasí (svolnému se neděje bezpráví).

Pro úplnost KÚ OŽP ještě uvedl k podmínkám ze stanoviska Lesy ČR, s. p., č. j. LCR952/033002/2023 ze dne 24.05.2023:

3. *Niveleta nově upraveného dna VT musí navazovat na niveletu podélné úpravy Lysického potoka pod názvem stavby „Lysický, km 0,000-5,682“ a niveletu dna neupraveného VT Úmoří.*

Zpracováno u potoka Úmoří např. v B.9 v části 8.1.3 - Navržená niveleta propojuje v jednotném sklonu současné dno potoka na povodní a návodní straně. Průběh nivelety vykazuje minimální odchylky od současného stavu.

Zpracováno u Lysického potoka např. v B.9 v části 8.1.1 a 8.1.2 - Počátek i konec revitalizace je plynule napojen na stávající vedení toku a Niveleta bude navázána na niveletu kompenzační úpravy značené L2, která odpovídá současnému stavu.

4. *Na odvodňovacích zařízeních před vyústěním do vodního toku bude vybudován lapač nečistot s možností vyčištění sedimentačního prostoru a vyústění bude řádně opevněno.*

Funkci lapače splavenin zastávají samotné průlehy, přes které (půdní filtr) se do drenážního systému hrubé nečistoty nedostávají. Z příloh 03 dokumentace objektů SO 301 až 306 plyne, že jak v průběhu průlehy, tak v koncové nádrži před recipientem jsou umístěny šachty s usazovacím prostorem, které jsou čistitelné v případě zanesení. Opevnění vyústění je patrné z přílohy 05 dokumentace SO 301.

5. *Výstavbou mostních objektů a kompenzačních opatření nesmí být omezena práva a zájmy správce toků dána zákonem o vodách č. 254/2001 Sb., v platném znění. V ochranném pásmu VT ve vzdálenosti 6 m od břehové hrany VT nebudou umístovány žádné další stavby s pevnými základy, bránící údržbě VT (budovy, ploty, inženýrské sítě apod.), ani stavební materiál, vzniklé odpady nebo zemina z výkopů. Dále umístěný materiál musí být zajištěn tak, aby při zvýšených průtocích a srážkách nedošlo k jeho splachování do koryt VT.*

Řešení je patrné v situačních přílohách č. 02 dokumentace objektů revitalizace vodních toků SO 320.1, 321, 322.1 a 323.1, a že v potřebném manipulačním pásmu vodního toku nejsou pevné objekty bránící údržbě vodního toku umístěny.

6. *Křížení koryta VT mostními objekty bude provedeno v souladu s ČSN 75 2130.*

KÚ OŽP nezjistil, že by ustanovení ČSN 75 2130 nebyla dodržena. (Pozn. ministerstva: Lesy ČR, s.p., měly k dispozici dokumentaci DUR a popsaly koncepční řešení obou mostů, které se týkají potoků, s nimiž mají právo hospodařit – zejména světla výška, průtočný profil. V souvislosti s podmínkou č. 1 vyjádření, že detaily projektové dokumentace pro další stupeň přípravy, proto podmínka nesměřovala proti koncepčnímu řešení mostů.)

7. *Průtočný profil v korytě VT pod mostními objekty bude kapacitní pro převedení průtoku Q_{100} s rezervou alespoň 0,5 m.*

Zajištění převedení normových průtoků (ČSN 73 6201, tabulka 12.1) pod mostními objekty je vyznačeno v příčných řezech úprav vodních toků pod mosty, konkrétně v přílohách 03 a 04 SO 320.2, v přílohách 04 a 05 SO 322.2 a v přílohách 04 a 05 SO 323.2.

K **doporučení Povodí Moravy, s. p., č. 2** ve vztahu ke SO 322.1 a SO 323.1, které se týká jiného druhu opevnění, KÚ OŽP uvedl, že se nejedná o podmínku, ale o doporučení. Je na žadateli, zda jej bude akceptovat. V takovém případě je možné ho zohlednit v další projektové přípravě. Vodoprávní úřady při vydávání závazného stanoviska musejí vycházet z projednávaného návrhu.

KÚ OŽP dále posoudil obsah **vyjádření správců dotčených vodních toků** a jak byly jejich (nezávazné, pozn. ministerstva) požadavky zapracované do podmínek napadeného souhlasu. S podmínkami napadeného souhlasu naložil KÚ OŽP následovně:

Do podmínky č. **1. doplnil** pro přehlednost identifikaci konkrétní dokumentace. Jinak podmínka zůstává beze změny a význam podmínky se tím nemění.

Podmínku č. **2. vypustil**, protože dubluje § 39 odst. 1 vodního zákona a je tedy nadbytečná. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí, proto se jedná pouze o upozornění na nutnost dodržet zákon.

Podmínka č. **3.** rozvádí povinnosti, jak se má žadatel chovat, aby nebyly negativně ovlivněny odtokové poměry v lokalitě, proto zůstala **nezměněna**.

Podmínka č. **4.** rozvádí povinnosti uvedené zejména v § 39 vodního zákona, jak se má žadatel chovat, aby nedošlo negativnímu ovlivnění jakosti podzemních a povrchových vod v lokalitě, proto ji **ponechal**.

Podmínka č. **5.** rozvádí povinnosti, jak se má žadatel chovat, aby nebyly negativně ovlivněny odtokové poměry v lokalitě, zejména s ohledem na povodňové stavy. Vodoprávní úřad však není oprávněn rozhodovat o škodách, proto dovětek „Odpovědnost za škody způsobené z neplnění výše uvedených povinností jsou na vlastníkově stavby.“ je třeba vnímat jako upozornění a zdejší vodoprávní úřad jej z podmínek vypustil.

Podmínku č. **6. vypustil**, protože vodoprávním úřadům nepřísluší hodnotit, resp. stanovovat nebo ověřovat, jak bude nakládáno s odpadem. Toto je v kompetenci příslušného orgánu odpadového hospodářství.

Podmínku č. **7. vypustil**, neboť dubluje § 85 odst. 2 a 3 vodního zákona a je tedy nadbytečná. Jedná se v podstatě o upozornění na platnost výše uvedených ustanovení vodního zákona

Podmínka č. **8.** rozvádí povinnosti, jak se má žadatel chovat, aby nebyly negativně ovlivněny odtokové poměry v lokalitě. KÚ OŽP uvedl, že třeba i např. pracovní postup v záplavovém území, ke kterému není třeba přímo povolení a mohl by negativně ovlivnit vodní poměry, by měl být projednán s vodoprávním úřadem, aby se minimalizovalo nebezpečí negativního ovlivnění vodních poměrů. Není tím myšlen pouze přímo souhlas dle § 17 vodního zákona, protože v jeho případě se jedná o zákonnou povinnost si jej opatřit. Proto ji KÚ OŽP **ponechal**.

Podmínka č. **9.** ukládá, aby před započítím realizace stavby vodoprávní úřad obdržel (měl doložen) povodňový a havarijný plán stavby. Zde Městský úřad Boskovice určil, do kdy nejpozději má žadatel tuto povinnost splnit (§ 39 a 71 vodního zákona). Povodňové a havarijní plány jsou důležité dokumenty, podle kterých se postupuje při mimořádných situacích (za povodně a při havárii) a je třeba, aby byly k dispozici vodoprávnímu úřadu před zahájením stavebních prací. Proto ji KÚ OŽP **ponechal**.

Podle podmínky č. **11** bude po ukončení stavebních prací stavbou dotčené území uvedeno do náležitého stavu. Městský úřad Boskovice nepopsal, co myslí *náležitým* stavem. KÚ OŽP tudíž podmínku **doplnil**, že z hlediska vodního zákona je tím myšleno, aby nebyly negativně ovlivněny vodní poměry (např. nenechávat volně odplavitelné a rozplavitelné materiály, překážky odtoku vody, obaly od závadných látek přístupné dešťové vodě atd.). Podmínka je tak **jednoznačnější**, význam podmínky se tím nemění.

Podmínka č. **12** zohledňuje požadavky správců toků a týká další projektové přípravy. Žadatel ji nijak nerozporoval, proto KÚ OŽP usoudil, že s ní souhlasí a ponechal ji beze změny.

V podmínce č. **10.** uložil Městský úřad Boskovice, aby byly dodrženy podmínky uvedené ve vyjádření Lesy ČR, s. p., č. j. LCR952/033002/2023 ze dne 24.05.2023 (podmínky vyjádření č. 8–11). Proto se KÚ OŽP zabýval i podmínkami správců vodních toků, včetně státního podniku Lesy ČR.

Stanovisko Lesy ČR, s. p.:

Podmínka č. **1** se týká další projektové přípravy, byla zapracována do podmínky č. 12 napadeného souhlasu

Podmínky č. **2, 12–14** se týkají **majetkoprávních** vztahů. Tento požadavek neslouží k ochraně vodních poměrů a je soukromoprávního charakteru, proto nemůže být řešen v napadeném souhlasu. Nebyl tedy zpracován do napadeného souhlasu.

Podmínky č. **3–7** jsou řešeny výše ve vypořádání odvolání spolku Děti Země. Jelikož již byly **zohledněny** v dokumentaci, nebyly zpracovány do napadeného souhlasu.

Podmínky č. **8–11** převzaté Městským úřadem Boskovice do napadeného souhlasu, se týkají

- ochrany vodních poměrů, tedy zajištění průtočnosti koryt vodního toku
- umožnění údržby vodních toků
- postupu údržby zeleně v bezprostřední blízkosti koryt vodních toků, která může ovlivnit vodní poměry,

proto je KÚ OŽP **ponechal** (kromě převzetí kontaktů na konkrétní zaměstnance státního podniku, což nepatří do správních aktů).

Podmínka č. **15** se týká vyjádření lesní správy. Lesní správa nemá vliv na dotčení zájmů chráněných vodním zákonem a je třeba jej řešit jiným dotčeným orgánem nebo pro stavební řízení. Proto nebyla zpracována do napadeného souhlasu.

Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Jihomoravský kraj:

Podmínka č. **1** se týká další projektové přípravy a byla **zpracována** do podmínky č. 12 napadeného souhlasu.

Podmínka č. **2** řeší napojení hlavního odvodňovacího zařízení (HOZ) na stávající koryto a týká se další projektové přípravy, která prověří nutné délky pročištění stávajícího koryta. Na umístění stavby to **nemá vliv**.

Podmínka č. **3** je **doporučením** a je na žadateli, zda jej bude akceptovat. V takovém případě je možné jej zohlednit v další projektové přípravě. Vodoprávní úřady při vydávání závazného stanoviska musejí vycházet z projednávaného návrhu. Doporučení tudíž nebylo zpracováno do napadeného souhlasu.

Podmínka č. **4** o křížení s kabelem nízkého napětí již **není aktuální**, jelikož žadatel upustil od SO 490 části A, B, km 36,2. Proto nebyla zpracována do napadeného souhlasu.

Podmínka č. **5** se týká zaústění odvodnění komunikace do koryta HOZ, bude řešena v rámci **další** projektové **přípravy**, která prověří nutné délky pročištění stávajícího koryta ve vazbě na zaústění odvodnění do koryta HOZ. Na umístění stavby to nemá vliv.

V podmínky č. **6–7** se věnuje majetkoprávním vztahům. Tento požadavek neslouží k ochraně vodních poměrů, je soukromoprávního charakteru. Proto nemohl být řešen v napadeném souhlasu.

Povodí Moravy, s. p.:

Podmínky I. č. 1–6 a II. stanovisek ze dnů 07.08.2023 a 09.03.2026, nejsou uvedeny v podmínkách napadeného souhlasu.

Podmínka č. **1** (bude opravena délka opevnění na pravém břehu nad mostem SO 201 ve výkresech: D.1.8 – SO 870 – příloha 02.6, D.1.1 – SO 123 – příloha 02, D.1.1 – SO 150 – příloha 02.1 a výkrese C.2.1.) pro SO 201 již byla **zohledněna** v předložené dokumentaci (dokumentace SO 201, koordinační a katastrální výkres). To, že chyba bude opravena až v navazující dokumentaci pro další výkresy, nemá vliv na negativní ovlivnění vodních poměrů, a tedy na dotčení zájmů chráněných vodním zákonem. Podmínka proto nebyla zpracována do napadeného souhlasu.

U vypořádání podmínky č. **2** se KÚ OŽP ztotožnil s Městským úřadem Boskovice, neboť:

- SO 874 (nesmí být rozorána – narušena – pata hráze): nemá vliv na umístění stavby a týká se dalšího stupně projektové přípravy; nebyla tedy zpracována do napadeného souhlasu
- SO 308 (šachty v souběhu se zemní hrází VN Skalice budou vodotěsné): nemá vliv na umístění stavby a týká se dalšího stupně projektové přípravy; nebyla tedy zpracována do napadeného souhlasu
- SO 322.1 (vypustit lokální opevnění nárazového břehu lomovým kamenem, místo toho opevnit brodové úseky; neumísťovat mrtvé dřevo naproti opevněné konkávě): nejedná se

o podmínku, ale o doporučení; blíže vizte vypořádání odvolacích námitek výše; proto nebyla podmínka zapracována do napadeného souhlasu

- SO 244.3 (:): nemá vliv na umístění stavby a týká se dalšího stupně projektové přípravy, proto nebyla zapracována do napadeného souhlasu. Chybná informace v příloze 01 dokumentace SO 244.3 (opravit rozpor mezi přílohami; dle textové části bude úprava koryta pod mostem z kamenné dlažby do betonu, v ostatních přílohách je zakreslena kamenná rovinanina): nemá vliv na umístění stavby. Rovnanina je navíc součástí SO 322.2 v jejíž dokumentaci je informace správná, tudíž nebyla podmínka zapracována do napadeného souhlasu.
- SO 303 (vzorový výkres výustních objektů nemá vazbu na opevnění koryta Výpustku): příloha 05 dokumentace SO 303 je vzorový výkres výustního objektu stoky a zobrazuje způsob řešení trubního vyústění z břehového svahu vodního toku. Neřeší konkrétní opevnění koryta vodního toku jednotlivých vyústění, opevnění je součástí SO 322.2. Z tohoto důvodu nebyla podmínka zapracována do napadeného souhlasu.

U vypořádání podmínky č. 3 se KÚ OŽP také ztotožnil s Městským úřadem Boskovice a uvedl pro jednotlivé stavební objekty:

- SO 323.1 (chyba v označení, uveden SO 322.1; vypustit lokální opevnění nárazového břehu lomovým kamenem; žadatel bude provádět pět let údržbu): Bylo opraveno v dokumentaci (rev. 2, 09/2023). Vypustit lokální opevnění je doporučení, podrobněji bylo již vypořádáno výše. Dohoda o údržbě během tzv. udržitelnosti nemá vliv na vodní poměry. Jedná se o soukromoprávní záležitost. Nic tedy nebylo důvod zapracovat do napadeného souhlasu.
- SO 304 (Vzorový výkres výustních objektů nemá vazbu na opevnění koryta Chlumského potoka): jedná se o vzorový výkres výustního objektu a zobrazuje způsob řešení trubního vyústění z břehového svahu vodního toku. Neřeší konkrétní opevnění koryta vodního toku jednotlivých vyústění, opevnění je součástí SO 323.2. Podmínka tudíž nebyla zapracována do napadeného souhlasu.
- SO 244.4 a 244.2 (v technických zprávách je chybně, že koryto bude opevněno dlažbou z lomového kamene do betonu, je navržena úprava koryta kamennou rovinaninou do štěrkopískového lože): Chybná informace v příloze 01 dokumentace obou SO nemá vliv na umístění stavby, rovinanina je však součástí SO 323.2 v jejíž dokumentaci je informace správná. Nebyl tedy důvod zapracovat podmínku („výtku“) do napadeného souhlasu.

Podmínka č. 4 není v kompetenci vodoprávních úřadů; jedná se o zákonnou povinnost dle zákona o ochraně přírody a krajiny. Proto nebyla zapracována do napadeného souhlasu.

Podmínky č. 5 a 6 a část II. se týkají majetkoprávních vztahů, což neslouží k ochraně vodních poměrů.

Podmínka č. 7 se týká další projektové přípravy byla zapracována do podmínky č. 12 napadeného souhlasu.

KÚ OŽP uzavřel, že Městský úřad Boskovice tedy řádně posoudil předložené podklady.

K nepřevzetí podmínek ze stanoviska správce povodí:

Ministerstvo uvádí, že stanovisko Povodí Moravy, s. p., zn. PM-25107/2023/5203/Fi ze dne 07.08.2023 je strukturované tak, že „výrok“ (část) I. představuje (odborné) stanovisko správce povodí podle § 54 odst. 4 vodního zákona a „výrok“ (část) II. je „*vyjádřením (...) z hlediska majetkoprávních vztahů*“ ke dvěma stavebním objektům.

Povodí Moravy, s. p., totiž vystupuje v řízení **ve dvojím postavení** – jako odborný subjekt, který vydává odborný podklad pro vodoprávní úřady a jako účastník řízení, který v trase záměru vlastní pozemky. Tento postup správců povodí je pouze určitým projevem hospodárnosti, aby všechny své zájmy vyjádřily na jedné listině. To není nezákonné ani nežádoucí, neboť Povodí Moravy, s. p., **přehledně rozlišil**, jaké požadavky se vztahují k oběma jeho postavením. „Výrok“ (část) II. se nijak netýká ochrany vod, ale dosti kazuisticky popisuje, jak se bude převádět majetek (zapisovat změna práva hospodařit s majetkem státu).

Přebírat do územních rozhodnutí podmínky, které se týkají **majetkoprávních vztahů**, je **bezpředmětné**, resp. nadbytečné. Silnice I/73 Bořitov–Svitávka je veřejně prospěšná stavba podle územně plánovací dokumentace i ze zákona [§ 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích], tudíž se nevyžaduje souhlas vlastníka pozemku (§ 184a

odst. 3 stavebního zákona). V případě státních podniků je navíc vlastníkem stát a pouze by se řešila změna práva hospodařit s majetkem státu (v katastru nemovitostí bude jako vlastník stále zapsána Česká republika), což jen podtrhuje naprostou bezpředmětnost řešit tyto záležitosti v územních rozhodnutích.

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku KÚ OŽP

Odvolatel se úplně neztotožnil s revizním závazným stanoviskem. Nesouhlasí s tím, že nejsou zohledněna doporučení správce povodí. Výsledek má tedy záviset na „*libovůli projektanta*“, tj. zda zájmy ochrany přírody akceptuje nebo jimi „*pohrdá*“. Dále namítl, že chybí posouzení některých „vodních“ stavebních objektů (odkaz na bod 7. odvolání).

Ministerstvo v první řadě musí uvést, že revizní závazné stanovisko KÚ OŽP představuje z hlediska odůvodnění a přesvědčivosti **viditelně silný nadprůměr**. Obsah vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku nebyl takového charakteru, aby vyvolal dodatečné dotazy nebo žádosti o součinnost na ministerstva vůči KÚ OŽP, či dokonce podání podnětu podle § 149 odst. 8 správního řádu.

Pokud je záměr přípustný podle § 90 stavebního zákona, není jeho další možné vylepšování ve formě vyhovění také různým doporučením podmínkou pro vyhovění žádosti, resp. důvodem pro zamítnutí žádosti anebo výzvě k respektování doporučení.

Je logické, že odborníci mohou mít různý názor na nějaké dílčí aspekty záměru. Fakt, že Povodí Moravy, s. p., doporučil nějaké dílčí změny, neznamená, že nerespektování všech doporučení je „*pohrdáním*“ či „*libovůli projektanta*“. Kdyby se jednalo o zásadnější otázku, správce povodí je dle názoru ministerstva dostatečně zdatný (odborně i asertivitou), aby si takový požadavek pojmenoval jako podmínku a pokud by byla nepřekročitelná, uplatnil by námítky v řízení. Z výše uvedeného však vyplývá, že **doporučení se týkala detailů** a záměr je z hlediska vodního zákona přípustný (mj. proto, že v souhrnu zlepšuje současný stav – vizte např. větší rozsah revitalizací než umělých úprav). V situaci, že revitalizace rozsahem výrazně přesahují umělé úpravy, není na místě hovořit o „*pohrdání*“ zájmy ochrany přírody či „*libovůli*“.

Nevyhovění doporučením proto vnímá ministerstvo v kontextu všech podkladů, které se týkají vodoprávního posouzení, jako **otázku vhodnosti**, nikoliv otázku zákonnosti či správnosti. Ministerstvo samozřejmě rozumí motivaci ekologického spolku domáhat se co největší „ekologizace“ záměru, ovšem je nutné rozlišit aspekty či vlastnosti, díky kterým je záměr přípustný (§ 90 stavebního zákona), a díky nimž by se již jednalo o další zlepšování již přípustného záměru. Kvůli „nedotažení“ řešení do ještě vhodnějšího či lepšího však není možné žádosti nevyhovět, nebo požadovat úpravy. Takové procesní scénáře by postrádaly zákonný základ. Pro úplnost lze dodat, že na další zlepšování záměru nad rámec přípustnosti dopadá § 2a liniového zákona, který takové změny připouští, ovšem primárně předpokládá dohodu o spoluúčasti.

Doporučení, které je vyslovené mimo podmínky, navíc nejsou závazná ani v případě závazných stanovisek dotčených orgánů (srov. např. rozsudek NSS č. j. 2 As 4/2009-111 ze dne 29.05.2009), proto tím spíše není závazné doporučení odborných subjektů, které vůbec nevydávají závazná stanoviska.

Ministerstvo dále shledalo, že odvolatelův požadavek, aby vodoprávní úřady ukládaly kompenzační opatření, se míjí se zájmy, které chrání. Tato výtka působí, jako by odvolatel zaměňoval, či směšoval zájmy ochrany přírody a krajiny se zájmy, které chránily vodoprávní úřady, které posoudily záměr (soubor staveb)

- na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, nebo na pozemcích s takovými pozemky sousedících, pokud tyto stavby a zařízení ovlivní vodní poměry
- v záplavovém území
- ve vzdálenosti do 15 m od vzdušné paty ochranné hráze vodního toku.

K vytýkanému neposouzení dalších „vodních“ stavebních objektů, jimiž mají být (dle odkazu na bod 7. odvolání) **SO 320.1, 320.2, 321** ministerstvo konstatuje, že k těmto stavebním objektům **nechybí závazné stanovisko ani stanovisko jejich správce (vlastníka)**.

SO 320.1 a 320.2 jsou úpravy Lysického potoka, stanovisko k nim vydal Lesy, č. r., a Městský úřad Boskovice je posoudil (str. 3 nového souhlasu). SO 321 jsou úprava HOZ Drnovice, stanovisko k nim vydal Státní pozemkový úřad a Městský úřad Boskovice je posoudil (str. 4 nového souhlasu).

Mj. tato stanoviska byla přílohou nového vodoprávního souhlasu a ministerstvo je rovněž zveřejnilo na úřední desce v dílčím i konečném seznámení s podklady.

Na základě těchto úvah ministerstvo dospělo k závěru, že v reakci na vyjádření k podkladům není třeba činit další úkony (např. si žádat o součinnost apod.).

V. 3. 2. 4. Zemědělský půdní fond (ZPF):

Ministr životního prostředí (pro účely této podkapitoly jen „ministr“) vypořádal odvolací námitky následovně.

Odvolatel nevytýká přezkoumávanému závaznému stanovisku nic konkrétního, jen navrhl uložení nové podmínky (k dosavadním devíti), „(...) která zajistí důsledné zmírnění a kompenzaci škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu ZPF, přičemž tento námět lze upravit tak, aby byl realizovatelný a uskutečnitelný.“ S ohledem na podmínku č. 31 závazného stanoviska EIA navrhl toto znění: „V případě zásahu stavby do stávajícího systému meliorací budou provedena následná opatření k zajištění a udržení jeho funkčnosti.“

Dle ministerova názoru je taková podmínka nadbytečná. Závazné stanovisko EIA bylo jedním z podkladů následně zpracovávané dokumentace DUR, jež byla revidována 27.09.2022. Tím byla **podmínka č. 31 stanoviska EIA konzumována**. Odvolatelův návrh je vnitřně rozporný, protože je na jedné straně odůvodněn údajnou starostí o právo vlastníků zemědělské půdy na nepoškození melioračního systému a současně konstatuje, že s ohledem na globální změnu klimatu by měly být tyto systémy celkově zničeny. Vlastnická práva jsou dostatečně chráněna v právním řádu.

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku

Odvolatel výslovně uvedl, že „nemá dalších zásadních námitek“, ale trvá na základě principu předběžné opatrnosti, aby uvedený požadavek byl mezi podmínkami napadeného rozhodnutí, což může provést i ministerstvo jako odvolací stavební úřad.

Ministerstvo k vyjádření uvádí, že z něj vyplývá, že se jedná již jen o otázku vhodnosti podmínky, nikoliv její (ne)zákonnosti či věcné (ne)správnosti. Dle názoru ministerstva není důvod ukládat další podmínku jako výkon pravomoci podle § 92 odst. 1 stavebního zákona, jelikož jádro navržené podmínky již je zahrnuto v jiných podmínkách napadeného rozhodnutí – konkrétně v souboru podmínek 39. (úroveň prvního seznamu), sub 31. (na kterou odvolatel odkázal v odvolání jako na svou inspiraci). I bez požadované podmínky je žadatel povinen v další projektové přípravě navrhnout zajištění funkčnosti meliorací a závlah. Podobný smysl mají také podmínky ze souboru podmínek č. 59. Další požadavek by tedy jen podobnými slovy opisoval totéž, proto ho ministerstvo také shledalo jako nadbytečný.

V územním řízení je taková podmínka obvyklá, neboť především pro podrobná odvodňovací zařízení neexistuje z historických příčin spolehlivá evidence (digitalizace nepřesných analogových map, „kvalita správy“ v dobách socialismu), na což také upozornil Státní pozemkový úřad, jehož podmínky se promítly do souboru podmínek č. 59.

V. 3. 2. 5. Ovzduší:

Ministr životního prostředí (pro účely této podkapitoly dále jen „ministr“) v revizním závazném stanovisku dospěl k následujícím závěrům.

Podle rozptylové studie zpracované (06/2022) **nezpůsobí realizace záměru významnou změnu kvality ovzduší** (lokálně sice může dojít ke zvýšení imisní zátěže, nicméně s kompenzací zřetelným poklesem v jiných oblastech) a v důsledku imisních příspěvků z provozu na dotčených pozemních komunikacích nebude překročen žádný imisní limit. Imisní model přitom uvažuje **stav nejméně příznivých rozptylových podmínek**, které teoreticky mohou nastat.

Podle posledních map pětiletých klouzavých průměrů hodnot (za období 2020 až 2024)¹⁷ není ani aktuálně v dotčeném území překročen žádný z imisních limitů stanovených v příloze č. 1 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. Z historických dat zveřejněných Českým

¹⁷ Ministr označil tento odkaz:

https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/24petileti/png/jihomoravsky_CZ.html.

Původní internetový již v důsledku změny způsobu zveřejňování dat ČHMÚ není aktivní. Pětileté průměrné koncentrace za období 2020–2024 ČHMÚ však nadále zveřejňuje ve svém úložišti otevřených dat: https://opendata.chmi.cz/air_quality/products/5year_avg/.

hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ) je v dané oblasti **naopak patrné mírné snižování stavu znečištění** během let.

Nejsou naplněny podmínky pro uložení kompenzačních opatření dle § 11 odst. 5 zákona o ochraně ovzduší. Uvedené ustanovení vyžaduje, aby vlivem umístění pozemní komunikace došlo v oblasti jejího vlivu na úroveň znečištění k překročení některého z imisních limitů s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedeného v bodech 1 a 3 přílohy č. 1 k zákonu o ochraně ovzduší, nebo aby jeho hodnota v této oblasti již byla překročena.

K odvolatelovým námitkám ministr uvedl, že přezkoumávané závazné stanovisko neobsahuje úvahu o podpoře dopravní indukce. Orgány ochrany ovzduší nemají podle zákona o ochraně ovzduší pravomoc regulovat způsoby dopravy, s výjimkou stanovení nížkoemisních zón (§ 14) a případů smogových situací (§ 10). Těchto pravomocí se však netýká přezkoumávané závazné stanovisko, které je k umístění pozemní komunikace. V řešené věci jde u záměru z hlediska vlivu na kvalitu ovzduší hlavně o „vymístění“ znečištění od obydlených zástaveb, změnu intenzity a plynulost dopravy (u stávající silnice I/43).

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku

Odvolatel k výsledku přezkumu „**nemá dalších zásadních námitek**“, avšak podotkl, že se se způsobem vypořádání neztotožňuje, jelikož MŽP nebrání jevu tzv. dopravní indukce.

Ministerstvo se domnívá, že úkolem orgánů ochrany ovzduší není zohledňovat či bránit tzv. dopravní indukci, nýbrž říci, zda záměr je přípustný či nepřípustný z hlediska ochrany ovzduší. Pokud je přípustný, zda bez podmínek (kompenzačních opatření), anebo vyžaduje-li kompenzační opatření.

V. 3. 2. 6. Veřejné zdraví:

Ministerstvo zdravotnictví shrnulo výstupy a podklady, které měla k dispozici hygienická stanice. Jedná se zejména o hlukovou studii H2022/021 (ENVING s.r.o., 06/2022, zpracoval Pavel Sedlák, schválil vedoucí laboratoře František Brzobohatý) a její doplnění ve formě dodatku (12/2022).

Účelem hlukové studie je vyhodnotit předpokládané provozní hlukové vlivy záměrem na **nejbližší chráněné venkovní prostory staveb** a jejich vyhodnocení podle platných právních předpisů v oblasti ochrany před nepříznivými účinky hluku.

Pro validaci výpočtu bylo provedeno pět akreditovaných 24hodinových měření dopravy u pěti k záměru nejblíže chráněných venkovních prostorů staveb a tři technická měření v referenčních bodech, podle kterých byl celý výpočetní model validován.

č.	č. protokolu	den měření	lokalita	výsledné hladiny L_{Aeq}	
				denní doba	noční doba
1	A2021037-1	16.–17.06.2021	Školní 486, Svitávka	59,4 ± 1,7	52,2 ± 1,7
2	A2021037-2	22.–23.06.2021	Havlíčková 503, Svitávka	40,3 ± 1,7	36,7 ± 1,7
3	A2021037-3	22.–23.06.2021	Skalice 98	58,7 ± 1,7	53,2 ± 1,7
4	A2021037-4	22.–23.06.2021	Drnovice 70	45,4 ± 1,7	32,4 ± 1,7
5	A2021037-5	22.–23.06.2021	Lysice 161	45,7 ± 1,7	38,9 ± 1,7
6	T2021037- 6-7-8	20.–21.07.2021	49°29'38.151"N 16°35'17.198"E	69,5 ± 1,7	64,6 ± 1,7
7	T2021037- 6-7-8	28.–29.06.2021	49°27'44.755"N 16°34'33.394"E	72,2 ± 1,7	66,2 ± 1,7
8	T2021037- 6-7-8	29.–30.07.2021	49°27'17.807"N 16°34'23.569"E	73,5 ± 1,7	67,5 ± 1,7

Výpočtové hodnocení hlukové zátěže venkovního prostoru sledovaného území vychází z doporučení Metodického návodu pro měření a hodnocení hluku v mimopracovním prostředí, který doporučuje přednostně použít metodiku CNOSSOS–EU, resp. metodiky s ní kompatibilní (např. NMPB nebo XPS). Na této metodice pracuje použitý výpočtový program Predictor-LimA Software Suite Type AU- 7810, v. 2022.1 firmy Softnoise GmbH, jehož výpočtové algoritmy korespondují s doporučenou metodikou. Software zohledňuje klimatické podmínky, konfiguraci i vlastnosti povrchu terénu a další možné ovlivňující podmínky. Modelové výpočty vycházejí z poskytnutých dostupných datových podkladů o jednotlivých zdrojích hluku v době zpracování akustického posouzení dne 13.06.2022. Výpočtovým způsobem je ověřována předpokládaná příspěvková hluková zátěž ze všech zdrojů v nejbližších chráněných venkovních prostorech staveb ve sledovaném území, a to pro varianty:

- Varianta A – doprava – stávající stav (měření a validace výpočetního modelu)
- Varianta B – doprava – stav v roce 2000
- Varianta C – doprava – stav v roce 2029 bez záměru
- Varianta D – doprava – stav v roce 2029 + záměr (kumulace)
- Varianta E – doprava – stav v roce 2049 + záměr + další úseky I/73

Výpočtové body byly zvoleny v chráněném venkovním prostoru staveb nejbližším záměru:

výpočtový bod	vzdálenost od záměru (m)	vzdálenost od I/43 (m)
001 Školní 486, Svitávka	292	1089
002 Havlíčkova 503, Svitávka	353	786
003 Skalice nad Svitavou č.p. 98	428	842
004 Drnovice č.p. 70	487	1530
005 Lysice č.p. 161	429	1653
006 Osada Perná č.p. 214	1258	6
007 Drnovice č.p. 71	988	32
008 Sebranice č.p. 126	858	6
009 parc. č. 335/7 v k. ú. Voděrady	616	1162

Dle údajů z hlukové studie dojde k nejvyššímu navýšení hluku v porovnání roku 2022 a v roce 2029 **po provedení záměru v bodě 005 o 10,7 dB/den** (vypočtená hodnota 50,2 dB) **a o 11,4 dB/noc** (vypočtená hodnota 44,1 dB). Nejsou však překročeny limity hluku 60 dB/den a 50 dB/noc.

Dále má nastat **prokazatelné navýšení** v bodech **002 a 004** (navýšení > 2 dB). Opět však **nejsou překročeny limity** hluku 60 dB/den a 50 dB/noc.

Na základě posouzení vlivu záměru na nejbližší chráněné venkovní prostory lze předpokládat, že uvedením záměru do provozu nedojde k navýšení hluku ve výpočtových bodech nad limitní hladiny stanovené nařízením vlády č. 272/2011 Sb. Z těchto důvodů **nejsou navržena žádná protihluková opatření** formou zábran hluku.

K problematice hluku dokumentace DUR v části B.1, f.8) uvádí mj.: „Vzhledem k tomu, že další předpokládaný úsek nové komunikace I/73 bude v budoucnu pokračovat ze Svitávky severním směrem (k Moravské Třebové), kde tudíž přibude další významný zdroj hluku severně od mimoúrovňové křižovatky Svitávka, doporučuje se v úseku mezi km 40,2 a 41,0 ponechat prostor pro případnou protihlukovou stěnu směrem k obci Svitávka, přestože výpočtový model roku 2049 (20 let od zprovoznění s pokračováním I/73 severním směrem) nadlimitní stavy při současné úrovni okolní zástavby nepředpokládá. Projektant doporučení zahrnul do projektu formou rozšíření krajnice I/73 v předmětném úseku na min. 3,0 m, umožňující stavebně jednoduché dobudování v případě vzniku potřeby protihlukového opatření.“ (v dokumentaci objektů, části D.1.1 je popis na str. 8 technické zprávy a **krajnice je zakreslena** v charakteristických příčných řezech č. 59–74 – pozn. ministerstva).

K odvolacím námitkám uvedlo Ministerstvo zdravotnictví následující úvahy:

Hluková studie a její dodatek vyhodnotily předpokládaný vliv hluku na nejbližší chráněné venkovní prostory staveb. Pro účely validace výpočtu bylo provedeno osm validačních měření (tabulka výše). Podkladem pro výpočet výhledové akustické situace v roce 2029 a 2049 byly údaje poskytnuté z dopravních dat od (AFRY CZ s. r. o., 2022). Modelové výpočty vycházejí z poskytnutých dostupných datových podkladů o jednotlivých zdrojích hluku v době zpracování akustického posouzení dne 13.06.2022. Výpočtovým způsobem je ověřována předpokládaná příspěvková hluková zátěž ze všech zdrojů hluku v nejbližších chráněných venkovních prostorech staveb ve sledovaném území, a to pro varianty A až E.

Z hlukové studie vyplývá, že vliv záměru na nejbližší chráněné venkovní prostory je **podlimitní**, tj. že provoz záměru nezpůsobí navýšení hluku nad hygienické limity hluku. Proto nebyla navržena žádná protihluková opatření.

Vzhledem k tomu, že další předpokládaný úsek nové komunikace I/73 bude v budoucnu pokračovat ze Svitávky severním směrem (k Moravské Třebové), kde tudíž přibude další významný zdroj hluku severně od MÚK Svitávka, je doporučeno v úseku mezi km 40,2 a 41,0 ponechat prostor pro případnou protihlukovou stěnu směrem k obci Svitávka, přestože výpočtový model roku 2049 nepředpokládá nadlimitní stavy (při současné úrovni okolní zástavby). K tomu vizte výše popsany prostor na rozšířené krajnici. Ministerstvo zdravotnictví s tímto postupem souhlasí, neboť je na straně bezpečnosti (možnosti dobudovat jednoduše protihlukové opatření, byť predikce tuto potřebu nepředpokládají).

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku

Spolek Děti Země se domnívá, že se Ministerstvo zdravotnictví přezkoumatelně nezabývalo jeho návrhy na doplnění podmínek:

- *Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení předložit podrobnou projektovou dokumentaci, ve které bude uveden harmonogram stavebních prací s podrobným uvedením zabezpečení organizace výstavby s ohledem na dopravní trasy, objízdné trasy, uzavírky, oplocení apod., včetně zabezpečení možnosti příjezdu nebo průjezdu vozidel jednotek požární ochrany.*
- *Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení předložit aktuální a podrobnou hlukovou studii i s návrhy na protihluková opatření během realizace záměru i během jeho provozování, pokud bude měřením zjištěno, že limity intenzit hluku mohou být překročeny nebo pokud hrozí vážné riziko jejich překročení.*

Spolek Děti Země zdůraznil na základě svých zkušeností s projednáváním dopravních staveb (rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 A 10/2023-213 ze dne 12.06.2014 nebo rozsudek NSS č. j. 9 As 110/2022-101 ze dne 16.05.2024) je nutné mít ve všech rozhodovacích fázích k dispozici aktuální a odborně kvalitní podklady, včetně dokumentací a hlukových studií, z nichž bude prokazatelně zřejmé, na jakých místech hrozí k překračování zákonných limitů během realizace záměru a jeho provozování a zda jsou skutečně naplánována technická či organizační opatření, která přesvědčivým způsobem zajistí plnění těchto limitů. A to i v případech, kdy jejich neplnění lze důvodně z modelových výpočtů očekávat jako riziko.

Ministerstvo zdravotnictví se obsahem obou požadavků nikde ve svém revizním závazném stanovisku podrobně nezabývá, takže není zřejmé, proč návrhům nevyhovělo a proč jejich obsah nelze upravit tak, aby bylo zachováno jejich jádro a účel (ochrana osob před nadlimitními intenzitami hluku během realizace záměru i během provozování záměru).

Dle názoru spolku Děti Země má ministerstvo zajistit nové revizní závazné stanovisko, anebo by ministerstvo přímo zahrnulo uvedené požadavky mezi podmínky napadeného rozhodnutí.

Vypořádání s vyjádřením

Ministerstvo k tomuto vyjádření konstatuje, že Ministerstvo zdravotnictví skutečně úplně nereagovalo na odvolatelův návrh na uložení dvou nových podmínek. Požadavky se týkaly ochrany před hlukem při **výstavbě a při provozu**, kdežto Ministerstvo zdravotnictví se zabývalo **provozem** (str. 6 a 7 revizního závazného stanoviska). Dle názoru ministerstva Ministerstvo zdravotnictví u provozu **implicitně reagovalo na základ** odvolací námitky, resp. na základ požadavku na změnu přezkoumávaného závazného stanoviska uložení nové podmínky. Uvedlo totiž, že není indikováno překročení limitu, ale přesto v souvislosti s dalším úsekem silnice I/73 vysvětlilo, že projektant

výslovně navrhl rozšíření krajnice v úseku km 40,2–41,0 pro jednoduché doplnění protihlukové stěny.

Taková reakce **není natolik nedostatečná**, aby ministerstvo muselo zajistit doplnění odůvodnění revizního závazného stanoviska. Nedostatečná není zvláště díky **provázanosti této materie se závazným stanoviskem EIA**. Krajský úřad v napadeném rozhodnutí převzal v souboru podmínek č. 39, sub 22. až 24. (podmínky pro fázi přípravy záměru). Podmínky sub 22. a 24. (druhé úrovně seznamu) se týkají jak provozu, tak výstavby včetně staveništní dopravy. Podmínka sub 22. výslovně ukládá zohledňovat i **nejistotu výpočtu**, což je dle přesvědčení ministerstva **principiálně v duchu obou požadavků** spolku Děti Země, který právě zdůrazňoval možné nejistoty v blízkosti limitů.

K prvnímu požadavku, na který Ministerstvo zdravotnictví spíše nijak (ani implicitně) nereagovalo, ministerstvo doplňuje vypořádání odvolacích námitek tak, že první požadavek **není zapotřebí vkládat** mezi podmínky napadeného rozhodnutí. Spolek Děti Země totiž požaduje to, co vyplývá z právní úpravy.

Nynější územní řízení se vede podle právní úpravy účinné do 31.12.2023, tj. podle stavebního zákona. Řízení o povolení záměru (ve zbytku věci) se však zcela jistě povede podle nového stavebního zákona. Proto ministerstvo bude argumentovat obsahem vyhlášky č. 227/2024 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace staveb dopravní infrastruktury. Podle přílohy č. 1, části B.10 (Zásady organizace výstavby) má obsahovat projektová dokumentace pro povolení stavby dopravní infrastruktury (která je podrobnější než dokumentace DUR) **vše, co odvolatel požadoval v námětu** nové první podmínky. Odvolatel kladl důraz na harmonogram stavebních prací s ohledem na dopravní trasy, objízdné trasy, uzavírky, oplocení včetně příjezdu jednotek požární ochrany. Tyto údaje upravují písm. a), b), c), o).

Obě podmínky, které spolek Děti Země navrhl ideově jako nové podmínky, které stanoví buď orgány ochrany veřejného zdraví, nebo ministerstvo, jsou tedy fakticky uloženy jinde v napadeném rozhodnutí, splněné faktickým obsahem dokumentace DUR anebo nadbytečné, protože vyplývají z právní úpravy.

K rozsudkům, na které odkázal odvolatel, ministerstvo uvádí, že oba opravdu řešily otázku aktuálnosti podkladů. Dle názoru ministerstva však **soudy hodnotily dosti jiný kontext**.

Krajský soud v Brně (rozsudek č. j. 31 A 10/2023-213 ze dne 12.06.2024) se zabýval otázkou, zda koordinované závazné stanovisko k projektové dokumentaci pro vydání stavebního povolení (zpracované na podkladě územního rozhodnutí) mohlo být podkladem pro řízení o změně územního rozhodnutí na základě pozdější dokumentace. Soud vyřkl, že nikoliv. Nyní však nenastala podobná situace, podstatou námítky je návrh na uložení dvou požadavků, jejichž smyslem je, aby akustická studie byla aktualizována a zabývala se zásadami organizace výstavby a připouštěla i nejistotu měření na hranici limitu hluku. Ministerstvo proto nespatřuje důvod, proč by se mělo jednat o rozpor s nosnou úvahou Krajského soudu v Brně.

NSS v rozsudku č. j. 9 As 110/2022-101 ze dne 16.05.2024 řešil situaci, že existovaly dvě hlukové studie a v obou byly vypočteny hodnoty, které mírně překračovaly v noční době limity hluku. Orgány ochrany veřejného zdraví se však nezabývaly tím, čím si obě hlukové studie mohly odporovat a vypočtené překračující hodnoty komentovaly jen tak, že skutečně naměřené hodnoty budou pravděpodobně nižší. Ani tato situace však nyní nenastala. Skutkové závěry v nynější věci jsou takové, že limity jsou splněné (což nikdo nezpochybnil, natož vyvrátil), a oba náměty spolku Děti Země jsou zčásti již obsažené v jiných podmínkách napadeného rozhodnutí, anebo vyplývají z právní úpravy. Nevyloučená hrozba, že v souvislosti s budoucí navazující etapou silnice I/73 může být potřebná protihluková stěna u obce Svítávka není stejnou situací jako skutečně vypočtené mírně nadlimitní hodnoty. Navíc ve věci 9 As 110/2022 již byla navržena protihluková stěna a přesto byly vypočtené hodnoty přímo v souvislosti s tamějším záměrem dálnice D49 mírně nadlimitní.

Jelikož Ministerstvo zdravotnictví reagovalo alespoň na základ námitek (požadavků), spolek Děti Země navrhl podmínky ideově („převzít jejich jádra“) a alternativně navrhl, že požadavky lze uložit i jako podmínky územního rozhodnutí bez promítnutí požadavku dotčeného orgánu, neshledalo ministerstvo důvod obracet se na Ministerstvo zdravotnictví, aby reagovalo na vyjádření.

Z ostatních podkladů pro vydání rozhodnutí vyplynulo (§ 50 odst. 4 správního řádu), že jádro požadavků je pokryté jinými podmínkami.

V. 3. 2. 7. Výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů:

K tzv. „ekorukověti stavby“:

MŽP vyhovělo podstatě námitky, aby byla stanovena lhůta, ve které má být vypracována ekorukověť; časový údaj je zohledněn (nyní podmínka č. 17 a. napadeného rozhodnutí).

K lepší specifikaci zakládání „broukovišť“: Biotechnické prvky pro podporu různorodých organismů a živočichů (tj. plazníky, broukoviště a suché kamenné zídky) **jsou součástí vybraných stavebních objektů**:

- SO 320.1 Úprava Lysického potoka
- SO 322.1 Úprava potoka Výpustek
- SO 323.1 Úprava Chlumského potoka
- SO 390 Tůň Lysice
- SO 391 Tůň Drnovice
- SO 392 Tůň Sebranice
- SO 393 Tůň Voděradý
- SO 870 Kompenzační opatření KÚ Bořitov

Jejich skladba je patrná z technických zpráv a výkresových částí. Jejich umístění (a počet) je pak znázorněno v situačních výkresech. Vzhledem k tomu, že dokumentace těchto stavebních objektů jsou velmi podrobné a odpovídajícím způsobem zohledňují požadavky na zajištění ochrany přírody a krajiny (bude patřičně zajištěn biotop nejen pro obojživelníky, vydru říční, plazy či saproxylické druhy brouků) a jsou **nedílnou součástí záměru**, přičemž jejich provedení bude součástí kontroly při závěrečné kontrolní prohlídce dokončené stavby. MŽP proto požadovanému doplnění nevyhovělo.

Ministerstvo nad rámec uvádí: Krajský úřad popsal záměr dostatečně podrobně a respektoval dlouhodobě zastávaný názor ministerstva na stručnost/podrobnosti popisu záměru (stavebních objektů či provozních souborů).

Toto východisko zní ve stručnosti takto: Rozhodnutí stavebních úřadů nemají jen odkázat na (projektovou) dokumentaci, ale mají stavbu i základním způsobem popsat, nikoliv však vyčerpávajícím technickým popisem (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 26/2011-175 ze dne 22.07.2011 citovaný např. v rozsudku NSS č. j. 3 As 420/2021 ze dne 17.10.2022, odst. [26]). Stabilitu tohoto názoru stvrzuje i nedávný rozsudek NSS č. j. 2 As 64/2025-62 ze dne 19.12.2025, odst. [56] a [58], díky němuž lze bezpečně identifikovat normativní váhu série soudních rozhodnutí k této otázce.

Opatření typu broukoviště, plazníky a suché kamenné zídky představují značné detaily záměru (ve výkresu v měřítku 1 : 1000 je znázorněn ploškou s rozměry řádově v mm; srov. např. situaci – část 10 v dokumentaci D.1.8 SO 870 Kompenzační opatření KÚ Bořitov, Ing. Boleslav Jelínek, Ph.D.). V tomto případě se jedná o opatření na pozemku parc. č. 2601 a broukoviště či plazníky mají být vytvářeny **pomocí ořezaných větví a pokácených stromů či keřů** (str. 14 a 15 technické zprávy). Dle názoru ministerstva by uvádění takových podrobností přímo ve výrokové části napadeného rozhodnutí znamenalo, že je v podstatě nutné uvádět cokoliv z dokumentací, neboli je začít kompletně přepisovat. To jistě není účelem správního rozhodnutí, které by takto dosahovalo nebývalé rozsáhlosti, která je už nyní mimořádná (333 stran textu, včetně rozhodujících příloh s popisy stavebních objektů, kácení a záborů ZPF přes 500 stran).

Ministerstvo proto souhlasí, že jsou-li nejrůznější velmi podrobná opatření popsána a zakreslena v souhrnné technické zprávě (část B.) a dále v podrobné dokumentaci objektů (část D.), znamená to, že ŘSD má povinnost provést, resp. připravovat tyto části záměru tak, jak jsou popsány a zakresleny v dokumentaci DUR.

Přesto ministerstvo uvážilo (kompromisně pro nezvyšování už tak značného rozsahu výrokové části napadeného rozhodnutí, ale pro vyhovění jádru odvolací námitky), že pro další zvýšení transparentnosti je na místě do výroku I. napadeného rozhodnutí uvést podrobnější „klausuli“ ke kompenzačním opatřením, že vše, co se uvádí jako kompenzační opatření nestavební povahy, představuje nepodkročitelný standard. Ministerstvo zvolilo formulaci proto, že podmínka č. 58 závazného stanoviska EIA **nepředepisuje** konkrétní typ, ale ani počet opatření pro zmírnění negativních vlivů na chráněné plazy. Ministerstvo v duchu této podmínky předpokládá také určitou

racionalitu, že ŘSD může např. na základě doporučení biologického dozoru podle konkrétních podmínek vytvořit více zídek, hromad či plazníků (což může být i logisticky výhodnější než odvážet pryč přebytečnou dřevní hmotu, jak uvádí např. technická zpráva k SO 870). Jedná se samozřejmě o nestavební opatření, které nevyžaduje změnu územního rozhodnutí a je možné je řešit operativně podle konkrétních okolností či v mezích kompetencí biologického dozoru.

Zpřesnění pojmu „druhově bohatší travní směs“:

MŽP **upřesnilo** znění podmínky č. 21 jednotného závazného stanoviska tak, aby byly skutečně svahy pozemních komunikací osety druhově bohatšími směsmi, a tím se zvýšila biodiverzita. Navázalo způsobem osetí svahů na předpis Ministerstva dopravy - TP 99 Vysazování a péče o silniční vegetaci z října 2024 (účinnost od 01.03.2025) či na odbornou metodickou pomůcku vydanou Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR – Standard péče o přírodu a krajinu SPPK C02 007:2018 - Krajinné trávníky.

Pokud nebudou možnosti druhového složení limitovány, je dáno, že zastoupení bylin a jetelovin bude nejméně 20 %.

Ekologický deník:

MŽP k tomuto požadavku uvedlo, že pro zřejmost prováděných činností (úkonů) biologického dozoru ve vztahu ke zvláště chráněným druhům vložilo novou podmínku č. 5. o. (podmínka č. 17. o. napadeného rozhodnutí), kterou stanovilo povinnost biologickému dozoru průběžně tyto činnosti (úkony) zaznamenávat do stavebního deníku.

Pojem „ekologický deník“ není zakotven v žádném právním předpise a není tak v důsledku vymahatelný, na rozdíl od pojmu „stavební deník“, který je samostatně upraven v § 166 nového stavebního zákona.

Rovněž zavedená praxe v zasílání ročních zpráv biologickým dozorem (podmínka č. 5. m.) má oporu v § 5b odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny. Správní orgány musí podmínkami rozhodnutí stanovovat povinnosti na základě platných právních předpisů a v jejich smyslu. Neznamená to však, že by snad všechny orgány ochrany přírody v celé republice měly postupovat unifikovaně. Správní orgán v každém jednotlivém případě posoudí jeho okolnosti a způsob jeho rozhodnutí pak přezkoumatelně odůvodní.

Ministerstvo nad rámec konstatuje, že na základě své vlastní pravomoci stanovit podmínky *pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby; vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby* (§ 92 odst. 1 stavebního zákona) zakotvilo také povinnost vést ekologický deník. Ministerstvo tím na jednu stranu nehodlá popírat pravomoc MŽP a KÚ OŽP, ovšem musí na druhé straně **respektovat svou správní praxi**, která se takto vyvinula (§ 2 odst. 4 správního řádu). MŽP jako nadřízený dotčený orgán tento kontext stěží mohlo znát, ministerstvo ji však musí respektovat.

Ministerstvo vývoj vysvětlilo naposledy ve věci stavebního záměru „Modernizace ŽST Brno – Židenice a úpravy v ŽST Brno - Maloměřice“,¹⁸ v němž uvedlo:

„K obdobné námitce se vyjádřil Krajský soud v Ostravě v rozsudku č. j. 39 A 5/2023-146 ze dne 20.06.2024 tak, že vedení ekologického deníku samostatně vedle stavebního deníku, který obsahuje obdobné záznamy o životním prostředí, je otázka vhodnosti, nikoliv zákonnosti (stavební deník obsahuje prakticky totéž a veden je povinně, s čímž soud souhlasil). Otázkami vhodnosti, tj. správnosti v širším smyslu, se lze v odvolacím řízení zabývat (§ 89 odst. 2 správního řádu).

Ministerstvo přesto nyní zohlednilo, že tento typ podmínky se dostává do praxe, neboť ministr dopravy v rozhodnutí č. j. MD-36818/2023-510/3 ze dne 30.11.2023, na které Děti Země odkázaly, skutečně tuto podmínku uložil. Z pohledu § 2 odst. 4 správního řádu přitom nehraje roli, že se jednalo o řízení rozkladu, kde je pro změnu třeba souhlas [§ 152 odst. 6 písm. a) správního řádu]. Otázku souhlasu je procesní podmínka pro změnu prvoinstančního rozhodnutí, nikoliv argument pro nenásledování praxe. Podobnou podmínku uložilo i zdejší ministerstvo, byť jiný odbor (rozhodnutí č. j. MD-16901/2024-220/45 ze dne 19.05.2025).“

¹⁸ Rozhodnutí č. j. MD-32327/2025-910/15 ze dne 20.01.2026, str. 26–27.

K (ne)konkrétnosti způsobu kontrol KÚ OŽP:

MŽP doplnilo do jednotného závazného stanoviska novou podmínku č. 29, která zahrnuje provádění kontrol orgánem ochrany přírody a krajiny (KÚ OŽP). NSS uvedl v rozsudku č. j. 5 As 292/2023-62 ze dne 30.09.2024, že cílem stanovení způsobu kontrol je jejich bližší vymezení, ze kterého by mělo být zřejmé základní věcné a časové určení předpokládaných kontrol.

MŽP na základě žádosti a stanovených zmírňujících opatření uvážilo a stanovilo, že žádoucími kontrolami jsou kontroly:

- splnění podmínky předstihové realizace tůní (kvůli případnému transferu obojživelníků)
- kompenzačních opatření KÚ Lysice a Voděrady (vytvoření krajinných prvků zeleně)
- před zahájením likvidace zeleně a odstranění svrchní vrstvy půdy (s ohledem na možný výskyt druhů vázaných na otevřené biotopy)
- realizace ochranných opatření k zajištění hnízd mravenců
- v průběhu případného transferu jedinců prstnatce pleťového
- po realizaci kompenzačních opatření (revitalizace vodních toků a tůní a realizaci plazníků a broukovišť – zajištění biotopu pro obojživelníky, vydru říční, plazy či saproxylické druhy brouků)
- provedené výsadby dřevin a vegetačních úprav (zajištění biotopu pro druhy vázané na dřeviny).

MŽP navázalo provádění jednotlivých kontrol na etapy provádění stavby. Konkrétní termíny s ohledem na místní podmínky budou upřesněny až ve fázi vlastní realizace záměru s tím, že budou prováděny v období pro chráněné druhy nejvíce potřebném. Ke dvanácti námětům na fáze kontrol od spolku Děti Země přihlédlo MŽP částečně.

Prokázání převahy veřejného zájmu na realizaci záměru nad veřejným zájmem na ochraně přírody:

KÚ OŽP k identifikaci veřejného zájmu uvedl, že silnice I. třídy se řadí mezi veřejně prospěšné stavby (stavba pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu, vymezená ve vydané územně plánovací dokumentaci); veřejně prospěšné jsou i všechny související stavební objekty.

Veřejný zájem na realizaci záměru je silný, jelikož je zakotven ve strategických a koncepčních dokumentech ČR a Jihomoravského kraje (sít' TEN-T, Dopravní sektorová strategie – II. fáze, politika územního rozvoje, zásady územního rozvoje). KÚ OŽP blíže specifikoval veřejný zájem tak, že se prolíná celým odůvodněním přezkoumávaného závazného stanoviska.

Za podstatné shledal **převedení větší části dopravy** (zejména dálkové) ze stávající silnice I/43 mezi Brnem a Svitávkou, **zvýšení bezpečnosti** silničního provozu a **plynulosti** dopravy (nahrazení úrovnových křižovatek křižovatkami mimoúrovňovými) a **bezpečný pohyb chodců** (silnice nyní vede přes velké množství obcí a zastavěných území). Stávající komunikace navíc svými parametry **neodpovídá dopravnímu zatížení** (ve špičce se tvoří kolony). Tato kombinace vede k velkému množství **dopravních kongescí a nehodovosti**.

Ve vztahu k druhům, které jsou předmětem ochrany dle **unijního práva**, spatřil KÚ OŽP důvod v zájmu **veřejného zdraví** (nový tah převezme většinu dopravní intenzity stávající silnice I/43 mezi Brnem a Svitávkou, zejména dálkovou dopravu), veřejné **bezpečnosti** (nahrazení šesti úrovnových křižovatek křižovatkami mimoúrovňovými či stykovými s připojovacím pruhem a zvýšení přepravní kapacity) a jiného naléhavého důvodu dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

MŽP považuje takto vymezený veřejný zájem záměru, jak jej vyložil KÚ OŽP, za „*poněkud strohý, avšak seznatelný*“. MŽP proto dále rozvedlo správní úvahu a odůvodnění.

Stávající silnice I/43 je historickou a důležitou dálkovou spojnici mezi jižní Moravou a východními Čechami. Současně tvoří přirozenou dopravní páteř pro oblasti Blanenska, Boskovicka, Letovicka či Kunštátska, když slouží pro denní dopravní obsluhu obyvatelstva v aglomeračním okruhu města Brna.

Výsledky Celostátního sčítání dopravy (CSD) 2020¹⁹ ukazují, že doprava oproti minulému CSD, které bylo prováděno v roce 2016, významně narostla, a to v průměru o 10 %. Z intenzit dopravy je zřejmý i nárůst na silnici I/43 směrem k městu Brnu, kdy od napojení silnice II/150 z Boskovic (úsek 6-0410) představoval RPDÍ (roční průměr denních intenzit dopravy) součtem 14.595 vozidel; na hranici okresu Brno-město (úsek 6-0350) už pak RPDÍ dosahoval součtem 23.934 vozidel. Z hlediska bezpečnosti dopravy pak patří úsek mezi obcí Bořitovem a obcí Sebranicemi vedením trasy, uspořádáním a tvarem křižovatek **k nejnebezpečnějším**.

Norma (ČSN 73 6101) pro dvoupruhové komunikace stanovuje rozpětí intenzit, které je silnice schopna přenášet při plnění požadovaného stupně úrovně kvality dopravy na cca 14.000 vozidel (kategorie S 9,5) a 17.000 vozidel (kategorie S 11,5), a to v dlouhodobém výhledu návrhového období nejméně 25 let.

Je tak možné vyvodit závěr, že **stávající stav** silnice I/43 (část trasy ani nedosahuje kategorie S 9,5) **neodpovídá dopravnímu zatížení**; je na své horní hranici nebo normové hodnoty již výrazně překračuje, a rovněž neodpovídá z hlediska bezpečnosti dopravy.

Skutečnost, že silnice I/43 mezi Brnem a Svitávkou v současné době v určitých úsecích neodpovídá svými parametry jejímu dopravnímu zatížení (v dopravních špičkách zde dochází k pravidelným a nepřetržitým kolonám dosahujícím délek v jednotkách kilometrů) je obecně známá skutečnost. To, že zde **nepomáhá ani snaha o zmírnění provozu snížením a měřením rychlosti**, dokládá např. článek ze dne 19.05.2025 „Pokutová smršť na tahu Brno–Svitavy u Kuřimi pokračuje, situace se ještě zhoršuje“.²⁰

Nadto tato silnice prochází přes intravilány obcí (kupř. Lipůvka, Lažany, Milonice, Lysice–Perná či Sebranice–Vaculka). Realizace záměru povede ke zvýšení veřejné bezpečnosti. Bude sníženo či úplně vyloučeno riziko střetů mezi účastníky dopravy, zejména mezi projíždějícími vozidly a chodci (v úseku se nacházejí autobusové zastávky Bořítov-ZD, Lysice-Perná, Krhov-Pohodlí, Sebranice-ALPS, Sebranice-Vaculka či Svitávka-U labutě) či cyklisty nebo vozidly navzájem a hlavně k oddělení tranzitní a místní dopravy. Rovněž dojde ke zvýšení plynulosti a komfortu jízdy – bude zajištěna požadovaná úroveň kvality dopravy v souladu s ČSN 73 6101 a dalšími technickými normami (více také souhrnná technická zpráva dokumentace DUR). Jedná se o vhodné řešení dopravní situace, které lze jen stěží, jak je uvedeno výše, napravit pouhou úpravou dopravního značení.

Nutno je mít také na zřeteli, že záměr je součástí plánovaného uceleného tahu silnice I/73 mezi dálnicí D1 u Brna a dálnicí D35 u Starého Města u Moravské Třebové. Pro tento tah se má využít těleso nedokončené exteriorní německé dálnice Vídeň–Vratislav. Nejedná se tedy o nějaký cílený (izolovaný) obchvat zastavěného území. Potřeba vybudování tahu I/73 v nové stopě byla též odůvodněna při tvorbě dopravních strategií jak mezinárodních (síť TEN–T), tak národních (Dopravní sektorové strategie – II. fáze nebo politika územního rozvoje).

Dopravní infrastruktura jakožto veřejný zájem je upravena i legislativně. Dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. m) stavebního zákona se za veřejnou infrastrukturu označuje dopravní infrastruktura, konkrétně stavby pozemních komunikací.

Paragraf 2 odst. 1 písm. n) téhož zákona potom definuje veřejně prospěšnou stavbu jako stavbu pro veřejnou infrastrukturu určenou k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu vymezenou v územně plánovací dokumentaci. Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, definuje silnici jako veřejně přístupnou pozemní komunikaci určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci (§ 5 odst. 1, § 17 odst. 1).

Citované zákony tak jednoznačně deklarují veřejný zájem, veřejnou prospěšnost staveb pozemních komunikací, což je další z významných kritérií při posuzování tohoto záměru.

MŽP na základě souhrnu uvedených dokumentů a skutečností tudíž pokládá podmínku existence důvodu veřejného zájmu na straně žadatele a jeho potřebnost (i naléhavost) za splněnou. Veřejná prospěšnost záměru v kombinaci všech dalších podkladů tvořících správní spis (např.

¹⁹ MŽP odkázalo na veřejně dostupné výsledky celostátních sčítání dopravy z: <https://scitani.rsd.cz/>. Po drobné změně struktury webových stránek jsou všechny výsledky dostupné z: <https://www.rsd.cz/silnice-a-dalnice/scitani-dopravy>.

²⁰ Veřejně dostupný z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-zpravy-jihomoravsky-kraj-pokutova-smrst-na-tahubrno-svitavy-u-kurimi-pokracuje-situace-se-jeste-zhorsuje-40521726>.

souhrnná technická zpráva, samotná žádost či biologické hodnocení) je tak jednoznačně dána a přesvědčivě podložena.

Podmínku převahy veřejného zájmu záměru nad zájmy ochrany zvláště chráněných druhů KÚ OŽP odůvodnil za podpory stěžejního podkladu – biologického hodnocení. Při tomto posouzení se podrobně vyjádřil k výskytu jednotlivých chráněných druhů rostlin a živočichů v plánované trase silnice, provedl rozbor míry jejich dotčení a celkově shrnul, že **žádnému z nich nehrozí** kvůli realizaci záměru **významné snížení početnosti populace či zásadní ztráta využívaných biotopů**. Naopak podmínky v území se **díky zmírňujícím a kompenzačním opatřením** či správně realizovaným stavebním prvkům **pro většinu druhů zlepší**, a to už ve střednědobém horizontu. Zlepší se nejen množství a kvalita vhodných stanovišť či potravních zdrojů, ale i migrační prostupnost krajiny. Zásadně se sníží hustota dopravy na stávající silnici I/43, kterou **zvířata musejí překonávat úrovnově** a kde je dnes zaznamenávána jejich **vysoká mortalita**.

MŽP shledalo podmínku převahy jiného veřejného zájmu nad zájem ochrany přírody rovněž za splněnou. Přestože nastane škodlivý zásah do biotopu a samotné populace některých druhů a rodů zvláště chráněných rostlin a živočichů, **nebude tento zásah vzhledem ke konkrétním okolnostem nepřiměřený a významného charakteru**.

Trasa záměru odpovídá ve většině trasy nedokončené exteritoriální německé dálnici, jejíž budování bylo zahájeno v roce 1939 a ukončeno v roce 1942. Od té doby byla ponechána opuštěná přirozenému vývoji. V krajině tak vznikl několik desítek metrů široký pás, který na většině své délky postupně zarůstá náletovými dřevinami. Dále se zde střídají intenzivně zemědělsky využívané pozemky s lučními porosty suchými i vlhkými, křovinami a uzavřenými „lesními“ porosty, které místy dosáhly již fáze rozpadu. Obecně tak lze území okolí záměru charakterizovat jako nezalesněnou, zemědělsky intenzivně využívanou krajinu s řetězcem obydlených sídel (městysů a vesnic) v jejím blízkém okolí.

Nejde tedy o záměr, **který by byl situován do specifického (unikátního) stanoviště**, jehož zánik by měl za následek zánik populace zvláště chráněných druhů (byl by pro ni fatální).

Ovlivněno bude celkem 43 rodů a druhů chráněných živočichů a zvláště chráněného druhu rostliny prstnatec pletový využívajících tyto plochy.

Žádný z nich **není** druhem pro danou lokalitu **jedinečným**, neboť se vyskytuje také v bližším okolí záměru (např. severní louky PP Čtvrtky za Bořím – biotop prstnatce pletového). Půjde o dotčení biotopu, který chráněné druhy využívají zejména pro získávání potravy, k hnízdění a úkrytu, ke slunění, k rozmnožování, popř. migracím, jehož **výskyt v blízkém i širším okolí záměru zůstane zachován**, tudíž jej budou moci i nadále využívat. Později tyto druhy najdou další vhodná stanoviště na náspech nově vybudované silnice I/73, na plochách vegetačních úprav a dalších kompenzačních opatření.

To samé **platí i pro evropsky významné druhy**. I u nich je konstatováno zachování jejich populace **ve stavu příznivém** z hlediska jejich ochrany (blíže viz biologické hodnocení).

Nadto je realizace záměru vázána na splnění řady podmínek eliminujících dopad na přírodu a krajinu, které se po upřesnění (na základě změny prvoinstančního závazného stanoviska) považují za dostatečné a odpovídající rozsahu záměru.

Poněvadž je záměr z hlediska jeho vlivu na životní prostředí posouzen kladně, tzn. jeho přínosy lze uznat jako převažující nad zásahem do některých zvláště chráněných druhů, MŽP neshledalo v tomto konkrétní případě za nutné předložit další detailnější odborné studie vypovídající především o zájmu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti a důvodu sociálního a ekonomického charakteru předloženého záměru (např. hlukovou studii, rozptylovou studii, studii o stavu a prognózách nehodovosti apod.), jelikož by pravděpodobně nepřinesly jiný výsledek než upřesnění shora vyřčeného.

Ministerstvo nad rámec uvádí k odkazu MŽP na výsledky celostátního sčítání dopravy:

MŽP zmínilo výsledky CSD 2020 pro úsek 6-0410 hodnotu RPD1 **14.595** vozidel a pro úsek 6-0350 hodnotu RPD1 **23.934** vozidel [SV Všechna motorová vozidla celkem (součet vozidel)]. V CSD 2025 byly hodnoty pro úsek 6-0410 **17.224** vozidel a pro úsek 6-0350 **22.478** vozidel (na tyto hodnoty odkázal i odvolatel ve vyjádření ze dne 01.06.2026). Jelikož jeden úsek zaznamenal citelný nárůst o cca 18 % a druhý úsek mírný pokles o cca 6 %, novější data nezpochybňují ta dřívější. Spíše podporují hypotézu o postupném růstovém trendu.

Nyní projednávaného záměru se navíc více týká úsek 6-0410, jelikož právě pro tento úsek mezi křižovatkou II/150 a křižovatkou na silnici I/43 u čerpací stanice u samoty Pohodlí, kde se nacházejí tři styková úrovněová křižení, se má stát záměr I/73 Bořitov–Svitávka náhradou. Nová data tedy jednak nezlehčují intenzitu veřejného zájmu, kterou identifikovaly MŽP a KÚ OŽP, jednak novější data nemají vliv na dopravně technický stav pozemních komunikací, který udává míru nebezpečnosti, kterou zmínilo MŽP. Dopravně technický stav se nezmění jinými výsledky celostátního sčítání dopravy.

(Ne)existence jiného uspokojivého řešení, prokázání minimalizace škodlivých zásahů navržené varianty:

Odvolatel namítal, že jiným uspokojivým řešením je:

- projekt Ing. Jiřího Kalčíka s názvem „*Optimalizovaná varianta D43/S43 v úseku D1 – MÚK Skalice nad Svitavou (napojení Boskovic) a přívaděč z Brna (rev. 06/2019)*“
- studie Ing. Jiřího Kalčíka s názvem „*I/43 Optimalizace trasy Odstranění úzkého hrdla Lipůvka-Lažany-Závist (07/2024)*“

(dále jen „**projekt Ing. Kalčíka**“ a „**studie Ing. Kalčíka**“)

Záměr „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ podléhal posouzení dle zákona EIA. MŽP vydalo stanovisko EIA, jehož platnost prodloužilo prvním a druhým prodloužením platnosti.

Dle ustálené judikatury NSS (recentně rozsudek č. j. **6 As 121/2025-62** ze dne 22.10.2025) platí názor, že v případech, ve kterých proběhl proces EIA a **konkrétní odlišné varianty byly v tomto procesu zkoumány**, není v řízení podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny prostor pro zkoumání jiných variant (tras silnice). V takovém případě nadále platí, že poté, co bylo rozhodnuto o výběru konkrétní varianty trasy, nelze po orgánech ochrany přírody v řízení o výjimce požadovat, aby se znovu vracely o krok zpět a aby vedle předložené varianty zkoumaly i to, jaký dopad na zvláště chráněné druhy by měly varianty jiné, v předchozích procesech „vyloučené“. Tím by byla popřena logická návaznost jednotlivých kroků a procesy SEA a EIA by ztrácely smysl.

MŽP s ohledem na judikaturu NSS zastává názor, že orgán ochrany přírody by překročil meze své působnosti, jestliže by posuzoval možnosti udělení druhové výjimky zcela bez ohledu na obsah žádosti a závěry předchozích fází koncepčního hledání nejvhodnější trasy. Po orgánu ochrany přírody v řízení o druhové výjimce nelze požadovat, aby vedle varianty, kterou představil žadatel, a která byla vybrána jako přijatelná, zkoumal i to, jaké dopady by měly i varianty jiné, které byly **v předchozích projednáních zamítnuty, tedy vyhodnoceny spíše jako nevhodné**. Je zcela legitimním postupem orgánu ochrany přírody **vyhodnotit podanou žádost o druhovou výjimku a nastavit její dostatečně silné kompenzační podmínky**, čímž se dané řešení stane uspokojivým.

Přesto MŽP uvedlo k předloženým návrhům, že při projednávání aktualizace č. 1 zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje **byla tzv. optimalizovaná varianta** z důvodu nedodržení požadavku na minimální vzdálenost křižovatek a rozporu řešení s veřejným zájmem na dopravní obslužnosti Brna **vyloučena**.

Proti této aktualizaci směřoval návrh na zrušení opatření obecné povahy, který zamítl Krajský soud v Brně rozsudkem č. j. 67 A 6/2021 ze dne 26.10.2021 zamítnut mimo jiné s odůvodněním: „(...) Vždy je tak třeba hledat rovnováhu mezi veřejným zájmem (tím je dopravní obslužnost města Brna při volbě Bystrcké/Německé varianty) a ochranou přírody a jednotlivců (Optimalizovaná varianta), jak již ostatně uvedl zdejší soud shora v souvislosti s rekapitulací rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva.....Právě uvedené představuje soubor dílčích důvodů, pro které nebylo povinností až do konečné fáze rozhodování o aktualizaci ZÚR JMK pracovat s Bystrckou/Německou variantou i s Optimalizovanou variantou ve stejné míře podrobností (resp. s Optimalizovanou variantou vůbec pracovat)“ (odst. 102. rozsudku).

Odvolatel ani konkrétně neuvedl, v čem je optimalizovaná varianta oproti navrženému záměru z pohledu ochrany přírody a krajiny šetrnější. Nadto při porovnání grafického návrhu optimalizované varianty se situačními výkresy záměru je zřejmé, že osa komunikace R43 (D43, S43) v úseku Bořitov – Svitávka téměř kopíruje osu silnice I/73. Oba projekty či návrhy se liší pouze detailností zpracování – řešení, které předložil žadatel, je konkrétnější a propracovanější.

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku MŽP

Spolek Děti Země zrekapituloval změny podmínek v revizních závazném stanovisku (akceptace, částečná akceptace, vysvětlení nebo nevyhovění odvolacím námitkám).

Spolek Děti Země se ve všech ohledech neztotožnil s názory a vypořádáním MŽP.

U kontroly uložených požadavků nelze přezkoumatelně zjistit, proč MŽP nepřevzalo jejich návrhy pod body 3), 4), 10) a 12) (kontrola realizace dočasných bariér proti vniknutí obojživelníků na staveniště; kontrola staveniště nejméně jednou ročně ve vegetačním období; kontrola správného oplocení proti vniknutí živočichů na vozovku; kontrola kvality migrační propustnosti 1 rok a následně 3 roky od zprovoznění záměru).

Odvolatel setrval na požadavku vést tzv. ekologický deník. Tvrdí, že veřejnost nemá během výstavby přístup ke stavebnímu deníku a ani orgány ochrany přírody a krajiny se k němu nemusejí dostat ve lhůtě do 15 dnů. Řada stavebních objektů se prý také staví bez stavebního povolení, a proto má být kvůli transparentnosti činnost, která souvisí se zájmy chráněnými zákonem EIA a zákonem o ochraně přírody a krajiny, zapisována také do souběžného ekologického deníku. Žadatel by jej poskytoval veřejnosti podle obou informačních zákonů a také orgánům ochrany přírody. Každoroční zpráva biologického dozoru podle jeho názoru nenahrazuje průběžný ekologický deník. Na podporu tohoto názoru odkázaly na několik správních a soudních rozhodnutí ve věci záměrů dopravní infrastruktury.

K převaze a naléhavosti jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody odvolatel připustil, že MŽP sice doplnilo argumentaci, avšak vypořádání námitek je stále nedostatečné a nepřezkoumatelné (porovnává mj. počet stran námitek a odůvodnění). Chybějí podklady, které by konkrétním způsobem prokazovaly nějaký konkrétní nyní nedostatkový veřejný zájem, který by byl záměrem reálně naplněn. Ve vztahu k „*údajné veřejné bezpečnosti*“ uvádějí za posledních pět let tři mrtvé, šest těžce zraněných a 46 lehce zraněných. Chybí doklady o četnosti, délce a příčinách zácp i o možnosti řešit situaci organizačně technicky nebo rekonstrukcí či modernizací silnice I/43. Ve vztahu k „*údajnému veřejnému zdraví*“ namítají nedoložení nadlimitních intenzit hluku a koncentrací škodlivin a počtu dotčených osob a ve vztahu k „*údajným sociálním a ekonomickým přínosům*“ jejich nedoložení a nevyčíslení.

Spolek Děti Země připustil, že MŽP odkázalo na dopravní intenzity v roce 2020, stále však chybějí údaje o vysokých počtech a značné délce zácp na konkrétních místech silnice I/43 i o nehodovosti (počty nehod a následky). Odkázal na dopravní intenzity z celostátních sčítání dopravy v letech 2020 a 2025 (včetně odkazu na webové stránky). Někde intenzity vzrostly, někdy klesly.

K nehodovosti a zácpám odvolatel tvrdí (na základě údajů z konkrétně označených oficiálních statistik na webových stránkách), že nehodovost na dotčeném úseku I/43 je velmi nízká a neodlišuje se od jiných úseků této silnice či jiných silnic I. třídy v Jihomoravském kraji. Odkázal na článek s přehledem „*Top 10 rizikových míst v kraji*“, z nějž dovodil, že na odsazené křižovatce na silnici I/43 a silnic III/3764 a III/37428 u obce Voděřady se za posledních pět let stalo 13 nehod s odhadovanou škodou 1,3 mil. Kč.

Podle odvolatele nelze přezkoumatelně prokázat, kolika obyvatel a jakým způsobem se týkají údajné nadlimitní koncentrace škodlivých látek v ovzduší či nadlimitní intenzity hluku ze stávající dopravy.

Spolek Děti Země shrnul, že nelze tvrdit, že neexistují jiná uspokojivá řešení. Za jiné uspokojivé řešení označil aktivní variantu č. 2 podle projektu Ing. Jiřího Kalčíka „Optimalizovaná varianta D43/S43 v úseku D1 – MÚK Skalice nad Svitavou (napojení Boskovic) a přivaděč z Brna (rev. 06/2019)“ (doplňky v letech 2015, 2016 a 2019), který má jak ŘSD, tak krajský úřad. Dalším uspokojivým řešením je úprava silnice I/43 od severního okraje Brna po Boskovice podle Technické zprávy Ing. Jiřího Kalčíka (07/2024), přiložené k upřesnění č. 2 se studií „I/43 Optimalizace trasy Odstranění úzkého hrdla Lipůvka – Lažany – Závist“.

Ministerstvo k vyjádření uvádí následující úvahy.

Ke kontrole uložených požadavků ministerstvo konstatuje:

- kontrola realizace dočasných bariér proti vniknutí obojživelníků na staveniště a kontrola staveniště nejméně jednou ročně ve vegetačním období

Dle názoru ministerstva jsou tyto kontroly zahrnuté ve stanovených podmínkách, které jsou dosti podrobné a nelze rozumně dovozovat, že by měly být enormně kazuistické. Biologický dozor musí vypracovat ekorukověť stavby, kterou musí neprodleně obdržet KÚ OŽP ke schválení. Bez toho není možné zásahy realizovat (podmínka 5.a. v konsolidovaném znění).

- kontrola správného oplocení proti vniknutí živočichů na vozovku a kontrola kvality migrační propustnosti 1 rok a následně 3 roky od zprovoznění záměru

Řešeno v dokumentaci DUR, v souhrnné technické zprávě se uvádí (str. 37, zvýraznilo ministerstvo): „*Pro ověření **správného provedení stavby a účinnosti realizovaných ochranných opatření bude po zprovoznění stavby prováděn monitoring území (vč. monitoringu migrační propustnosti). Tento monitoring bude prováděn po dobu 5 let po zprovoznění stavby. Výsledky monitoringu budou předloženy věcně a místně příslušnému orgánu ochrany přírody, který pro stavbu vydává výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Pokud budou monitoringem zjištěny nedostatky v ochranných opatřeních nebo nutnost dodatečných opatření, investor neprodleně zajistí nápravu.***“ Obdobný cíl mají podmínky č. 17 písm. l a 34. napadeného rozhodnutí.

K převaze veřejného zájmu:

Orgány ochrany přírody při testu poměrování veřejných zájmů identifikovaly převažující zájem na udělení výjimky na základě:

- konkrétního preventivního bezpečnostního přínosu záměru
- doložené vysoké zatížení stávající silnice I/43
- dlouhodobé funkci záměru jako části plánovaného uceleného spojení dálnic D1 a D35
- podrobným biologickým hodnocením vymezený omezený populační vliv, přičemž nedílnou součástí záměru jsou dosti rozsáhlá kompenzační opatření a omezující podmínky.

Ministerstvo se důkladně zabývalo obsahem vyjádření a otázkou, zda není důvod požádat o součinnost MŽP, příp. KÚ OŽP.

Úlohou ministerstva není nahrazovat odbornou správní úvahu příslušných orgánů ochrany přírody. Vyjádření k podkladům – reviznímu závaznému stanovisku MŽP nemůže být jen jakýsi formální proces „sběru materiálu do spisu“. Ministerstvo je tzv. „inteligentním laikem“, který má na základě vyjádření posoudit, zda je revizní závazné stanovisko z hlediska argumentace přesvědčivé.

KÚ OŽP v přezkoumávaném závazném stanovisku nezaložil závěr o převaze veřejného zájmu pouze na tom, že silnice I/73 je veřejně prospěšnou stavbou nebo že je dlouhodobě sledována v územně plánovacích a dopravních strategických dokumentech. Za vlastní obsah konkurujícího veřejného zájmu označil především **převedení významné části dopravy ze stávající silnice I/43 na novou komunikaci, oddělení tranzitní a místní dopravy a zvýšení bezpečnosti a plynulosti provozu**, mimo jiné nahrazením úrovnových křižovek řešeními mimoúrovňovými nebo stykovými s bezpečnějším uspořádáním. MŽP tuto úvahu v revizním závazném stanovisku dále konkretizovalo dopravním zatížením silnice I/43 a dopravní funkcí navrženého záměru silnice I/73. Územně plánovací a strategické dokumenty tedy nejsou, dle názoru ministerstva, používány výlučně jako náhrada konkrétního veřejného zájmu, nýbrž jako podpůrné potvrzení dlouhodobé veřejné potřeby dopravního řešení.

Takto pojatý zájem na veřejné bezpečnosti vnímá ministerstvo jako dostatečně přesvědčivý důvod, který je způsobilý odůvodnit výjimku podle § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve vztahu k druhům chráněným unijním právem odpovídá rovněž důvodu veřejné bezpečnosti podle čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice 92/43/EHS a ve vztahu k ptákům důvodu podle čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/147/ES. Ministerstvo považuje za primární (nosný) důvod závěru o převažujícím veřejném zájmu konkrétní veřejný zájem na veřejné bezpečnosti (funkce dopravního řešení), sociální a ekonomické přínosy byly sekundární.

Proto ministerstvo neshledalo důvody, proč by mělo aktivovat další postupy vůči MŽP, potažmo dalších dotčeným orgánům, jejichž zájmů se tato materie týká.

K vyjádření či výtkám, že ve spise nejsou doloženy dostatečně vysoké počty dopravních nehod, je třeba rozlišit mezi existencí veřejného zájmu na zvýšení bezpečnosti a statistickým popisem dosavadních následků dopravních nehod. NSS uvedl v rozsudku č. j. **10 As 3/2025-143** ze dne 04.04.2025 (výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pro záměr „I/43 Podleší – obchvat“; odst. [71] a [72], v citaci zvýraznilo ministerstvo):

*„Děti Země ve své kasační stížnosti opakovaně namítají, že popis záměru, tedy co a kde se má stavět, nelze směřovat s jeho přínosy. To je sice pravda, ale **neznamená to, že z popisu zároveň není možné dovodit, v čem bude záměr přínosný, respektive proč se to má stavět.**“*

Ne každý přínos je vždy třeba dokládat nějakým odborným podkladem. Jde-li konkrétně o bezpečnost silničního provozu, a tedy o bezpečnost lidí (účastníků provozu), **přínosy záměru mohou spočívat už jen v tom, že se oproti současnému stavu sníží riziko nehod.** Veřejný zájem se naopak nemusí zakládat na tom, že v úseku už k nehodám dochází či že k nim dochází často (a žadatel proto nemusí nehodovost dokládat konkrétními údaji či studiemi, byť jeho žádost jistě mohou podpořit).

Samy Děti Země přitom poukazují na to, že na křižovatce u Podlesí se v posledních pěti letech stala „jen“ jedna vážná a jedna smrtelná nehoda. **To prý není žádné vysoké bezpečnostní riziko.** Bez konkrétních podkladů podle nich nelze doložit, že je tu veřejný zájem naplňován velmi neuspokojivě a že tento nedostatek by dokázala vyřešit právě nová MÚK: „např. je zde obrovská nehodovost se smrtelnými a s vážnými zraněnými a do budoucna zde bude třeba jen 1 mrtvý za 5 let, což je již nyní, a třeba 1 těžce zraněný za 5 let, což je již nyní“. **Tato argumentace vlastně vede k tomu, že aby vůbec bylo možné shledat veřejný zájem na výstavbě MÚK, muselo by k vážným či smrtelným nehodám docházet častěji. Vyžadovat takový „standard“ pro prokázání veřejného zájmu na bezpečnosti dopravy je však poněkud cynické.**

Ministerstvo považuje za dosti zavádějící či až nekorektní tvrdit, že KÚ OŽP a MŽP identifikovaly veřejný zájem na „údajné veřejné bezpečnosti“, protože za posledních pět let jsou evidováni „jen“ (sic!) tři mrtví, pět těžce zraněných a 46 lehce zraněných, což je dle odvolatele „běžný nízký údaj v okolí Bořitova a Svitávky na silnicích I. třídy v JmK“. Ministerstvo nebude z etického hlediska hodnotit, jak má kdo vnímat smrt nebo poškození zdraví jako újmu jak celospolečenskou, tak individuální pro konkrétního člověka a jeho okolí a zda je pro toto vnímání trefné označení „běžný nízký údaj“. Ministerstvo se vyjádří pouze k tomu, zda lze tyto počty vnímat jako „běžný nízký údaj v okolí Bořitova a Svitávky na silnicích I. třídy v JmK“.

„V okolí Bořitova a Svitávky“ se nachází jediná další silnice I. třídy – silnice I/19. Na ní je podle dat nehodovosti ihned na první pohled patrné, že je stižena nehodovostí výrazně méně než silnice I/43. Tento závěr vyplývá už z prosté filtrace nehod podle období (např. na oněch pět let, s nimiž pracoval odvolatel ve svém odvolání ze dne 07.07.2025) pro Jihomoravský kraj a z vizuálního porovnání záznamů pro obě tyto silnice.²¹

Ministerstvo nemíní zlehčovat veřejný zájem na ochraně přírody, zde konkrétně 43 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů a jedné rostliny, ovšem dle závěrů orgánů ochrany přírody na základě biologického hodnocení **nebude populace žádného z těchto druhů či rodů dotčena tak, že jí hrozí zánik.** Oponovat závěru KÚ OŽP a MŽP, že ochrana přírody nepřevážila, tezí, že za pět let zahynuli na úseku, od něhož se má odvést doprava díky záměru, „jen“ tři lidé, „jen“ pět utrpělo těžká zranění a „jen“ 46 bylo lehce zraněno, hodnotí ministerstvo jako podobně cynické jako soud ve věci 10 As 3/2025.

I kdyby se tento stav zlepšil díky záměru (ve spíše konzervativním odhadu) o třetinu,²² je dle názoru ministerstva dostatečně přesvědčivé, že KÚ OŽP s MŽP shledaly veřejný zájem na veřejné bezpečnosti jako **převažující vůči povoleným zásahům** do zvláště chráněných částí přírody.

KÚ OŽP přitom **nepovolil jakékoliv zásahy, ale konkrétně vymezené činnosti.** Mezi nimi není libovolné či neomezené zraňování či usmrcování neomezeného jedinců všech druhů či rodů, neboli fatální následky pro jedince toho kterého druhu či rodu (vizte výrok IV. přezkoumávaného závazného stanoviska, který je odvolateli, resp. účastníkům znám). Žadatel např. nesmí poškozovat nebo ničit jedince prstnatce pleťového; smí zlikvidovat jeho biotop a přesunout ho. Jde-li o povolené fatální následky, **nezáměrně zraňovat nebo usmrcovat smí** pouze některé druhy/rody: jedince batolce červeného, kozlíčka jilmového, kudlanky nábožné, otakárka fenyklového, otakárka ovocného a zlatohlávka tmavého, mravence Formica sp., čmeláků Bombus sp., lesáka rumělkového.

Žadatel tedy nesmí podle povolené výjimky „vyhlazovat populace“ apod. Ve zbytku se vůči všem dotčeným druhům nebo rodům jedná o činnosti méně fatální (poškozování nebo ničení biotopů, rušení v přirozeném vývoji apod.).

²¹ Veřejně dostupné z: <https://nehody.cdv.cz/statistics.php>. Na webové stránky o nehodovosti odkázal i spolek Děti Země.

²² Tj. lidé by nadále, ale v menší míře, umírali a byli těžce či lehce zraněni i po nehodách na nové silnici I/73. Žádná pozemní komunikace neeliminuje svými parametry, ať už budou po technické stránce technicky dokonalé, stoprocentně nehodovost.

Bezpečnostní zájem je svou povahou **těž preventivní**. Mimoúrovňové oddělení dopravních proudů, lepší parametry (dopravně technický stav ve smyslu § 26 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích) nebo odstranění jiných úrovnových konfliktů snižuje riziko jejich střetu, aniž by správní orgán musel čekat na opakované zhmotnění tohoto rizika ve smrtelných následcích nebo (těžkých) zraněních v určité míře, kterou bude oponující účastník řízení považovat za už dostatečně vysokou a průkaznou.

Odvolatel navíc sám odkázal ve vyjádření ze dne 01.06.2026 na článek, podle něhož je odsazená křižovatka silnice I/43 se silnicemi III/3764 a III/37428 u Voděrad zařazena mezi „*Top 10 rizikových míst v kraji*“. Bezpečnostní problém spojený s úrovnovým křížením dopravních proudů na I/43 tedy není pouze hypotetický. Ostatně Audit bezpečnosti pozemních komunikací ve spise uvádí: „*Bez ohledu na zjištění auditu bezpečnosti povede realizace stavby nové silnice I/73 ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy ve srovnání se stávajícím stavem.*“

Ministerstvo tedy v tomto kontextu ve smyslu kauzy projednané pod spis. zn. 10 As 3/2025 nevnímá jako deficit v posouzení, resp. v podkladech pro vydání druhové výjimky ve formě závazného stanoviska, že orgány ochrany přírody neměly samostatnou odbornou studii nevhodnosti.

Druhou stranou poměřování není dle názoru ministerstva abstraktní hodnota výstavby záměru proti abstraktní hodnotě ochrany přírody, nýbrž konkrétní intenzita škodlivého zásahu do dotčených zvláště chráněných druhů. KÚ OŽP v této části vyšel především z biologického hodnocení a zabýval se významem dotčeného území pro jednotlivé skupiny druhů, očekávaným rozsahem zásahu i účinkem uložených minimalizačních a kompenzačních opatření. Výsledkem této odborné úvahy byl závěr, že realizací záměru nedojde u žádného ze zvláště chráněných živočichů k významnému snížení početnosti populace ani k takové ztrátě biotopu, která by ohrozila dosažení nebo udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Ministerstvo nepřehlíží, že nynější záměr je rozsahem podstatně větší než stavební úprava, kterou NSS posuzoval ve věci 10 As 3/2025. Proto uvedený rozsudek **nepřebírá jako mechanickou odpověď** na výsledek poměřování a na výtky z vyjádření. Ministerstvo spatřuje význam tohoto rozsudku v právních východiscích: že veřejná bezpečnost může být doložena konkrétním bezpečnějším dopravním uspořádáním i bez zjevně vysokého počtu obětí, která zaráží každého, a že intenzitu opačného zájmu je nutné hodnotit podle skutečných důsledků záměru a **konkrétního obsahu povolené výjimky**, nikoli např. podle samotného počtu chráněných druhů či rodů. Judikatura dle názoru ministerstva tímto toliko rámcově potvrzuje použitý způsob uvažování a přístupu k břemenu tvrzení a důkaznímu.

Rozptylová studie konstatuje přínosy (kapitola 6.), protože: „*(...) lokálně sice může dojít ke zvýšení imisní zátěže, avšak toto navýšení bude kompenzováno významnějším poklesem imisní zátěže v jiných lokalitách, zejména v lokalitách se zástavbou v blízkosti komunikací, u kterých dojde k poklesu dopravní zátěže.*“

Závěry hlukové studie vyznívají neutrálně, příp. jako mírné přínosy (kapitola 6).

K otázce posuzování jiného uspokojivého řešení ministerstvo dále dodává, že NSS v rozsudku č. j. **6 As 73/2015-40** ze dne 30. 9. 2015 (publikovaný pod č. 3343/2016 Sb. NSS) připustil, že provedená EIA nemusí vždy představovat absolutní uzavřenost pro zkoumání této otázky, což je vyjádřeno v právní větě k rozsudku, která zní:

„*Jestliže není zřejmé, proč byla určitá varianta záměru vyloučena z posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), ačkoliv jde o variantu reálnou a uskutečnitelnou, a zároveň je věrohodně doloženo, že daná varianta může představovat menší zásah do přirozeného vývoje těch druhů rostlin a živočichů, které jsou chráněny podle práva Evropské unie, nezbyvá, než aby ji plnohodnotně posoudil orgán ochrany přírody v řízení o výjimce ze zákazu škodlivě zasahovat do vývoje zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Neexistence jiného uspokojivého řešení je totiž v případě druhů chráněných evropským právem nezbytnou podmínkou pro vydání výjimky.*“

NSS ovšem výslovně a důrazně vysvětlil (zvýraznilo ministerstvo), že „*výše předestřené úvahy nemají být branou k bezbřehé revizi procesů posuzování vlivů na životní prostředí v následných správních řízeních. Týkají se – s ohledem na uvedenou argumentaci – jen řízení podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody, a to pouze v tom rozsahu, kdy předmětem žádosti je též výjimka pro rostlinný či živočišný druh, který je předmětem ochrany podle práva Evropské unie. Dále pak musí jít o situaci, kdy není zřejmé, proč byla určitá varianta vyloučena z posuzování*

v rámci EIA, ačkoliv jde o variantu reálnou a uskutečnitelnou, a zároveň je věrohodně doloženo, že daná varianta může představovat menší zásah do přirozeného vývoje těch druhů rostlin a živočichů, které jsou chráněny podle práva Evropské unie.“

Po skutkové stránce se přitom jednalo o situaci, že u záměru „Nový plavební stupeň Přelouč“ byly posouzené dvě varianty přes Slavíkovy ostrovy (A1 a A2) a varianta nulová. Nebyla posouzena varianta na druhém břehu Labe (B) ani přímo korytem (C). Existoval však posudek Agentury ochrany přírody a krajiny, který zhodnotil varianty řady B a C jako uskutečnitelné a variantu C1 dokonce označil za nejvhodnější.

Právní věty je třeba používat obezřetně po náležitém zjištění a zohlednění skutkových okolností.²³ „(...) *právní věta není právním předpisem. Její skutečný význam a především rozsah je možné seznat pouze studiem celého judikátu a ukotvením právní věty v celkovém odůvodnění a především ve skutkových okolnostech kauzy, která jí dala vzniknout. Případnou přenositelnost soudem učiněného právního závěru v podobě právní věty je pak nezbytné vždy posoudit kontextuálně a s ohledem na míru (ne)přenositelnosti právních závěrů učiněných v předchozím rozhodnutí na skutkové a právní okolnosti kauzy nové.*“²⁴

Jelikož v nynějším řízení jsou skutkové okolnosti odlišné od uvedeného sbírkového rozsudku (posouzené byly tři varianty a neexistuje plnohodnotná jiná varianta, kterou by podpořil subjekt typu AOPK), nemá ministerstvo důvod pochybovat o důvodech, které uvedly KÚ OŽP a MŽP.

V. 3. 2. 8. EIA:

Ministr životního prostředí (pro účely této podkapitoly dále jen „ministr“) dospěl k závěru, že námitky **nejsou důvodné**.

K námitce stran platnosti všech podkladových aktů na úseku EIA:

Ministr shrnul, že stanovisko EIA bylo vydáno dne 21.12.2010 s platností na pět let. Platnost mohla být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 10 odst. 3 zákona EIA, v tehdy rozhodném znění.

MŽP vydalo první prodloužení platnosti o pět let (do 21.12.2020) na základě žádosti předložené dne 21.12.2015. Druhé prodloužení platnosti o dalších pět (do 21.12.2025) vydalo na základě ze dne 07.12.2020. V době vydání napadeného rozhodnutí tak bylo stanovisko EIA platné.

Ministr pro úplnost doplnil, že dne 19.12.2025 obdrželo MŽP žádost o další prodloužení platnosti stanoviska EIA, a to pouze v úseku Bořitov–Svitávka.

Podle § 9a odst. 4 zákona EIA platí, že **platnost stanoviska EIA neuplyne, dokud není žádost o prodloužení jeho platnosti vyřízena**. Ke dni vydání revizního závazného stanoviska tak bylo stanovisko EIA v úseku Bořitov–Svitávka stále platné. Platnost závazného stanoviska EIA se váže na platnost stanoviska EIA, ke kterému je vydáváno. Platnost verifikačního stanoviska není časově omezena. Verifikační stanovisko je vydáváno pro každé konkrétní navazující řízení zvlášť a v něm je také zkonsumováno.

Navržená změna podmínek závazného stanoviska EIA:

Návrhy se týkaly především umožnění rychlejších náhradních výsadeb, přírodního charakteru vodních toků, vyšší počet a větší rozsah tůní a dalších typů kompenzačních opatření.

Ministr k návrhům uvedl, že podmínky stanoviska EIA, resp. závazného stanoviska EIA, byly stanoveny na základě procesu EIA, tedy na základě odborných studií, oponentního posudku EIA a vyjádření získaných v průběhu procesu EIA. Požadavky na stanovení dalších zmírňujících opatření formou dílčích úprav podmínek či formulováním zcela nových podmínek nemají oporu v zákoně EIA, neboť žádné z jeho ustanovení neumožňuje do žádného podkladu doplňovat nové podmínky či měnit jejich věcný obsah. Předložené návrhy na doplnění podmínek nejsou podloženy žádnými relevantními odbornými podklady, které by dokládaly nezbytnost jejich stanovení (návrhy nemají oporu v provedeném procesu EIA, tedy nejsou řádně odůvodněny ve vztahu k provedenému hodnocení vlivů na životní prostředí). Argumentace není založena na konkrétní zákonné vadě současného znění podmínek, jedná se pouze o návrh na „vylepšené“ znění podmínek.

²³ Srov. BOBEK, M., KÜHN, Z. a kol. *Judikatura a právní argumentace*. 3. vyd. Praha: Auditorium 2024, s. 231–237.

²⁴ Tamtéž, s. 237.

Změny podmínek závazného stanoviska jsou možné pouze předepsanými zákonnými postupy a v omezených případech, tj. zejména v případě prokázání nezákonnosti nebo věcné nesprávnosti. Z odvolání nelze dovodit nezákonnost či věcnou nesprávnost podmínek. Navržené změny stávajících podmínek je nutné chápat jako doplnění či zpřesnění již stanovených podmínek stanoviska EIA. Takové požadavky na změnu je proto nutné odmítnout jako nedůvodné. Předmětem přezkumu není úprava podmínek podle přání účastníků navazujících řízení. Ani úprava podmínek ve stanovisku EIA na základě aktuálního technického řešení v dokumentaci DUR – postup předvídaný zákonem je zcela opačný, tedy úprava technického řešení záměru v projektové dokumentaci na základě podmínek stanoviska EIA, nikoliv naopak.

Požadavek na zrušení verifikačního závazného stanoviska EIA kvůli změně nebo novým stavebním objektům:

Ministr konstatoval, že MŽP vydalo verifikační závazné stanovisko EIA podle § 9a odst. 7 zákona EIA jako podklad pro navazující řízení o umístění záměru („I/73 Bořítov–Svitávka“) na základě oznámení o zahájení řízení č. j. JMK 62017/2024 ze dne 24.04.2024). Vzhledem k tomu, že tento úsek komunikace **byl součástí záměru EIA „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“**, bylo územní řízení k záměru „I/73 Bořítov–Svitávka“ vedeno jako navazující řízení ve smyslu zákona EIA.

Ve verifikačním závazném stanovisku EIA se MŽP zabývalo zejména otázkou, zda by aktuální změny záměru „I/73 Bořítov–Svitávka“ oproti řešení posouzenému v procesu EIA mohly znamenat významné ovlivnění životního prostředí a veřejného zdraví. Tzn., zda je nutno uvedené **změny záměru podrobit** postupu podle § 4 odst. 1 písm. g) zákona EIA ve vazbě na § 9a odst. 7 zákona EIA. Veškeré změny stavebních objektů, příp. i ty nově vzniklé, které nebyly součástí původně posuzovaného záměru EIA, byly ve verifikačním závazném stanovisku EIA popsány a vyhodnoceny (**z hlediska jejich významnosti**). Popis změn projektu a jejich vyhodnocení, zda by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví je podrobně uveden v kapitole „Souhrnná charakteristika změn záměru a jejich předpokládaných vlivů na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti“ (str. 9–19).

Je **mylný** odvolatelův názor, že **každá změna** záměru oproti procesu EIA znamená, že nově změněné stavební objekty či ty nově umísťované nelze zahrnovat do navazujícího řízení dle zákona EIA, protože neprošly procesem EIA. Tzv. verifikační závazné stanovisko je vydáváno **právě pro ověření změn**, které nastaly v průběhu navazující přípravy záměru (od doby zpracování dokumentace EIA). **Ze samotné podstaty** institutu verifikačního stanoviska se tedy změny záměru dokonce předpokládají. Ale musí být **dodržena** podmínka, že změna záměru **nebude taková, která by mohla mít významný negativní vliv** na životní prostředí a veřejné zdraví.

Zároveň je zřejmé, že dokumentace EIA (která je zpracovávána jako podklad pro navazující řízení a její náležitosti jsou stanoveny zákonem EIA) není a ani nemůže být zpracována v takových podrobnostech jako dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby.

Analogie k řízení o změně umístění a o změně povolení SO 101 a SO 261 týkající se stavby „D11, stavba 1106 Hradec Králové – Smiřice“:

Tato analogie není dle ministrova názoru na místě. Změna stavby D11, která spočívala v doplnění další protihlukové stěny (SO 261) a s tím související úpravou hlavní trasy (SO 101), byla povolována v řízení o změně stavby před dokončením, neboť tento úsek dálnice D11 již byl umístěný a povolený. V době vedení řízení o změně stavby před dokončením byl tento úsek v režimu předčasného užívání. Jednalo se tedy o **změnu povoleného záměru**, v takovém případě se nejednalo o navazující řízení ve smyslu zákona EIA. Řízení o změně stavby před jejím dokončením není uvedeno v taxativním výčtu navazujících řízení v § 3 písm. g) bodů 1 až 9 zákona EIA. Ve vazbě na § 3 písm. g) bodu 10 ministr sdělil, že s ohledem na skutečnost, že z pohledu zákona se jedná o řízení o změně již povoleného záměru (k řešeným stavebním objektům nebude dle písemného sdělení Dopravního a energetického stavebního úřadu ze dne 13.05.2024 vedeno žádné další řízení podle bodů 1 až 9), nejedná se proto o navazující řízení ve smyslu ustanovení § 3 písm. g) bodu 10 zákona EIA.

Vyjádření k podkladům

Spolek Děti Země namítl, že ministerstvo nemá revizní závazné stanovisko ministra ohledně verifikačního závazného stanoviska EIA a závazného stanoviska EIA.

Ministerstvo uvádí, že toto revizní závazné stanovisko se **nachází ve spise** ministerstva (pol. č. 27) a že jej ministerstvo také aktivně **vyvěsilo** na (elektronické) úřední desce jako přílohu konečného seznámení s podklady (což prokazují doklady o vyvěšení a sejmutí z úřední desky jako doklady o doručení písemnosti veřejnou vyhláškou ve smyslu § 19 odst. 6 správního řádu; jakož i opatřené snímky obrazovky z doby, kdy byly písemnosti vyvěšené na úřední desce ministerstva).

Revizní závazné stanovisko ministra ze dne 10.03.2026 se týkalo přezkumu všech **pěti** podkladových správních aktů na úseku EIA včetně verifikačního závazného stanoviska EIA a závazného stanoviska EIA. Ministr je v závazné části explicitně **identifikoval a potvrdil** [body 4) a 5)].

Ministerstvo tedy **uzavírá, že se nedopustilo žádné vady**, která by měla za následek, že se spolek Děti Země nemohl vyjádřit k výsledku přezkumu těchto závazných stanovisek.

V. 3. 2. 9. Prověření platnosti časově omezených podkladů:

Obecně a východiska

Odvolatel si je, vzhledem k formulaci námitky či spíše upozornění, vědom, že věcné zaměření námitek účastníků včetně ekologických spolků je omezeno a nemohou přípustně namítat cokoliv. Konstrukce námitky je proto jako upozornění na prověření všeho, neboť tak mají dle odvolatelova názoru činit stavební úřady z úřední povinnosti.

Ministerstvo s tímto názorem **souhlasí jen zčásti**.

Kdyby stačilo, aby účastník upozornil na zásadu zákonnosti zakotvenou v § 2 odst. 1 správního řádu, **postrádalo by jakýkoliv smysl upravovat legitimaci k podání námitek**. Správní orgán by musel přezkoumat a posoudit všechny aspekty žádosti na základě upozornění od jakékoliv účastníka. Takový závěr by byl absurdní. Součástí zákonných povinností totiž není jen povinnost zabývat se žádostí z hlediska kritérií § 90 stavebního zákona, nýbrž i úprava rozsahu práv a povinností účastníků řízení.

Samotné upozornění na nějakou povinnost samozřejmě nemůže být nepřípustné. Upozornění však ani nemůže být jakýmsi „paravánem“, který obejde skutečnost, že výtka označená jako „námitka“ sice není přípustná, ale obsahově stejná výtka, jen označená jako „upozornění“, vyvolá neomezený přezkum/posouzení.

Uvedený limit se uplatní i v navazujícím řízení. Ustanovení § 9d odst. 1 zákona EIA, podle něhož může dotčená veřejnost v soudním řízení napadat hmotnou a procesní zákonnost rozhodnutí, nezakládá neomezenou *actio popularis*, což platí nejen pro soudní řízení, ale také pro správní řízení. NSS v rozsudku č. j. 6 As 186/2023-104 vyložil, že environmentální spolky **nejsou ani v navazujících řízeních univerzálními ochránci všech veřejných zájmů. Rozhodující je, zda účelem dotčené normy a obsahem konkrétní námitky je ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví**, chápána široce.

Ekologický spolek proto **může** dle názoru ministerstva namítat neplatnost **konkrétního podkladu, jestliže by neplatnost mohla mít spojitost s jím chráněnými zájmy (životní prostředí nebo veřejné zdraví)**.

Typickými příklady jsou závazná stanoviska orgánů ochrany přírody a krajiny, vodoprávních úřadů, EIA, závazné stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví. Naopak zcela mimo věcné zaměření námitek ekologických spolků se nacházejí podklady od silničních správních úřadů (např. připojování a zvláštní užívání pozemních komunikací, stavby či činnosti v ochranném pásmu) nebo drážního úřadu (přípustnost stavby v ochranném pásmu dráhy z hlediska potenciálního vlivu na drážní dopravu), neboť předmětem těchto správních aktů je zájem, jenž je naprosto odlišný a nesouvisející s ochranou životního prostředí a veřejného zdraví.

Obecný požadavek na kontrolu všech listin, které odvolatel ani nevyjmenoval, tudíž požadavek, který ani neřeší, jakého dotčeného zájmu se týká „blanketně napadený“ podklad, **nemůže vyvolat prověřování platnosti každé písemnosti**, která se nachází ve spise.

Tento závěr odpovídá rozsudkům NSS č. j. **10 As 533/2021-140** ze dne 21.04.2022 (odst. [17] až [20]) a č. j. **8 As 193/2018-102** (odst. [31] až [35]). Spojitost s ochranou životního prostředí musí být zjevná, vyplývat ze spisu, nebo ji musí spolek konkrétně vysvětlit. Pouhý hypotetický řetězec, podle něhož jakákoli technická či bezpečnostní vada může nakonec vést k ekologické havárii, zpravidla nestačí (ve druhém případě se jednalo o tvrzený sled událostí, že

není vyřešeno správné osvětlení komína spalovny, do něhož tedy může narazit letadlo, které po pádu ohrozí složky životního prostředí).

Je také třeba rozlišovat typ podkladů – zda se jedná o správní akt dotčeného orgánu, stanovisko vlastníka nebo správce veřejné dopravní a technické infrastruktury (dále jen „**správce VDTI**“) nebo jiné podklady.

Dotčené orgány

U podkladů od **dotčených orgánů** je situace poměrně jasná, jak už ministerstvo naznačilo výše. Zabývalo se tudíž platností závazných stanovisek, která jsou relevantní pro životní prostředí nebo veřejné zdraví.

Primárně se ministerstvo zabývalo výjimkou podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť ji odvolatel výslovně zmínil jako příklad podkladu, jehož platnost je pro ekologické spolky důležitá. Výjimku v tomto případě vydal KÚ OŽP jako součást jednotného závazného stanoviska podle § 82a tohoto zákona č. j. JMK 15318/2023 ze dne 30.01.2023, jehož platnost vymezil „*do konce roku 2028*“ („podmínka“²⁵ č. 25).

Stanovisko EIA, resp. závazné stanovisko EIA je na základě druhého prodloužení platnosti platné do 21.12.2025. Krajský úřad vydal napadené rozhodnutí dne 02.06.2025. Podle § 9a odst. 3 věty třetí zákona EIA musí být stanovisko platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni. (Nadto vizte čl. VIII bod 2. zákona č. 465/2023 Sb. s fikcí platnosti do 31.12.2026 u prodlužovaných podkladů přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.)

Stěžejní podklady z hlediska věcného zaměření spolku Děti Země **jsou tedy platné.**

Rovněž **jsou platná** závazná stanoviska: hygienické stanice (neomezeno), krajského úřadu jako orgánu územního plánování [stanovená tříletá platnost od 23.01.2023 a 06.03.2025 musí být zachována ke dni podání žádosti 25.01.2023 za předpokladu vydání územního rozhodnutí, které nabude právní moci – § 96b odst. 7 písm. a) stavebního zákona], MŽP jako orgánu ochrany ZPF (neomezeno), Městského úřadu Boskovice jako vodoprávního úřadu (neomezeno u nového vodoprávního souhlasu, který ministerstvo obdrželo v odvolacím řízení). Tato závazná stanoviska byla navíc přezkoumána postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu, tj. revizní závazná stanoviska jsou poplatná stavu v odvolacím řízení.

Správci VDTI

U podkladů od **správce VDTI** se situace poměrně podstatně liší od dotčených orgánů.

Ne každé stanovisko či vyjádření odborného subjektu, který není dotčeným orgánem, je současně stanoviskem vlastníka VDTI. Podle § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona musí být stanovisko vydáno „*k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem*“. Tímto stanoviskem tedy není např. stanovisko správce povodí, které slouží ve smyslu § 54 odst. 4 vodního zákona pro úkon vodoprávního úřadu a otázka jeho platnosti či relevance je otázkou platnosti a relevance tohoto úkonu vodoprávního úřadu, jakož i jeho správního uvážení, které podmínky ze stanoviska převezme.²⁶ Stanoviskem v materiálním smyslu nejsou ani nejrůznější požadavky vlastníků VDTI na uzavření smluv apod., neboť tyto požadavky přesahují materii upravenou v § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona.

K otázce „upozornění“ spolku Děti Země na platnost stanovisek správců VDTI se ministerstvo již vyjádřilo ve své rozhodovací praxi – např. v rozhodnutí o záměru „*rekonstrukce nelahozeveských tunelů*“.²⁷ V této kauze ministerstvo odvolateli vysvětlilo, jak nazírá na přípustnost námitek stran platnosti stanovisek či vyjádření vlastníků VDTI (zkrácené shrnutí):

²⁵ Platnost je mnohem více vlastností podkladu než podmínkou ve skutečném významu.

²⁶ Stanovisko správce povodí je v tomto svým charakterem velmi podobné podkladovému vyjádření odborné organizace státní památkové péče podle § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, ve znění účinném do 31.12.2023 (hlavním rozdílem zůstává jen to, že Národní památkový ústav není státním podnikem, ale státní příspěvkovou organizací).

²⁷ Rozhodnutí č. j. MD-38126/2021-930/37 ze dne 27.09.2022, str. 68 a násl. (spolku Děti Země je znám jeho obsah, neboť se v tamější kauze odvolal).

Není pochyb, že **stanovisko připojené k žádosti musí být platné ke dni zahájení územního řízení**. Jinak nelze vykládat § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, protože propadlé, neaktuální stanovisko jistě není stanoviskem v tomto smyslu.

Během řízení však běžně uplyne platnost stanoviska (nezřídka omezeného platností i jen na 6, 9 či 12 měsíců) bez ohledu na to, zda je příčinou postup žadatelů. Na jedné straně nelze bagatelizovat význam stanovisek. Slouží k ochraně dotčených ochranných a bezpečnostních pásem, tj. k ochraně infrastruktury, která je prakticky vždy provozována ve veřejném zájmu. Na straně druhé je však vlastník VDTI, jehož VDTI se nachází v území dotčeném záměrem, účastníkem řízení, protože jeho vlastnické právo nepochybně může být dotčeno (těžko by nemohlo být dotčeno vlastnické právo k infrastruktuře, pokud do jejího ochranného pásma – existujícího primárně k zajištění jejího bezpečného a spolehlivého provozu – lze zasáhnout jen za určitých podmínek). Pak je ale **vlastník VDTI účastníkem řízení, který nemá žádná zákonem předvídaná privilegia, vztahuje se na něj standardně koncentrace řízení**.

Jestliže nereaguje na procesní úkony stavebního úřadu, zejména na lhůtu k uplatnění námitek, pak nemůže než platit, že **odchylně od stanoviska nemá k záměru nic dalšího co dodat**. Nemůže očekávat, že dostane prostor své stanovisko aktualizovat „donekonečna“, klidně i těsně před vydáním rozhodnutí, a to ještě za podmínky, že se na něj snad aktivně obrátí stavební úřad nebo žadatelé (stavebníci). Kdyby tomu tak mělo být a měl mít toto privilegium v řízení, pak by byl spíše „kvazi dotčeným orgánem“ a stavební zákon by tuto situaci takto řešil. Koncentrace řízení se ostatně vztahuje i na navazující závazná stanoviska dotčených orgánů, které je také nemohou uplatnit dle libosti, ale za podmínek § 4 odst. 4 stavebního zákona. Vlastník VDTI podává stanovisko, ale pro případné odchylky si má sám sledovat v řízení, jehož je účastníkem.

Vlastníci VDTI by tedy byli jedinými subjekty, které by mohly své požadavky vznášet nepřetržitě. Navíc by tento přístup vedl k tomu, že by se žádost během řízení stávala z úplné neúplnou (klidně i vícekrát) i po zkoncentrování řízení, což je dle názoru ministerstva iracionální výklad, který by vedl k neopodstatněnému zatěžování jak žadatelů, tak stavebních úřadů.

Tento názor ministerstva není zcela novátorským, ale rozvedením úvah zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ve znění pozdějších předpisů, který se v usnesení č. j. **Konf 54/2017-11** ze dne 25.09.2018 zabýval charakterem požadavku vlastníka veřejné technické infrastruktury na napojení na kanalizaci (tj. tím spíše týkající se dotčení ochranného pásma kanalizace) v řízení o dodatečném povolení stavby.²⁸ Zvláštní senát posoudil nesouhlas vlastníka kanalizace (odst. [14] usnesení) takto: „(...) jde věcně o námitku, uplatněnou účastníkem řízení dle § 114 odst. 1 věty první stavebního zákona. Bylo proto na ní, aby v souladu s § 114 odst. 1 věty třetí stavebního zákona tento nesouhlas odůvodnila z hlediska podmínek, které zákon o vodovodech a kanalizacích stanoví (technické a kapacitní možnosti). Pokud své negativní stanovisko žalovaná neodůvodnila v souladu se zákonem, je na stavebním úřadu, aby žalovanou vedl k upřesnění těchto výhrad a podle výsledku tohoto postupu následně o této námitce rozhodl. (...)“

Pokud tedy **po zkoncentrování řízení** do vydání rozhodnutí uplyne platnost stanoviska, **nemá to vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, pokud je založeno na stanovisku platném ke dni zkoncentrování řízení. Jde o dotčení právní sféry vlastníka VDTI, kterému je rozhodnutí oznámeno a který má právo jej napadnout odvoláním**.

Ministerstvo nevidí důvod, aby ekologický spolek se zaměřením na ochranu životního prostředí nebo veřejného zdraví suploval námitkami k platnosti všech stanovisek vlastníků VDTI jejich úlohu, ačkoliv neučinili žádný úkon směřující ke zpochybnění věcného nebo časového aspektu stanoviska. To platí tím spíše pro „blanketní“ upozornění vůči všem stanoviskům bez označení a bez jakékoliv snahy o selekci těch, které se skutečně mohou reálně týkat složek životního prostředí a veřejného zdraví.

V principu nepřilíší odlišný názor (vztahený k pozbytí platnosti v odvolacím řízení a založený na tom, že jde o vadu, ale která nemá vliv na rozhodnutí), zaujal v poměrech rozhodování podle liniového zákona **Krajský soud v Ostravě** v rozsudku č. j. **38 A 6/2020-230 ze dne 20.10.2020** (odst. 54.), kterým rozhodl v řízení, jehož účastníkem (žalobcem) byl právě spolek Děti Země.

²⁸ V němž se však uplatnila ustanovení o stavebním řízení principiálně shodná s ustanoveními o územním řízení, pokud jde o úpravu stanovisek vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury.

Současně platí další omezení, které vyplývá z věcného zaměření námitek ekologických spolků, že zdaleka ne všechna stanoviska, resp. požadavky vlastníků VDTI mají vztah k ochraně životního prostředí nebo veřejného zdraví. Některá se mohou zjevně dotýkat předmětu zaměření ekologických spolků. Jistě je rozdíl mezi podmínkami ochrany optického kabelu, který zajišťuje v obci internetové připojení a např. podmínkami ochrany dálkovodu (produktovodu, ropovodu), který přepravuje nebezpečné látky pro život, zdraví nebo životní prostředí (zkapalněné uhlovodíky apod.).

Vzhledem ke všem výše uvedeným východiskům ministerstvo naložilo s „upozorněním“ tak, že se zabývalo stanovisky či vyjádřeními těchto subjektů:

- **Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.:** platné do zkoncentrování řízení i do vydání napadeného rozhodnutí (do 20.09.2025)
- **EG.D, s.r.o.:** stanovisko ze dne 29.01.2025 nemá omezenou platnost
- **NET4GAS, s.r.o.:** platné do zkoncentrování řízení i do vydání rozhodnutí (do 23.04.2026), podstatou zároveň je, že záměr nezasahuje do ochranného ani bezpečnostního pásma stavby nebo zařízení plynárenské soustavy
- **ČEPS, a.s.:** platné do zkoncentrování řízení i do vydání rozhodnutí (do 23.04.2026), podstatou zároveň je, že záměr nezasahuje do ochranného pásma stavby nebo zařízení přenosové soustavy
- **GasNet, s. r. o.:** stanovisko ze dne 14.06.2023 je platné do 14.06.2025 a jeho platnost se prodlužuje podle doby platnosti rozhodnutí, stane-li se jeho součástí (což se stalo díky podmínce č. 71 napadeného rozhodnutí)
- **Vodárenská akciová společnost, a. s.:** stanovisko ze dne 24.01.2025 je platné do 24.01.2027
- **Svazek obcí vodovod Marek:** stanovisko ze dne 19.12.2022 nemá omezenou platnost.

Ministerstvo je přesvědčeno, že tento výčet představuje ještě **spíše extenzivní výklad** otázky, co by mohlo hypoteticky zprostředkovaně souviset s životním prostředím a veřejným zdravím (srov. § 46 odst. 1, § 68 odst. 1 a 4, § 69 odst. 1 a 3 energetického zákona; § 23 zákona o vodovodech a kanalizacích). Neuvedené subjekty se ve svých písemnostech zabývaly materií, která nemůže reálně souviset s věcným zaměřením námitek ekologických spolků.

V. 3. 3. Ostatní odvolatelé

V. 3. 3. 1. Nevypořádání námitek jednotlivě:

Námítka **není důvodná**.

Krajský úřad byl oprávněn vypořádat námítky i po „blocích“. Dle názoru ministerstva musí být každému nezaujatému čtenáři podání z první instance (což ostatně platí i pro odvolání) naprosto jasné, že se jedná o podání **mimořádného rozsahu**. Toho si musejí být vědomi i sami odvolatelé. Ministerstvo samozřejmě nepopírá, že účastník má právo sepsat podání dle svého uvážení, třeba i mimořádně rozsáhle. Volba této taktiky má však také své důsledky a nikdo nemůže očekávat podrobnou reakci na každý dílčí argument, nebo dokonce na každou větu apod., je-li podání velmi rozsáhlé.

Podstatou jakéhokoliv rozhodnutí (správního i soudního) je, aby orgán státní moci uchopil **podstatu argumentace** a vyložil, jak se s ní vypořádal. Je přípustné a dokonce i žádoucí (pro srozumitelnost a zachování rozumné orientace ve veřejné listině apod.) vypořádání, které vůči určité ucelené argumentaci postaví vlastní ucelený (ale stručnější) argumentační celek či onen „blok“.

Paragraf 68 odst. 3 správního řádu ukládá správním orgánům vypořádat se s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Nevyplyvá z něj povinnost reagovat jednotlivě na každou větu, na každý dílčí argument, ale postačí vypořádání i po „blocích“, vyjádří-li se správní orgán věcně k podstatě námítky.

Toto řešení je ustálené i v judikatuře, podle které v zásadě platí (jde o kompilaci více tezí, nikoliv jednoho konkrétního rozsudku), že povinnost řádně odůvodnit rozhodnutí neznámá povinnost reagovat na každou dílčí námitku; stačí srozumitelně vypořádat podstatu (základní jádro) argumentace; dílčí (či opakované) námítky tím mohou být implicitně pokryty.

Z tohoto východiska vyšel i Krajský soud v Brně v rozsudku o zrušení koridoru, který v odst. 46. ke 115stránkovému návrhu spolku Chrudichromy a spolku ZŽP konstatoval (zvýraznilo

ministerstvo): „(...) *krajský soud poukazuje na to, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je, co do šíře odůvodnění, spjat s otázkou hledání míry. Povinnost orgánů veřejné moci (včetně orgánů moci soudní) svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou dílčí námitku. Zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky, případně, za podmínek tomu přiměřeného kontextu, se lze spokojit i s akceptací odpovědi implicitní. Takový postup je vhodný zejména u velmi obsáhlých podání, jakým návrh podaný v nyní projednávané věci bezpochyby je, neboť čítá 115 stran (...)*“.

Jelikož se jedná o věc, která souvisí s nyní rozhodovanou kauzou a ve které soud zopakoval dlouhodobě traktované východisko rozsahu nutné reakce na dlouhá podání, ministerstvo nevidí důvod, proč by pro územní řízení měla platit jiná pravidla a mělo by být přísně vyžadováno reagovat po větách (jednotlivých dílčích argumentech).

Ostatně u soudního přezkumu územně plánovací dokumentace správní soudy dlouhodobě také rozhodují podle zásady, že územně plánovací dokumentace je často velmi obsáhlá, proces jejího pořizování složitý a směřuje proti ní velké množství námitek či připomínek, proto není reálné reagovat na vše v neomezené míře podrobnosti. Napadené rozhodnutí není sice územně plánovací dokumentace vydaná ve formě opatření obecné povahy v samostatné působnosti, ovšem každému čtenáři musí být jasné, že nyní rozhodovaná věc se rozsahem listin, podání a napadeného rozhodnutí **naprosto vymyká** běžným poměrům a srovnání s rozsáhlostí koncepční nástrojů územního plánování není přehnaná analogie, nýbrž objektivní popis reality.

Ministerstvo proto uzavírá, že krajský úřad byl oprávněn se při hledání míry vypořádání racionálně přizpůsobit tomu, aby napadené rozhodnutí nebylo extrémně rozsáhlé. Na základě průběhu řízení si ministerstvo spíše dovoluje vyhodnotit postup odvolatelů tak, že **mohli sami přispět k větší přehlednosti**. Nelze si vysvětlit shodná nebo velmi podobná podání jinak, než že odvolatelé (bez spolku Děti Země) museli v nějaké míře kooperovat.

To je samozřejmě legitimní postup/taktika.

Při vyšší až vysoké míře kooperace mezi účastníky (odvolateli), kteří souběžně uplatňují shodné nebo velmi podobné námitky, by ovšem mohlo být i pro všechny účastníky řízení i správní orgány vhodnější zvolit si **společného zástupce**. Poté by stačilo uplatnit to, na čem se všichni shodli, že mají za společné, v jediném podání a případný „odlišný zbytek“ uplatnit separátně dle uvážení každého z účastníků (odvolatelů).

Reakce krajského úřadu na vzniklou situaci tak, že rozčlenil námitky na okruhy či bloky je tedy dle názoru ministerstva **racionální a adekvátní přístup**, na kterém není *a priori* nic vadného. Přestože se dá říci, že při řádné redakci podání bylo jistě objektivně možné sepsat stejně relevantní podání (po věcné stránce) podstatně menšího rozsahu, nanejvýš řádově na desítky stran,²⁹ samozřejmě je nutné se s podstatnými argumenty relevantně vypořádat.

Jinou otázkou samozřejmě představuje, zda krajský úřad vypořádal námitky v základu přezkoumatelně a věcně správně. Jelikož v této úvodní námitce o nemožnosti vypořádat námitky po „blocích“ odvolatelé **nenamítají konkrétní vady** vypořádání, nýbrž jen styl či přístup k vypořádání, ministerstvo se těmito aspekty zabývalo u jednotlivých okruhů odvolacích námitek, nikoliv zde.

Ministerstvo podotýká, že v principu zastává **stejně východisko jako krajský úřad i při vypořádání odvolacích námitek**. Přezkoumatelnosti odvolacího rozhodnutí lze dosáhnout i úsporněji než reakcí na každý dílčí argument (větu).

Touto optikou se ministerstvo řídilo při odvolacím přezkumu a s odvolacími námitkami se také vypořádalo přiměřeně „blokovým stylem“ (zjednodušeně řečeno: běžnou nejmenší samostatně vypořádávanou „jednotku“ představoval odstavec či několik odstavců). Snahou ministerstva bylo vypořádat vše co nejpřehledněji.

Bohužel odvolání jsou u některých témat strukturovaná repetitivním prolínáním různých argumentů napříč odvoláním (netýká se spolku Děti Země, jehož odvolání je ze všech jednoznačně nejpřehlednější a konstruktivně strukturované, přičemž jeho věcnost tím zjevně neutrpěla).

V. 3. 3. 2. *Zveřejňování dokumentů (úplná dokumentace DUR, žádost atd.):*

Námitky **nejsou opodstatněné**.

²⁹ Inspirováno tím, jak NSS hodnotí extrémně dlouhá podání – srov. např. rozsudek č. j. 10 As 92/2022-86 ze dne 15.03.2023, odst. [7].

Podle § 9b odst. 1 písm. a) zákona EIA zveřejňuje správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení postupem podle § 25 správního řádu spolu s oznámením o zahájení řízení **žádost** spolu s upozorněním, že se jedná o záměr podléhající posuzování podle tohoto zákona, případně záměr podléhající posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky, **spolu s informací, kde lze nahlédnout do příslušné dokumentace pro navazující řízení.**

Podle § 86 odst. 2 písm. e) stavebního zákona žadatel **k žádosti** o vydání územního rozhodnutí žadatel **připojí dokumentaci** pro vydání územního rozhodnutí (...).

Zákon EIA tedy jednoznačně rozlišuje zveřejnění žádosti a informace, kde lze nahlédnout do dokumentace pro navazující řízení (nyní územní, tj. dokumentace). Stavební zákona nestanoví, že žádost s dokumentací splývá v jedno „velké podání“, ale naopak jasně rozlišuje žádost a k ní připojenou dokumentaci.

Vnitrostátní úprava **nestanoví povinnost** zveřejnit žádost a dokumentaci.

Tento fakt odvolatelé víceméně ani nerozporují, namítají však, že tato úprava je důsledkem nedostatečné transpozice směrnice EIA.

Důvodová zpráva k § 9b zákona č. 39/2015 Sb., novely zákona EIA (tisk č. 299, 7. období, www.psp.cz) uvádí mj.: „*Okruh povinně zveřejňovaných informací koresponduje s informacemi, které dle čl. 6 odst. 2 EIA směrnice musí být sděleny veřejnosti v počátečním stádiu rozhodovacích řízení pro oblast životního prostředí.*“

Čl. 6 odst. 2 směrnice EIA stanoví:

V zájmu zajištění účinné účasti dotčené veřejnosti na rozhodovacích procesech se následující informace sdělují veřejnosti prostřednictvím elektronických sdělovacích prostředků a veřejného oznámení nebo jiným vhodným způsobem v počáteční fázi rozhodovacích procesů týkajících se životního prostředí podle čl. 2 odst. 2, a nejpozději jakmile je možné tyto informace rozumně poskytnout:

- a) žádost o povolení;
- b) skutečnost, že záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí, a případně také skutečnost, že se na něj vztahuje článek 7;
- c) údaje o příslušných orgánech odpovědných za vydávání rozhodnutí, o orgánech, od kterých je možné obdržet příslušné informace, a o orgánech, na které se lze obracet s připomínkami či dotazy, a také údaje o lhůtách pro podávání připomínek či dotazů;
- d) povaha možných rozhodnutí nebo návrh rozhodnutí, je-li k dispozici;
- e) údaj o dostupnosti informací shromážděných podle článku 5;
- f) informace o tom, kdy, kde a jakým způsobem budou příslušné informace zpřístupněny;
- g) podrobné podmínky účasti veřejnosti stanovené podle odstavce 5 tohoto článku.

Dle názoru ministerstva tedy ani **ze směrnice EIA nevyplývá**, že také dokumentace DUR nebo projektová dokumentace musejí být zveřejněné dálkovým způsobem kompletně se všemi přílohami. Čl. 6 odst. 2 hovoří v písm. a) o žádosti o povolení a v písm. f) se zjevně připouští různé zpřístupnění, nikoliv jen dálkové (srov. „*kdy, kde a jakým způsobem*“). Z formulace odst. 5 nejde dovodit, že by požadavek, aby „*příslušné informace byly veřejnosti přístupné v elektronické podobě*“ (slova „příslušné informace“ jsou překladem slov „relevant information“) zahrnoval celou (projektovou) dokumentaci stavby.

Jde-li o Aarhuskou úmluvu, ministerstvo dospělo k závěru, že Úmluva (především čl. 6) není založena na zásadě „vše online“, ale na zásadě účinnosti, včasnosti a skutečné dostupnosti. Z čl. 6 odst. 6 nelze vyvodit takto absolutní pravidlo.

Metodicky či ideově lze z Úmluvy vyčíst, že smluvní strany mají podporovat otevřenou a digitálně vstřícnou praxi, avšak neformuluje obecnou povinnost zveřejňovat online celý spis či dokumentaci každého rozhodovacího procesu ve stavebních věcech. Úmluva sama o sobě nezakládá univerzální povinnost kompletního online zveřejnění celého povoloovacího spisu v každém územním, stavebním nebo obdobném řízení.

Skutečnost, že žadatel má k dokumentaci DUR přístup, neznamená, že jde o projev nerovnosti v procesních právech (tzv. nerovnost zbraní). Žadatel ji má z podstaty věci k dispozici, protože je povinen ji připojit k žádosti. Logicky ji tak má k dispozici. Zásadu procesní rovnosti nelze vykládat tak, že jiný účastník řízení – podle § 85 odst. 2 písm. a), b) stavebního zákona či dotčené veřejnosti, která se stala účastníkem dle zákona EIA – musí mít příležitost získat totožné znalosti podkladů, jakou nabyt jakýsi „ideálně informovaný“ žadatel. Stavební úřady nejsou povinny zajistit ostatním účastníkům takové podmínky, aby měli zpřístupněné jakési „žadatelovo universum“ za stejných podmínek a ve stejném rozsahu (tj. pokud má žadatel dokumentaci na elektronickém nosiči, že procesní rovnost velí, aby ji měli ve stejné podobě možnost všichni mít).

Procesní rovnost znamená, že mezi osobami **ve stejném postavení** nemá být nikdo znevýhodněn. Žadatel ovšem není z podstaty věci **v tomto ohledu** (ve znalosti dokumentace) ve stejném procesním postavení jako dotčená veřejnost.

Všichni účastníci řízení včetně odvolatelů měli **plné právo na přístup do spisu**, ve kterém se dokumentace nachází, lhůta pro seznámení nebyla nepřiměřeně krátká, řádně poučení byli, nikdo jim v nahlížení nebránil. Krajský úřad v oznámení o zahájení řízení informoval účastníky, veřejnost i dotčené orgány, že na svých internetových stránkách zveřejnil mnoho **relevantních** příloh (<https://www.jmk.cz/content/29304>). Požadavek rovnosti v právech dle čl. 37 odst. 3 Listiny není absolutní, o čemž referuje odborná literatura např. takto (zvýraznilo ministerstvo):

„To znamená, že každá procesní strana by měla mít přiměřenou možnost přednést svou záležitost za podmínek, jež ji nestaví do podstatně nevýhodnější situace, než ve které je její protistrana (Pl. ÚS 49/10, bod 28). V podobném duchu ESLP konstatoval, že zásada rovnosti zbraní je jedním z prvků širšího konceptu spravedlivého procesu. Rovností zbraní ESLP rozumí požadavek, aby každá ze stran řízení mohla obhajovat svou věc za podmínek, které ji z pohledu řízení jako celku podstatným způsobem neznevýhodňují vzhledem k protistraně.

Základní právo plynoucí z čl. 37 odst. 3 ale není absolutní. Procesní rovnost nelze vykládat tak, že by zákonodárce nemohl stanovit rozdílný rozsah procesních práv a povinností účastníků různých druhů řízení. Musí však respektovat stejný rozsah procesních práv a povinností v řízeních se shodným předmětem řízení (Pl. ÚS 49/10, bod 30, Pl. ÚS 16/09).“ (KOPA, Martin. Čl. 37 [Právo odepřít výpověď a procesní rovnost]. In: HUSSEINI, Faisal, BARTOŇ, Michal, KOKEŠ, Marian, KOPA, Martin a kol. Listina základních práv a svobod. 1. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2021, marg. č. 64 a 65).

Žadatel má v držení dokumentaci DUR, ostatní účastníci mají možnost do ní nahlížet za podmínek, které nejsou zjevně nepřiměřené nebo které by toto právo činily iluzorním, že by se nebylo možné domoci ochrany práv odvolatelů. Ostatně rozsah podání v tomto řízení nesvědčí o tom, že by účastníci řízení trpěli informační nouzí, která by jim bránila účinně uplatnit námitky.

I kdyby však skutečně existovala povinnost zveřejnit celou dokumentaci DUR na internetu, bylo by třeba se zabývat **vlivem takové potenciální vady** na uplatnění práv účastníků (odvolatelů). Ministerstvo takový vliv neshledalo, jelikož odvolání jsou svým rozsahem bez nadsázky spektakulární. Účastník, který dokázal sepsat nebo zajistit sepsání takto podrobných podání může stěží úspěšně tvrdit, že trpěl informačním deficitem.

Místopředseda Občanů Malhostovic nahlížel do spisu krajského úřadu v těchto dnech:

- 23.04.2025 od 9:30 do 10:45
- 30.04.2025 od 9:55 do 11:30
- 05.05.2025 od 9:35 do 12:10
- 07.05.2025 od 9:20 do 10:30.

Obdržel **značné množství podkladů**, na studium měl **několik hodin** a z ničeho nevyplývá, že by ho krajský úřad nějak omezoval, že se už nemůže dále dostavit nebo že by mu bránil získat informace. Vzhledem k úplné obsahové totožnosti a značné podobnosti podání odvolatelů je zřetelné, že od počátku své postupy koordinovali. Proto má ministerstvo za dostatečně prokázané, že informačním deficitem nemohl za těchto okolností trpět žádný z nich.

Kompletní neomezené zveřejnění dokumentace na internetu, kde si ji může každý stáhnout bez omezení a bez úmyslu uplatnit námitky nebo připomínky, by také bylo neproporcionálním zásahem do autorského práva. Dokumentace je na rozdíl od dokumentace EIA (nebo oznámení EIA) výstupem projektové činnosti ve výstavbě (§ 158 odst. 1 stavebního zákona) a obsahuje konkrétní

výsledky projektování, kdežto dokumentace EIA je zaměřena hlavně na zjištění o životním prostředí (průzkumy atd.). Ministerstvu je známo, že § 168 odst. 2 stavebního zákona vykládají správní soudy extenzivněji a je možné poskytovat kopie částí dokumentací, extenzivní výklad však dosud nesměřoval až tak daleko, že stavební úřad je povinen na internetu zveřejnit kompletní dokumentaci DUR v elektronické podobě.

Realizace takové údajně existující povinnosti by navíc závisela na náhodě, neboť podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 503/2006 Sb. existuje povinnost přiložit dokumentaci ve dvou vyhotovením (dvě pare fyzicky), nikoliv elektronickou verzí, jejíž připojení je dobrovolné.

Je mylný názor odvolatelů, že úplná žádost zahrnuje i dokumentaci. Podle § 3 odst. 2 této vyhlášky se dokumentace k žádosti **připojí**, resp. **přikládá** – není součástí žádosti. Podzákonná úprava tímto koresponduje s výše uvedeným § 86 odst. 2 písm. e) stavebního zákona. Pro úplnost lze poukázat na § 180 odst. 3 nového stavebního zákona, podle něhož je **součástí žádosti** vždy dokumentace pro povolení záměru. Terminologický rozdíl je tedy vědomý a navázaný na podstatně rozsáhlejší (plánovanou) digitalizaci dle nového stavebního zákona

Ministerstvo se domnívá, že způsob, jakým se odvolatelé v řízení mohli domoci seznámit s dokumentací, **nebyl v rozporu se zákonem EIA (ani v kontextu směrnice EIA), s § 168 odst. 2 stavebního zákona ani s Aarhouskou úmluvou**. Odvolatelé měli možnost se s ní rozumně seznámit při zohlednění autorských práv projektantů. Autorská práva není možné zcela potlačit a vše zveřejnit v elektronické podobě volně na internetu jen proto, že ekologické spolky zastávají ve svůj prospěch ten nejvýhodnější výklad českého a evropského práva. Odvolatelé nemohou vnímat jen to, jak co nejextenzivněji (až *contra legem*) vyložit právní normy ve prospěch svého práva, ale také musí reflektovat jiné konkurující zájmy.

Svá práva odvolatelé – ekologické spolky mohly uplatňovat očividně velmi účinným způsobem, o čemž svědčí fakt, že napadené rozhodnutí a odvolání jsou předmětem **jednoznačně nejrozsáhlejšího přezkumu** v historii existence agendy ministerstva dle § 2e odst. 3 písm. a) liniového zákona. Paradoxně se ministerstvo současně věnuje těm nejrozsáhlejším námitkám ohledně údajné nedostupnosti a netransparentnosti podkladů pro vydání rozhodnutí.

Nezveřejnění vedlejších, resp. souvisejících staveb jako součástí záměru

Dle odvolatelů nebyly na straně 3 „*veřejné vyhlášky*“ zveřejněny informace o přeložkách vodovodů, vedení vysokého napětí, elektronických a energetických sítí, kompenzačních opatřeních apod.).

Ministerstvo považuje popis předmětu řízení v oznámení o zahájení řízení (část „Základní popis záměru“) za **dostatečný** a poplatný smyslu tomuto úkonu, který je vůči účastníkům prvním úkonem navenek. Z dílu 1 hlavy VI části druhé správního řádu, § 87 stavebního zákona ani § 9b odst. 1 písm. b) zákona EIA **není založena povinnost na podrobný popis** všech stavebních (vedlejších) objektů přímo v oznámení o zahájení řízení a připojené informaci dle § 9 zákona EIA. Tento závěr se podává i z náležitostí územního rozhodnutí podle § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb. Kdyby racionální zákonodárce a tvůrce prováděcího právního předpisu (MMR) zamýšleli, aby už oznámení o zahájení řízení bylo natolik podrobné jako územní rozhodnutí, vyjádřili by to v právních předpisech. Naopak šíře detailu se viditelně liší pro oznámení o zahájení řízení a územní rozhodnutí. Je-li určitá podrobnost stanovena pro územní rozhodnutí a nikoliv pro oznámení o zahájení řízení, je zřejmé, že oznámení o zahájení řízení nemuselo být popisem stejně bohaté jako napadené rozhodnutí.

Pokud jde o zveřejnění dokumentace DUR co do podrobného popisu vedlejších stavebních objektů (souvisejících staveb), ministerstvo odkazuje otázku šíře zveřejňování, které se věnovalo výše.

Podklady, které krajský úřad zveřejnil během řízení v prvním stupni způsobem, který umožňuje dálkový přístup, jsou dle názoru ministerstva čitelné a umožňují získat z nich informace. Pokud si odvolatelé nárokují kompletní digitalizaci územního řízení, pak nezbyvá než uvést, že z právní úpravy účinné do 31.12.2023 takový požadavek nevyplývá.

Nečitelné dokumenty, prezenční studium spisu

Názor, že prezenční studium spisu je neproveditelné pro rozsah a komplexnost materie, považuje ministerstvo za **zveličený**. Ministerstvo běžně pracuje se spisy v tištěné podobě, které předkládá i soudům a do nichž nahlíží účastníci nebo jejich zástupci a vlastními technickými prostředky si pořizují fotografie, a nikdy nezaznamenalo výtku, že „*prezenční studium*“ je neproveditelné, obtížné apod. Ministerstvo sice do jisté míry chápe, že vzhledem k rozsahu podkladů

může vzniknout potřeba dostavit se vícekrát k nahlížení (což se v tomto případě skutečně stalo), ovšem dokumentaci DUR je možné úplně běžně prostudovat i osobně a získat potřebné informace.

Podklady, které krajský úřad zveřejnil v návaznosti na oznámení o zahájení řízení, využívalo i ministerstvo, aniž by mělo výhrady k jejich kvalitě.

Krajský úřad **neporušil právo** odvolatelů na seznámení s podklady.

V. 3. 3. 3. Vymezení umístění stavby na pozemcích:

Námítky **nejsou důvodné**.

Podle § 9 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 503/2006 Sb. obsahuje rozhodnutí o umístění stavby kromě obecných náležitostí rozhodnutí a náležitostí stanovených v § 92 stavebního zákona katastrální území a **parcelní čísla** a druh **pozemků** podle katastru nemovitostí, na nichž se **stavba umísťuje**.

Stavební zákon i vyhláška hovoří o umístění stavby; obecně nepředpokládají členění na stavební objekty či provozní soubory. Stavební objekty či provozní soubory jsou v zásadě v praxi objekty souboru staveb, který tvoří hlavní stavba a vedlejší stavby.

Dle § 92 odst. 1 stavebního zákona **schvaluje** stavební úřad územním rozhodnutím navržený **záměr, vymezí pozemky** pro jeho realizaci (...).

Neexistuje proto jasná, zřetelná a nezpochybnitelná povinnost uvádět ve výrokové části územních rozhodnutí, na jakých pozemcích se umísťuje konkrétní stavební objekt a takto rozčlenit celý záměr (stavbu). Dle názoru ministerstva postačí uvést výčet pozemků, na kterých se umísťuje stavba ve smyslu záměru (§ 92 odst. 1 stavebního zákona). Požadavek odvolatelů je **přemrštěný** a vychází z tzv. nadinterpretace uvedených právních předpisů. Vedl by také k dalšímu výraznému nárůstu detailnosti výrokové části napadeného rozhodnutí (které je už tak rozsáhlé).

Tento závěr však neznamená, že informace o pozemcích dotčených každým stavebním objektem není vůbec nijak obsažena v dokumentaci DUR. Není pravda, že by krajský úřad stavbu umístil „nějak orientačně“. Jde o to **nalézt míru** při hledání odpovědi na otázku, jak podrobně pojmut výrokovou část napadeného rozhodnutí a v jakém rozsahu zůstat u odkazu na ověřenou dokumentaci. Jinými slovy řečeno, jak všechny informace distribuovat mezi napadené rozhodnutí a ověřenou dokumentaci.

Krajský úřad na str. 1–5 napadeného rozhodnutí **vymezil pozemky, na nichž se záměr jako celek umísťuje**. Výroková část má 79 stran (bez seznamu účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu), reálně však více, protože pro přehlednost krajský úřad vyčlenil jako její nedílné součásti přílohy s popisem stavebních objektů a kácenými dřevinami o více než sto stranách.

Ministerstvo proto skutečně nesouhlasí s tím, že by takto rozsáhlá výroková část měla být údajně nezbytně a povinně ještě rozšířena o další detaily dle požadavku odvolatelů.

Ministerstvo soustavně ve své rozhodovací praxi opakuje názor, který lze shrnout takto: Výroková část rozhodnutí stavebních úřadů má základním způsobem popsat a vymezit stavbu, která je předmětem řízení, nikoliv však vyčerpávajícím technickým popisem, a v podrobnostech odkázat na (projektovou) dokumentaci (srov. rozsudek NSS č. j. **7 As 26/2011-175** ze dne 22.07.2011 citovaný např. v rozsudku NSS č. j. **3 As 420/2021-102** ze dne 17.10.2022, odst. [26]). Otázka dostatečného vymezení nemá jednoznačné řešení, neboť záleží na konkrétním uvážení, co ještě má být ve výrokové části rozhodnutí uvedeno a co už lze vnímat jako přílišnou podrobnost (proti které by účastníci rovněž mohli namítat, že stavební úřad směřuje k zahlcení účastníka velkým množstvím informací). Toto posouzení je velmi individuální.

V dokumentaci se nacházejí **katastrální situační výkresy**, které znázorňují umístění jednotlivých stavebních objektů, i **záborový elaborát**, který graficky a textově (tabulkově) vyjadřuje potřebné zábory.

Potřebné informace tedy **nechybí**.

Přístup, který zvolil krajský úřad, nemohl mít za následek, že odvolatelé údajně nemohli zjistit, kde je možné očekávat negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Toto tvrzení je účelové.

Každý zná na základě výrokové části napadeného rozhodnutí množinu pozemků, na nichž je záměr jako celek umístěn. O lokalizaci možných vlivů tedy nemohla panovat neurčitost. Pro zjištění vlivů není potřeba znát, že určitý stavební objekt je umístěn na tom kterém pozemku.

Tvrzení o dotčení základních práv na příznivé životní prostředí a vlastnického práva, je pouze obecnou frází. Krajský úřad uvedl seznam a popis stavebních objektů, tudíž **je jasné, co je umístěné a jakou má plnit funkci.**

Fakt, že zcela konkrétní podrobnosti o trvalém záboru pro konkrétní stavební objekty lze zjistit až z dokumentace DUR, není vadou, ale logickým důsledkem projednávání takto rozsáhlých záměrů. **Smyslem napadeného rozhodnutí není, aby krajský úřad zkopíroval do výrokové části napadeného rozhodnutí prakticky celou dokumentaci DUR.** Je přiměřené a rozumně racionální požadovat, aby účastník řízení podle zásady *vigilantibus iura scripta sunt* (právo náleží bdělým) nahlédl v případě zájmu o naprosto detailní informace do dokumentace objektů či do záborového elaborátu.

V. 3. 3. 4. Účastníci podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona:

Námítka **není důvodná ani přípustná.**

Účastenství ekologických spolků není odvozeno od věcných práv k sousedním pozemkům, nýbrž od jejich poslání a zákona EIA. Způsob vymezení účastníků řízení nespadá pod poslání chránit životní prostředí a veřejné zdraví, tudíž spolky nemohou uplatnit tyto námítky.

Pokud jde o odvolatelky – fyzické osoby, těm krajský úřad přiznal postavení účastníka řízení jako tzv. „sousedů“ ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Ani oni se tedy nemohou domáhat ochrany práv třetích osob, kteří by snad bývali mohli být také účastníky podle téhož ustanovení.

Přesto ministerstvo stručně uvádí i z věcného hlediska následující.

Identifikaci účastníků podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona neupravuje toto ustanovení, které říká jen, kdo je účastníkem. Pravidla identifikace účastníků jsou obsažena v **§ 87 odst. 3** stavebního zákona:

U záměrů zasahujících do území několika obcí se **v řízení s velkým počtem účastníků** oznámení o zahájení řízení a další úkony v řízení doručují vždy veřejnou vyhláškou podle § 25 odst. 3 správního řádu; jednotlivě se doručuje dotčeným orgánům a účastníkům řízení podle § 85 odst. 1 a 2 písm. a). Účastníci řízení podle **§ 85 odst. 2 písm. b) se v oznámení o zahájení řízení a v dalších úkonech v řízení** doručovaných veřejnou vyhláškou **identifikují označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí** dotčených vlivem záměru.

Územní rozhodnutí je další úkonem v řízení, proto je zřetelné, že identifikace účastníků podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona **není jmenovitě**, ale zůstává zachována identifikace označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí.

S tím koresponduje příloha č. 1, část B bod 4. vyhlášky č. 503/2006 Sb., podle něhož je přílohou k žádosti seznam tzv. „sousedů“ [ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona] v případě řízení s velkým počtem účastníků (...) se tyto osoby identifikují pouze označením pozemků a staveb dotčených vlivem záměru evidovaných v katastru nemovitostí.

Takto je krajský úřad identifikoval v oznámení o zahájení řízení i v napadeném rozhodnutí. Krajský úřad postupoval správně.

Odvolatelé zvláště rozporují i způsob identifikace účastníků řízení – vlastníků a oprávněných z jiných věcných práv **ke stavbám** Bořitov č. p.: 385, 387, 386, 388 a 326; Lysice č. p. 154. Dle názoru odvolatelů měli být účastníci identifikováni jednotlivě.

Všichni účastníci podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se identifikují označením pozemků nebo staveb evidovaných v katastru nemovitostí. Nerozhoduje, zda jde o pozemek nebo stavbu; nikdo nemusí být identifikován jednotlivě (jméno, příjmení, adresa).

Krajský úřad tedy ani tyto účastníky **neidentifikoval nezákonně**, ale správně.

Odvolatelé – ekologické spolky, se snaží tento závěr zvrátit argumentací, že jejich činnost je věcně zaměřená na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví, takže správní orgány mají „dotčenou veřejnost“ řádně identifikovat a oslovit. Tím se ovšem míjejí s podstatou zákonem předepsané identifikace účastníků. Skutečnost, že spolky hájí a chtějí hájit životní prostředí a veřejné zdraví, neznamená, že se má překonat zákonem předepsaný způsob identifikace.

Roli nehraje ani tvrzená určitá exkluzivita spolků. Z této exkluzivity totiž nevyplývá, že se na základě jejich požadavků nemá aplikovat pravidlo pro identifikaci účastníků – sousedů. Zmíněný

rozsudek NSS č. j. 6 As 166/2023-56 ze dne 26.06.2024 se sice skutečně týkal vysvětlení oné exkluzivity spolků, ovšem NSS neřekl vůbec nic k otázce, zda si spolek může nadstandardně (myšleno ve smyslu *extra/contra legem*) vyžádat jinou identifikaci účastníků řízení (rozsudek se týkal zásahové žaloby ve věci schválení zásad péče o Národní park Šumava na období 2022–2040, tudíž šestý senát NSS tuto ambici ani mít nemohl).

Ministerstvo navíc nemůže objektivně uvěřit tomu, že by odvolatelé, kteří dokázali sepsat velmi obsáhlá a kvalifikovaná odvolání, měli mít snad potíže zjistit potřebné informace (což ostatně prokázali v bezprostředně navazujících odvolacích bodech, kde uvádějí i vlastníky). Odvolatelé – ekologické spolky tedy dle názoru ministerstva nedokázaly vysvětlit, jak by se tvrzená vada (která však nenastala) dotkla jejich právní sféry.

V. 3. 3. 5. Vady oznámení o zahájení řízení:

Odvolatelům vadí tyto formulace z oznámení o zahájení řízení ze dne 24.04.2024:

1. „*Třicátým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou.*“
2. „*Účastníci řízení mohou uplatnit námitky, veřejnost připomínky a dotčené orgány závazná stanoviska do 30 dnů od doručení tohoto oznámení.*“
3. „*Ve smyslu § 9c odst. 1 zákona EIA ve spojení s § 89 odst. 1 stavebního zákona může veřejnost (tj. každý) uplatnit připomínky ke shora uvedenému záměru, a to nejpozději do 30 dnů od obdržení oznámení o zahájení územního řízení a zveřejnění informace podle § 9b odst. 1 zákona EIA. K později uplatněným připomínkám se nepřihlíží (viz § 89 odst. 1 stavebního zákona).*“
4. „*Pokud se ve smyslu § 9c odst. 3 zákona EIA podáním písemného oznámení přihlásí správnímu orgánu, který navazující řízení vede (tj. KrÚ), do 30 dnů ode dne zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 zákona EIA, stává se účastníkem navazujícího řízení též*
a) dotčený územní samosprávný celek, nebo
b) dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 zákona EIA.“

Ad 1.:

Slovní obrat **plně odpovídá** § 25 odst. 2 větě třetí správního řádu: **Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou**, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost podle věty druhé. Jediný rozdíl je ve slově „patnáctým“, který krajský úřad správně nahradil slovem „třicátým“, jelikož 30 dnů vyplývá speciálně z § 9b a § 9c zákona EIA.

Ad 2. až 4.:

Zde skutečně poučení **mohlo vyznít jako zavádějící**.

Je však třeba rozlišovat procesní subjekty:

- veřejnost
- účastníky řízení podle § 85 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) stavebního zákona a
- účastníky řízení podle zákona EIA (dotčenou veřejnost – ekologické spolky).

Jelikož krajský úřad nenařídil ústní jednání, což by byl okamžik jasné koncentrace, neboť ústní jednání musí mít pevný den konání, **byl oprávněn stanovit lhůtu**, ve které je nutné uplatnit námitky či připomínky.

Veřejnost:

Platí stanovená lhůta (§ 89 odst. 1 stavebního zákona). Pokud krajský úřad stanovil, že touto lhůtou je 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení a současně platí, že oznámení bylo doručené 30. den po vyvěšení, veřejnost měla prostě právo se **včas ozvat do 30 dnů ode dne doručení oznámení**. Bohužel krajský úřad jako by rozlišoval veřejnost podle stavebního zákona a veřejnost podle zákona EIA, neboť dle poučení 3. (str. 9 oznámení) veřejnost poučil na základě § 9c odst. 1 zákona EIA tak, že se 30denní lhůta odvíjí od **obdržení** (zveřejnění) oznámení. Dle názoru ministerstva jde však o stále jednu a tutéž veřejnost.

Při nejasnosti proto musí platit delší lhůta a nikdo z („prosté“) veřejnosti nemohl být zkrácen na svých právech.

Kromě Občanů Jinačovic a Občanů Malhostovic byli všichni odvolatelé účastníky řízení v prvním stupni, tudíž se jich tato otázka netýká. Krajský úřad jednal s Občany Malhostovic jako s veřejností, která uplatnila připomínky (str. 291 napadeného rozhodnutí). Nemohlo proto nastat porušení práv Občanů Malhostovic. Občané Jinačovic podali až odvolání, tudíž se jich tato otázka vzhledem k jejich procesnímu postupu nemůže týkat.

Účastníci řízení podle stavebního zákona:

Osoby podle § 85 stavebního zákona jsou účastníky řízení od počátku, nemusí se přihlásit.³⁰ Platí totéž jako pro veřejnost (námitky do **30 dnů ode dne doručení oznámení**), jelikož poučení bylo shodné pro obě tyto skupiny. U žadatele, obcí a účastníků podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona ode dne doručení jednotlivě poštou či do datové schránky, u ostatních ode dne doručení veřejnou vyhláškou (tj. po uplynutí 30. dne od vyvěšení). Lhůta se u těchto dvou skupin **odvíjí od jiného okamžiku, ale délka lhůty je pro všechny stejná.**

Odvolatelky, které se přihlášily, tak učinily včas a uplatnily také námitky, k nimž krajský úřad neodmítl přihlédnout pro opožděnost kvůli případnému nepříznivému výkladu plynutí lhůty. Opět tedy nikomu nic neupřel.

Dotčená veřejnost podle zákona EIA:

Pro dotčenou veřejnost – ekologické spolky, je oproti tomu třeba rozlišit přihlášku a podání námitek. Spolky se mohou přihlásit do 30 dnů ode dne **zveřejnění** informace podle § 9b odst. 1 zákona EIA (tj. **od prvního dne po vyvěšení** po dobu třiceti dní). Pak se teprve stanou účastníky řízení (§ 9c odst. 3). Námitky však dle názoru ministerstva současně podat nemusí, protože nemohou podat námitky dříve, než se stanou účastníky (ani ze zákona EIA nevyplývá, že jsou spolky spolu s přihláškou povinny ihned spojit námitky).

Jakmile se tedy spolky přihlášily, staly se až tehdy účastníky a následně po tomto svém procesním úkonu se mohly začít řídit poučením 2. pro účastníky řízení. Mohly tedy uplatnit námitky do **30 dnů ode dne doručení oznámení**. Z obsahu spisu opět vyplývá, že krajský úřad neodmítl přihlédnout k jejich námitkám pro případný nepříznivý výklad běhu lhůty.

Závěr:

Pro účastníky řízení podle § 85 stavebního zákona a dotčenou veřejnost podle zákona EIA **bylo poučení jasné. Nejasnost vznikla spíše jen pro veřejnost**, která podle str. 8 a 9 oznámení mohla pochopit, že měla různé lhůty pro uplatnění připomínek, proto by v případě pochybností o včasnosti připomínek platila lhůta, která uplyne později. Ale ani případná nejasnost vůči ostatním procesním subjektům neměla za následek upření práv odvolatelů.

Je silně přehnaný závěr odvolatelů, že „*nastalo zmaření řízení*“ nebo že dokonce nezapočal běh lhůt (to je zjevný nesmysl, jelikož krajský úřad oznámení vyvěsil na úřední desce, resp. zveřejnil informaci podle § 9b zákona EIA). U odvolatelů je naopak evidentní, vzhledem k rozsahu jejich námitek a odvolacích námitek, že na svých právech **neutrpěli žádnou újmu** a maximálně využili svého práva uplatnit námitky. Krajský úřad se všemi podáními věcně zabýval a neodmítl je z procesních důvodů jako opožděné.

Ve smyslu § 89 odst. 2 věty třetí správního řádu se nepřihlíží k vadám, které nemohly mít vliv na zákonnost a správnost napadeného rozhodnutí. Nastala-li nejasnost, nápravou je **výklad ve prospěch včasnosti** námitek či připomínek, nikoliv zrušení napadeného rozhodnutí anebo závěr o „*zmaření řízení*“ (patrně také s důsledkem, že napadené rozhodnutí má být dle představ odvolatelů zrušeno). Nejasnost byla jen dílčí.

Není pravda, že chyběl odkaz na platné závazné stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí. Krajský úřad uvedl na str. 8 a 9 oznámení o zahájení řízení (citováno):

- *Dále MŽP vydalo závazné stanovisko k ověření souladu dle § 10 odst. 1 zákona EIA pod č.j. MZP/2018/710/3226 ze dne 20.05.2019*
- *Veškeré související dokumenty, včetně stanoviska EIA, jsou k dispozici na internetové adrese https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP118?lang=cs.*

³⁰ S určitou specifickou výjimkou u odst. 2 písm. b), u níž připadá v úvahu, že se přihlásí účastník, kterého stavební úřad neoznačil a stavební úřad jej jako účastníka bez dalšího vezme, příp. rozhodne v pochybnostech podle § 28 správního řádu.

Fakt, že odvolatelé nesouhlasí se správními akty MŽP na úseku EIA, neznamená, že krajský úřad neidentifikoval platné závazné stanovisko EIA.

V. 3. 3. 6. Pojem „hlavní účastník“:

Námítky **nejsou důvodné**, resp. **nejsou přípustné**.

Pojmy „**hlavní účastník**“ a „vedlejší účastník“ jsou v praxi a hlavně v komentářové literatuře či právní nauce zaužívané pro označení účastníka podle § 27 odst. 1 správního řádu (hlavní) a § 27 odst. 2 správního řádu (vedlejší). Slovo „hlavní“ vyjadřuje fakt, že se na takového účastníka musí vztahovat rozhodnutí, nebo mu přímo zakládá, mění nebo ruší právo nebo povinnost anebo prohlašuje, že právo nebo povinnost nemá [§ 27 odst. 1 písm. a)]. Slovo „vedlejší“ vyjadřuje fakt, že rozhodnutím („pouze“) mohou být přímo dotčeny (§ 27 odst. 2 nebo odst. 3).

Nejde tedy vůbec o to, že „*stavební ani jiný zákon*“ tyto pojmy nezná. Orgány veřejné moci často uvádějí ve svých rozhodnutích terminologii, kterou právní předpis nepoužívá, ale používá je např. právní nauka. Jen kvůli tomuto faktu ministerstvo skutečně nemá důvod zasahovat.

Krajský úřad tento pojem použil v oznámení o zahájení řízení u neznámých účastníků řízení (str. 22), přičemž tento výčet **přehledně nadepsal** „*Účastníci podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona a § 27 odst. 1 správního řádu (...)*“, takže je **zjevné, v jaké souvislosti** použil pojem „hlavní účastník“. Nemohlo tedy být nejasné označování účastníků na str. 10–12 oznámení či na str. 79 nebo 111 napadeného rozhodnutí. Pro většinu z odvolatelů, kteří jsou spolky, je tato otázka mimoběžná, jelikož jejich účastenství se odvíjí od zákona EIA a jeho věcného zaměření a jsou účastníky podle § 27 odst. 3 správního řádu.

Oznámení o zahájení řízení je přehledné a strukturované. Je zřetelné, kdo je adresátem.

Odvolatelé také tvrdí, že krajský úřad nemohl vyrozumět o zahájení řízení neznámé osoby, (zemřelí apod.) „*hromadnou*“ veřejnou vyhláškou, ale měl vyhotovit a vyvěsit jednotlivou (samostatnou) veřejnou vyhlášku určenou jen jim. (Písemnost není veřejnou vyhláškou, ale písemnost se doručuje veřejnou vyhláškou, např. oznámení o zahájení řízení či rozhodnutí se doručuje veřejnou vyhláškou.)

Námítka přesahuje věcné zaměření spolků a rovněž odvolatelů, kteří jsou účastníky podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Námítky **nejsou přípustné**. Postup vůči neznámým účastníkům se nijak netýká procesních ani hmotných práv odvolatelů.

Krajský úřad naopak mohl účastníky uvedené na str. 22 oznámení vyrozumět ve stejné písemnosti jako ostatní účastníky. Všichni byli ke dni oznámení o zahájení řízení zapsaní na příslušných listech vlastnictví tak, jak je krajský úřad uvedl. K tomuto dni tudíž bylo evidentní, že nemůže doručit osobě, o níž nic neví. Stavební zákon i správní řád stanoví, že se oznámí zahájení řízení účastníkům řízení a nerozlišuje jakési „hromadné“ a jednotlivé či samostatné veřejné vyhlášky. Podstatné je, že každý účastník obdržel zákonem předpokládaným způsobem písemnost (jednotlivě/veřejnou vyhláškou podle typu účastníka). Zvolený postup byl logický a hospodárný.

Odvolatelé ostatně ani nevysvětlili, jak by samostatné veřejné vyhlášky údajně lépe reagovaly „*na jejich* (neznámých účastníků, pozn. ministerstva) *nedostupnost*“. Pokud tím myslí, že stejný text, jak krajský úřad sepsal v oznámení, by byl napsaný do separátní písemnosti, která by byla o něco kratší, a tu by doručoval prostřednictvím stejných úředních desek, pak je takový názor absurdní. Ministerstvo zastává názor, že běžný občan (adresát veřejné správy) je s to přečíst a pochopit písemnost o 24 stranách textu, který je přehledně strukturovaný a není psaný ve stylu nekalých obchodních praktik (malé písmo, záměrně schované „kontroverznější“ texty v pasážích, které se jinak věnují úplně jiné materii apod.).

Ministerstvo nevidí důvod, proč by krajský úřad měl vydávat několik oznámení o zahájení řízení – podle toho, vůči komu činí úkon. Je běžné a procesně ekonomické, že existuje a je vydáno **jediné** oznámení o zahájení řízení a v jeho rozdělovníku správní orgán popíše, komu, jakým způsobem a z jakého důvodu doručuje. Nedává ani smysl, aby oznámení o zahájení řízení bylo na několika listinách s různými čísly jednacími. Pak by se nejednalo o jednu písemnost, ale o různé písemnosti.

V. 3. 3. 7. Vymezení okruhu účastníků podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona:

Paragraf 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona stanoví: Účastníky územního řízení dále jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.

Podle § 89 odst. 4 stavebního zákona obec uplatňuje v územním řízení námitky k ochraně zájmů obce a zájmů občanů obce. Osoba, která může být účastníkem řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) a b), může uplatňovat námitky proti projednávanému záměru v rozsahu, jakým může být její právo přímo dotčeno. **Osoba, která je účastníkem řízení podle zvláštního právního předpisu, může v územním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednávaným záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývá.** K námitkám, které nesplňují uvedené požadavky, se nepřihlíží.

Podle § 89 odst. 5 stavebního zákona musí být účastníci řízení poučeni o podmínkách pro uplatňování námitek podle odstavců 1 až 4 v oznámení o zahájení řízení.

Krajský úřad v oznámení o zahájení řízení všechny poučil o Podmínkách uplatňování námitek (str. 11 a 12).

Ekologický spolek jako dotčená veřejnost podle § 3 písm. i) bod 2. zákona EIA **nemá** v územním řízení **obecné oprávnění dohlížet** na dodržování všech rozhodných právních předpisů. Musí existovat vztah mezi jeho námitkou a veřejným zájmem, který je oprávněn chránit. Spolek je z titulu své účasti podle zákona EIA oprávněn hájit veřejné zájmy na ochraně **životního prostředí a veřejného zdraví** před vlivy záměru, tedy zájmy vztahující se zejména k faktorům vymezeným v § 2 tohoto zákona.

Námitka typu „vlastník domu/pozemku měl být účastníkem podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, ale nebyl“ primárně směřuje **k procesnímu právu konkrétní osoby** účastnit se řízení. Jejím cílem není přímo ochrana životního prostředí, nýbrž zpřístupnění procesních oprávnění určité třetí osobě. Účelem § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona je ochrana právní sféry konkrétní osoby, nikoli vytvoření dalšího nástroje environmentální kontroly.

Námitku je třeba rozlišit podle toho, jaký chráněný zájem jejím prostřednictvím spolky prosazují. Spolky se staly účastníky navazujícího územního řízení jako dotčená veřejnost podle zákona EIA. Rozsah námitek, které je takový účastník oprávněn v územním řízení uplatňovat, určuje § 89 odst. 4 stavebního zákona.

Postavení vlastníka jako účastníka podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona je založeno potencialitou přímého dotčení jeho vlastnického nebo jiného věcného práva k sousední nemovitosti. Právo konkrétního vlastníka být z tohoto důvodu účastníkem řízení a využívat procesní oprávnění s tím spojená je proto **součástí jeho vlastní právní sféry**. Nejde samo o sobě o veřejný zájem na ochraně životního prostředí nebo veřejného zdraví, který je spolek oprávněn v řízení hájit. Tomu odpovídá obecnější judikatura, podle níž ani subjekt oprávněný hájit hmotné zájmy jiných osob nemůže bez dalšího prosazovat jejich individuální procesní práva.

Krajský úřad v oznámení o zahájení řízení rovněž uvedl, koho považuje za účastníky řízení, včetně těch podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Výslovně všechny mj. poučil, že účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek. Oznámení o zahájení řízení bylo vyvěšeno na úředních deskách. Každý, kdo se považoval za tzv. souseda ve smyslu tohoto ustanovení, měl tudíž možnost se přihlásit a prezentovat svůj názor na to, zda má správně také patřit do okruhu účastníků řízení. Krajský úřad by ho buď bez dalšího pro zjevnost přibral, anebo by rozhodoval v pochybnostech podle § 28 správního řádu.

Jestliže se nepřihlásil (resp. nic nenamítal) nikdo z těch osob, které označili odvolatelé v odvolání jako možné účastníky, není prostředkem nápravy odvozovat od věcného zaměření námitek ekologických spolků, že byl vadně vymezený okruh účastníků řízení. Každý je oprávněn a povinen (ve smyslu zásady práva náleží bdělým) zajímat se na základě zveřejněných písemností, že by mohla být jeho práva dotčena, proto je chce bránit.

Nemá-li ani obec, jejíž věcné zaměření námitek je založeno na *ochraně zájmů obce a zájmů občanů obce*, právo namítat, že stavební úřad nevypořádal správně námitky účastníků, kteří jsou občany obce (rozsudek NSS č. j. 6 As 171/2019-37 ze dne 30.04.2020, odst. [20] a [21]), **tím spíše nemá ani obec, ani ekologický spolek právo na zodpovězení otázek**, které dotčená osoba nevznesla, nerozporovala apod.

Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že ekologický spolek odvozuje možné účastenství některých osob od dotčení hlukem, znečištění ovzduší, ovlivnění vod nebo jiných environmentálních vlivů záměru. Tyto skutečnosti mohou být relevantní jednak pro posouzení, zda může být vlastnické právo konkrétní osoby záměrem přímo dotčeno, jednak jako **samostatný předmět námitek**

ekologického spolku, k jejichž uplatnění je legitimován. **V tomto druhém významu** byli odvolatelé, kteří jsou ekologickými spolky, oprávněni uplatnit přípustné námitky a nikdo jim v tom nebránil – naopak ministerstvo se v odvolacím řízení za odborné pomoci dotčených orgánů těmito vlivy zabývalo. Realizaci tohoto práva však **nelze zaměňovat za procesní nárok na odpověď ohledně toho, proč někdo jiný (ne)byl vzat za účastníka** řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona.

Odvolatelky – fyzické osoby tento nárok také nemají, jelikož jsou oprávněny uplatnit námitky k ochraně svých práv, což je ještě užší věcné zaměření než u obcí a ekologických spolků. Do řízení se přihlásily a krajský úřad s nimi jednal jako s účastnicemi řízení.

V. 3. 3. 8. Záborový elaborát a rozlišení záborů:

V otázce rozsahu zveřejnění podkladů se tato odvolací námitka úzce váže na část „*Zveřejnění neúplné dokumentace DUR a žádosti*“. Dle názoru ministerstva krajský úřad **nebyl povinen zveřejnit tzv. záborový elaborát**.

Tzv. záborový elaborát je tradiční přílohou dokumentací pro vydání rozhodnutí o umístění staveb, byť vyhláška č. 499/2006 Sb. v příloze č. 4 nezná ani neoznačuje žádný samostatný dokument jako „záborový elaborát“. Vyžaduje pouze **textově nebo graficky** uvést záborů:

- B.1 písm. k) – požadavky na maximální dočasné a trvalé zábor zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa
- B.8 písm. d) - maximální dočasné a trvalé zábor pro staveniště
- C.3 písm. m) - maximální dočasné a trvalé zábor.

Zároveň platí požadavek na uvedení parcelních čísel pozemků, na nichž má být stavba umístěna [A.1 písm. b) ve spojení s B.1 písm. n)].

V praxi je však pro zúčastněné subjekty přehledné (i kvůli rozsahu u liniových staveb), že se všechny průřezové požadavky zhmotní v samostatném dokumentu, kterým je tzv. záborový elaborát.

V nynější kauze je záborový elaborát samostatná příloha v části, která je nazvaná „*související dokumentace*“, č. přílohy 02. Je vypracován „*jako podklad pro výčet pozemků dotčených stavbou*“. Obsahuje zobrazení **trvalých a dočasných záborů a textové informace o pozemku, výměře a charakteru záboru**.

Žádný z požadavků, který vznesli odvolatelé, **nebyl krajský úřad povinen splnit v napadeném rozhodnutí**. Z § 92 odst. 1 stavebního zákona ani z § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb. nevyplývá, že by stavební úřady byly povinny rozlišovat a uvádět tento typ detailních informací. Ministerstvo opakuje, že územní rozhodnutí nemá (nemusí) ve výrokové části obsahovat prakticky vše, co se lze dočíst a co lze zjistit z dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby či dokladové části.

Fakt, že informace o záborech, jejich typech atd. je obsažena v tzv. záborovém elaborátu neznamena, že krajský úřad pochybil, když vše neuvedl ve výrokové části napadeného rozhodnutí (lépe řečeno nepřepsal). Je třeba rozlišit, že dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby a k ní připojená dokladová část slouží k tomu, aby poskytla informace a údaje pro umístění stavby. Funkcí či posláním těchto informací a údajů není, aby se všechny objevily s oznámením o zahájení řízení v informaci dle § 9b zákona EIA anebo v napadeném rozhodnutí.

Skutečnost, že územní rozhodnutí slouží jako podklad pro majetkoprávní vypořádání, resp. pro možné vyvlastnění, na tomto závěru nic nemění. Z § 18 odst. 2 a 3 zákona o vyvlastnění nevyplývá, že je záborový elaborát esenciálním podkladem pro případné vyvlastnění. Vyvlastnitel není povinen jej předkládat vyvlastňovacímu úřadu.

Dle názoru odvolatelů se na dočasné zábor nevztahuje možnost vydat územní rozhodnutí bez souhlasu vlastníka pozemku a takové pozemky nemohou být vyvlastněny.

K této námitce o chybějícím souhlasu podle § 184a stavebního zákona **k dočasným záborům** ministerstvo uvádí, že **nejsou přípustné** pro odvolatele – ekologické spolky ani pro odvolatelky – fyzické osoby. Tato námitka se netýká věcného zaměření dotčené veřejnosti (ekologických spolků) ani práv tzv. sousedů podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona (ti z podstaty svého účastenství mají nemovitě věci mimo zábor a vyvlastnění se jich netýká).

Navzdory tomu ministerstvo pro úplnost obecně dodává:

Podle § 184a odst. 1 věty první stavebního zákona platí, že není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby.

Podle § 184a odst. 3 se souhlas nedokládá, je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr nebo opatření stanoven účel vyvlastnění zákonem.

Podle § 170 odst. 1 písm. a stavebního zákona lze **práva** k pozemkům a stavbám, **potřebná pro uskutečnění** staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o **veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby** a řádného užívání pro stanovený účel.

Obdobnou právní úpravu obsahuje § 17 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích (veřejná prospěšnost silnic I. třídy a staveb souvisejících – stavby související jsou takové, jejichž potřebu vyvolal záměr, jejichž realizací je záměr podmíněn apod.).

Zásady územního rozvoje vymezují na území Jihomoravského kraje veřejně prospěšné stavby pro **veřejnou infrastrukturu, včetně všech souvisejících staveb a objektů** (dále VPS), pro které lze práva k pozemkům a stavbám, potřebná k uskutečnění VPS podle stavebního zákona odejmout nebo omezit [čl. (425)].

Dočasný zábor je zábor potřebný pro nějakou **dočasně trvající činnost nebo dočasnou stavbu**, např. pro pracovní pruh pro přeložky vedení technické infrastruktury nebo staveniště. Pracovní pruh je širší než rýha pro uložení (přeložení) vedení a ochranné pásmo tohoto vedení. V krajním případě lze vlastnické právo omezit časově omezeným věcným břemenem. Zákon o vyvlastnění upravuje vyvlastnění ve formě odnětí nebo omezení vlastnického práva. Vlastnické právo může být v souladu s výše uvedeným zapotřebí omezit jen na určitou dobu, nikoliv neomezeně.

V územním řízení se zkoumá „pouze“ obecná předběžná otázka, **zda lze** pozemek nebo stavbu **teoreticky vyvlastnit** (srov. např. rozsudky NSS č. j. **10 As 294/2016-29** ze dne 02.03.2017, č. j. **6 As 231/2016-40** ze dne 22.03.2017 nebo č. j. **2 As 21/2016-83** ze dne 26.07.2016). Úkolem stavebních úřadů v územním řízení je posouzení veřejné prospěšnosti stavby, nikoliv přímo posuzování přiměřenosti (nezbytnosti) rozsahu navržených záborů, ať už trvalých nebo dočasných. Obdobně rovněž vizte nedávný rozsudek NSS č. j. **21 As 20/2026-38** ze dne 15.05.2026.

Paragraf 184 stavebního zákona **nerozlišuje** pro účely (ne)potřebnosti souhlasu **trvalé nebo dočasné** zábohy. Jelikož výše uvedené právní předpisy zřetelně počítají s tím, že možnost vyvlastnění se vztahuje na umístění i na realizaci stavby, nemůže panovat pochybnost o správnosti závěru, že vyvlastnit lze i pro dočasné zábohy. Totéž vyplývá z argumentu od většího k menšímu – **lze-li vyvlastnit pro trvalý zábor, tím spíše lze vyvlastnit i pro dočasný zábor**. Opačný výklad by vedl k absurdnímu závěru, že stavebník má možnost (při splnění všech zákonných a ústavněprávních podmínek) žádat o vyvlastnění pro umístění a trvalou existenci stavby, ovšem vlastník některého pozemku, který je zapotřebí jen po omezenou dobu, by mohl absolutně „zablokovat“ činnosti, jejichž účelem je takovou stavbu provést. Stavba by se tak stala neproveditelnou.

K výtkám a námitkám, že krajský úřad nemohl být detailně obeznámen s územím a byl povinen provést „*místní šetření*“, ministerstvo konstatuje, že odvolatelé koncipovali námitku velmi obecně. Ohledání na místě je fakultativní a odvolatelé dle názoru ministerstva konkrétně nevyhlídli, proč měl krajský úřad využít tuto možnost a jak by se ohledání na místě promítlo pozitivně do jejich práv. Spis obsahuje velké množství podkladů (textových i obrazových), které v různých ohledech vypovídají o území.

Související námitka ohledně okružní křižovatky Sebranice, u níž prý krajský úřad prokázal neznalost stavu území, **je nedůvodná**. Krajský úřad **naopak prokázal znalost území**, protože korigoval textový údaj z dokumentace DUR, která vzhledem k datu zpracování (06/2022) uváděla od konce roku 2023 již překonané tvrzení o „*brzké realizaci*“ okružní křižovatky (OK) Sebranice, která nahradila původní stykovou. Souhrnná technická zpráva uváděla tento údaj jen v popisné části B.2.3 písm. a), navíc s dovětkem, že bude postavena pravděpodobně v roce 2023 (srov. „*Výstavba okružní křižovatky je řešena jako samostatná podmiňující koordinovaná stavba s brzkou realizací, předpoklad v roce 2023.*“ Např. ve výkresu C.3.6 je okružní křižovatka zakreslena (fialově jako „*koordinovaný projekt*“). Ministerstvo by pokládalo za absurdní a za projev extrémního formalismu,

aby krajský úřad vyzýval žadatele ke změně textu v souhrnné technické zprávě, když tento (od konce roku 2023) zastaralý údaj neměl věcně na nic vliv.

V. 3. 3. 9. Pojem „kapacitní komunikace“ a námitka podjatosti krajského úřadu:

Námitka **není opodstatněná**.

Použití pojmu „*kapacitní silnice*“ v napadeném rozhodnutí není v kontextu územního řízení nepřipadné. Odvolatelé sice pracují s terminologií zákona o pozemních komunikacích a s ČSN, vyvozují dokonce, že použití tohoto pojmu je „*politický manévr*“ k maskování toho, že ve skutečnosti je silnice I/73 „*dálničního typu*“. Krajský úřad je dle odvolatelů dokonce podjatý, protože převzal tento pojem od žadatele.

Realita je však mnohem prostší a konstrukce odvolatelů jsou neadekvátní.

Pojem „*kapacitní komunikace*“ **používá běžně politika územního rozvoje**. Terminologii z politiky územního rozvoje jsou stavební úřady i žadatelé o vydání rozhodnutí oprávněni používat, neboť jde o nástroj územního plánování a je závazná mj. pro rozhodování v území (§ 31 odst. 4 stavebního zákona).

Příklady výskytu a použití pojmu v platné politice územního rozvoje:

Čl. (60) OS9 Rozvojová osa Brno–Svitavy/Moravská Třebová

Vymezení:

Obce mimo rozvojové oblasti a rozvojovou osu OS8, s výraznou vazbou na významné dopravní cesty, tj. silnici I/43, záměr **připravované kapacitní komunikace SD20 a I.TŽK Česká Třebová–Brno**.

Důvody vymezení:

Území ovlivněné silnicí I/43, připravovanou kapacitní komunikací SD20, železniční tratí Brno Blansko–Svitavy–Česká Třebová při spolupůsobení center osídlení Blansko, Boskovice, Svitavy a Moravská Třebová

V čl. (23): (...) U stávající i budované sítě dálnic, **kapacitních komunikací a silnic I. třídy** zohledňovat (...).

V čl. (37): (...) Dalším znakem rozvojových os je výskyt existujících, případně **připravované kvalitní a kapacitní dopravní infrastruktury** vyššího řádu. (...).

Čl. (96) Úkolem PÚR ČR v této části je zejména vytvořit podmínky pro dokončení základní sítě dálnic a dalších **kapacitních komunikací a silnic I. třídy**, umožňující převést na ně část zátěže intenzivní dopravy.

Politika územního rozvoje dále vymezuje „*Záměry silnic I. třídy a kapacitních komunikací*“ v čl. (110) až (122), tj. včetně SD20 v čl. (121), v němž jako důvod vymezení silnice I/73 uvádí: *Provázání dálničních tahů D1 a D35 (...) a zkvalitnění silničního spojení (...) kapacitní komunikací*.

Diskutovaný pojem používá i úplně nový ÚP Svitávka, srov. např.: „*Správní území městysu Svitávka je dotčeno koridorem DS03 kapacitní silnice I/43 Sebranice (...)*“ (str. 14 textové části).

Ministerstvo dodává, že na použití tohoto pojmu v politice územního rozvoje poukázali sami odvolatelé (např. str. 75 odvolání spolku Chrudichromy, str. 58 odvolání MUDr. Evy Škrabalové, Bc. Heleny Škrabalové a Bc. Pavly Katerincové) a dovozovali, jaká je úloha kapacitní komunikace a silnice I. třídy.

I kdyby však politika územního rozvoje ani územně plánovací dokumentace tento pojem nepoužívaly, je dle názoru ministerstva pochopitelné a logické, že tento pojem jen vyjadřuje, že komunikace je navržena tak, aby měla dostatečnou kapacitu a na jeho použití by při použití tzv. kultivovaného jazyka³¹ nebylo nic závadného nebo zvláštního.

V. 3. 3. 10. Pojem „koridor exteritoriální dálnice“ a další nepřipadné pojmy:

Námítky **jsou nedůvodné**.

³¹ K tomuto pojmu vizte Škop, M. ... právo, jazyk a příběh. Praha: Auditorium, 2013, 1. vydání. ISBN 978-80-87284-37-7, s. 159–164.

Tento pojem samozřejmě **není koridorem ve smyslu územního plánování**, resp. územně plánovací dokumentace.

Ministerstvo nehodnotí jako vadný způsob vypořádání na str. 199–200 napadeného rozhodnutí. Krajský úřad dostatečně vyložil, proč a za jakým účelem použil tento pojem.

Slovo „koridor“ v tomto smyslu značí, že v území se fyzicky vyskytuje stopa nedokončené pozemní komunikace – synonymně by se dalo použít slovo „**pás**“ nebo sousloví „**územní pás**“. Slovo „koridor“ má v tomto výskytu silnou vazbu na historické souvislosti, jelikož exteritoriální dálnice byla vyňata z československé jurisdikce a práva získala jako stavebník Německá říše.³² V tomto historickém kontextu není slovo „koridor“ nesmyslné.

Rozporovaný pojem však dle názoru ministerstva krajský úřad **nepoužil** v kontextu, že by snad měl navozovat dojem, že územně plánovací dokumentace vymezuje koridor exteritoriální dálnice Vídeň–Vratislav a že je **tento koridor** rozhodný pro posouzení záměru dle územně plánovací dokumentace. V 21. století by snad ani nikdo nemohl objektivně očekávat, že by územně plánovací dokumentace středoevropského státu obsahovala a vymezovala jakýkoliv koridor pro dopravní infrastrukturu, kterou by označila za „exteritoriální“. Krajský úřad používal slovo „koridor“ ve dvou natolik odlišných kontextech, že je vyloučené, aby mohl někoho zmást. Odvolatelé obsáhle brojili proti posouzení krajského úřadu jako orgánu územního plánování a z jejich námitek se nepodává, že by snad byli zmateni různým kontextem použití slova „koridor“. Naopak námitky, které se týkaly územně plánovací dokumentace a politiky územního rozvoje byly jedněmi z nejrozsáhlejších.

Ostatně jako poznámku na okraj lze poukázat na zažité a používané pojmy u celostátních drah – 1. až 4. tranzitní koridor. Nejedná se přitom o pojem, který by v právním smyslu odvětví územního plánování znamenal, že se jedná o celostátní dráhy navržené k umístění v územně plánovací dokumentaci, pro něž je vymezen koridor. Slovo „koridor“ zde také vystihuje, že se jedná o nějakou hmotnou entitu, která fyzicky existuje v území a je prostorově ohraničená.

K ostatním rozporovaným pojmům:

Každému, kdo nehledá sebemenší záminku zpochybňovat napadené rozhodnutí, musí být jasné, že pojmem „**hlavní trasa**“ se rozumí **hlavní stavební objekty** – těleso pozemní komunikace či vozovka hlavní stavby silnice I/73 a její imanentní součásti, např. mosty, které převádějí silnici I/73 přes překážky. Napadené rozhodnutí obsahuje podrobný popis stavebních objektů ve výrokové části (str. 7 ve spojení s přílohou č. 1).

Podobné platí pro pojem „hlavní předmět stavby“. Krajský úřad tím očividně chtěl vyjádřit myšlenku, že v této souvislosti nehovoří o souvisejících stavebních objektech (vedlejších stavbách) typu polní cesty, přeložky, výměny oplocení apod., které sice jsou součástí záměru, ale bylo je třeba v určité souvislosti jednoduše rozlišit.

K pojmu „hlavní trasa“ ministerstvo ještě dodává, že tento pojem pro stručné, výstižné a srozumitelné odlišení hlavní stavby (vozovka, těleso pozemní komunikace) od vedlejších staveb běžně používají i správní soudy, např.:

- u dálnice „D49 Hulín–Fryšták“ v případech, v nichž bylo potřebné odlišit, že se hovoří o souvisejících (vedlejších) stavbách, srov. rozsudky NSS č. j. 6 As 154/2026-67 ze dne 05.08.2026 a č. j. 9 As 1/2025-56 ze dne 24.04.2025
- u silnice „I/43 Podlesí – obchvat“ srov. rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 29 A 101/2024-164 ze dne 19.12.2024.

V. 3. 3. 11. *EIA včetně souvislostí, které se týkají vedení řízení jako navazujícího apod.:*

Ministr životního prostředí (pro účely této podkapitoly dále jen „ministr“) shledal námitky **nedůvodnými**.

Ministrovým obecným východiskem pro vypořádání odvolacích námitek byly vzhledem k rozsáhlosti odvolání a shodě odvolací argumentace následující principy:

³² Nařízení č. 309/1938 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zřízením průběžné automobilové silnice Vratislav–Brno–Vídeň, které se považuje za předpis, který od počátku nebyl součástí československého právního řádu, na základě ústavního dekretu ze dne 3. srpna 1944, č. 11 Úř. věst. čsl. o obnovení právního pořádku, jež následně změnil a doplnil zákon č. 12/1945 Sb., jímž se schvalují, doplňují a mění předpisy o obnovení právního pořádku.

- identifikace okruhů odvolacích námitek na úseku EIA (včetně prvního a druhého prodloužení)
- tyto okruhy byly rozčleněny podle toho, proti jakému z napadených podkladů směřují
- je-li uveden odstavec (bod) odvolání, rozumí se tím číslování z odvolání Spolku Chrudichromy.

Stanovisko EIA:

Zmatečnost procesu, v němž MŽP vydalo stanovisko EIA (body 81, 247, 248 až 267):

Proces EIA ve věci záměru EIA „**Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim - Svitávka**“ probíhal v letech 2006 až 2010 a byl **mimořádně komplikovaný**.

Oznamovatel v **oznámení** záměru předložil pouze **jednu variantu** záměru. V závěru zjišťovacího řízení požadovalo MŽP, aby oznamovatel (žadatel) v dokumentaci EIA **předložil ještě další varianty** záměru, které vzešly z požadavků obsažených ve vyjádřeních k oznámení záměru ve zjišťovacím řízení. **V dokumentaci EIA** následně byly **tři aktivní varianty** řešení. Varianta 3 vycházela z požadavků spolku Děti Země, avšak byla směrově a technicky optimalizovaná. Trasy tří variant **byly vedeny ve zcela rozdílných částech zájmového území** a jako takové měly i rozdílné vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví.

Oponentní posudek EIA byl na MŽP předložen dne 14.01.2009 (s více než půlročním zpožděním), nicméně neobsahoval důležitou součást – autorizované oponentní hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000 (naturové hodnocení).

MŽP požádalo dne 25.02.2009 zpracovatelku posudku o doplnění posudku o hodnotící komentář k variantě, kterou ve svém vyjádření k oznámení EIA požadoval spolek Děti Země (kterou oznamovatel v rámci dokumentace EIA upravil a předložil jako variantu 3). Zpracovatelka posudku tento požadavek odmítla s odkazem na ustanovení § 9 odst. 5 zákona EIA, v tehdejší znění (varianta dle požadavků spolku Děti Země nebyla v dokumentaci EIA předložena a zpracovatel posudku nesmí dokumentaci přepracovávat ani ji doplňovat).

Následně, na základě mnoha jednání na všech úrovních MŽP a zejména na základě požadavku tehdejší sekce ochrany klimatu a ovzduší MŽP, **požádalo MŽP** dopisem ze dne 18.09.2009 **o doplnění dokumentace EIA o další variantu**, která vycházela z tehdejších požadavků spolku Děti Země.

Požadavek na doplnění dokumentace však **oznamovatel** dopisem ze dne 10.11.2009 **striktně odmítl**, postup MŽP označil za protiprávní. Tato varianta dle oznamovatele nesplňovala kritéria účelnosti a technické proveditelnosti a dožadoval se pokračování procesu EIA. Oznamovatel uvedl, že veškeré zákonné povinnosti byly již z jeho strany v dokumentaci EIA splněny a uvedený požadavek na předložení nové varianty byl dle jeho názoru nad rámec zákona EIA. MŽP na základě oznamovatelovy reakce rozhodlo o pokračování procesu a rozeslalo posudek (21.12.2009).

Vzhledem k chybějícímu naturovému hodnocení **požádalo MŽP** písemně dne 30.12.2009 zpracovatelku posudku **o dodání hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000**, které mělo být ze zákona součástí posudku EIA. Samostatně zpracované hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000 obdrželo MŽP dne 19.05.2010. Následně jej rozeslalo dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření. Dne 15.07.2010 se konalo veřejné projednání záměru EIA.

Dne 14.10.2010 obdrželo ministerstvo od zpracovatelky posudku vypořádání doručených vyjádření k posudku a upravený návrh stanoviska EIA.

Časový průběh procesu EIA je podrobně popsán na str. 3 a 4 stanoviska EIA, na něž tedy ministr odkázal.

K namítanému nesouladu dokumentace EIA se závěry zjišťovacího řízení ministr uvedl, že závěr zjišťovacího řízení ze dne 26.04.2006 požadoval mj. **prověření a zohlednění návrhů variantních řešení trasy** dle požadavků uvedených v obdržení vyjádřeních k oznámení záměru. Zpracovatel dokumentace EIA na tyto požadavky **reagoval předložením dalších dvou aktivních variant** – varianta 2 a varianta 3. Dokumentace EIA však neobsahovala variantu, která by zcela odpovídala návrhu varianty předložené ve vyjádření spolku Děti Země. Takové variantě se sice **principiálně blížila varianta 3** z dokumentace EIA, avšak např. v prostoru obcí Lipůvka a Lažany reagovala pouze na východní subvariantu jejich návrhu. V této souvislosti lze odkázat na str. 13

dokumentace EIA, kde je uveden komentář k výběru variant včetně komentáře k návrhu spolku Děti Země.

Z výše uvedeného lze dovodit, že MŽP požadovalo doplnit dokumentaci EIA o další variantu **v zájmu objektivního posouzení** záměru EIA a důsledného dodržení požadavků zjišťovacího řízení. Poté však, co ŘSD striktně a jednoznačně odmítlo požadovanou variantu do dokumentace doplnit a důrazně trvalo na posouzení předkládaného záměru a dokončení procesu EIA, bylo ministerstvo povinno v procesu EIA pokračovat. Poté, co ŘSD doložilo, že pro požadovanou variantu (subvariantu) **nebyly splněny předpoklady technické proveditelnosti, se dostatečně vypořádalo s požadavky závěru zjišťovacího řízení a dokumentace EIA tak byla zpracována v souladu se zákonem**. Veškerá prodlení (zejména mezi předložením dokumentace a předložením posudku) i ne zcela standardní postupy byly způsobeny komplikovaností záměru a snahou MŽP o **důkladné zvážení všech vyjádření** doručených v rámci procesu EIA a o komplexní posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví dle tehdy platného zákona EIA.

Z interních písemných podkladů MŽP, které byly v té době ve vztahu k tomuto procesu zpracovávány, které má odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP aktuálně k dispozici, vyplývá, že MŽP rozeslalo neúplný posudek (bez naturového hodnocení) s ohledem na žádost oznamovatele a z důvodu snahy o urychlení procesu. MŽP si uvědomovalo, že po obdržení naturového hodnocení ho bude muset dodatečně rozeslat a zveřejnit, a dokud se tak nestane, nebude moci pokročit v procesu EIA. Účelem tohoto postupu bylo **získat vyjádření ke stěžejní části posudku** během doby před předložením naturového hodnocení s tím předpokladem, že po rozeslání naturového hodnocení již doručená vyjádření nebudou tak zásadního charakteru a bude možné neprodleně postoupit k dalším krokům v procesu EIA. K dodatečně rozeslanému naturovému hodnocení se **mohly dotčené subjekty vyjádřit**, stejně jako k posudku EIA. Díky rozeslání naturového hodnocení byl zveřejněn kompletní posudek a byly naplněny jednotlivé kroky dle tehdy zákona EIA, v tehdejší znění.

K dalším tvrzeným pochybením (body 268 až 482):

Soulad záměru s územně plánovací dokumentací není předmětem procesu EIA a **není podmínkou pro provedení EIA**. Soulad nebo nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací, nebo skutečnost, zda rámec pro budoucí povolení záměru obsahuje nějaká koncepce, která již byla, nebo nebyla posouzena v SEA, jsou tedy pro možnost provedení EIA (včetně prodloužování platnosti) irelevantní faktory. Takové faktory nemají žádný vliv na velikost vlivů záměru, ani na možnost tyto vlivy v procesu EIA zjistit a posoudit. Případný nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací proto nijak nebrání provedení EIA k záměru EIA, příp. aby byla prodloužena platnost stanoviska EIA. Vztah záměru k územně plánovací dokumentaci byl doložen v příloze č. 1 dokumentace EIA, která obsahovala vyjádření příslušných stavebních úřadů. Tím byla naplněna zákonná povinnost, kterou ukládala příloha č. 4 zákona č. 100/2001 Sb. (náležitosti dokumentace EIA), v tehdejší znění.

K námitce, že ve stanovisku EIA není uvedena kapacita záměru ve formě maximálního počtu vozidel za den (jeho maximální využití) ministr uvedl, že kapacita (rozsah) záměru je ve stanovisku popsána standardně jako u všech ostatní dopravních staveb. Je tedy uveden typ komunikace (včetně kategorie, šířky, návrhové rychlosti a délky), je specifikován začátek a konec posuzovaného úseku a jsou popsány jednotlivé varianty záměru. Údaje o dopravních intenzitách jsou uvedeny v samostatné příloze č. 3 dokumentace EIA. Identifikační popis záměru uvedený ve stanovisku EIA je srozumitelný a dostatečný pro následné využití závazného stanoviska EIA. Požadavek na maximální kapacitu (plnou naplněnost) ve vztahu k dálničním stavbám je zcela nerealistický a nikde se s ním nepracuje.

Dle posudku (s odkazem na text na str. 3 posudku) nebyly dílčí odborné studie součástí samostatných příloh dokumentace EIA a zpracovatelka posudku si je dodatečně vyžádala od oznamovatele:

K této námitce ministr konstatoval, že veškeré přílohy, na které odkazuje dokumentace EIA v kapitole H. (přílohy), byly součástí dokumentace EIA a **byly zveřejněny v informačním systému EIA**. Kvůli velkému rozsahu dokumentace EIA a potřebě dalších dílčích odborných posudků pro zhodnocení správnosti a úplnosti vstupních a výstupních dat si **zpracovatelka posudku vyžádala** od oznamovatele a zpracovatele dokumentace EIA poskytnutí **vstupních údajů** a podkladů, jež byly použity pro zpracování dokumentace (jejich seznam je uveden dále v příslušné kapitole posudku). Tento postup zpracovatele posudku je **v souladu s § 9 odst. 4** zákona EIA, v tehdejší znění.

Odvolatelé dále upozornili na skutečnost, že na zpracování posudku se podílelo dalších osm osob, které jsou uvedeny na str. 2 posudku a upozorňuje v této souvislosti na znění zákona EIA, dle kterého ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace, se nemůže ani dílčím způsobem zúčastnit na zpracování posudku.

Tato námitka není nijak odůvodněna, jedná se pouze o obecné konstatování a není namířena proti konkrétní osobě. MŽP ověřuje tuto zákonnou povinnost, dle které ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace, se nemůže ani dílčím způsobem zúčastnit na zpracování posudku, standardně v EIA. Pokud by to tak bylo, MŽP by posudek vrátilo k přepracování, což se nestalo.³³

K neposouzení otázky „odkanalizování“, hydrogeologickému posouzení a způsobu nakládání s vodami (body 117, 118, 144, 150):

Odvádění odpadních vod bylo v dokumentaci EIA z roku 2007 stručně komentováno. Zároveň bylo uvedeno, že podrobnější řešení bude předmětem navazující přípravy, **na základě výběru konečné varianty a technické specifikace záměru**. Upřesnění vodohospodářského řešení v dokumentaci DUR bylo následně posouzeno ve verifikačním závazném stanovisku EIA s kladným výsledkem, tedy že provedené změny nemohou mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Nakládání se zemínou:

Dle dokumentace EIA měla být materiálová bilance a možnosti využití zemin řešena v dalším stupni projektové dokumentace. Vzhledem k tomu, že v době zpracování dokumentace EIA nebyla známa vybraná varianta a tím méně pak organizace stavby, **nebylo** možné vlivy stavební dopravy související s přesuny zemin **posoudit detailně**. Toto je známo až v dalších fázích projektování stavby, kdy je již znám podrobný postup prací, dopravní nároky a dopravní trasy.

Téměř chybí (kromě netopýrů a prstnatce pleťového) zmínky o dalších zvláště chráněných druzích:

Přehled zaznamenaných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů je standardně uveden v dokumentaci EIA a dále v jejích samostatných přílohách č. 4 a 5. Výčet druhů je tak **součástí odborných podkladů, nikoli samotného textu stanoviska EIA** (nejedná se o zákonnou náležitost stanoviska EIA).

Pozn. ministerstva: Tabulky v těchto přílohách obsahují vyznačení druhů rostlin dle Červeného seznamu (včetně kategorizace od kriticky ohrožených druhů po vzácnější taxony vyžadující další pozornost – dosud nedostatečně prostudované) i zvláště chráněných druhů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a fauny včetně zvláště chráněných druhů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a dle směrnice o ochraně volně žijících ptáků. Vše pro variantu 1, společný úsek, variantu 2 a variantu 3

Podmínka č. 98 („Skrývku půdy provádět v období vegetačního klidu.“):

Podmínka vychází z procesu EIA, a ačkoliv je obecná (bez bližší specifikace), je zřejmé, že jejím cílem **bylo vyhnout se období od března do září, kdy je aktivita chráněných druhů nejvyšší (hnízdění, rozmnožování)**. Dle podmínky č. 15 bude také v dalším stupni projektové dokumentace pro vybranou variantu proveden podrobnější doplňující biologický průzkum a biologické hodnocení a na jeho základě budou stanoveny konkrétní podmínky pro minimalizaci vlivů na nalezené zvláště chráněné druhy.

³³ Pro úplnost, pozn. ministerstva:

Na zpracování dokumentace EIA se podíleli: T. Šíkula (řešitel), V. Kryl, P. Tovaryš, J. Kotulán, L. Plánka, Š. Pokorná, M. Chroboczková, P. Vitula, H. Palášková, Z. Klimánková, K. Regner, T. Plichta (str. 7, 183 dokumentace EIA).

Na zpracování posudku se podíleli: Z. Toniková (zpracovatelka), B. Pokorný, P. Hofhansl, I. Kolářný, M. Pondělíček, P. Sůkenník, K. Šnajdr, P. Vrbík, V. Závodský, R. Holubová, H. Koryntová (str. 2, 119 posudku).

Pokud je výčet osob v úvodní kapitole odlišný od závěrečné kapitoly, je tomu tak proto, že jsou pouze rozepsáni zaměstnanci právnické osoby – např. u dokumentace EIA se v úvodu na str. 7 uvádí: „Dokumentace EIA byla zpracována v Ateliéru ekologie firmy HBH Projekt spol. s r.o.“, ale podrobněji je zaměstnavatel u fyzických osob uveden až na str. 183.

Významná odlišnost záměru EIA a záměru (body 34, 36, 217, 236 a 237):

Záměrem EIA je „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“, navrženým záměrem je „I/73 Bořitov–Svitávka“.

Ministr uvedl, že veškeré změny záměru jsou standardně ověřovány v rámci navazujících řízení vedených k záměru postupem podle § 9a odst. 6 a 7 zákona EIA („coherence stamp“). Konkrétní změny záměru, které nastaly od zpracování dokumentace EIA byly popsány a posouzeny ve verifikačním závazném stanovisku EIA v souladu s § 9a odst. 6 a 7 zákona EIA.

Změny patrné z předložených zákresů, tj. především **změna lokalizace mimoúrovňových křižovatek, propojení stávající silnice I/43 na novou kapacitní komunikaci I/73 u Lysic a změny záměru v lokalitách MÚK Skalice a MUK Svitávka** byly mezi posuzované změny záměru zahrnuty. MŽP je ve verifikačním závazném stanovisku EIA **posoudilo a celkově vyhodnotilo** z hlediska vlivů na životní prostředí **jako nevýznamné** (pozn. ministra: MÚK Lysice nebyla předmětem aktuálního navazujícího řízení a bude řešena v rámci úseku MÚK Kuřim – MÚK Lysice).

Změny, resp. upřesnění technického řešení mezi jednotlivými fázemi přípravy projektu (v tomto případě EIA a územní řízení) **jsou přirozené a souvisí s preventivní úlohou procesu EIA**, který je prováděn před zahájením navazujících řízení a před vznikem detailní dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo projektové dokumentace. Změny by však neměly být významné, resp. s významným negativním vlivem na životní prostředí a veřejné zdraví, což bylo v tomto případě prokázáno (ve verifikačním závazném stanovisku EIA).

Zásah do ochranných pásem silnic II. a III. třídy nebyl posouzen v EIA (body 208, 213):

Změny v dopravním řešení přeložek silnic II. a III. třídy oproti dokumentaci EIA byly identifikovány a posouzeny ve verifikačním závazném stanovisku EIA. Konkrétní změny týkající se všech výše uvedených komunikací II. a III. třídy jsou popsány na str. 14–15 verifikačního stanoviska EIA. Ministr dospěl k závěru, že uvedené změny přeložek silnic nižších tříd představují upřesnění technického řešení záměru v dalších stupních projektové přípravy záměru, a nepředstavují změny, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Úpravy předmětných komunikací zároveň samostatně nenaplní dikci žádného bodu přílohy č. 1 k zákonu EIA.

Závěr:

Jednotlivé kroky a celkový průběh posouzení záměru dle zákona EIA nezakládá nezákonnost procesu vedoucího k vydání stanoviska EIA, které bylo v souladu s tehdy platnou právní úpravou **vydáno jako nezávazné**, avšak podle **článku II bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb.** MŽP k tomuto stanovisku vydalo tzv. závazné stanovisko k ověření souladu (č. j. MZP/2028/710/3226 ze dne 20.05.2019 – závazné stanovisko EIA), které stanoví závazné podmínky pro navazující řízení.

Soulad se všemi legislativními požadavky byl dodržen i v případě všech navazujících kroků a postupů, které jsou ve vztahu ke stanovisku EIA následně požadovány dle zákona EIA, zejména co se týká jeho platnosti a využitelnosti pro aktuálně řešený záměr „I/73 Bořitov–Svitávka“ (k tomu vizte dále).

Závazné stanovisko EIA:

Princip **ověřování původně nezávazných stanovisek** (neúplná transpozice směrnice):

Zákon č. 39/2015 Sb. nabyl účinnosti dne 01.04.2015. Dle čl. II bodu 1 tohoto zákona je nutné ke každému stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, které bylo vydáno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 39/2015 Sb., vydat závazné stanovisko, před jehož vydáním příslušný úřad ověří, zda obsah stanoviska EIA je v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. Toto tzv. ověřující závazné stanovisko EIA vydalo ministerstvo k předmětnému záměru dne 20.05.2019 v souladu s postupy dle aktuálně platných právních předpisů.

Předmětem přezkumu závazného stanoviska podle § 149 odst. 7 správního řádu je jeho zákonnost, resp. věcná správnost. Předmětem přezkumu není soulad právní úpravy, která se vztahuje na vydávání tohoto závazného stanoviska s příslušnými prameny práva Evropské unie. **Znění zákona č. 39/2015 Sb.** bylo v době jeho vzniku **úzce konzultováno s představiteli Evropské komise**. Ministr zdůraznil, že poslední tzv. infringementové řízení, které vedla Evropská komise vůči ČR ve věci neúplné transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU,

ve znění pozdějších předpisů, do právního řádu ČR, označené jako „INFR(2020)2061“, bylo uzavřeno dne 07.02.2024³⁴ a od té doby nebylo žádné další zahájeno. O souladu zákona EIA s požadavky práva EU proto nyní není důvod pochybovat.

Pokud jde o argumentaci, že ve smyslu čl. II bodu 1. zákona č. 39/2015 Sb. mělo MŽP uvést zásadní informaci, k jakému řízení a pro jaký záměr oznamovatel (žadatel) požádal o vydání závazného stanoviska, ministr konstatoval, že o vydání závazného stanoviska požádal v souladu se zákonem EIA oznamovatel – ŘSD. Ten je identifikován na str. 3 závazného stanoviska EIA. Tuto žádost podal z důvodu legislativních změn (tj. zákon č. 39/2015 Sb.). Tato žádost se netýkala (a nemusela se týkat) žádného konkrétního navazujícího řízení, ale stanoviska EIA jako celku, což je postup v souladu se zákonem EIA.

Kapacita záměru má být v počtu vozidel za den:

Kapacita (rozsah) záměru je v závazném stanovisku EIA popsána standardně. Je uveden typ komunikace (včetně kategorie, šířky, návrhové rychlosti a délky), specifikován začátek a konec posuzovaného úseku a jsou popsány jednotlivé varianty záměru. Údaje o dopravních intenzitách jsou uvedeny **v samostatné příloze č. 3** dokumentace EIA. Kapacita záměru uvedená v počtu vozidel za den **není zákonnou náležitostí** závazného stanoviska EIA, v případě dálnic a silnic o čtyřech a více jízdních pružích tyto údaje ani nejsou určující pro zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu EIA. Popis záměru uvedený v závazném stanovisku EIA považuje ministr za srozumitelný a dostatečný pro následné využití závazného stanoviska EIA.

První prodloužení platnosti:

Podat žádost o prodloužení bylo možné do 21.12.2015, ale oznamovatel žádost doplňoval:

MŽP obdrželo oznamovatelovu žádost dne 21.12.2015, tj. v době platnosti stanoviska EIA. Na základě požadavků MŽP oznamovatel doplnil žádost (21.04.2016) o podrobnější popis aktuálního stavu životního prostředí a jeho porovnání se stavem popsáním v dokumentaci EIA. Informace doplnil ještě na základě žádosti MŽP (26.03.2017).

Byla tudíž splněna povinnost podat žádost o prodloužení platnosti stanoviska před jejím uplynutím. Vyžádání doplňujících informací nutných pro vyřízení žádosti představuje standardní postup, který příslušnému úřadu umožní řádné vyřízení žádosti. Nejedná se o námitku, která by zakládala nezákonnost vydaného prodloužení.

Nesouhlas se závěrem o charakteru změn dotčeného území:

Odvolatelé citují výroky z prvního prodloužení platnosti, se kterými nesouhlasí. Neuvádějí však, v čem konkrétně spatřují jejich nesprávnost nebo nezákonnost. Veškeré změny v území byly v rámci postupu vedoucímu k prvnímu prodloužení platnosti řádně vyhodnoceny a shledány jako nevýznamné.

Druhé prodloužení platnosti:

Ministr úvodem shrnul, že odvolací námitky vůči druhému prodloužení platnosti (body 37–42, 242 a 243) jsou zčásti totožné s podnětem pěti spolků a obcí k provedení přezkumného řízení ve věci druhého prodloužení platnosti (obec Skalička, obec Malhostovice, obec Všechnovice, Drásovská iniciativa, Občané Malhostovic).

Požadavek na **prověření všech podkladů a všech úkonů** vedoucích k vydání druhého prodloužení platnosti představuje obecný požadavek na přezkum; odvolatelé neuvedli, v čem konkrétně spatřují nesprávnost nebo nezákonnost druhého prodloužení platnosti, proto ministr takovou námitku blíže nekomentoval.

Pokud krajský úřad neuvedl v oznámení o zahájení řízení čísla jednací, jaké MŽP přidělilo žádosti o druhé prodloužení ani číslo jednací procesu prodlužování, netýká se taková námitka napadených podkladů, ale týká se oznámení o zahájení řízení. Žádost o druhé prodloužení platnosti stanoviska EIA obdrželo MŽP dne 07.12.2020, vyřízena byla pod č. j. MZP/2024/710/4920.

K obecným námitkám **k aplikaci zákona EIA** ministr souhrnně doplnil následující: Stanovisko EIA bylo vydáno dne 21.12.2010 s platností do 21.12.2015. Platnost mohla být prodloužena na žádost oznamovatele (§ 10 odst. 3 zákona EIA, ve znění účinném v době jeho vydání). Platnost

³⁴ Veřejně dostupné záznamy z:

<https://ec.europa.eu/implementing-eu-law/search-infringement-decisions/?langCode=EN>.

stanoviska EIA byla na základě žádosti předložené dne 21.12.2015 prodloužena dne 28.04.2017 o pět let, tj. do 21.12.2020.

Žádost o druhé prodloužení platnosti obdrželo MŽP dne 07.12.2020 v době platnosti stanoviska EIA (§ 9a odst. 4 zákona EIA). Součástí žádosti byl podklad s názvem „Dálnice D43 v úseku Kuřim - Svitávka; Podklad pro prodloužení platnosti stanoviska EIA“ (Ekopontis, s.r.o., Ing. Pavel Obrdlík, říjen 2020). Tento podklad byl dne 18.12.2020 doplněn o vyjádření KÚ OŽP č. j. JMK 168036/2020 ze dne 08.12.2020 a dne 21.02.2023 o „Botanický průzkum D43 Kuřim - Černá Hora“ (Mgr. Michal Juříček, říjen 2020) a další aktuální informace k přípravě záměru.

Podle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. se má za to, že platnost stanoviska EIA neuplyne, dokud není žádost o prodloužení jeho platnosti vyřízena. V době oznámení krajského úřadu o zahájení územního řízení **bylo stanovisko EIA platné a plně využitelné**.

Dne 01.01.2024 nabyt účinnosti zákon č. 465/2023 Sb., který obecně omezil počet možných prodloužení platnosti stanovisek EIA na jedno. Ale podle přechodného ustanovení **čl. VIII bodu 1** tohoto zákona se toto **omezení netýká stanovisek vydaných do 31.12.2023 (včetně) mj. k záměrům silnic I. třídy**; platnost takových stanovisek EIA **lze i nadále prodloužovat opakovaně** (v případě splnění dalších požadavků ustanovení § 9a odst. 4 zákona EIA). Stanovisko EIA splňuje uvedené kritéria, a proto bylo možné vydat druhé prodloužení platnosti. Na základě předložené žádosti o druhé prodloužení MŽP prodloužilo platnost stanoviska EIA pro variantu 1 (v celé délce) a pro variantu 2 (pouze v úseku od km 30,0). Platnost stanoviska EIA byla v souladu s § 9a odst. 4 a 5 zákona EIA a čl. VIII bodem 1 zákona č. 465/2023 Sb. (částečně) prodloužena do 21.12.2025.

(Ne)dostatečnost podkladů:

Při prodloužení platnosti stanoviska se příslušný orgán EIA zabývá výhradně porovnáním aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území oproti stavu v době vydání stanoviska EIA a vyhodnocením případných změn těchto dvou stavů z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. **Změny záměru nejsou předmětem** tohoto posuzování. Veškeré konkrétní změny záměru byly v daném případě ověřovány teprve v územním řízení podle § 9a odst. 6 a 7 zákona EIA („coherence stamp“), pro které již byla aktuální dokumentace DUR podkladem.

K námitce, která se týká platnosti stanoviska EIA, ministerstvo odkazuje vypořádání námitek spolku Děti Země, jehož závěrem je, že stanovisko EIA bylo platné a využitelné.

Při prodloužení platnosti stanovisek se posuzuje změna podmínek, které vyplývají z platných právních předpisů oproti stavu v době vydání stanoviska EIA. Změny poznatků a metod posuzování jsou popsány v samostatné kapitole na str. 18–21 druhého prodloužení platnosti. MŽP dospělo k závěru, že uvedené **změny poznatků a metod posuzování nejsou takového charakteru, který by ovlivnil** posuzování záměru a jeho výsledky.

Směrnice Komise (EU) 2015/996 ze dne 19. května 2015 stanovuje společné metody hodnocení hluku podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES. Tato směrnice nahrazuje přílohu II směrnice 2002/49/ES a stanovuje jednotnou výpočtovou metodiku CNOSSOS_EU pro vypracování strategických hlukových map.

V roce 2019 byla směrnice 2002/49/ES upravena nařízením Evropského parlamentu 2019/1010, o sladění povinností podávání zpráv v oblasti právních předpisů souvisejících s politikou životního prostředí a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EU) č. 995/2010, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EU, nařízení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a směrnice Rady 86/278/EHS.

V březnu 2020 byla vydána směrnice 2020/367, kterou se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, pokud jde o stanovení metod hodnocení škodlivých účinků hluku ve venkovním prostředí.

V roce 2021 byla upravena směrnice 2015/996 novelou 2021/1226, kterou se pro účely přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, pokud jde o společné metody hodnocení hluku.

V listopadu 2021 bylo také vydáno prováděcí rozhodnutí komise 2021/1967, kterým se zřizuje povinné úložiště dat a mechanismus pro povinnou výměnu digitálních informací v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES.

Na tyto změny evropských právních předpisů reagovala česká normotvorba **novelou vyhlášky č. 315/2018 Sb.**, o strategickém hlukovém mapování v roce 2022, která implementovala směrnici o stanovení společných metod hodnocení hluku. Vyhláška stanovuje základní požadavky pro strategické hlukové mapování, tj. přípravu a tvorbu strategických hlukových map a akčních plánů a definuje jednotnou metodiku pro výpočet strategických hlukových map CNOSSOS_EU. Mapa má být podkladem pro strategické rozhodování a řízení hluku v území, a tedy prioritním výchozím podkladem pro zpracování akčních hlukových plánů.

Z výše uvedeného vyplývá, že **změny metod vyplývající z nové směrnice, resp. změny v právní úpravě týkající se tvorby strategických hlukových map a metodiky** pro výpočet těchto strategických map, **nemají vliv na řízení o prodloužení platnosti stanoviska EIA** (stejně tak na vydání závazného stanoviska k ověření souladu).

V dokumentaci EIA bylo hlukové zatížení posuzováno jako plošné hlukové zatížení území (izofony). Aktualizovaná prognóza dopravy, která byla součástí žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA (2020), vykazovala na jednotlivých úsecích navrhované R43 oproti době zpracování dokumentace EIA nižší celkový počet vozidel za 24 hodin (a zároveň významný pokles vozidel v kategorii těžká vozidla). Oproti výsledkům modelových výpočtů z roku 2007 tak došlo k poklesu emisní hlučnosti dopravního proudu, a tedy i k poklesu hlukového zatížení v okolí posuzovaných úseků komunikace. Vzhledem k tomu, že změna prognózy intenzit dopravy v roce 2020 má charakter poklesu prognózovaných dat, dospělo MŽP k závěru, že výsledky týkající se akustického posouzení záměru prezentované v dokumentaci EIA z roku 2007 zůstávají v platnosti (údaje a závěry prezentované v dokumentaci EIA jsou na straně bezpečnosti výpočtu).

K námitce, že se podle ČSN 73 6101 silnice a dálnice navrhují a posuzují na příslušnou výhledovou intenzitu dopravy uvažovanou pro dvacátý rok po uvedení silnice do provozu, ministr sdělil, že požadavek na soulad stavby s rezortními předpisy Ministerstva dopravy je třeba uplatnit až v dokumentaci DUR, nikoliv k EIA, v níž byla silnice R43 posuzována jako celek. Dálnice a silnice jsou běžně prováděny po úsecích a tyto jednotlivé úseky mohou být užívány již po svém dokončení, a ne až po dokončení celku. Požadavek na provedení dopravního modelování „*minimálně pro časový horizont po zprovoznění I/73 jako celku, tj. pro dobu 20 let po zprovoznění dálnice D35*“, je nedůvodný.

Ministr dále rozvedl, že pro potřeby porovnání intenzit dopravy v době zpracování dokumentace EIA s aktualizovanými hodnotami (v době prodloužení platnosti stanoviska EIA) byla použita aktualizovaná prognóza intenzit dopravy z roku 2020 (studie „Aktualizace intenzit dopravy“, HBH projekt, spol. s r. o., Ing. Tomáš Plichta, 11/2020). Porovnání bylo provedeno pro výhledový rok 2035, který sloužil pro další výpočty provedené v hlukové a rozptylové studii, které byly součástí dokumentace EIA.

Hlavní rozdíl mezi hodnotami použitými v dokumentaci EIA z roku 2007 a aktualizovanými hodnotami z roku 2020 je především rok Celostátního sčítání dopravy (CSD), ke kterému jsou intenzity vztaženy. V dokumentaci EIA byly hodnoty vztaženy k CSD z roku 2005, aktualizované hodnoty jsou vztaženy k CSD z roku 2016. Na základě celkového porovnání intenzit dopravy **dospělo MŽP k závěru, že celkové zatížení základních úseků stávající a výhledové sítě k roku 2035 se oproti dokumentaci EIA většinou významně neliší** (blíže viz kapitola „Intenzity dopravy“ na str. 11–12 druhého prodloužení platnosti). Aktualizovaná prognóza dopravy (2020) vykazuje na jednotlivých úsecích navrhované R43 nižší celkový počet vozidel za 24 hodin a zároveň pokles vozidel v kategorii těžká vozidla. Na základě této skutečnosti dospělo MŽP k závěru, že z hlediska stavu a ovlivnění intenzit dopravy **nedošlo k významným změnám** oproti stavu v době zpracování dokumentace EIA.

Paralelní procesy EIA:

Dne 04.02.2025 bylo v informačním systému EIA zveřejněno prodloužení stanoviska EIA pro záměr „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ z roku 2010. O den později byl zveřejněn závěr zjišťovacího řízení pro záměr „I/73 Troubsko/D1 - Kuřim – Bořitov“. Týkájí se v území Kuřim–Bořitov téhož ideového záměru, ale vykazují významné odlišnosti z hlediska požadavků na ochranu životního prostředí.

Ministr se s těmito námitkami **neztotožnil**. Prodloužení platnosti stanoviska EIA a proces EIA k druhému jmenovanému záměru jsou procesně a věcně dvě odlišná řízení, která se vzájemně nevylučují. **Nejedná se o duplicitní posuzování** téhož záměru.

Při prodlužování platnosti stanoviska EIA podle § 9a odst. 4 zákona EIA příslušný úřad ověřuje, zda od doby vydání stanoviska EIA (zde stanovisko EIA k záměru EIA „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“) nedošlo k takovým změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Příslušný úřad při svém šetření vychází z popisu aktuálního stavu (ke dni podání žádosti o prodloužení) dotčeného území (bez záměru) a souhrnu změn dotčeného území oproti stavu v době vydání stanoviska EIA. V řízení o prodloužení platnosti stanoviska se tedy **ověřují pouze změny v dotčeném území, nikoliv změny samotného záměru.**

Na základě oznamovatelovy žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA a předložených podkladů dospělo MŽP v daném případě k závěru, že v zájmovém území nedošlo k natolik významným změnám, které by představovaly překážku pro prodloužení platnosti stanoviska EIA. Platnost stanoviska EIA k záměru EIA „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ tak byla prodloužena o dalších 5 let, tedy do 21.12.2025.

Vzhledem k tomu, že předchozí úsek „I/73 Kuřim–Bořitov“, který **byl původně také pokryt stanoviskem EIA pro záměr „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“, doznal významných úprav** technického řešení dle technické studie, ŘSD jej zahrnuje do záměru „I/73 Troubsko/D1 - Kuřim – Bořitov“ a **předložilo k novému posouzení EIA.** Závěr zjišťovacího řízení k tomuto záměru vydalo MŽP dne 05.02.2025. Úsek „I/73 Kuřim–Bořitov“ tedy bude muset být pokryt novým závazným stanoviskem podle zákona EIA.

Skutečnost, že pro část záměru EIA ve zmíněném úseku je aktuálně veden nový proces EIA, ve které budou nově posouzené vlivy **tohoto** záměru EIA na životní prostředí, **nepředstavuje změnu** podmínek v dotčeném území ve smyslu § 9a odst. 4 zákona EIA, **která by bránila v prodloužení platnosti stanoviska EIA záměru „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“.**

Další námítky stran prodloužení platnosti:

Dle metodického vykladu čl. II bodu 1 (přechodných ustanovení) zákona č. 39/2015 Sb. č. j. 55035/ENV/16 ze dne 18.08.2016 musí příslušný úřad ověřit, zda je stanovisko EIA platné, ještě před vydáním závazného stanoviska k ověření souladu (tedy ne naopak, jak je uvedeno v odvoláních). Neplatné stanovisko EIA nelze jako podklad pro vydání závazného stanoviska k ověření souladu využít. Akt prodloužení platnosti stanoviska EIA tedy musí jednoznačně předcházet vydání ověřujícího závazného stanoviska (jeho využitelnost je pak *de facto* závislá na platnosti stanoviska EIA). Ministr zároveň upozornil na skutečnost, že akt vydání ověřujícího závazného stanoviska **nebyl ze zákona navázán na konkrétní časovou lhůtu, ale na konkrétní úkon** (tj. na doručení žádosti oznamovatele nebo na doručení oznámení o zahájení navazujícího řízení).

Vzhledem k tomu, že tehdy neprobíhalo žádné navazující řízení k záměru, vydalo MŽP závazné stanovisko EIA na základě žádosti oznamovatele.

Součástí žádosti ze dne 07.12.2020 o první prodloužení platnosti je dokument s názvem „Dálnice D43 v úseku Kuřim - Svitávka; Podklad pro prodloužení platnosti stanoviska EIA“ (Ekopontis, s.r.o., říjen 2020), který zpracovala autorizovaná osoba podle § 19 zákona EIA, Ing. Pavel Obrdlík a kolektiv autorů (dále jen „**podklad pro prodloužení**“). Podklad pro prodloužení obsahuje popis aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území včetně změn oproti stavu v době vydání stanoviska EIA a jejich vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Text vychází z původního znění dokumentace EIA z roku 2007 (zejména z kapitoly C), který byl aktualizován dle aktuálního stavu území v době podání žádosti o prodloužení. V rámci každé kapitoly je obsaženo stručné shrnutí zjištěných změn, u kterých je vyhodnocena jejich významnost, dále dostatečnost stávajících podmínek stanoviska EIA vzhledem ke zjištěným změnám včetně vyhodnocení případné potřeby nového hodnocení záměru. Podklad rovněž obsahuje popis změn poznatků a metod posuzování oproti provedenému procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí.

MŽP se při posouzení opakované žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA zabývalo výhradně změnami podmínek v dotčeném území a změnami poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Případné konkrétní změny záměru jsou ověřovány teprve v rámci navazujících řízení vedených k záměru (*coherence stamp*, § 9a odst. 6 a 7 zákona EIA), jak již bylo uvedeno.

Změny v dotčeném území oproti době zpracování dokumentace EIA z roku 2007 **byly** při prodloužení platnosti stanoviska EIA **popsány a vyhodnoceny ve vztahu k jednotlivým složkám životního prostředí** (obyvatelstvo, ovzduší a klima, hluk, intenzity dopravy, podzemní a povrchové vody, půda, horninové prostředí a přírodní zdroje, fauna, flora, ekosystémy, územní systém ekologické stability (ÚSES), významné krajinné prvky (VKP), zvláště chráněná území (ZCHÚ), Natura 2000, krajina a krajinný ráz, hmotný majetek a kulturní památky včetně architektonických a archeologických aspektů). Nová výstavba v dotčeném území byla v rámci prodloužení platnosti stanoviska EIA zohledněna a posouzena (viz kapitola „Obyvatelstvo“, str. 6–7). MŽP dospělo k závěru, že nová výstavba v území **nepředstavuje takovou změnu** záměru, která by mohla (jednotlivě nebo v kumulaci všech popsanych změn) generovat **nové dosud neposouzené** vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. MŽP zároveň konstatovalo, že vlivy záměru charakterizované v rámci dokumentace EIA zůstávají ve vztahu k obyvatelstvu nadále v platnosti a jsou plně použitelné i pro prognózu aktualizovanou k době podání žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA.

Zásady územního rozvoje po první aktualizaci stanovily podmínky z hlediska životního prostředí, prodloužování platnosti je však nerespektovalo:

Při prodloužení platnosti stanoviska se příslušný úřad zabývá výhradně porovnáním aktuálního stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území oproti stavu v době vydání stanoviska EIA a vyhodnocením případných změn těchto dvou stavů z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Změny v územně plánovací dokumentaci nejsou předmětem tohoto posuzování.

Účelem EIA je objektivní posouzení **předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví**, nikoliv povolení záměru, při němž se posuzuje také soulad záměru s územně plánovací dokumentací. Soulad nebo nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací, nebo skutečnost, zda rámec pro budoucí povolení obsahuje nějaká koncepte, která již byla nebo nebyla posouzena v procesu SEA, jsou tedy pro možnost provedení procesu EIA (včetně prodloužení platnosti) irelevantní faktory. Nemají žádný vliv na velikost vlivů záměru, ani na možnost tyto vlivy v procesu EIA zjistit a posoudit. Případný nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací nijak nebrání tomu, aby záměr podstoupil proces EIA, příp. aby byla prodloužena platnost stanoviska EIA.

Změny metod posuzování:

Ministr uvedl, že při prodloužení platnosti stanovisek se posuzuje změna podmínek vyplývajících z platných právních předpisů oproti stavu v době vydání stanoviska EIA. Změny poznatků a metod posuzování jsou popsány v samostatné kapitole na str. 18–21 prodloužení platnosti stanoviska EIA. MŽP dospělo k závěru, že **uvedené změny poznatků a metod posuzování nejsou** takového charakteru, který by ovlivnil posuzování záměru a jeho výsledky.

Vývoj evropských právních předpisů a podstata české vnitrostátní novelizace, která na ně reagovala, je zrekapitulován výše (vyhláška č. 315/2018 Sb.). Totéž platí pro změny v dopravních prognózách, které se týkají této materie.

Popis stavby × „Čára na mapce“:

V závazném stanovisku EIA i ve druhém prodloužení platnosti je záměr standardně charakterizován v kapitole „Kapacita (rozsah) záměru“. Stanovisko EIA je vydáno k záměru, který je podrobně charakterizován v příslušných kapitolách dokumentace EIA. Skutečnost, že dosud není znám schválený projekt stavby, není pro provedení EIA překážkou. Zákon EIA nikde nestanovuje, že podkladem pro oznámení záměru či dokumentaci EIA musí být podrobná projektová dokumentace (např. na úrovni té, která je předkládána v navazujících povolenacích řízeních). Podkladem pro oznámení záměru či dokumentaci EIA bývá standardně technická studie záměru, z níž jsou patrné **podstatné charakteristiky záměru** tak, aby bylo možné hodnotit vliv na životní prostředí. Zda jsou podklady popisující umístění a technické řešení záměru dostatečné, hodnotí v první řadě zpracovatel oznámení či dokumentace EIA a poté i zpracovatel posudku. MŽP jako příslušný úřad je povinnou posoudit, zda oznámení či dokumentace splňuje náležitosti stanovené v příloze č. 3, resp. 4 zákona EIA. Pokud je splňuje, je povinnou oznámení či dokumentaci zveřejnit.

Proces EIA je hodnocením záměru *ex ante*, tedy předběžné hodnocení na základě dostupných informací o záměru, zda je realizace záměru z hlediska vlivů na životní prostředí možná, popř. za jakých podmínek. Tyto podmínky jsou pak formulovány v závazném stanovisku EIA a musí se promítnout do (projektové) dokumentace záměru. Nelze tedy požadovat, aby již pro zpracování dokumentace EIA byla vyhotovena kompletní dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo projektová dokumentace pro vydání společného povolení. Ty se dopracovávají a upřesňují

zpravidla právě na základě podmínek závazných stanovisek EIA (a teprve poté, zda je záměr vyhodnocen z hlediska vlivů na životní prostředí jako akceptovatelný).

Verifikační závazné stanovisko EIA:

Okamžik podání žádosti o vydání verifikačního závazného stanoviska EIA:

MŽP vydalo verifikační závazné stanovisko EIA na základě žádosti ve smyslu § 9a odst. 6 zákona EIA, která byla MŽP doručena dne 27.01.2023. Navazující řízení bylo zahájeno dne 25.01.2023. Požadavek dle § 9a odst. 6 zákona EIA tak **nebyl splněn**.

Toto pochybení však MŽP vyhodnotilo jako **formální nedostatek** žádosti, neboť bylo zřejmé, že **časová prodleva mezi zahájením navazujícího řízení a předložením žádosti ministerstvu neovlivnila aktuálnost** předložených informací (podkladů) a závěrů, která je zásadní pro postup podle § 9a odst. 6 zákona EIA. MŽP tedy dospělo k závěru, že nedodržení maximální lhůty pro předložení žádosti o verifikační závazné stanovisko nepředstavuje zásadní nedostatek žádosti, který by bránil vydání verifikačního závazného stanoviska EIA.

Ministr doplnil, že touto otázkou (nedodržení lhůty podle § 9a odst. 6 zákona EIA) se rozkladová komise ministra zabývala již při vyřizování žádosti o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska k ověření změn záměru „D11 1108 Jaroměř – Trutnov“, se závěrem, že postup MŽP při vypořádání nedodržení lhůty označila za zákonný. Tehdejší ministr ve svém revizním závazném stanovisku č. j. MZP/2022/430/357 ze dne 14.12.2022 potvrdil, že jde o pochybení formální, které nemůže nijak negativně, kvalitativně a věcně ovlivnit účel, pro který je závazné stanovisko ke změnám záměru vydáváno.

Ministerstvo nad rámec uvádí:

Touto otázkou se zabýval nejen ministr, ale též správní soudy ve věci zmíněné dálnice D11 Jaroměř–Trutnov a D49 Hulín–Fryšták. Jedná se o rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. **39 A 5/2023-146** ze dne 20.06.2024, který principálně shodnou otázku za stejných skutkových okolností (podání žádosti o vydání územního rozhodnutí před podáním žádosti o verifikaci) zhodnotil takto (odst. 74, zvýraznilo ministerstvo): „(...) *toto pochybení nezpůsobuje nezákonnost závazného (verifikačního) stanoviska, s poukazem na účelem lhůty uvedené v § 9a odst. 6 zákona o posuzování vlivů, kterým je podle jejich názoru zejména zabránit předkládání neaktuálních podkladů. Postup podle § 9a odst. 6 zákona o posuzování vlivů by vedl k čistě formálnímu důsledku: zastavení řízení a opětovnému podání žádosti. Toto posouzení odpovídá jak závěrům krajského soudu, přijatém v citovaném rozsudku 39 A 3/2023-142, tak i shora uvedeným závěrům NSS v cit. rozsudku 9 As 277/2023-53*“. Krajský soud v odst. 69 rovněž označil předešlé rozsudky, které se věnovaly shodné otázce.³⁵

Tamější odůvodnění revizního závazného stanoviska ministryně životního prostředí vůči verifikačnímu stanovisku bylo založené na těchto argumentech, které jsou vzhledem ke skutkové a právní podobnosti, resp. *de facto* stejnosti uplatnitelné i nyní:

- Počátek i konec lhůty si určuje oznamovatel, protože obě mezní hodnoty časového intervalu se odvíjí od jeho úkonů. Podáním žádosti o verifikaci začne běžet 90denní lhůta pro podání žádosti o vydání rozhodnutí v navazujícím řízení. Při striktním výkladu by nedodržení lhůty šlo zhojit jen zpětvzetím žádosti o vydání rozhodnutí, podáním žádosti o verifikaci a opětovným podáním žádosti o vydání rozhodnutí do 90 dnů od podání žádosti o verifikaci.
- Nedodržení 90denní lhůty způsobem, že nejdříve je podána žádost v navazujícím řízení, poté žádost o verifikaci, nezpůsobilo věcné nedostatky, naopak takový postup může být dokonce prospěšný, neboť pozdější žádost o verifikaci může obsahovat aktuálnější podklady.
- MŽP v těchto případech takové nedodržení lhůty považuje za formální nedostatek. Není opodstatněná striktní aplikace § 9a odst. 6 zákona EIA, neboť tento formální nedostatek nemůže negativně kvalitativně ani věcně ovlivnit účel, pro který je verifikační závazné stanovisko vydáváno.

Systémové vady postupu MŽP při verifikacích:

Stanovisko EIA k záměru EIA „Rychlostní silnice R43 v úseku Kuřim – Svitávka“ bylo výsledkem procesu EIA. Předmětem posuzovaného záměru byla novostavba čtyřpruhové silnice

³⁵ Pro kompletní závěry vizte odst. 66–75 rozsudku.

o délce cca 22 km v šířkovém uspořádání v kategorii R 25,5/100. Oznamovatel předložil záměr ve třech aktivních variantách, které se lišily vedením trasy.

Verifikační závazné stanovisko EIA bylo vydáno jako podklad pro navazující řízení o umístění záměru „I/73 Bořitov – Svitávka“. Předmětem řízení byla stavba čtyřpruhové komunikace I/73 kategorie S 26,0 v úseku, který začíná za zárodkem budoucí MÚK Lysice v km vedení trasy 33,7 a končícím v MÚK Svitávka v km 41,0. Vzhledem k tomu, že tento úsek komunikace **byl součástí uvedeného záměru EIA**, muselo být územní řízení o záměru vedeno jako navazující.

Názor odvolatelů, že oba záměry musejí být prokazatelně identické, je **z logiky věci mylný**. Tzv. verifikační stanovisko je vydáváno právě kvůli ověření změn mezi dokumentací EIA a dokumentací pro navazující řízení (v tomto případě dokumentace DUR). **Ze samotné podstaty** institutu verifikace se změny záměru dokonce předpokládají. Musí být však dodržena podmínka, že změna záměru **nebude taková, která by mohla mít významný negativní vliv** na životní prostředí a veřejné zdraví. Právě posouzení tohoto je otázkou při verifikaci. Je zřejmé, že v různých fázích přípravy záměru **nelze hovořit o identičnosti** (dokumentace EIA není a ani nemůže být zpracována v takových podrobnostech jako dokumentace DUR). Současně je přípustné a v souladu se zákonem, že navazující řízení není vedeno pro celý záměr posouzený v procesu EIA, ale pouze pro jeho etapu dílčí etapu, jako je to v tomto případě.

Vliv revize dokumentace DUR a EIA:

Podkladem pro verifikační závazné stanovisko EIA byla dokumentace DUR – 06/2022) Součástí žádosti o verifikaci byl také úplný popis změn záměru dle dokumentace DUR oproti záměru EIA, ke kterému bylo vydáno stanovisko EIA. Dle krajského úřadu nastaly tři revize dokumentace DUR, ale **revize jsou věcně marginální** a týkají se pouze některých zpráv nebo výkresů, **nikoliv dokumentace DUR jako celku**.

Případné revize dokumentace DUR po 27.01.2023 by bylo třeba při verifikaci pouze v takovém případě, že by provedené revize **představovaly změnu záměru** oproti záměru posouzenému v procesu EIA. Revize procesu EIA je zákonem předpokládána pouze v případě, že jsou ve verifikačním závazném stanovisku identifikovány **změny, které by mohly mít významný negativní vliv** na životní prostředí a veřejné zdraví. Takové změny jsou poté předmětem zjišťovacího řízení podle § 4 odst. 1 písm. g) zákona EIA. Tyto změny však nebyly identifikované.

Další skutečnosti, které zmínil ministr:

K prvnímu a druhému prodloužení platnosti vzal ministr v potaz rozsudek NSS č. j. 7 As 236/2023-64 ze dne 27.06.2024, v němž NSS dospěl k závěru (právní věta): **Úkon, jímž se prodlužuje doba platnosti závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí dle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění účinném do 31.12.2023, je závazným stanoviskem ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Jestliže odvolání v navazujícím řízení směřovalo proti jeho obsahu, mělo být prodloužení platnosti přezkoumáno postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu.**

(**Pozn. ministerstva:** Proto ministr při respektu tzv. incidentní retrospektivy nových právních názorů dle závazné části revizního závazného stanoviska potvrdil také první a druhé prodloužení platnosti; nikoliv že by se jimi zabýval jen v odůvodnění.)

Ministr také upozornil, že stanovisko EIA a verifikační závazné stanovisko EIA napadli Občané Malhostovic podnětem k provedení přezkumného řízení dle § 149 odst. 8 správního řádu, který MŽP neshledalo důvodným (sdělení č. j. MZP/2025/290/1000 ze dne 20.11.2025).

Druhé prodloužení platnosti bylo také napadeno podněty podle § 149 odst. 8 správního řádu, které MŽP neshledalo důvodnými:

- obec Skalička, sdělení č. j. MZP/2025/290/595 ze dne 15.07.2025
- obec Všechnovice, sdělení č. j. MZP/2025/290/597 ze dne 16.07.2025
- obec Malhostovice, sdělení č. j. MZP/2025/290/600 ze dne 16.07.2025
- Drásovská iniciativa, sdělení č. j. MZP/2025/290/603 ze dne 16.07.2025
- Občané Malhostovic, sdělení č. j. MZP/2025/290/604 ze dne 16.07.2025.

Nedodržení podmínky č. 108 stanoviska EIA:

Podmínka zní: „*Náhradní výsadby za pokácenou zeleň realizovat po dohodě s dotčenými obcemi především na návrhových plochách dle platných ÚP obcí.*“

Ministerstvo uvádí, že souhlasy všech obcí se záměrem jako takovým jsou založené v dokladové části (2. část, pol. č. 33, 34.1, 34.2, 35.2, 36.1, 36.2, 37.2, 38, 39.1, 39.2). Souhlas se tedy přinejmenším vztahuje implicitně na veškeré důsledky záměru včetně náhradních výsadeb, jejichž funkci v tomto případě plní stavební objekty kompenzačních opatření (běžněji žadatelé čekají na uložení náhradní výsadby jako podmínky závazného stanoviska, do 31.12.2017 rozhodnutí, nikoliv že zavedou předem objekt, jehož náplní jsou náhradní výsadby).

Je také třeba dodat, že podmínka vznikla v kontextu původní právní úpravy v době vydání stanoviska, kdy obecní úřady povolovaly kácení dřevin rostoucích mimo les v samostatném správním řízení a neexistoval institut závazného stanoviska ke kácení, natož instančně posunutý na KÚ OŽP podle § 82a zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31.12.2023.

Námítka není důvodná.

Nedodržení podmínky č. 32 závazného stanoviska EIA:

Podmínka zní: „*Zajistit převedení průtoků všech existujících toků (i občasných) přes těleso komunikace.*“

Všechny vodní toky nebo hlavní odvodňovací zařízení (HOZ, vodní linie) jsou převedeny přes těleso komunikací mostními objekty nebo propustkem (HOZ).

Námítka není důvodná.

Nedodržení podmínky č. 19 závazného stanoviska EIA:

Podmínka zní: „*V dalších stupních projektové dokumentace minimalizovat kácení zeleně i zásahy do pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“).*“

PUPFL je bez zásahu.

Podmínka minimalizovat kácení dřevin rostoucích mimo les je dle názoru ministerstva splněna. Je nutné si uvědomit, že tato podmínka nesměruje k eliminaci kácení, nýbrž k minimalizaci v některé z variant záměru EIA. Ve zvolené variantě, která odpovídá koridoru v zásadách územního rozvoje, není možné vůbec nekácet v záborech pro záměr. Z dokumentace DUR nevyplývá, že by nějaký stavební objekt byl navržený zbytečně či byl předimenzovaný, aby kácení bylo rozsáhlejší. Dočasné zábory jsou zvolené evidentně racionálně, v dokumentaci DUR projektant sám deklaroval, že ani v plochách staveníště nemají být kácené všechny dřeviny, ale budou při výstavbě chráněné dle Arboristických standardů (srov. technické zprávy k SO 811.x).

Žadatel také odmítl doporučení autorů auditu bezpečnosti na kácení dalších stromů kvůli dalšímu zlepšení rozhledových poměrů (vizte podkapitolu V. 3. 3. 24. Bezpečnost silničního provozu).

Námítka není důvodná.

Vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí

K tvrzení, že ministerstvo nezajistilo revizní závazné stanovisko ministra:

Ministerstvo **zajistilo revizní závazné stanovisko**. Ministr vydal dvě revizní závazné stanoviska – jedno na úseku EIA, druhé na úseku ochrany ovzduší a ZPF.³⁶ Ministerstvo obě revizní závazná stanoviska č. j. MZP/2026/290/576 ze dne 06.03.2026 a č. j. MZP/2026/290/559 ze dne 09.03.2026 **přehledně identifikovalo v konečném seznámení s podklady** a rovněž vyvěsilo na úřední desce (vizte str. 2 a přílohy).

Zvlášť uvedená výtky proti nepřezkoumání druhého prodloužení platnosti (odst. 31. vyjádření) je rovněž nedůvodná. Jak je patrné z výše uvedeného, ministr vypořádával odvolací námítky proti druhému prodloužení platnosti, které je v závazné části revizního závazného stanoviska označené jako přezkoumávané závazné stanovisko č. 3).

³⁶ Takový postup není nezákonný a patrně byl vyvolán tím, že z hlediska EIA je příslušný odbor posuzování vlivů a integrované prevence, kdežto u ostatních oblastí příslušné odbory výkonu státní správy. Ministerstvo tedy tento postup vnímá jako čistě organizační záležitost MŽP.

V. 3. 3. 12. Hluk a závazné stanovisko krajské hygienické stanice:

Obsah revizního závazného stanovisko z hlediska přezkumu zákonnosti závazného stanoviska hygienické stanice a vypořádání odvolacích námitek spolku Děti Země je uveden v podkapitole V. 3. 2. 6.

S odvolacími námitkami odvolatelů se vypořádalo Ministerstvo zdravotnictví následovně.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES upravuje **strategické hlukové mapování**, resp. **hlukové indikátory a mezní hodnoty v ní uvedené nejsou hygienickými limity**. Hygienické limity hluku jsou upraveny nařízením vlády č. 272/2011 Sb. [v tomto případě ve znění účinném do 30.06.2023 – srov. čl. II písm. a) nařízení vlády č. 433/2022 Sb.]. Pro posouzení záměru podle stavebního zákona ve spojení se zákonem o ochraně veřejného zdraví se aplikují hygienické limity podle nařízení vlády. Nařízení vlády je platným a účinným prováděcím právním předpisem k zákonu o ochraně veřejného zdraví.

Návrhové období

Harmonogram realizace záměru není v kompetenci hygienické stanice. Pro vydání závazného stanoviska pro stavební řízení (řízení o povolení záměru) bude hygienická stanice požadovat aktuální hlukové posouzení včetně výhledového období s predikovanými intenzitami (podle technicky upřesněného návrhu záměru). V případě, že z takové hlukové studie vyplyne požadavek na realizaci protihlukových opatření, musejí být návrhy protihlukových opatření začleněny do projektové dokumentace v dalším stupni.

Celkové/kumulativní vlivy

Celkové/kumulativní vlivy záměru byly v hlukové studii H2022/021 uplatněny ve variantě výpočtu Varianta D [doprava – stav v roce 2029 + záměr (kumulace)] a dále Varianta E [doprava – stav v roce 2049 + záměr + další úseky I/73].

K námitce volby množiny **monitorovaných lokalit** ministerstvo konstatuje, že požadavky na monitoring jsou obsažené v dokumentaci DUR v podkapitole „*Požadavky na monitoringy a sledování přetvoření*“. Hluková i rozptylové studie volí výpočtové či referenční body podle odborných oborových metodik; množina zvolených bodů či lokalit se ministerstvu nejeví jako excesivní. Odvolatelé neuvedli, na základě jakého odborného kritéria by měl být monitoring „*na podstatně větším počtu lokalit*“. Pasportizace objektů není ničím nepřipustným, jedná se naopak o standardní postup – před zahájením nějaké činnosti (např. výstavba) žadatel zajistí provedení pasportu, aby byl prokazatelný stav objektu před zahájením činnosti, při činnosti a po jejím ukončení.

Vyjádření k podkladům

Odvolatelé namítají, že revizní závazné stanovisko je nezákonné, *neboť „nevychází se stanoviska Krajské hygienické stanice (...) Takto a pouze tak se vydává revizní stanovisko“*. Ministerstvo zdravotnictví nemohlo naplnit tento princip, neboť hygienická stanice byla *de facto „věcně nečinná“* a pro řízení měla nulový přínos. Krajský úřad měl takový podklad odmítnout a ministerstvo vůbec požadovat u tak závažné vady přezkoumání podle § 149 odst. 7 správního řádu. U „*věcně vyprázdněného*“ podkladu nelze požadovat revizi.

Revizní závazné stanovisko nerespektuje směrnici 2002/49/ES o hodnocení hlučnosti, včetně jejích příloh II a III novelizovaných směrnicemi Komise (EU) 2015/996 a (EU) 2020/367. Ministerstvo zdravotnictví opomíjí, že pro hodnocení vlivů dopravy v dopravním plánování se uplatní čl. 3 písm. u) směrnice, podle něhož se „akustickým plánováním“ rozumí řízení postupu při vytváření budoucí akustické situace pomocí opatření v rámci územního plánování, inženýrských opatření v oblasti dopravních systémů, plánování dopravy, protihlukových opatření a řízení zdrojů hluku. Je zásadní právní vadou, že Ministerstvo zdravotnictví toto dlouhodobě ignorovalo.

Ministerstvo zdravotnictví nezajistilo řádnou transpozici unijní legislativy a opakovaně tvrdí, že směrnice se týká pouze strategických hlukových map. Podle podatele ministerstvo zdravotnictví nemůže vyprázdnit právní obsah směrnice tím, že pomíjí její definiční část. Podle novelizované přílohy III směrnice se při vyhodnocení vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví musí uplatnit jednoznačně definované výpočetní vzorce podle směrnice Komise (EU) 2020/367 a standardní indikátory L_{den} a L_{night} podle přílohy I. Tyto veličiny se povinně získávají společnými metodami hodnocení podle přílohy II ve znění směrnice Komise (EU) 2015/996. Nelze se tudíž vyhnout postupům podle příloh I, II a III směrnice.

Na tomto nic nemění ani fakultativní čl. 5 odst. 3 směrnice. Případné použití jiných indikátorů by znamenalo pouze souběžné zobrazení výsledků pomocí povinných indikátorů L_{den} a L_{night} a jiných fakultativních indikátorů. Ministerstvo zdravotnictví samo písemně sdělilo, že takové „jiné“ indikátory nebyly v ČR stanoveny, a odkázalo pouze na indikátory L_{den} a L_{night} podle vyhlášky č. 315/2015 Sb. (zjevně myšlena vyhláška č. 315/2018 Sb., o strategickém hlukovém mapování – pozn. ministerstva).

Čl. 5 odst. 3 směrnice se vztahuje pouze k indikátorům podle přílohy I, nikoli ke společným metodám hodnocení podle přílohy II. Pro akustické plánování proto neexistuje z použití přílohy II žádná výjimka.

Ministerstvo zdravotnictví nemohlo odkazovat na nařízení vlády č. 272/2011 Sb., jelikož toto nařízení nemělo být vydáno; od vstupu ČR do Evropské unie měla být hluchnost hodnocena podle transponované směrnice o hodnocení hluchnosti. Toto nařízení nebylo posouzeno z hlediska souladu s unijní legislativou, neodkazuje na ni a je s ní v rozporu. Aplikační přednost má unijní úprava. Je nezákonné použít nařízení vlády.

Odvolatelé považují za nezákonné také hájení vyhodnocení provedené v EIA, jak je Ministerstvo zdravotnictví provedlo ve vztahu k námitkám 40 a 48. I kdyby vyhodnocení EIA a stanovisko EIA byly zákonné (což dle odvolatelů nejsou), nejpozději po novelizaci směrnice o hodnocení hluchnosti směrnicí Komise (EU) 2015/996 nastaly zásadní změny metod hodnocení, což má vliv z hlediska § 9a odst. 4 zákona EIA. Rezort dopravy opustil starší postupy podle tzv. Manuálu 2011 a přešel na postupy podle tzv. Manuálu 2018, nyní ve verzi z roku 2020. Pokud rezort dopravy v součinnosti s Ministerstvem zdravotnictví promítl změny podle směrnice Komise (EU) 2015/996 v roce 2018 do Manuálu 2018, nelze se podle něj v roce 2026 odkazovat na dřívější vyhodnocení EIA.

Ministerstvo zdravotnictví odmítá povinnost provést predikci ke konkrétnímu časovému horizontu. Bez stanovení konkrétního časového horizontu nelze predikci provést; v tomto kontextu rozporuje tvrzení Ministerstva zdravotnictví, že „*Harmonogram realizace záměru není v kompetenci KHS*“.

Odvolatelé nesouhlasí s vypořádáním námítky 50 v revizním závazném stanovisku; vypořádání neobsahuje nápravu ani vysvětlení, „*odkaz na jeden bod není vyhodnocení hluchnosti*.“

K ochranným opatřením uvádějí, že nejprve musí být provedeno přezkoumatelné a plošné vyhodnocení hluchnosti, poté musí být v přímé vazbě na jeho výsledky navržena ochranná opatření a následně musí být prokazatelně doloženo, že zajistí dodržení hygienických limitů podél celé trasy navržené komunikace, jejích přívaděčů a křižujících komunikací; zároveň musí být stanoveny postupy monitorování. Žádný z těchto kroků se neuskutečnil.

Konečně je rovněž chybný závěr, že orgánům ochrany veřejného zdraví nepřísluší řešit otázky ochrany ovzduší. Dle odvolatelů už z označení orgán ochrany veřejného zdraví vyplývá, že nemůže pominout znečištění ovzduší jako faktor, který ovlivňuje veřejné zdraví.

Vypořádání vyjádření:

Revizní závazné stanovisko je **datované**, v záhlaví je uvedeno „*Praha, (datum uvedeno v doložce e-podpisu)*“. V doložce je datum 25.11.2025.

Tvrzení o **neúplnosti spisu** vychází opět jako např. u problematiky ochrany ovzduší z toho, že ministerstvo nezaslalo nadřízeným dotčeným orgánům všechna odvolání, protože byla shodná. Ministerstvo zdravotnictví mělo k dispozici kompletní odvolací argumentaci.

Jsou nesrozumitelné a irelevantní výtky typu, že revizní závazné stanovisko „*je nezákonné už tím, že nevychází se stanoviska Krajské hygienické stanice (...)*“, nezákonné je také proto, že hygienická stanice byla „*de facto věcně nečinná*“, či že u „*věcně vyprázdněného postupu*“ hygienické stanice nebylo možno provést revizi.

Revizní závazné stanovisko uvádí hned na první straně, že přezkoumává podle § 149 odst. 7 závazné stanovisko hygienické stanice č. j. KHSJM 03849/2023/BK/HOK ze dne 17.01.2023 a v jaké věci. Závazná část zní jasně tak, že se **toto závazné stanovisko potvrzuje**. Nespokojenost s úrovní odůvodnění přezkoumávaného závazného stanoviska nelze zaměňovat za nemožnost provést revizi apod. Takový požadavek nedává smysl. Napadené závazné stanovisko se přezkoumává (bez ohledu na míru jeho nekvality, kterou účastník subjektivně pociťuje a tvrdí) podle § 149 odst. 7 správního řádu; při tomto postupu lze doplnit i odůvodnění, pokud závazná část ob stojí.

Odvolatelé si také chybně vykládají, že Ministerstvo zdravotnictví nesmělo aprobovat souhlasné závazné stanovisko bez podmínek.

Podle § 77 odst. 1 věty druhé a třetí zákona o ochraně veřejného zdraví, ve znění účinném do 31.12.2023, platí: Orgán ochrany veřejného zdraví vydává v těchto věcech stanovisko. **Souhlas může orgán ochrany veřejného zdraví vázat na splnění podmínek.** (Pozn.: stanovisko je podle § 94 odst. 1 zákona závazným stanoviskem).

Smyslem akustické/hlukové studie je kvalifikovaně odhadnout budoucí akustickou situaci v hodnocením území a v případě překročení hygienických limitů hluku navrhnout protihluková opatření. Smyslem studie není vypočítat s libovolnou přesností, jaká bude úroveň hluku v každém bodě. Nejedná se o měření hluku, měření slouží k validaci výpočtového modelu.

Hluková studie **neindikovala překročení** hygienických limitů hluku. Pouze v souvislosti s další navazující etapou celé plánované silnice I/73 identifikovala možnost, že v km 40,2–41,0 může být hluk hraniční (bez jakýchkoliv protihlukových opatření, nikoliv že by byl limit překročen a nebylo by již jak zajistit jeho dodržení). Proto v této lokalitě záměr zahrnuje rozšířenou krajnici pro případné jednoduché doplnění protihlukové stěny. Souhlasné závazné stanovisko bez podmínek proto není překvapivé.

Ministerstvo nemůže souhlasit s názorem, že institut staré hlukové zátěže nemohl být bez dalšího použitý. Řízení bylo zahájeno podáním žádosti dne 25.01.2023, tj. podle **přechodného ustanovení čl. II písm. a) nařízení vlády č. 433/2022 Sb.** se postupuje podle dosavadního znění nařízení vlády č. 272/2011 Sb., které tento institut zná.

K evropské dimenzi ministerstvo konstatuje, že z vyjádření neplyne, že by bylo v územním řízení povinné použít výlučně metodiku strategického hlukového mapování. Čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/49/ES připouští jiné indikátory pro akustické plánování. Tento výklad přijal NSS v rozsudcích č. j. **2 As 86/2022-197** ze dne 22.04.2025 (podkapitola III.I) a č. j. **6 As 186/2023-104** ze dne 19.09.2025 (odst. [215] a násl.).

Není správný ani závěr o plošné nepoužitelnosti nařízení vlády č. 272/2011 Sb. kvůli tvrzené vadné transpozici směrnic. Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 4/18 nevyslovil takový závěr. Výtky nesměřují proti posouzení orgány ochrany veřejného zdraví, ale proti (prováděcí) právní úpravě jako takové. Nařízení (byť ve znění po poslední novelizaci, jež není rozhodná pro toto územní řízení) obstálo i dle nejnovějšího nálezu Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 1/25 ze dne 23.09.2026.

Ministerstvo nemůže přitakat ani poslední výtce, že orgán ochrany veřejného zdraví má kompetence v oblasti ochrany ovzduší. Slovní spojení „orgán ochrany veřejného zdraví“ nelze vnímat mechanicky jen podle názvu, ale **podle kompetencí**, které mu zakládá zákon č. 258/2000 Sb. (§ 80 a 82). Mezi nimi **není ochrana ovzduší**. Ministerstvo zdravotnictví má u ochrany ovzduší některé kompetence, ale ty jsou omezené taxativní výčtem v § 27 odst. 6 písm. a) až c) zákona o ochraně ovzduší (bez ohledu na znění před a po 01.01.2024). Tyto kompetence se zjevně netýkají vydávání závazných stanovisek či vyjádření pro územní řízení.

V. 3. 3. 13. Rozptylová studie a ochrana ovzduší:

Ministr životního prostředí (pro účely této podkapitoly dále jen „ministr“) v revizním závazném stanovisku dospěl k následujícím závěrům (závěry z hlediska přezkumu zákonnosti a vypořádání námitek spolku Děti Země jsou uvedeny v podkapitole u námitek tohoto spolku, str. 74).

Námítky odvolatelů vypořádal ministr následovně.

Prováděné hodnocení kvality ovzduší se týká celého území ČR, nikoliv pouze okolí monitorovacích stanic. Stanovení úrovně znečištění **v místech nepokrytých měřením** je provedeno územním odhadem rozložení sledované míry znečištění ovzduší a spočívá v **zobecnění „bodových“ měření při dané hustotě** (rozložení monitorovacích stanic) a akceptovatelné chybě odhadu na celé hodnocené území. Mapy plošného vyjádření imisních charakteristik a atmosférické depozice jsou vytvářeny na základě propojení a integrace GIS, relační databáze informačního systému kvality ovzduší (ISKO) naměřených imisí a chemického složení atmosférických srážek a modelových výpočtů na základě emisí, kde dalším významným vstupem je i meteorologie a orografie.

Podle § 11 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší, ve znění účinném do 31.12.2023, (odstavec 5 ve znění pozdějších předpisů) se překračování imisních limitů posuzuje na základě průměrů hodnot

koncentrací **pro čtverec území o velikosti 1 km² pokaždé za předchozích 5 kalendářních let.** ČHMÚ každoročně zveřejňuje hodnoty způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K výtkám, že grafické přílohy rozptylové studie obsahují jen tzv. příspěvky, nikoli celkové (kumulativní) znečištění, ministr podotkl, že předložená rozptylová studie je zpracována v souladu se zákonem o ochraně ovzduší a splňuje náležitosti stanovené v příloze č. 15 k vyhlášce č. 415/2012 Sb. Obsahuje tedy mapové podklady, jež znázorňují imisní příspěvky. V tabulce č. 7 jsou však jak maximální vypočtené hodnoty imisních příspěvků, tak rovněž průměrné imisní pozadí a srovnání s imisními limity. Navazují vypočtené hodnoty ve vybraných referenčních bodech a následuje příslušné posouzení všech vypočtených hodnot při zohlednění stávajících úrovní znečištění v dotčené lokalitě.

Rozptylová studie a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2024/2881 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu

Jde o směrnici, ve které jsou skutečně zpřísněny imisní limity pro vybrané znečišťující látky **po roce 2030**. V době zpracování rozptylové studie (07.06.2022), ani v době vydání závazného stanoviska (23.05.2024) tato směrnice neexistovala a dosud není transponována do českého právního řádu.

Intenzita dopravního proudu (jednosměrný/obousměrný provoz) a nekonzistence dokumentace DUR a studií

V technických předpisech Ministerstva dopravy, které doplňují a upřesňují ustanovení českých technických norem týkajících se navrhování a provádění staveb pozemních komunikací, konkrétně v technických podmínkách TP 219 „Dopravně inženýrská data pro kvantifikaci vlivů automobilové dopravy na životní prostředí“ schválených dne 10. 5. 2019 pod č. j. 29/2019-120-TN/I (jejichž obsahem je způsob určení dopravně inženýrských dat, která vstupují do výpočtu hluku, vibrací, emisí a vlivu na živou přírodu) je dopravní proud definován jako „*sled všech vozidel nebo chodců pohybujících se v pruhu za sebou nebo v pruzích vedle sebe tímž dopravním směrem; dopravní proud se může skládat z několika jízdních nebo pěších proudů*“. Krajský úřad tedy v napadeném rozhodnutí vypořádal námitku správně.

Kompenzační opatření

Nebyly splněny zákonné podmínky pro uložení kompenzačních opatření (již bylo odůvodněno výše). Ministr souhlasí s krajským úřadem, že západně od stávajících stromů a keřů se ani v bezprostřední blízkosti žádná obydlená oblast nenachází (týkalo se namítaného prášení z polí a ze silnice).

Opomenutí, že se trasa přibližuje nové obytné zástavbě v obci Svitávka

Rozptylová studie tuto oblast **neopominula**. První individuální referenční bod, pro který byly výpočty imisních příspěvků prováděny, představuje rodinný dům na adrese Havlíčkova 503, Svitávka.

Ve vyhodnocení vypočtených hodnot na str. 21 rozptylové studie autor konstatoval: „*Realizací záměru dojde vlivem přesunu dopravní zátěže na jinou komunikaci a vlivem změny rychlostí dopravního proudu ke změně imisní zátěže lokality. Maxima vypočtených imisních koncentrací byla vypočtena u komunikace 1/73, a to v místech křížení s ostatními komunikacemi. V okolí stávající trasy 1/43 byly vypočteny imisní příspěvky výrazně nižší. (...)*

Hodnoty maximálních hodinových a průměrných denních koncentrací vyjadřují maximální možnou imisní zátěž příslušného referenčního bodu, vypočtené hodnoty denních koncentrací mají význam maximálních průměrných denních koncentrací, pokud by podmínky, za kterých mohou nastat, trvaly celý den. Proto lze hodnotit vypočtené hodnoty denních koncentrací jako velmi nadsazené a prakticky nedosažitelné. Pravděpodobnou imisní zátěž lokality z daného zdroje znečištění popisují spíše průměrné roční koncentrace znečišťujících látek.

Maximální příspěvek denních koncentrací PM₁₀ byl vypočten 81,3 µg/m³, tj. 163 % limitu. Tyto vyšší imisní příspěvky jsou dané započtením sekundární prašnosti z povrchu vozovek, k těmto vyšším koncentracím však může dojít výjimečně.

Ve vybraných profilech u zástavby nejbližší záměru jsou vypočteny výhledové příspěvky denních koncentrací PM₁₀ od 7,0 do 21,8 µg/m³. Maximum je vypočteno v severní části lokality u obce Svitávky a dále pak ve střední části posuzované lokality u obcí Lysice a Drnovic, kde se trasa komunikace blíží ke stávající zástavbě, což je očekávaná situace. S ohledem na charakter denních

koncentrací PM_{10} a stávající imisní pozadí není pravděpodobné, že dojde k překročení imisního limitu právě vlivem tohoto záměru, překročení příspěvku $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ bylo vypočteno nejvýše $37\times$ ročně (RB. č. 1 - Havlíčkova 503, Svitávka).

Nejvyšší vypočtený příspěvek průměrných ročních koncentrací PM_{10} činí $13,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 33 % imisního limitu. Ve vybraných profilech jsou vypočteny výhledové hodnoty příspěvků do $2,84 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Při imisním pozadí cca $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nedojde k překročení imisního limitu ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), naopak lze předpokládat snížení imisní zátěže v lokalitách, kde dojde ke snížení intenzity dopravy.

Nejvyšší vypočtený příspěvek průměrných ročních koncentrací $PM_{2,5}$ činí $3,36 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. cca 16,8 % imisního limitu. Ve vybraných profilech jsou vypočteny výhledové imisní příspěvky do $0,728 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. do 4 % limitu. S ohledem na stávající imisní pozadí cca $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ k překročení imisního limitu nedojde.“

MŽP také uvedlo v odůvodnění přezkoumávaného závazného stanoviska, aby stavební úřady **důsledně aplikovaly podpůrná opatření k předcházení a omezování znečišťování ovzduší ve smyslu podpůrných opatření k Programu ke zlepšování ovzduší³⁷** – omezení resuspenze z dopravy, omezování prašnosti ze stavební činnosti a zpevnění povrchu nepevných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě, omezení prašnosti z odkrytých ploch a deponií.

Ministr také zdůraznil novou povinnost podle § 16 odst. 10 zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů: *Zhotovitel podle stavebního zákona je povinen při provádění záměru, jeho změně nebo při odstraňování stavby dodržovat opatření k předcházení vzniku prašnosti a k omezování jejího šíření v souladu s přílohou č. 10 k tomuto zákonu, je-li to pro něj technicky možné a ekonomicky přijatelné. Splnění této povinnosti nebo technickou nemožnost nebo ekonomickou nepřijatelnost je zhotovitel povinen prokázat na vyžádání orgánu ochrany ovzduší. Tato opatření není povinen provádět zhotovitel stavby veřejné dopravní infrastruktury při realizaci záměru a souvisejících činností ve vzdálenosti 500 m a více od hranice zastavěného území.*

S ohledem na dostatečné ošetření požadavků (k předcházení a k omezování prašnosti) ve fázi realizace záměru přímo v příloze č. 10 k zákonu o ochraně ovzduší není žádoucí, aby byly v přezkoumávaném závazném stanovisku uloženy ještě další podmínky k ochraně ovzduší (šlo by o opakování zákonných požadavků, popř. o duplicitu k podmínkám stanoveným v závazném stanovisku EIA).

Námítky proto **nejsou důvodné**, tj. nezakládají důvod pro změnu nebo zrušení přezkoumávaného závazného stanoviska.

Vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku:

MŽP neobdrželo úplný spisový materiál (týká se také ZPF):

Hlavní okruh výtek z vyjádření se týká evropských směrnic. Hodnocení znečištění ovzduší vyžaduje použití shodných stávajících intenzit dopravy a složení dopravního proudu a predikcí těchto veličin pro daný časový horizont.

Odvolatelé namítají, že ministr v revizním závazném stanovisku námitku fakticky nevypořádal. V rozporu s unijním právem je také posuzovat překračování imisních limitů podle průměrů koncentrací ve čtverci o velikosti 1 km^2 za předchozích pět let. Kumulativní vlivy nejsou doloženy úplně, jsou předloženy pouze příspěvky, nikoli plošné a přezkoumatelné vyhodnocení celkového zatížení.

Odvolatelé nesouhlasí s ministrovým závěrem, že nová směrnice č. 2024/2881 neexistovala v době zpracování rozptylové studie a vydání přezkoumávaného závazného stanoviska.

Pro rozhodnutí odvolacího orgánu není rozhodná doba zpracování rozptylové studie ani vydání územního rozhodnutí, ale právní stav v době rozhodování. Dle přesvědčení odvolatelů nemůže ministerstvo potvrdit napadené rozhodnutí, pokud již platí jiné právní předpisy, a musí věc vrátit krajskému úřadu k novému projednání.

V důvodové zprávě MŽP k transpozici nové unijní úpravy, mají být nové imisní limity dodrženy nejpozději od 01.01.2030, avšak jejich překračování má být posuzováno již od 01.01. 2026 podle čl.

³⁷ Veřejně dostupné z:

<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/ochrana-ovzdusi/kvalita-ovzdusi/strategicke-dokumenty/programy-zlepsovani-kvality-ovzdusi>

19 odst. 4 směrnice a mají být přijímána nápravná opatření. Překročení limitů v dotčené oblasti dokládá mapa na str. 8 této důvodové zprávy, označená „*Výchozí scénář překračování imisního limitu pro roční koncentrace PM_{2,5}*“.

Směrnice 2002/49/ES má aplikační přednost před technickými podmínkami TP 219 „*Dopravně inženýrská data pro kvantifikaci vlivů automobilové dopravy na životní prostředí*“ z roku 2019.

Dále nesouhlasí se závěrem, že západně od stávajících stromů a keřů se ani v bezprostřední blízkosti nenachází obydlená oblast. Nachází se zde stavba (dům) Samota-Hrázka č. p. 161, 679 71 Lysice. Tato lokalita leží západně od napadeného záměru v těsné blízkosti. Odvolatelé namítají, že je neurčitý pojem „bezprostřední blízkost“, znečištění z liniového zdroje, kterým je transevropská silnice I/73, nelze omezit na takto vymezené okolí. MŽP nemělo k dispozici plošný podklad, z něhož by bylo patrné, kde a v jakém rozsahu jsou překračovány hygienické limity, včetně kumulativních hodnot.

Vypořádání s vyjádřením:

Ministrovo revizní závazné stanovisko obsahuje identifikovatelný závěr i důvody, z nichž tento závěr vychází, a reaguje na podstatu uplatněných výhrad. Účelem uvedeného postupu není dosáhnout takové míry podrobnosti, jakou by účastníci považovali za optimální, nýbrž zajistit odborný přezkum dotčeným orgánem příslušné úrovně.

Neúplnost spisu MŽP: Odvolatelé, kteří odkazují na str. 3 revizního závazného stanoviska mají na mysli pravděpodobně fakt, že ministr neměl k dispozici odvolání všech odvolatelů. Jiné zmínky o podkladech na této straně nejsou.

Je pravda, že ministerstvo nezaslalo MŽP všechna odvolání. Odvolání (kromě spolku Děti Země) totiž **byla prakticky shodná** s minimálními odchylkami, které neměly vliv na věcnou stránku ani na podstatu odvolacích námitek. Paragraf § 149 odst. 7 správního řádu nelze vykládat formalisticky tak, že nadřízený dotčený orgán musí od odvolacího správního orgánu obdržet (v případě shodných odvolání) všechna odvolání. **Ministr měl k dispozici úplný obsah odvolací argumentace.** Jinak ministerstvo zaslalo všechny podklady, které toto ustanovení předpokládá.

Účelem celého tohoto vypořádání ministerstvem je reakce na vyjádření k podkladům a zdůvodnění, proč ministerstvo nespátkovalo důvod obracet se se žádostí o doplnění důvodů ministrova revizního závazného stanoviska. Ministerstvo nepřezkoumává odborné závěry orgánů ochrany ovzduší. Ministerstvo pouze zhodnotilo, zda revizní závazné stanovisko reaguje na podstatu odvolacích námitek, zda je jeho závěr srozumitelný a zda nové vyjádření účastníků obsahuje takové nové skutečnosti nebo podklady, které by vyvolávaly potřebu nějakého dalšího postupu. Samostatně přitom ministerstvo posuzuje právní účinky unijních předpisů, neboť jde o právní, nikoli odbornou otázku ochrany ovzduší.

Nelze přisvědčit námitce proti použití pětiletých mapových údajů a čtverců o ploše 1 km² nelze přisvědčit. Tento postup je předepsaný paragrafem 11 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší, ve znění účinném do 31.12.2023, který v první větě stanoví: K posouzení, zda dochází k překročení některého z imisních limitů podle odstavce 5, se použije **průměr hodnot koncentrací pro čtverec území o velikosti 1 km² vždy za předchozích 5 kalendářních let.**

K domu č. p. 161 (Samota-Hrázka) ministerstvo uvádí, že není ve výrazně bližší vzdálenosti od záměru než ostatních sedm výpočtových bodů v rozptylové studii, za reprezentanta pro posouzení vlivu na území obce Lysice lze rozumně považovat bod č. 5, který se nachází v podobné vzdálenosti od záměru (č. p. 161 navíc lze identifikovat v grafických přílohách – mapách s modelovými izoliniemi, podle nichž zjevně jeho neuvedení jako individuálního výpočtového bodu nemohlo mít vliv na závěry rozptylové studie). Ministerstvo vnímá volbu konkrétních výpočtových bodů jako odborný názor autora studie, který zvažuje mezi zájmem na maximální informační přesnost a zájmem na nákladech a složitosti výpočtů, a potenciálními přínosy volby více (mnoha) výpočtových (či dokonce měřících) bodů.

Ke **směrnici 2024/2881** ministerstvo uvádí následující úvahy (jedná se o obecný výklad právního předpisu a intertemporálních pravidel, příp. pouhé čtení rozptylové studie a směrnice z pozice tzv. inteligentního laika):

Směrnice přepracovává unijní režim kvality vnějšího ovzduší. Zpřísňuje mezní hodnoty, doplňuje nové krátkodobé hodnoty, posiluje monitorování či plánování. Vůči české úpravě zpřísňuje

od 01.01.2030 zejména roční limity např. PM_{2,5}, PM₁₀, NO₂, benzenu a krátkodobé hodnoty i počet přípustných překročení. Zavádí také některé denní hodnoty.

Směrnice vstoupila v platnost 10.12.2024, lhůta pro transpozici končí 11.12.2026, nové hodnoty mají být dosaženy do 01.01.2030.

Ministerstvo zastává názor, že **rozhoduje-li stavební úřad v roce 2026, nemá zpravidla právo ani povinnost nahradit stávající vnitrostátní limity budoucími hodnotami**, jež jsou uvedené ve směrnici nebo z těchto hodnot bez dalšího požadovat nové posouzení orgány ochrany ovzduší.

Zároveň však platnost směrnice neznámá, že by Česká republika a její orgány měly přijímat opatření, která by mohla vážně ohrozit dosažení jejího výsledku.

Samotné umístění jednoho záměru dopravní infrastruktury však tento práh obvykle nenaplní – např. proto, že překročení mezní nebo cílové hodnoty od 01.01.2026 do 31.12.2029 se týká zóny nebo územní jednotky, které jsou definované v čl. 4. Článek 19 odst. 4 stanoví plánovací povinnost členského státu pro zónu nebo územní jednotku. Nezavádí samostatný limit pro konkrétní projekt ani **nevyjadřuje pravidlo, že každý projekt s jakýmkoliv kladným přispěvkem musí být zamítnut**.

Pro závěr o vážném ohrožení výsledku směrnice by proto muselo být konkrétně doloženo nejen možné překročení hodnoty roku 2030 v příslušné zóně, ale také význam a dlouhodobost přispěvku daného záměru a jeho vztah k dosažitelnosti cíle při zohlednění ostatních zdrojů a opatření. Směrnice ostatně sama připouští (byť za přísných podmínek) odklad dosažení některých hodnot. Tato možnost neprokazuje, že podmínky odkladu budou v České republice splněny; potvrzuje však, že samotná prognóza překročení hodnoty k 01.01.2030 není bez dalšího totožná s automatickou nepřípustností jednotlivého záměru.

Přiměřeně či lépe řečeno inspirativně lze vyjít také z rozsudku Soudního dvora ve spojených věcech C-165/09 až C-167/09. SDEU (stručně shrnuto) nepřijal, že z budoucích hodnot musí vycházet každé individuální povolení nebo že z nich plyne automatické zamítnutí záměru či povinnost kompenzačních opatření. Uvedl také, že opatření týkající se jediného zdroje se samo o sobě nejeví jako způsobitelné vážně ohrozit výsledek (věc se týkala elektráren, nikoli emisí z pozemní komunikace, ministerstvo ji však pokládá za přiměřeně a rozumně relevantní pro odmítnutí obecné teze o automatické nezákonnosti každého povolení v přechodném období).

Nelze tvrdit, že každá prognóza nad novou hodnotu nebo hraniční z hlediska nové hodnoty automaticky znamená budoucí porušení. Zákon o ochraně ovzduší váže uložení kompenzačních opatření na limity podle přílohy č. 1. Rozptylová studie má správně pracovat s „*příslušnými imisními limity*“. Před koncem transpoziční lhůty nelze tento uzavřený odkaz vyložit *contra legem* tak, že zákon již má nyní (či snad *ex tunc*) na mysli hodnoty podle budoucí unijní přílohy. Závazné stanovisko vydané před 10.12.2024 (platnost směrnice) nemůže být zpětně prohlášeno za nezákonné jen proto, že se nezabývalo tehdy neplatnou a neúčinnou směrnicí.

Jinak řečeno, ministerstvo **nesouhlasí s odvolateli, že by základní princip, který zmínil ministr** (tj.: nepoužití nových limitů pro jeden konkrétní záměr neznámá nezákonnost přezkoumávaného závazného stanoviska jen kvůli tomu, že začala platit směrnice, ale dosažení cíle je odloženo na rok 2030) **byl chybný**. Ministerstvo však **souhlasí, že je třeba posoudit existenci reálného rizika vážného ohrožení cíle směrnice** a zjistit, zda je třeba požádat o doplnění důvodů revizního závazného stanoviska.

Za účelem tohoto posouzení ministerstvo vyšlo z rozptylové studie.

Rozptylová studie používá standardní metody, vychází z konkrétních modelů, u dopravních intenzit jak rozptylová studie, tak hluková studie vycházely z celostátního sčítání dopravy v roce 2020 (srov. čl. 23 odst. 2 směrnice 2008/50/ES, na něž odkázali odvolatelé). Posuzuje cílový rok 2039, zahrnuje pravidelnou výpočtovou síť i vybrané referenční body obytné zástavby. Hodnotí (odůvodněně) nejvýznamnější znečišťující látky, zahrnuje resuspenzi prachu, pracuje s oficiálními údaji pozadových koncentrací ČHMÚ. Upozorňuje také na nejistoty prognózy emisních faktorů a resuspenze. Autoři nevydávají modelový výsledek za měření ani za absolutně přesnou předpověď, samozřejmě v další fázi projektové přípravy může nastat zpřesnění. Modelování budoucí dopravní situace vždy obsahuje nejistotu; právním požadavkem však není jistota, ale přezkoumatelný odborný odhad. Skutečnost, že by bylo možné zpracovat rozsáhlejší studii, doplnit další referenční body nebo zvolit podrobnější grafické zobrazení – vše dle požadavků odvolatelů – neznámá, že předložená

studie nesplňuje požadavky právních předpisů nebo že neposkytuje dostatečný podklad pro odborný závěr dotčeného orgánu.

U ročních koncentrací **NO₂, CO, benzenu a u benzo[a]pyrenu** nevzbuzují hodnoty uvedené ve studii samy o sobě zjevnou pochybnost o vážném ohrožení výsledku (cíle) směrnice; závěry studie jsou u těchto látek jasné (minimální či mizivý vliv záměru). Ministerstvo používá uvedené výsledky pouze jako součást úvahy, zda vyjádření odvolatelů přineslo konkrétní podklad, který by vyžadoval opětovné odborné posouzení.

U částic **PM_{2,5} a PM₁₀** směrnice snižuje roční limit o 50 % a zavádí denní limit pro PM_{2,5} a snižuje denní limit pro PM₁₀ i četnost možného počtu překročení. Dle rozptylové studie (v citacích zvýraznilo ministerstvo):

„Maximální příspěvek denních koncentrací PM₁₀ byl vypočten 81,3 µg/m³, tj. 163 % limitu. Tyto vyšší imisní příspěvky jsou dané započtením sekundární prašnosti z povrchu vozovek, k těmto vyšším koncentracím však může dojít výjimečně.

Ve vybraných profilech u zástavby nejbližší záměru jsou vypočteny výhledové příspěvky denních koncentrací PM₁₀ od 7,0 do 21,8 µg/m³. Maximum je vypočteno v severní části lokality u obce Svitávky a dále pak ve střední části posuzované lokality u obcí Lysice a Drnovic, kde se trasa komunikace blíží ke stávající zástavbě, což je očekávaná situace. S ohledem na charakter denních koncentrací PM₁₀ a stávající imisní pozadí **není pravděpodobné, že dojde k překročení imisního limitu právě vlivem tohoto záměru, překročení příspěvku** (nikoliv limitu – pozn. ministerstva) 10 µg/m³ bylo vypočteno **nejvýše 37× ročně** (RB. č. 1 – Havlíčkova 503, Svitávka).

Nejvyšší vypočtený příspěvek průměrných ročních koncentrací PM₁₀ činí 13,2 µg/m³, tj. 33 % imisního limitu. Ve vybraných profilech jsou vypočteny výhledové hodnoty příspěvků do 2,84 µg/m³. Při imisním pozadí cca 19 µg/m³ nedojde k překročení imisního limitu (40 µg/m³), naopak lze předpokládat snížení imisní zátěže v lokalitách, kde dojde ke snížení intenzity dopravy. Nejvyšší vypočtený příspěvek průměrných ročních koncentrací PM_{2,5} činí 3,36 µg/m³, tj. cca 16,8 % imisního limitu. Ve vybraných profilech jsou vypočteny výhledové imisní příspěvky do 0,728 µg/m³, tj. do 4 % limitu. S ohledem na stávající imisní pozadí cca 15 µg/m³ k překročení imisního limitu nedojde.

Z hlediska imisí PM₁₀ a PM_{2,5} lze tedy **předpokládat snížení imisní zátěže na stávající trase I/43 s tím, že nedojde k překročení imisních limitů pro tyto znečišťující látky.**

Z hlediska stávajících limitů podle české právní úpravy tedy ministerstvo nemělo důvod se dále dotazovat MŽP (ministra). Z hlediska limitů podle směrnice ministerstvo rovněž neshledalo důvod pro tento postup, jelikož limity se sice mají v budoucnu zpřísnit, ovšem potenciálně diskutabilní (po zavedení přísnějších limitů) zůstaly pouze částice PM_{2,5} a PM₁₀. Směrnice však ukládá cíle pro zóny nebo územní jednotky, proto nelze hodnoty k rozptylové studii číst tou optikou, že si odvolatelé „dosadí“ do hodnoty ve studii nové hodnoty. Jsou-li cíle směrnice zaměřené na širší území, jde třeba vnímat to, že záměr odlehčí od imisní zátěže stávajícím lokalitám u silnice I/43.

K doplnění podmínky – podpůrná opatření:

Ministerstvo však shledalo v mezích přezkumu správnosti napadeného rozhodnutí za **vhodné, resp. opodstatněné**, aby přímo podmínky napadeného rozhodnutí obsahovaly povinnost v maximální míře **respektovat podpůrná opatření** k předcházení a omezování znečišťování ovzduší ve smyslu podpůrných opatření k Programu ke zlepšování ovzduší. Ministerstvo nepřehlédlo, že se jednalo o (důrazné) doporučení z odůvodnění závazného stanoviska MŽP, které (doporučení) není závazné.

MŽP nemohlo tato obecná doporučení převzít do závazné části přezkoumávaného závazného stanoviska jako kompenzační opatření (pro jejich uložení nebyly splněny zákonné podmínky). Mohlo však upozornit na jejich odbornou relevanci a že jde o nástroje dobré praxe.

Na dodržení podpůrných opatření kladlo důraz MŽP, odkázal na něj ministr v revizním závazném stanovisku a autoři rozptylové studie transparentně přiznali, že resuspenze prachu z povrchu komunikací má vysokou nejistotu výpočtu (str. 21 rozptylové studie). Proto ministerstvo ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu doplnilo mezi podmínky napadeného rozhodnutí podmínku pro další projektovou přípravu záměru (§ 92 odst. 1 stavebního zákona), kterou se snažilo zformulovat při respektu obecnosti opatření, ale při zachování podstaty. Např. jedním z obecných opatření jsou výstavby tunelů, protože „emise znečišťujících látek produkované dopravou (včetně resuspenze) jsou při zakrytí komunikace řízeně odváděny v duchotechnikou do výdechů

s vyústěním na požadovaném místě“. Záměr však nezahrnuje tunely (a není důvod, aby je zahrnoval), proto samozřejmě doplněná podmínka nesměřuje k tomu, aby žadatel zajistil (nově) naprojektovat tunely, neboli vytvořit novou podobu záměru.

Šlo o to, aby dodržel ta doporučující opatření, která mohou být poplatná povaze záměru.

V. 3. 3. 14. Verze dokumentace DUR a stanoviska dotčených orgánů:

Východiska posuzování změn či revizí

Podle ustálené judikatury **nevyvolává každá změna dokumentace automaticky povinnost opatřit nové podklady** od všech dotčených orgánů nebo vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury. Rozhodující je, **zda konkrétní změna může mít vliv** na veřejný zájem, právo či technickou otázku, k jejichž ochraně nebo posouzení byl příslušný podklad vydán. Stavební úřad je oprávněn a současně povinen toto prvotní posouzení relevance změny provést – zjednodušeně jakýsi *screening*. Musí přitom porovnat obsah změny/revize s dotčeným zájmem, okolnostmi či podmínkami stávajícího závazného stanoviska.

Stavební úřad samozřejmě nemůže nahrazovat odborné posouzení dotčeného orgánu. Nelze-li možný dopad změny na jím chráněný zájem spolehlivě vyloučit, je třeba se přinejmenším obrátit na dotčený orgán s žádostí o posouzení. Ten buď potvrdí platnost, anebo vydá nové závazné stanovisko nebo vyjádření, neboť se změnily okolnosti.

Samotný rozdíl mezi datem (projektové) dokumentace a datem (závazného) stanoviska či vyjádření takovou povinnost nezakládá.

Trefně se k otázce, která je principiálně podobná, vyjádřil NSS v rozsudku č. j. **10 As 224/2018-56** ze dne 27.06.2019, odst. [13] (v citaci zvýraznilo ministerstvo):

*„Bylo by v příkrém rozporu se zásadou ekonomie řízení **mechanicky předkládat všem dotčeným orgánům každou sebemenší změnu či úpravu (ale též opravu)** původní projektové dokumentace, a to jen a pouze proto, aby se k takové dílčí úpravě dokumentace vyjádřily. Je naopak **odpovědností stavebního úřadu vyhodnotit stavebníkem předloženou změnu původní (dotčenými orgány již hodnocené) projektové dokumentace. Pokud dospěje k závěru, že se jedná o změnu nikoliv nepodstatnou (tj. ne o změnu marginální či kosmetickou), musí dotčené orgány opět požádat o vydání stanovisek.** Stavební úřad nesporně disponuje dostatečnou odborností, aby mohl posoudit, jak významná je konkrétní změna předloženého projektu. Nic mu přitom nebrání, aby se v případě jakýchkoli pochybností (v souladu se zásadami součinnosti a dobré správy) dotázal dotčeného orgánu, zda je – s ohledem na navrhované změny – potřebné mu předložit pozdější (upravenou) projektovou dokumentaci k vyhotovení nového stanoviska. **Není pravda, že by žalovaný, resp. krajský soud předjímal obsah stanovisek dotčených orgánů a jiných osob. Tento postup je naopak jediným racionálním řešením situace, kdy vyvstane potřeba dílčím způsobem pozměnit projektovou dokumentaci.** Pokud by stavební úřad postupoval tak, jak tvrdí stěžovatel, docházelo by k zbytečnému prodlužování celého stavebního řízení, ba dokonce i k plýtvání veřejných zdrojů.“*

Na tento názor ministerstvo navázalo a **prezentuje ho ve vlastní rozhodovací činnosti** např. v roce 2023 ve věci umístění záměru „D10 SSÚD Brodce, DO PČR Brodce“, ³⁸ v němž se jednalo mj. o situaci, že silniční správní úřad si přímo výslovně vyhradil nové posouzení v poučení, které znělo: „*při změně dokumentace je nutné nové stanovisko*“. Ministerstvo k podobně koncipovaným námitkám uvedlo (zvýrazněná pochází z citovaného rozhodnutí):

*„Ministerstvo nesouhlasí s obecným (implicitním) východiskem, že aktualizace dokumentace vyvolává automaticky potřebu aktualizovat závazná stanoviska. Dokumentace (nikoliv projektové dokumentace, jde o územní řízení – srov. § 158 odst. 1 a 2 stavebního zákona; pozn. ministerstva) se mohou měnit různými způsoby. Např. se mění jen v popisných částech průvodní zprávy anebo souhrnné technické zprávy, nebo zčásti v umístění stavby (výkresy, dokumentace objektů atd.). Změny tedy mohou být podružné i zásadní. **Objeví-li se na titulní straně dokumentace nebo její části údaj o revizi, rozhodně nejde o důvod, aby stavební úřady bez rozmyslu vyžadovaly rozeslání revidované dokumentace všem dotčeným orgánům.** Revize dokumentace pouze indikuje, že je potřeba se zabývat podstatou změny a posoudit, zda se mohla dotknout nějakého veřejného zájmu, resp. zda k němu může mít potenciálně nějaký vztah.*

³⁸ Rozhodnutí č. j. MD-1980/2023-930/24 ze dne 30.05.2023.

(...)

*Odvolatel vykládá toto závazné stanovisko, navíc jen jeho **nezávazné poučení**, formalisticky. Takové poučení neznamená, že sebemenší změna dokumentace vyžaduje nové závazné stanovisko. Dotčené orgány tyto informace opravdu často uvádějí, ale je samozřejmě nutné je vykládat nikoliv mechanicky, ale tak, že se tím rozumějí **ty změny, které se potenciálně mohou týkat dotčeného veřejného zájmu**.*“

Krajský soud v Ostravě se s touto argumentací ztotožnil v rozsudku č. j. **39 A 7/2023-92** ze dne 22.11.2023 (odst. 18; kasační stížnost zamítl NSS rozsudkem č. j. 8 As 275/2023-86 ze dne 22.02.2024).

Na tuto názorovou linii fakticky navázal NSS v rozsudku č. j. **3 As 76/2025-55** ze dne 11.09.2025 (zejména odst. [28]), který lze shrnout takto: Zpravidla mohou být zapotřebí nová stanoviska, ale rozhodující je **možný vliv změny na konkrétní veřejný zájem**. Jestliže změna nezasahuje kritéria původního podkladu, jeho **aktualizace by byla formalismem**. Pouhé datum stanoviska a pozdější datum revize není dostatečné. U konkrétní námitky by však stavební úřad musel vysvětlit, proč daná změna relevantní není.

Ustálenost judikatury napříč soudy stvrzuje i Krajský soud v Brně, který v rozsudku č. j. **30 A 49/2023-136** ze dne 30.04.2026, odst. 65., konstatoval (zvýraznilo ministerstvo): „*Lze tak shrnout, že stavební úřad **může vyjít ze starších závazných stanovisek i jiných podkladů pouze tehdy, je-li zřejmé, že finální dokumentace zůstala v klíčových relevantních parametrech stejná, popřípadě že změny nemohly zasáhnout do veřejných zájmů chráněných dotčenými orgány.** Jakmile se však projekt odchýlí v parametrech významných z hlediska posuzovaného veřejného zájmu nebo se vztahuje k jiné dokumentaci či jinému předmětu řízení, je třeba si opatřit podklad nový. Pouhý odkaz na existenci staršího stanoviska či vyjádření v takovém případě neobstojí.*“

Zjednodušeně řečeno, stavební úřad smí a musí posoudit:

- co se revizemi skutečně změnilo
- zda se změnil parametr, který byl předmětem určitého podkladu
- zda změna zůstává uvnitř podmínek původního podkladu, anebo je podstatnějšího rázu
- zda je vztah změny k chráněnému zájmu myslitelný,
- zda jde pouze o opravu, zpřesnění nebo důsledek splnění podmínky původního podkladu
- které konkrétní orgány, vlastníci infrastruktury či účastníci mohou být změnou dotčeni.

Některé změny vyvolala výzva krajského úřadu ze dne 24.02.2023 k doplnění žádosti – doplnit souhrnnou technickou zprávu o popis zohlednění podmínek dotčených orgánů, doplnit kóty oplocení a zvýraznit ho oproti okolní kresbě a popsat materiálové řešení oplocení), u oplocení silnice doplnit řešení ve vztahu k SO 116.

V revizích se jednalo o:

- a) textové změny v průvodní a souhrnné technické zprávě
- b) změny grafických detailů u výkresů části C
- c) změny popisných nebo grafických detailů u SO 41x (přeložky vysokého napětí)
- d) změny popisných nebo grafických detailů u SO 49x (infrastruktura pro dálniční informační systém (kabely apod.)
- e) změny popisných nebo grafických detailů u SO 67x (drážní objekty)
- f) změny popisných nebo grafických detailů u SO 78x (oplocení pozemků třetích subjektů)
- g) změny popisných nebo grafických detailů u SO 860 (oplocení silnice I/73)
- h) změny popisných nebo grafických detailů u SO: 322.2, 323.2, 244.2 (úsek 2 přes Chlumský potok), 244.3 (úsek 6 přes potok Výpustek), 244.4 (úsek 4 přes Chlumský potok), 201 (most přes Žerůtský potok), 211 (most přes Chlumský potok), 240 (most přes Chlumský potok), 241 (most přes potok Výpustek), 322.1 (úprava potoka Výpustek), 323.1 (úprava Chlumského potoka), 322.1 (úprava potoka Výpustek), 306 (odvodnění I/73 v km 39,73–40,55), 308 (dešťová kanalizace I/73 v km 39,35)

- i) změny grafických detailů u SO: 121, 124
- j) změny grafických detailů u SO 392 (tůně Sebranice).

Dle názoru ministerstva **nebylo a priori vyloučené**, že by se změny pod **písm. h)** nemohly dotknout zájmů chráněných vodním zákonem. Tyto změny však viděl vodoprávní úřad a zohlednil je (vizte popis KÚ OŽP jako nadřízeného vodoprávního úřadu v revizním závazném stanovisku ze dne 23.03.2026).

Ad j): U SO 392 byla změna také způsobilým indikátorem pro možný dotaz na KÚ OŽP (zájmy chráněné jednotným závazným stanoviskem), ovšem grafické úpravy se netýkaly změny žádného parametru nebo návrhu/řešení tůní. Z porovnání výkresů vyplývá, že změna spočívala v informativním zakreslení manipulačního pásma správce povodí (jež existovalo a existuje bez ohledu na projednávaný záměr) a v informativním zakreslení záměru cizího investora (Šindler s.r.o.). Nebyl tedy žádný důvod dotazovat se KÚ OŽP. Tento „*screening*“ stavebním úřadem v principu připustilo také MŽP na str. 12 revizního závazného stanoviska ze dne 08.12.2025, kterým přezkoumalo jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP.

Ad a) a b): Revidované výkresy C a revidovanou průvodní a souhrnná technickou zprávu (ačkoliv beze změn, které by mohly být potenciálně významné) zveřejnil krajský úřad v návaznosti na oznámení o zahájení řízení, v němž výslovně uvedl: „*Předmět a povaha navrhovaného záměru v území jsou dostatečně popsány přílohami k tomuto oznámení; podrobně též na <https://www.jmk.cz/content/29304>.*“³⁹ Oznámení o zahájení řízení s tímto upozorněním a s těmito externími přílohami řádně **doručil dotčeným orgánům**, které měly možnost v souladu s poučením reagovat ve smyslu § 4 odst. 4 stavebního zákona.

Zbytek neuvedených změn se díky jejich povaze nemohl týkat žádných zájmů, které hájí jiné správní orgány než stavební úřady.

Námítky proto **nejsou důvodné**.

Použitelnost vyhlášky č. 146/2008 Sb.

Není důvodná související námitka ohledně náležitostí dokumentace DUR – že měla být zpracována podle vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb, ve znění vyhlášky č. 251/2018 Sb.

Podle § 1 odst. 1 stanoví tato vyhláška rozsah a obsah **projektové dokumentace pro letecké stavby, pro stavby drah, stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací**.

Příloha č. 5 stanoví rozsah a obsah projektové dokumentace staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací **pro ohlášení stavby uvedené v § 104 odst. 1 písm. a) až e) stavebního zákona nebo pro vydání stavebního povolení**.

Podle § 158 odst. 2 stavebního zákona **není projektovou dokumentací** dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby. Tento závěr vyplývá i z § 158 odst. 1, který rozlišuje mezi dokumentací pro vydání územního rozhodnutí a projektovou dokumentací.

Dokumentace DUR proto neměla a nemohla být zpracována podle uvedené vyhlášky, nýbrž podle přílohy č. 4 vyhlášky o dokumentaci (č. 499/2006 Sb.), jak správně vyřkl krajský úřad.

Odvolatelé spojili s postupem krajského úřadu námitku podjatosti, která je ovšem pro ministerstvo obtížně srozumitelná. Je uplatněna v bodě, který se týká citace z průvodní zprávy, následuje polemika o použitelnou obou vyhlášek, citace názoru krajského úřadu (který je správný) a následně je najednou zmíněno, že krajský úřad za žadatele cosi domýšlel a doplňoval dokumentaci DUR. Z kontextu nevyplývá, co krajský úřad údajně domýšlel a doplňoval. Text o námitce podjatosti logicky nijak nenavazuje na předchozí text.

Ministerstvo se tudíž touto **námitkou nezabývalo** a považuje ji za opětovný náznak toho, že někteří odvolatelé patrně pokládali za potřebné zmínit podjatost na místech, kde to spatřovali alespoň trochu za možné. Pokud odvolatelé měli na mysli, že krajský úřad uvedl názor o použitelnosti jediné vyhlášky o dokumentaci, tak správný názor, na němž je založeno vypořádání věcné námítky, **nemůže založit podjatost**.

³⁹ Tento odkaz je stále funkční.

V. 3. 3. 15. *Možné znečištění významných krajinných prvků (VKP), vodohospodářské řešení, „odkanalizování“:*

KÚ OŽP se s námitkami odvolatelů vypořádal následovně:

Chybí srozumitelný popis stavby (záměru) z hlediska zájmů, které chrání vodní zákon:

Dle KÚ OŽP je v napadeném souhlasu základní popis rozsahu záměru; jeho technické řešení je podrobně popsáno v dokumentaci, jejíž specifikaci KÚ OŽP doplnil do výroku (závazné části) napadeného souhlasu. Dle napadeného souhlasu se Městský úřad Boskovice předloženou žádostí z hlediska ustanovení vodního zákona zabýval a zjistil, že jejím uskutečněním za stanovených podmínek nejsou ohroženy zájmy chráněné vodním zákonem a zvláštními předpisy. V tomto bodě odvolatelé neuvádějí žádný konkrétní rozpor záměru z hlediska vodního zákona. Podrobně je soulad záměru s vodním zákonem ve vazbě na odvolací námitky rozveden v níže uvedených bodech odvolání.

Není objasněno hospodaření se srážkovými vodami:

V dokumentaci je řešeno hospodaření se srážkovými vodami v **dostatečné podrobnosti**. Vodohospodářské řešení je popsáno zejména v části B.9 Celkové vodohospodářské řešení (dále též „**část B.9**“). Jsou zde podrobně popsány např. i hydrogeologické poměry v místě stavby, dotčení ochranných pásem např. vodních zdrojů, **zdůvodnění navrženého technického řešení** odvodnění, vliv na vodní toky, ochrana při havarijních stavech, vsakování vod, parametry odvodnění apod., vodohospodářské objekty, hydrotechnické výpočty atd. Konkrétně stručný popis hospodaření se srážkovými vodami je uveden např. v kapitole 6.1.:

„Odvodnění nové silnice I/73 je principiálně navrženo systémem retenčně filtračních průlehů/příkopů a nádrží s podzemními retenčními rýhami s drenáží bez zasakování do podloží a s regulovaným odtokem do jednotlivých recipientů. Komunikace I/73 se dvěma jednostranně klopenými jízdními pásy má tvar střechy. Od středního dělicího pásu jsou obě poloviny komunikace spádovány směrem k hraně násypu či patě zářezu.

Srážková voda ze zpevněných ploch komunikací a přilehlých ploch zemního tělesa bude odvedena do ohrázkovaných průlehů se zatravněnou humusovou půdní a filtrační vrstvou, které budou doplněny o podzemní retenční rýhy tvořené nez hutněným štěrkem s drenážním potrubím, ochráněné propustnou separační geotextilií, v případě vysoké hladiny podzemní vody a vysoce propustného prostředí bude systém těsněný vůči okolní zemině fóliovým těsněním. Průlehy budou umístěny po obou stranách komunikace v patě násypů (či zářezů) podél navržených komunikací, v místě příkopů pro odvodnění komunikace.

Navržené retenčně filtrační příkopy budou tvarově upraveny tak, aby vyhověly pro zachycení a zadržení potřebného objemu dešťových srážek. Doplněny budou podzemními retenčními štěrkovými rýhami s drenážním potrubím. Dna vsakovacích retenčně filtračních průlehů budou vodorovná, aby mohlo dojít k zadržení a průsaku vody z průlehu do podzemní retenční rýhy. Zatravněné průlehy budou přehrazené hrázkami, které budou vytvářet kaskády. V podzemní retenční štěrkové rýze pod travním průlehem bude uloženo drenážní potrubí, které umožní odtok přečištěné prosáklé vody směrem do recipientu. Na konci odvodňovacího systému před zaústěním do recipientu bude osazena šachta s regulačním a havarijním hradítkem.

Těleso silnice I/73 v některých místech přeruší odtok srážkových extravilánových vod, které v současné době natékají do jednotlivých potoků. Konfigurací terénu je dáno, ze kterých míst k nátoku může docházet. Není žádoucí, aby tyto extravilánové vody z ploch silnice I/73 nátekaly do retenčních průlehů silnice I/73 a přilehlých nápojních větví. Tyto průlehy budou proto zabezpečeny převýšenými ochrannými hrázkami, které extravilánové vody zadrží. Ty se následně odpaří, vsáknou, či podél hrázek odtečou do recipientů.“

V kapitole 6.5 je uvedeno:

„Odvodnění navrhované nové silnice I/73 v místě MÚK Svitávka je rovněž navrženo systémem vsakovacích retenčně filtračních průlehů – příkopů a nádrží s podzemními retenčními rýhami se vsakováním přečištěných vod do horninového prostředí.

Průlehy budou umístěny po obou stranách v patě násypů (či zářezů) podél navržených komunikací, v místě příkopů pro odvodnění komunikace. Navržené vsakovací retenčně filtrační průlehy budou tvarově upraveny tak, aby vyhověly pro zachycení a zadržení potřebného objemu dešťových srážek. Doplněny budou podzemními retenčními štěrkovými rýhami. Dna vsakovacích

retenčně filtračních průlehu budou vodorovná, aby mohlo dojít k zadržení a průsaku vody z průlehu do podzemní retenční rýhy. Zatravněné průlehy budou přehrazené hrázkami, které budou vytvářet kaskády.

Komunikace I/73 má tvar střechy se středním dělicím pásem od kterého jsou obě poloviny komunikace svahovány ven k násypu či zářezu vozovky. Srážková voda z komunikací a přilehlých ploch bude odvedena do ohrázkovaných průlehu se zatravněnou humusovou půdní a filtrační vrstvou, které budou doplněny o podzemní retenční rýhy tvořené nez hutněným štěrkem ochráněné propustnou separační geotextílií.

K akumulaci srážkových vod dochází v otevřené části průlehu mezi hrázkami, velikost průlehu a vzdálenost hrázek je navržena tak, aby byla splněna doba prázdnění vsakovacího zařízení dle ČSN 75 9010 do 72 hod. Dle TNV 75 9011 je navržený způsob přečištění srážkových vod přes souvislou zatravněnou humusovou půdní vrstvu (průlehy-rýhy, retenční půdní filtry) upřednostňovaný jako „vhodný způsob čištění srážkových vod“, a to jak při zaústění do povrchových vod s vyústěním do recipientu tak při vsakování do horninového prostředí. Při průsaku přes souvislou zatravněnou humusovou vrstvu dochází k filtraci nerozpuštěných látek, iontové výměně a adsorpci těžkých kovů a uhlovodíků a k biologickému rozkladu rozložitelného znečištění.

V hydrotechnických výpočtech jsou spočítány maximální objemy retencí při pětiletém dešti (periodicita $p = 0,2$) pro všechny doby trvání srážky.

Dna průlehu musí být vždy vodorovná, aby docházelo k rovnoměrnému průsaku do štěrkové retenční rýhy. Otevřené zatravněné průlehy budou opatřeny hrázkami, které rozdělí jednotlivé části na dílčí povodí. Vzdálenost hrázek bude záviset na podélném sklonu komunikace a paty násypu, i v rovných vodorovných úsecích budou průlehy rozděleny na více celků zemními hrázkami tak, aby max. délka úseku mezi hrázkami u příkopu nepřesáhla 50 m, v případě nádrže 100 m. Případnou havárii tedy nedojde nikdy ke kontaminování celého průlehu, ale vždy jen dílčí části, závadné látky budou zachyceny ve vlastním průlehu (horní otevřená část). Délka zasažené části průlehu by neměla při maximálním objemu zadržení 30 m^3 přesáhnout 100 m, z průlehu budou nečistoty následně odčerpány např. pod ochranou mobilní norné stěny a zkontrolována půdní vrstva dotčeného úseku a v případě kontaminace odtěžena a nahrazena novou.

V místě MÚK Svitávka je zastížen vysoce průtočný bazální kvartérní kolektor, umožňující bezproblémové odvádění zasakováných podzemních vod do zvodnělého prostředí široké údolní nivy Svitavy. Komunikace vod mezi svrchními a spodními horizonty nehomogenního vrstevnatého prostředí na lokalitě je ztížena polohami vysoce plastických nepatrně propustných jílovitých hlín.

Proto je dle HG posudku, viz příloha 01.6 Související dokumentace, nutné navržené řešení svrchního plošného zasakovacího systému doplnit o síť velkoprofilových studní vyplněných propustným filtračním materiálem. Ty umožní vyrovnávání hladin ve vrstevnatém proměnlivě propustném prostředí v delším časovém horizontu. Při realizaci vsakovacích studní $\varnothing 820 \text{ mm}$ lze počítat při vyrovnávání hladin s vsakovací schopností 1 studny $Q = 22,6 \text{ m}^3/\text{den}$. Nejedná se o propojení více zvodní, ale o zvýšení jímací schopnosti podloží v případě, že budou v místě nádrží, jejichž polohy nemohou být libovolné, zastíženy méně propustné hlíny.

V prostoru MÚK Svitávka byl proveden rozbor podzemní vody v místě hydrovrtu HJ148, který vykázal hodnotu chloridů ve vzorku podzemní vody hodnoty $48,3 \text{ mg/l}$. Současná legislativa neurčuje limity koncentrace chloridů v podzemní vodě při vsakování srážkových vod. Posouzení vlivu CHRL dle TP83 pro podzemní vody nelze použít, posouzení dle TP83 se provádí dle průtoku (objemu) vod v celoroční a zimní bilanci, což je u podzemní vody obsažené v horninovém prostředí obtížně měřitelná hodnota.“

Podrobněji je řešení popsáno v následujících kapitolách části B.9 např. kapitole 7. Dle názoru KÚ OŽP je navržený způsob hospodaření s dešťovými vodami dostatečně obsáhlý a odůvodněný hydrogeologickým posouzením (04/2022), které vypracoval Ing. Jan Kříž, odborná způsobilost v inženýrské geologii č. 1488/2001 (dále též „hydrogeologické posouzení“) a hydrogeologickým průzkumem (GeoTec-GS, a. s., 09/2020), který je přílohou č. 6 Dokladové části a hydrotechnickými výpočty. Konkrétní řešení v tomto bodě odvolatel nenapadá; KÚ OŽP u něj neshledal rozpor s právními předpisy.

Není zřejmé, jak je řešeno zasakování srážkových vod, jejich akumulace, předčišťování, vypouštění srážkových či odpadních do vodních toků atd.:

Dle názoru KÚ OŽP dokumentace řeší tyto aspekty **v dostatečné podrobnosti**. V části B.9 a technické zprávě dokumentace SO 307. Zasakováním srážkových vod, jejich akumulací a předčišťováním, vypouštěním srážkových či odpadních do vodních toků se zabývají kapitoly 6 a 7 i další. Např. v kapitole 6.4 se uvádí:

„Pro zabezpečení odvodňovacího systému v případě havárie s výtokem lehkých kapalin budou jednak v šachtách na bezpečnostních přelivech umístěných v hrázkách průlehu instalovány norné stěny a na odtoku ze systému bude v regulační šachtě osazeno havarijní hradítko sloužící k případnému uzavření odtoku z odvodňovacího systému.

V hydrotechnických výpočtech jsou spočítány maximální objemy retencí při pětiletém dešti (periodicita $p=0,2$) pro všechny doby trvání srážky.

Dna průlehů musí být vždy vodorovná, aby docházelo k rovnoměrnému průsaku do šterkové retenční rýhy. Otevřené zatrávněné průlehy budou opatřeny hrázkami, které rozdělí jednotlivé části na dílčí povodí. Vzdálenost hrázek bude záviset na podélném sklonu komunikace a paty násypu, i v rovných vodorovných úsecích budou průlehy rozděleny na více celků zemními hrázkami tak, aby max. délka úseku mezi hrázkami u příkopu nepřesáhla 50 m, v případě nádrže 100 m. Případnou havárii tedy nedojde nikdy ke kontaminování celého průlehu, ale vždy jen dílčí části, závadné látky budou zachyceny ve vlastním průlehu (horní otevřená část). Délka zasažené části průlehu by neměla při maximálním objemu zadržení 30 m³ přesáhnout 100 m, z průlehu budou nečistoty následně odčerpány např. pod ochranou mobilní norné stěny a zkontrolována půdní vrstva dotčeného úseku a v případě kontaminace odtěžena a nahrazena novou.“

Konkrétní podrobné řešení je pak uvedeno v části D.1.3 Vodohospodářské objekty, včetně technických výkresů.

Konkrétní řešení odvolatelé nenapadají. Dle názoru KÚ OŽP je navržený způsob hospodaření s dešťovými vodami **dostatečně obsáhlý a odůvodněný** hydrogeologickým posouzením a hydrotechnickými výpočty. KÚ OŽP neshledal rozpor s právními předpisy.

Nedodržení povinnosti podle § 5 odst. 3 vodního zákona:

Je pravda, že Městský úřad Boskovice se k tomuto požadavku vyjádřil obecně, tj. že se zabýval předloženou žádostí z hledisek uvedených v ustanoveních vodního zákona a zjistil, že jejím uskutečněním za stanovených podmínek nejsou ohroženy zájmy chráněné vodním zákonem a zvláštními předpisy.

Proto KÚ OŽP shledal, že **musí rozvést úvahy**, proč dospěl v této věci ke shodnému závěru (věcně).

Dle § 5 odst. 3 vodního zákona při provádění staveb nebo jejich změn nebo změn jejich užívání je stavebník povinen podle charakteru a účelu užívání těchto staveb je zabezpečit zásobováním vodou a odváděním odpadních vod kanalizací k tomu určenou. Není-li kanalizace v místě k dispozici, odpadní vody se zneškodňují přímým čištěním s následným vypouštěním do vod povrchových nebo podzemních. V případě technické neproveditelnosti způsobů podle vět první a druhé lze odpadní vody akumulovat v nepropustné jímce (žumpě) s následným vyvážením akumulovaných vod na zařízení schválené pro jejich zneškodnění.

V případě projednávaného záměru není pro jeho užívání třeba zabezpečit zásobování záměru vodou, protože se jedná o pozemní komunikaci. Zároveň „v této stavbě“ nevznikají odpadní vody.

Dále je stavebník povinen zabezpečit omezení odtoku povrchových vod vzniklých dopadem atmosférických srážek na tyto stavby (dále jen „srážková voda“) akumulací a následným využitím, popřípadě vsakováním na pozemku, výparem, anebo, není-li žádný z těchto způsobů omezení odtoku srážkových vod možný nebo dostatečný, jejich zadržováním a řízeným odváděním nebo kombinací těchto způsobů. Bez splnění těchto podmínek nesmí být povolena stavba, změna stavby před jejím dokončením, užívání stavby ani vydáno rozhodnutí o dodatečném povolení stavby nebo rozhodnutí o změně v užívání stavby.

KÚ OŽP k uvedenému konstatuje, že navržené technické řešení odvodnění navržené komunikace se skládá především ze systému retenčně filtračních průlehů/příkopů. Komunikace I/73 má **tvar střechy** se středním dělicím pásem, od kterého jsou obě poloviny komunikace svahovány

ven k násypu či zářezu vozovky. Srážková voda z komunikací a přilehlých ploch bude odvedena do **ohrázkovaných průlehlů se zatravněnou humusovou půdní a filtrační vrstvou**, které budou **doplněny o podzemní retenční rýhy** tvořené nez hutněným štěrskem s drenážním potrubím ochráněné propustnou separační geotextilií, v případě vysoké hladiny podzemní vody a vysoce propustného prostředí a tam, kde není zasakování možné z důvodu nevhodného podloží (průzkum podloží je zhodnocený v příloze Hydrogeologický průzkum (GeoTec-GS, a. s.) bude systém **těsněný vůči okolní zemině**. V podzemní retenční štěrkové rýze pod travním průlehem bude uloženo drenážní potrubí, které umožní **odtok přečištěné** prosáklé vody směrem do recipientu. Na konci odvodňovacího systému před zaústěním do recipientu bude osazena šachta s regulačním a havarijním hradítkem. Pro zabezpečení odvodňovacího systému v případě havárie s výtokem lehkých kapalin budou jednak v šachtách na bezpečnostních přelivech umístěny **v hrázkách** průlehu instalované **norné stěny** a **na odtoku** ze systému bude v regulační šachtě osazeno **havarijní hradítko** sloužící k případnému uzavření odtoku z odvodňovacího systému.

Záměr tedy v souladu s § 5 odst. 3 vodního zákona přednostně řeší retenci a zasakování; je-li překročena kapacita tohoto systému nebo jsou v místě nevhodné hydrogeologické podmínky pro zasakování, jde o řízený odtok do recipientů.

Návrh vsakovacích zařízení je doložen hydrotechnickými výpočty a uvažován byl koeficient vsaku 10^{-5} , což je v souladu s hydrogeologickým posouzením.

Ochrana vodních útvarů a jejich identifikace včetně zhodnocení stavu, absence úvahy, kterou nahradila citace zkopírované floskule ze stanoviska správce povodí:

Není nezákonné, pokud Městský úřad Boskovice vycházel při tomto posouzení ze stanoviska správce povodí. Dle § 21 odst. 4 vodního zákona zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod provádějí správci povodí a další odborné subjekty. Dle § 54 odst. 4 vodního zákona poskytují i **správci povodí stanoviska**, a to včetně posouzení možnosti zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu záměrem dotčeného vodního útvaru či nemožnosti dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu záměrem dotčeného vodního útvaru. V napadeném souhlasu je uvedeno, jaké útvary podzemních a povrchových vod jsou záměrem dotčeny, i když útvary podzemních vod je uveden pouze jako rajón, proto KÚ OŽP pro přehlednost doplnil kód a název vodního útvaru podzemních vod, který je totožný s názvem rajónu.

Záměr se nachází v útvary podzemních vod ID VÚ: 52210 Boskovická brázda – severní část, hydrogeologický rajón 5221 Boskovická brázda - severní část.

Dle Listu hodnocení útvary podzemních vod ID VÚ: 52210, který je součástí Plánu dílčího povodí Dyje, je zde rizikový chemický stav znečištění **polutanty**, kterými jsou pesticidy, amonné ionty, dusičnany, fosforečnany. Tyto polutanty pocházejí převážně ze zemědělství. Dále **kovy**, konkrétně As (Arsen), který pochází z **atmosférické depozice**.

Znečištění těžkými kovy ze záměru je však zanedbatelné, vizte část 3.7.1. Relevantní znečišťující látky rozptylové studie společnosti TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ OSTRAVA, spol. s r.o. (Ing. Milan Číhala, 07.06.2022), v níž se uvádí, že emise ostatních látek (SO_2 , těžké kovy atd.) jsou v tomto případě **tak nízké**, že vzhledem k imisním limitům těchto látek je výpočet bezúčelný. Toto je však především kompetence ochrany ovzduší.

Zvolená technologie **předčištění půdní filtrací**, tedy přes půdy s vegetačním pokryvem nebo trvalým travním porostem (viz tabulka D.1 Způsoby předčištění srážkových vod při vsakování a účinnost pro různé druhy znečištění (dále i Tabulka D.1) TNV 75 9011 hospodaření se srážkovými vodami) kovy odstraňuje. Konkrétní hodnocení vlivu na podzemní vody provedl Ing. Jan Kříž ve svém hydrogeologickém posouzení. Dle jeho závěru zasakováním dojde k nepatrnému navýšení množství dešťových vod podílejících se na doplňování zásob podzemních vod v kvartérní zvodni. Při transportní cestě zasakovaných vod **nedojde ke kolizím z hlediska negativních změn** hydrogeologických poměrů ani ke konfliktům s dalšími chráněnými zájmy, rizikům z hlediska transportní kontaminace a stability území. Při zasakování nebudou významně hydrogeochemicky ovlivněny zeminy a podzemní vody. Srážky budou zasakovány v bezprostřední blízkosti spadu, ovlivní jen ve velmi malé míře a lokálně stávající přírodní poměry a neohrozí chráněné zájmy v zájmovém území.

Proto KÚ OŽP neshledal, že by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění stavu podzemních vod.

Záměr se nachází ve vodních útvarech povrchových vod Svitava od toku Křetínka po tok Punkva, ID VÚ: DYJ_0590 a Býkovka od pramene po ústí do toku Svitava, ID VÚ: DYJ_0580. Dle

průvodního listu útvaru povrchových vod DYJ_0590 z Plánu dílčího povodí Dyje 2021–2027 je zde rizikový chemický stav pro znečištění **fosforem**. Jeho zdrojem však **není doprava**, ale především **komunální znečištění a zemědělství**. Dále je v listu útvaru povrchových vod DYJ_0590 uvedeno znečištění **dusíkem**, jehož zdrojem je také především **komunální znečištění a zemědělství**. Z polutantů vznikajících i **při dopravě** je zde uveden **Fluoranten** a je jako součást PAU (polycyklické aromatické uhlovodíky) **dobře odstranitelný zvolenou technologií předčištění půdní filtrací**, tedy přes půdy s vegetačním pokryvem nebo trvalým travním porostem (viz tabulka D.1 Způsoby předčištění srážkových vod při vsakování a účinnost pro různé druhy znečištění (dále i Tabulka D.1) TNV 75 9011 hospodaření se srážkovými vodami).

Dle průvodního listu útvaru povrchových vod DYJ_0580 z Plánu dílčího povodí Dyje 2021–2027 je rizikový chemický stav pro znečištění **fosforem, dusíkem a dalším organickým znečištěním a bisfenol A**, pocházející z plastů. Jejich zdrojem však není doprava, ale především **komunální znečištění a zemědělství**. Z polutantů vznikajících i při dopravě jsou zde uvedeny **Benzo[a]pyren, Benzo[b]fluoranten, Benzo[ghi]perylene, Benzo[k]fluoranten, Fluoranten** a jsou jako součást PAU **dobře odstranitelné zvolenou technologií předčištění půdní filtrací**, tedy přes půdy s vegetačním pokryvem nebo trvalým travním porostem (viz tabulka D.1 Způsoby předčištění srážkových vod při vsakování a účinnost pro různé druhy znečištění (dále i Tabulka D.1) TNV 75 9011 hospodaření se srážkovými vodami). Proto je z hlediska stavu dotčených vodních útvarů **výhodnější**, pokud doprava bude na **komunikacích, jejichž vodohospodářské řešení umí tyto polutanty ze srážkové vody odstraňovat**, než po takto nezabezpečených komunikacích, z nichž by se bez čištění dostávaly do podzemních vod.

Dle názoru KÚ OŽP je navržený způsob vodohospodářského řešení **dostatečně obsáhlý a odůvodněný** hydrogeologickým posouzením a hydrotechnickými výpočty, jsou navržena **technická opatření proti zhoršení** jakosti povrchových i podzemních vod, jako např. norné stěny, havarijní hradítko, půdní filtry. Půdní filtry odstraňují nejen pevné částice (na které se ropné látky typicky sorbují), ale i zásadně omezují samotný vznik odtoku. Půdní profil funguje jako vertikální filtrační systém, kde dochází k sorpci, biodegradaci a vazbě organických látek (včetně ropných uhlovodíků) přímo v půdním prostředí. Půdy s vegetačním pokryvem nebo trvalým travním porostem dosahují výrazně vyšší infiltrace než nezpevněné nebo zhutněné plochy a s vyšším obsahem písčité frakce mají vysokou infiltrační kapacitu a zajišťují rychlé vsakování i při proměnlivé nasycenosti půdy.

Půdní filtry oproti ORL **lépe řeší i extrémní srážkové události**, protože transformují odtok delším retenčním a filtračním procesem. Půdní filtr využívá přirozené procesy mechanické filtrace, sorpce, srážení, biodegradace a infiltrace. Půdní prostředí je schopno zachytit významné množství nerozpuštěných látek, což je klíčový faktor ochrany vod.

Vzhledem k tomu, že těžké kovy a PAU jsou převážně navázány na pevné částice, vede odstranění nerozpuštěných látek automaticky k výraznému snížení koncentrace těchto polutantů v odtoku.

Ropné látky jsou ze srážkových vod z komunikace tedy odstraňovány technickými zařízeními v souladu s TNV 75 9011 hospodaření se srážkovými vodami a platnými právními předpisy.

Jelikož rozpuštěné soli nejsou odstranitelné technickými opatřeními používanými k ochraně vod, posouzení zatížení chloridy je součástí dokumentace, zejména v příloze 1 části B.9. Uvedenými výpočty vlivu chemických rozmrazovacích látek (CHRL) v odtoku z komunikace na vodoteče bylo prokázáno, že vlivem vypouštění srážkových vod z navržených komunikací **nebudou překročeny roční průměry** přípustného znečištění chloridy Cl (max. 150 mg/l).

Odvolatel neuvedl konkrétní parametry zhoršení stavu a konkrétní technické řešení není napadáno.

Národní plán povodí Dunaje byl schválen usnesením vlády České republiky č. 31 ze dne 19.01.2022, jehož závazná část vydalo opatřením obecné povahy Ministerstva zemědělství č. j. MZE-70001/2021-15121 ze dne 28.01.2022.

KÚ OŽP tedy přisvědčil správci povodí a Městskému úřadu Boskovice. Po věcné stránce také dospěl ke stejnému závěru, tj. že záměr sinice I/73 Bořitov–Svitávka je možný, protože lze předpokládat, že jím nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod, a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu.

Nakládání se srážkovou vodou z vozovky svedenou do vodních toků:

KÚ OŽP uvedl, že navržené technické řešení se používá k zabezpečení čistoty srážkových vod zejména technologii půdní filtrace, která **je vhodná** dle tabulky D.1 Způsoby předčištění srážkových vod při vsakování a účinnost pro různé druhy znečištění (dále i Tabulka D.1) TNV 75 9011 hospodaření se srážkovými vodami pro hrubé nečistoty, jemné částice, těžké kovy, uhlovodíky, organické látky a živiny. Půdní filtr využívá přirozené procesy mechanické filtrace, sorpce, srážení, biodegradace a infiltrace.

Tyto procesy zajišťují, že většina znečištění, včetně ropných látek, zůstává zachycena v horní vrstvě půdy a představují dlouhodobý samočisticí mechanismus menší potřebou pravidelného servisu než odlučovače ropných látek (ORL). Půdní filtry odstraňují nejen pevné částice (na které se ropné látky typicky sorbují), ale i zásadně omezují samotný vznik odtoku. Půdní profil funguje jako vertikální filtrační systém, kde dochází k sorpci, biodegradaci a vazbě organických látek (včetně ropných uhlovodíků) přímo v půdním prostředí. Půdní filtry oproti ORL lépe řeší i extrémní srážkové události, protože transformují odtok delším retenčním a filtračním procesem. Naopak odlučovače lehkých kapalin (ORL) jsou konstruovány výhradně pro gravitační a koalescenční oddělení lehkých kapalin a nerozpuštěných ropných uhlovodíků. ORL nejsou tak vhodné k odstraňování látek, které se vyskytují vázané na pevné částice (např. těžkých kovů nebo PAU, viz tabulka D.1), ani k významnému snížení koncentrace nerozpuštěných látek. Tím, že ORL neřeší odstranění nerozpuštěných látek, neřeší ani odstranění valné většiny těžkých kovů a dalších perzistentních polutantů obsažených v srážkovém odtoku. Obdobně neovlivňují ani množství samotného odtoku, což může při přívalových srážkách vést k přetížení jejich kapacity. Půdní filtry naproti tomu zajišťují nejen účinné odstranění nerozpuštěných látek, PAU a těžkých kovů, ale i snížení objemu odtoku prostřednictvím infiltrace, čímž chrání jak recipienty, tak podzemní vody. Jejich funkce je dlouhodobá a nevyžaduje mechanické zásahy ani obsluhu v takovém rozsahu jako u ORL. Kombinace filtračních, sorpčních a infiltračních procesů zajišťuje, že půdní filtr představuje komplexní, spolehlivé a environmentálně vhodné řešení pro čištění srážkových vod z komunikací a dle výše uvedeného je z vodohospodářského hlediska lepší než ORL.

Navíc nyní je srážková voda zabezpečena i nornými stěnami, které mají obdobný účinek jako ORL, tedy využívají k separaci různou hustotu kapalin. Dle výše uvedeného je navržené řešení v souladu s platnými právními předpisy.

Úvahy k ochraně před povodněmi se zakládají jen na okopírovaném tvrzení žadatele:

Dle názoru KÚ OŽP může být nezbytná dopravní a technická infrastruktura umístěna i v záplavových územích a přímo křížit vodní toky (srov. § 66 a 67 vodního zákona). Odtok ze stavby je omezen v souladu s článkem 5.2.2.8 TNV 75 9011 na méně než $3 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{ha}^{-1}$.

Dle kapitoly 6.2 části B.9 dochází k akumulaci srážkových vod ze stavby v otevřené části průlehu mezi hrázkami, velikost průlehu a vzdálenost hrázek je navržena tak, aby bylo splněno odtokové/průsakové množství v průlehu odpovídající max. povolenému odtoku $3 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{ha}^{-1}$ z povodí náležící k odvodňovanému úseku. Retence srážkových vod je tedy součástí návrhu. Návrh je podložen hydrotechnickými výpočty a konkrétní projektové řešení odvolatelé nenapadají. Navržené řešení posoudil i odborný subjekt

Povodí Moravy, s. p., správce povodí Dyje (vizte stanovisko zn. PM-8694/2026/5203/Fi, ze dne 09.03.2026). Dle výše uvedeného stanoviska se stavba nachází v záplavovém území toku Svitávka a jeho aktivní zóně. Jinak je záměr situován mimo záplavové území. Povodí Moravy, s. p., se záměrem z hlediska vodního zákona vyslovil souhlas za podmínek, které se netýkají zhoršení povodňové ochrany. KÚ OŽP tudíž neshledal, že by záměr tak, jak je navržen a řešen, mohl negativně ovlivnit vodní poměry při průchodu povodně. Navržené řešení je v souladu s právními předpisy v oblasti vodního hospodářství.

Není řešeno, zda a jak záměr splňuje požadavky „Plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje pro období 2021–2027“ (zemní limity), který byl schválen opatřením obecné povahy ze dne 27.01.2022:

Podle KÚ OŽP se záměr **nenachází** v oblasti s **významným povodňovým rizikem** dle uvedeného plánu; odkázal na část 8.1 (Seznam oblastí s významnými povodňovými riziky a úseků map povodňového ohrožení a rizika). Proto navržené řešení není v rozporu s výše uvedeným plánem. Odvolatel ostatně neuvedl žádný konkrétní rozpor. KÚ OŽP proto nemohl shledat, že by záměr byl v rozporu s tímto plánem.

K objektům odvodnění chybí povolení k nakládání s vodami (§ 9 odst. 5 vodního zákona):

KÚ OŽP uvedl, že případné nakládání s vodami není předmětem tohoto závazného stanoviska. Do 31.12.2023 by se povolení k nakládání s vodami řešilo **společně se stavebním povolením** (§ 9 odst. 5 vodního zákona, v tomto znění); nyní může být povolení k nakládání s vodami vydáno až po povolení záměru – § 9 odst. 9 vodního zákona, ve znění pozdějších předpisů). Nový vodoprávní souhlas je vydán k **umístění záměru**, podkladem pro umístění stavby není tedy nakládání s vodami.

Nový vodoprávní souhlas změnil právní stav věci v tom, že nelze navazovat na závazné stanovisko EIA:

Jak KÚ OŽP zdůvodnil u všech odvolacích námitek, napadený souhlas je v souladu s právními předpisy v oblasti vodního hospodářství. Řešit souvislost s EIA není v jeho kompetenci.

Ministerstvo dodává, že námitka je **nesrozumitelná (zmatečná)**. Nový vodoprávní souhlas nezměnil žádný právní stav, je pouze novým závazným podkladem pro vydání rozhodnutí. Je naprosto běžné, že jednotlivá závazná stanoviska vydaná dle složkových právních předpisů ke konkrétnímu záměru jsou vydána po posouzení vlivů záměrů na životní prostředí podle zákona EIA (který je obecnější, hodnotí záměry EIA z jakéhosi „makro pohledu“ na životní prostředí, nikoliv záměry podle konkrétní dokumentace či projektové dokumentace a z hlediska konkrétní složky životního prostředí).

Této otázce se týká také názor z vyjádření ke konečnému seznámení s podklady, v němž odvolatelé tvrdili v souvislosti s novým vodoprávním souhlasem: „*Navíc je nutno opakovat vyhodnocení EIA a jeho veřejné projednání.*“

Závazná stanoviska podle vodního zákona nemají s EIA žádnou souvislost v tom smyslu, že by opatření nového závazného stanoviska v územním řízení ve druhé instanci vyžadovalo tyto procesní kroky v postupech podle zákona EIA. Je-li vydáno nějaké nové závazné stanovisko na úseku životního prostředí, nejedná se o změnu záměru, kterou by bylo třeba vyhodnotit, verifikovat nebo případně rozhodnout, že podléhá posuzování. Jde o změnu v množině podkladů pro navazující řízení, nikoliv o změnu záměru.

Ministerstvo nad rámec uvedeného také odkazuje na celkové zhodnocení vlivu vodohospodářského řešení ve vztahu k významným krajinným prvkům vodní toky (odvolatelé totiž zmínili vodní toky i z hlediska jejich ochrany jako významných krajinných prvků podle zákona o ochraně přírody a krajiny a vodních toků podle vodního zákona).

Autor Hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny vyhodnotil vliv stupněm: 1 – okrajový vliv (str. 124–126), s vyhodnocením (zvýraznilo ministerstvo, materie se v textu prolíná s migrační prostupností území): „*Cílem těchto úprav formou založení travních porostů a výsadeb dřevin kompenzujících zásahy přírodních prvků tělesa staré dálnice a nahrazujících kácené dřeviny (společně s dalšími níže jmenovanými objekty) však primárně není realizace aktuálně nefunkčních prvků ÚSES; spíše je sledováno začlenění stavby do krajiny a její zapojení do stávajících krajinných struktur v širším území, jejichž přírodní hodnota je významně posilována v rámci kompenzačních opatření (typicky v rámci SO 320.1, SO 322.1, SO 323.1, SO 390 až SO 393 a SO 870 až SO 874). V souladu s aktuálními trendy ochrany přírody je tedy hlavní rozsah kompenzačních opatření soustředěn mimo blízké území tělesa intenzivně využívané silniční stavby, a to převážně s vazbou na více méně kolmo křížené vodní toky. Tímto je **jednak posilována migrační prostupnost území, resp. jsou zvyšovány předpoklady pro bezpečné využívání pro migrace určených mostních objektů, jednak jsou zmírňována rizika srážek živočichů s provozem na komunikaci (vč. ptáků či letounů).***“

Dále ministerstvo konstatuje, že odůvodnění ve výše uvedených podkapitolách je současně více než dostatečné i z hlediska námitek splnění podmínek č. 34 a 35 závazného stanoviska EIA.

K námitkám, jejichž vypořádání příslušelo **ministerstvu**:

Přezkum stanoviska Ministerstva zemědělství (odst. 34 vyjádření):

Kontext námitky je takový, že tento požadavek vznesli odvolatelé za textem, v němž obsáhle brojili proti „*odkanalizování*“, vlivu na vodní toky, vodní poměry a významné krajinné prvky, ale také rozptylové studii či EIA. Námitka je tedy stěžejí uchopitelná, jelikož příliš logicky nenavazuje na text, jehož má být (pravděpodobně) završením jako návrh na nějaký postup.

Ministerstvo zemědělství z těchto hledisek nevydalo žádné stanovisko ani závazné stanovisko (a vydat nemělo, neboť v těchto oblastech nemá působnost dotčeného orgánu na prvním nebo druhém stupni).

Přezkum „stanoviska správce vodovodů a kanalizací odpovědného za vodovody a kanalizace v oblasti mezi Černou Horou a Svitávkou“ (odst. 34 vyjádření):

Tento požadavek, stejně jako požadavek stran stanoviska Ministerstva zemědělství navazuje na výše shrnutou materii. Námitka je proto opět stěžejí uchopitelná.

Nejprve je nutné vysvětlit, že vlastník VDTI dává stanovisko k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem. Stanovisko se *ex lege* nijak netýká návrhu odvodnění silnice I/73 a ostatních pozemních komunikací, které jsou součástí záměru. Kanalizace atd. je součástí pozemní komunikace, slouží-li výlučně k odvádění povrchových vod z této komunikace; v ostatních případech je součástí pouze dešťová vpust' s šachtou a přípojkou do kanalizačního řádu (srov. § 12 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích). Pokud tedy odvolatelé spojili požadavek na revizi stanovisek vlastníků VDTI (která ani revidovat nejdou, protože nejsou dotčenými orgány) s výtkami proti vodohospodářskému řešení, učinili tak mimoběžně a s materií, k níž se mohou vyjadřovat ve smyslu § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona.

Stanoviska se týkala **přeložek stávajících vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu** (Brněnské vodárny a kanalizace, a.s.; Vodárenská akciová společnost, a. s.) – jako souvisejících staveb, které jsou vyvolané záměrem, nebo **plánovaného vodovodu „Marek“**, s nímž má být záměr zkoordinován (projektant: VEGAspol v.o.s., investor: svazek obcí vodovod Marek). Tyto stavby jsou ve výkresech zakreslené.

Vyjádření k podkladům

Dle názoru odvolatelů chybí srozumitelný popis stavby z hlediska zájmů chráněných vodním zákonem a není objasněno zasakování, akumulace, předčišťování ani vypouštění srážkových či odpadních vod do vodních toků.

Vodoprávní úřad nezkoumal soulad záměru s § 5 odst. 3 vodního zákona, ve znění účinném do 31.12.2023. Žadatel tyto požadavky nesplnil.

Je třeba doložit, že srážková voda z vozovky odváděná do vodního toku je předčištěná v odlučovači ropných látek (ORL); jinak je ochrana povrchových vod nedostatečná.

Ochrana vodních útvarů je odůvodněna pouze převzatou formulací ze stanoviska správce povodí. Chybí vlastní úvaha vodoprávního úřadu, určení dotčených vodních útvarů, jejich stavu a vlivů stavby a jejího provozu, včetně emisí soli a ropných látek.

Posouzení ochrany před povodněmi považují odvolatelé za věcně neúplné a založené pouze na tvrzení, které je převzaté z dokumentace.

Odvolatelé odkázali na Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje pro období 2021–2027. Ze závazného stanoviska není zřejmé, zda a jak záměr splňuje požadavky tohoto plánu, zejména zda nepřekračuje zemní limity.

K objektu odvodnění chybí povolení k nakládání s vodami podle § 9 odst. 5 vodního zákona, které má být vydáno současně se stavebním povolením k vodnímu dílu ve společném řízení.

Nové závazné stanovisko vodoprávního úřadu také změnilo právní stav věci, takže již nelze navazovat na vydané závazné stanovisko EIA. Je třeba nové projednání v EIA.

Odvolatelé se domnívají, že ministerstvo opominulo požadavek na zrušení stanoviska správce povodí.

Vypořádání vyjádření

Městský úřad Blansko identifikoval dotčené vodní toky, vodní útvary, záplavové území a stavební objekty (str. 1–5 závazného stanoviska). KÚ OŽP JMK vše ještě upřesnil (str. 3–7, 10 revizního závazného stanoviska). Ministerstvo neshledalo žádnou nesrozumitelnost a ani odvolatelé neuvádějí, co by teprve dostalo požadavku na srozumitelnost.

KÚ OŽP se hospodařením se srážkovými vodami zabýval (primárně str. 10–12, 13). Popsal a zhodnotil řešení v části B.9 dokumentace DUR, hydrogeologický průzkum a výpočty. Jedná se o průlehy, příkopy, rýhy, regulovaný odtok, vsakování, norné stěny atd. Podrobnosti jsou také ve stanoviscích Povodí Moravy, s.p.

K § 5 odst. 3 vodního zákona odvolatelé opět jako by nereflektovali obsah revizního závazného stanoviska. KÚ OŽP uznal, že Městský úřad Boskovice zůstal při odůvodnění obecný, ale vysvětlil na str. 10–14, že je navržena kombinace vsakování, retence a řízeného odtoku. KÚ OŽP **konkrétně posoudil hierarchii** podle § 5 odst. 3 vodního zákona.

Ministerstvo zdůrazňuje, že toto ustanovení hovoří o zabezpečení **omezení** odtoku, nikoliv o úplném **zamezení**. Uvedené ustanovení je také nutné vnímat jako obecné, které se vztahuje na veškeré stavby. U liniových staveb pozemních komunikací lze rozumně předpokládat omezenou možnost provozního využití akumulované vody, neboť se nejedná např. o stavbu pro bydlení apod., u níž má rozumný smysl využít srážkovou vodu pro další účely (zavlažování či obvyklé způsoby využití „šedé vody“), proto má akumulace u různých staveb jiný význam.

U ochrany vodních útvarů není revizní závazné stanovisko zdaleka založeno jen na údajné citaci „zkopírované floskule“. KÚ OŽP naopak identifikoval všechny vodní útvary, zrekapituloval hlavní znečišťující látky, navrhované filtrační prvky. Zabýval se nerozpuštěnými látkami, ropnými látkami, těžkými kovy a chloridy, popsal princip a vliv půdní filtrace a norné stěny. U chloridů KÚ OŽP skutečně uvedl, že bude dodržen roční limit 150 mg/l, ale připustil její překročení v zimní bilanci. Hodnotu 150 mg/l stanoví příloha č. 3, tabulka 1a vyhlášky č. 401/2015 Sb. (Ukazatele a hodnoty přípustného znečištění **povrchových vod a vod užívaných pro vodárenské účely, koupání osob a lososové a kaprové vody**, vztahující se k místu odběru vody pro úpravu na vodu pitnou, místu provozování koupání, respektive k úseku vodního toku stanoveného jako lososová nebo kaprová voda.).

Tato hodnota je však stanovena jako **roční průměr** přípustného znečištění (bez současně stanoveného maxima). Pravděpodobné zimní překročení proto neznamena překročení ročního průměru, který je limitem. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v § 11 a 12 nezakazuje lidskou činnost, která má jakýkoliv negativní vliv na životní prostředí. Zakazuje činnost, jejímž následkem by bylo překročení mezních hodnot podle jiných právních předpisů.

Odvolatelé však založili své výtky obecně na negacích – ve smyslu, že vodoprávní úřady něco neposoudily apod., nikoliv na přímém zpochybnění závěru o dodržení limitu. Není pravda, že KÚ OŽP neprovedl žádné posouzení (tj. že jen zkopíroval floskuli).

Odvolatelé dále setrvali na kategorickém požadavku na osazení odlučovačů ropných látek (ORL) – srov. „je nutné předčistit v ORL“. KÚ OŽP však založil revizní závazné stanovisko na podrobném zdůvodnění, proč jsou vhodnější půdní filtry včetně vysvětlení, že lépe řeší i extrémní srážkové události. Princip po jednotlivých úsecích a stavebních objektech popisuje také celkové vodohospodářské řešení zejména na str. 4–23 (B.9, samostatný dokument vzhledem k rozsáhlosti 95 stran). V celkovém vodohospodářském řešení je popsán vliv odvodnění na všechny vodoteče, průtoky (i povodňové), výpočty koncentrací látek, hydrotechnické výpočty i popis opatření v případě havárie s výtokem lehkých kapalin (str. 4–23, 37, podkapitola 6.4, příloha č. 1). V intencích uplatněných výtek a námitek ministerstvo neshledalo podrobné úvahy KÚ OŽP a skutečnosti uvedené v celkovém vodohospodářském řešení za nepřesvědčivé.

K výtce, že KÚ OŽP nepopsal stav vodních útvarů: KÚ OŽP na str. 15 a 16 popsal stav dotčených vodních útvarů, jaký stav je rizikový a jaké jsou zdroje chemických látek, které mohou stav zhoršit. Nic z toho odvolatelé nerozpороvali.

K ochraně před povodněmi nelze než uvést, že se revizní závazné stanovisko zabývá otázkou umístění záměru v okrajové části záplavového území řeky Svitava [podstata souhlasu podle § 17 odst. 1 písm. c) vodního zákona, pozn. ministerstva] na str. 17–18. Jsou nedostatečné a příliš obecné výtky, že je „věcně neúplné“ bez uvedení, v čem konkrétně, a tvrzení, že „se zřejmě zakládá pouze na okopírovaném tvrzení stavebníka“.

Co se týče Plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Dunaje pro období 2021–2027,⁴⁰ odvolatelé zůstali u naprosto obecného tvrzení, že není zřejmé, zda jsou splněny požadavky Plánu. KÚ OŽP na tuto námitku však reagoval naprosto konkrétně na str. 18 revizního závazného stanoviska (záměr se nenachází v oblasti s významným povodňovým rizikem).

Ministerstvo přesto stručně dodává, že podle podkapitoly 4.3 **nezakazuje plán absolutně umístování staveb ani v nejexponovanějších oblastech povodňového ohrožení**. V ostatních oblastech se středním, nízkým a zbytkovým ohrožením jsou stavby přípustné (resp. možná

⁴⁰ Veřejně dostupný z: <https://pop.pmo.cz/cz/stranka/plany-povodnovych-rizik-2021-2027/> (cit. 03.09.2026).

s určitými opatřeními). Z vymezení cílů (podkapitola 5.4) nijak nevyplývá, že by záměr odporoval těmto cílům ani se ho netýkají opatření v přílohách 8.4 a 8.5 (protože není navržen v řešených lokalitách).

Povolení k nakládání s vodami (které by mohlo přicházet hypoteticky podle konkrétních okolností v úvahu pro akumulaci nebo k jinému nakládání s nimi) **se neřeší pro fázi územního rozhodování, ledaže se jednalo o společné územní a stavební řízení**. Tento závěr plyne již z § 9 odst. 5 vodního zákona, na nějž odkázali odvolatelé. Konzistentně s tím ani vyhláška č. 183/2018 Sb., o náležitostech rozhodnutí a dalších opatření vodoprávního úřadu a o dokladech předkládaných vodoprávnímu úřadu, ve znění účinném do 31.12.2023, vyžadovala podklady týkající se umístění stavby právě v případě vedení společného řízení (příloha č. 1 vyhlášky; příloha, bod 5. formuláře žádosti). Z toho vyplývá, že pro umístění se toto povolení v principu nemohlo vyžadovat.

Názor, že nový vodoprávní souhlas změnil stav věci, proto je nutné „znovu projednat vyhodnocení EIA“, ministerstvo musí opět odmítnout. Proces EIA je nezávislý na správních aktech, které vydávají **následně** dotčené orgány podle složkových předpisů. U záměrů EIA jsou všechna závazná stanoviska vydána až po EIA. Není žádný rozdíl mezi tím, je-li závazné stanovisko opatřeno poté, co bylo původní zrušeno nebo pozbylo platnosti, a všemi ostatními závaznými stanovisky. **Pokaždé jsou vyhotovené po skončení EIA**. Kdyby měla platit teze odvolatelů, pak by se každý žadatel ve věci záměru EIA musel po kladném posouzení v EIA vrátit do procesu EIA a absolvovat znovu veřejné projednání. Odvolatelé ani nenaznačili, kde by ležela hranice „změny právního stavu“, která by vyvolala údajnou potřebu opětovného veřejného projednání v EIA, ani kde zákon EIA údajně umožňuje tento ukončený proces znovu otevřít a vrátit se do fáze veřejného projednání. Nové závazné stanovisko není změnou záměru, nýbrž změnou podmínek pro umístění záměru.

Co se týče požadavku na **zrušení stanoviska (stanovisek) správce povodí** – Povodí Moravy, s.p., ministerstvo jej neopominulo. Stanovisko správce povodí však není správním aktem – jedná se o odborný podklad, který vydává správce povodí **v nevrchnostenském postavení** podle § 54 odst. 4 vodního zákona pro účely vydání mj. souhlasu podle § 17. Správce povodí není správní orgán. S jeho stanoviskem se vodoprávní úřad ztotožní, ztotožní zčásti, anebo neztotožní. Přímé zrušení stanoviska (stanovisek) je tedy neuskutečnitelné. Stanoviska Povodí Moravy, s.p., byla zohledněna v závazných stanoviscích vodoprávních úřadů – Městského úřadu Boskovice a KÚ OŽP.

Požadavek na zrušení stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny

Ve spise se nachází jediné vyjádření Agentury č. j. 02475/JM/22 ze dne 01.11.2022. Jeho obsahem je triviální sdělení (v rozsahu jednoho a půl řádku), že se záměr nachází **mimo územní a věcnou působnost** Agentury. Na konstatování a chybějící věcné a místní příslušnosti neshledává ministerstvo nic zvláštního, vzhledem k působnosti Agentury dle § 78 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ani odvolatelé netvrdí opak, v odvolání vnesli požadavek na zrušení stanoviska v souvislosti s námitkou způsobu řešení srážkových vod v extravilánu, což nedává smysl. I kdyby totiž Agentura vydala nějaké závazné stanovisko, vydala by ho podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

V. 3. 3. 16. Zemědělský půdní fond (ZPF):

Odnětí zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany je řádně doloženo – žadatel zajistil zpracování pedologického průzkumu. Není jasné, co odvolatelé považují za řádné doložení.

Podle § 9 odst. 5 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění účinném do 31.12.2023, se při rozhodování o záměru nepoužije § 4 odst. 3, jedná-li se o záměr veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury umístěný v koridoru vymezeném v platných zásadách územního rozvoje na základě vyhodnocení umístění záměru, odborně stanoveného odhadu výměry zabírané zemědělské půdy a jejího zařazení do tříd ochrany.

Nepoužije se tedy § 4 odst. 3, podle kterého lze zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.

Pro záměr je vymezen koridor v zásadách územního rozvoje.

Podle § 7 odst. 2 téhož zákona platí, že alternativy umístění se vypracují vždy, jde-li o umístění stavby mimo zastavěné území, **s výjimkou případů umístění stavby v souladu s platnými zásadami územního rozvoje** nebo platným územním plánem.

Touto optikou je tudíž nutné chápat požadavky kladené na vyhodnocování a minimalizaci záborů ZPF.

Podmínka č. 38 závazného stanoviska EIA zní: Provést podrobný pedologický průzkum v území dotčeném stavbou a na základě výsledků minimalizovat zábory ZPF v I. a II. třídě ochrany, taktéž minimalizovat zábory a zásahy do PUPFL. Po zjištění mocnosti orniční vrstvy stanovit množství skryté ornice.

Žadatel zajistil vyhotovení pedologického průzkumu (Předběžný geotechnický průzkum, 07/2020, GeoTec-GS, a.s., Ing. M. Bulvas). Průzkum byl založen na detailní terénní pochůzce a vyhodnocení 173 pedologických sond. Výměra zabírané zemědělské půdy, mocnost skrývky a zařazení do tříd ochrany jsou doloženy (varianty byly posuzované už od EIA, dále pedologický průzkum, záborový elaborát a příloha č. 4 napadeného rozhodnutí).

Vyjádření k podkladům

Odvolatelé namítli, že ministerstvo nepožádalo ministra životního prostředí o přezkum závazného stanoviska MŽP k odnětí ze ZPF.

Ministerstvo konstatuje, že o tento přezkum požádalo, a ministr životního prostředí vydal revizní závazné stanovisko č. j. MŽP/2026/290/576 ze dne 06.03.2026, které se společně týkalo ochrany ovzduší i ZPF (tj. jedno revizní závazné stanovisko ke dvěma závazným stanoviskům MŽP). Odvolatelé ostatně sami s tímto revizním závazným stanoviskem polemizují v předchozí části vyjádření k podkladům (bod 25. a násl.) u ochrany ovzduší.

V. 3. 3. 17. Jednotné závazné stanovisko KÚ OŽP:

Ministerstvo na tomto místě reprodukuje odůvodnění revizního závazného stanoviska MŽP v rozsahu, v jakém se vztahuje k odvolacím námitkám odvolatelů. Pokud námitka souvisela s požadavky spolku Děti Země, odkazuje ministerstvo na vypořádání jeho námitek v části V. 3. 2.

Revize dokumentace DUR a vliv na jednotného závazné stanovisko

Zcela běžnou praxí je dílčí doplnění či úprava dokumentací pro vydání rozhodnutí o umístění stavby na základě požadavků dotčených orgánů, správců veřejných sítí apod. Takové revize dokumentace jsou pro přehlednost a informovanost uváděny **na jednotlivých textových a grafických částech** dokumentace.

KÚ OŽP vydal jednotné závazné stanovisko k dokumentaci DUR z 06/2022, tj. k datu, ke kterému byla dokumentace zpracována jako celek. Skutečnost, že následně projektant provedl dílčí revize, nutně neznamená, že dílčí revize měla dopad na jednotné závazné stanovisko, a že musí být vydáno nové aktuální. Pokud by krajský úřad dospěl k závěru, že revize jsou takového rozsahu, že bylo nutné jednotné závazné stanovisko znovu prověřit, vyžádal by si vyjádření či posouzení změn.

Soulad s územně plánovací jako nutná podmínka pro druhovou výjimku

MŽP konstatovalo, že soulad záměru s koncepčními dokumenty na všech úrovních je pro řízení o druhové výjimce pouze jedním z argumentů odůvodňujících jeho veřejný zájem, nikoli argument jediný. NSS v rozsudku č. j. 10 As 3/2025-143 ze dne 04.04.2025 vyslovil názor, že počítali se záměrem platná nadřazená územně plánovací dokumentace, se kterou je obce povinna uvést svůj územní plán do souladu, nelze zamítnout žádost o druhovou výjimku jen pro nesoulad záměru s územním plánem.

Záměr je navržen v souladu se zásadami územního rozvoje, které jsou nadřazenou územně plánovací dokumentací k územním plánům obcí, na jejichž území je záměr navržen. Spadá pod vymezené plochy a koridory silniční dopravy – koridory DS41, DS02 a DS3, které správní soudy nezpochybnily. Pro účely řízení o druhové výjimce se tak záměr považuje za souladný s územně plánovací dokumentací, zejména se zásadami územního rozvoje.

Pokud odvolatelé namítali velmi detailně rozpor záměru se zásadami územního rozvoje či územními plány nebo s cíli a úkoly územního plánování, nepříslušelo orgánům ochrany přírody posuzovat tuto materii, ale orgánu územního plánování. (**Pozn. ministerstva:** V podkapitolách V. 3. 2. 2. a V. 3. 3. 18. je odůvodněn soulad záměru s územně plánovací dokumentací i z hlediska podkladů, které nemělo MŽP v době jeho přezkumu k dispozici, čímž je závěr o souladu dále potvrzen.)

Jiné uspokojivé řešení

MŽP odkázalo na odůvodnění bodu 11.2.4. revizního závazného stanoviska, v němž se vypořádalo s odvolací argumentací spolku Děti Země. Stručně shrnulo, že záměr byl posouzen v procesu EIA (včetně variant). Ve shodě s judikaturou NSS tak už není v řízení o druhové výjimce prostor na to, aby orgán ochrany přírody zkoumal alternativní varianty vedení a způsobu provedení (trasy) záměru. Je zcela legitimním postupem orgánu ochrany přírody vyhodnotit podanou žádost o druhovou výjimku a nastavit její dostatečně **silné kompenzační podmínky, čímž se dané řešení stane uspokojivým**.

Vykácení dřevin v linii tzv. Hitlerovy dálnice se zvýší významnost negativních vlivů

Realizace záměru si vyžádá rozsáhlé kácení mimolesních dřevin. Na tuto skutečnost reagoval žadatel (projektant) tak, jak navrhl obsah objektové skladby záměru:

- v rámci výsadeb dřevin jakožto součást objektů úprav vodních toků (SO 320.1, 322.1 a 323.1)
- realizace tůní (SO 390 až 393)
- vegetačních úprav (SO 806.1 až 806.5)
- vegetačních úprav okolí pozemních komunikací (SO 801 a SO 806.1 až 806.5)
- kompenzačních opatření (SO 870 až 874).

Vliv na krajinný ráz a na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů byl řádně posouzen se závěrem, že **zjištěné negativní dopady nepřekročí zákonné limity** (podrobněji u předchozího vypořádání odvolacích námitek spolku Děti Země a odvolatelů).

Likvidace biokoridoru se zvláště chráněnými rostlinami a živočichy

Podkladem pro vydání jednotného závazného stanoviska bylo Biologické hodnocení, které zpracovala autorizovaná osoba k provádění hodnocení [Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. (Ekopontis, s.r.o.; Mgr. Ing. Petr Švehlík, 06/2022)]. Cílem hodnocení byla identifikace vlivů způsobených realizací a provozem záměru na zájmy chráněné podle zákona. Dopad záměru na přírodu a krajinu, včetně posouzení likvidace biokoridoru se zvláště chráněnými rostlinami a živočichy byl tedy odborně posouzen. Negativní dopady záměru byly shledány jako únosné. Pro snížení jejich míry byla stanovena zmírňující a kompenzační opatření, jež jsou nedílnou součástí záměru či jsou uloženy jako podmínky jednotného závazného stanoviska.

Pozn. **ministerstva**: Odvolatelé použili slovo „biokoridor“ v návaznosti na text z popisu SO 101 v souhrnné technické zprávě (str. 51, zvýraznilo ministerstvo): „*Postup sukcesních stadií byl limitován občasnými lidskými zásahy, v trase se tak nachází na původním tělese např. i polní kultury. Střídají se tak obdělávaná místa s lučními porosty suchými i vlhkými, křovinami a uzavřenými lesními porosty, které místy dosáhly již fáze rozpadu. Těleso „Staré dálnice“ tak v Boskovické brázdě vytvořilo biokoridor, který prochází jinak odlesněnou krajinou s intenzivním zemědělstvím.*“

Z územních plánů vyplývá, že u či podél koridoru, který je vymezený pro umístění záměru, jsou vymezené plochy lokálních prvků ÚSES (biokoridorů či biocenter), kde jsou také dle dokumentace DUR situována kompenzační opatření nebo výsadby (např. kompenzační opatření situovaná v návrhových plochách pro založení ÚSES dle ÚP Lysice: LBC.2 Záluží, LBK 1 a LBK 2).

Chybějící řádné odůvodnění převahy jiného veřejného zájmu

MŽP odkázalo na odůvodnění revizního závazného stanoviska k bodu 11.2.3., tj. k námitkám spolku Děti Země. Shrnuje, že veřejný zájem na záměru byl shledán, řádně konkretizován a individualizován. Nejde o záměr, který by byl situován do specifického (unikátního) stanoviště, jehož zánik by měl za následek zánik populace zvláště chráněných druhů (byl by pro ni fatální). Veřejná prospěšnost záměru v kombinaci všech podkladů ve spise (např. souhrnná technická zpráva, žádost či biologické hodnocení) včetně údajů dostupných z veřejně přístupných zdrojů je jednoznačně dána a přesvědčivě podložena.

Podle směrnice o stanovištích je nutno důsledně chránit i jedince, nejen populace

MŽP doplnilo novou podmínku č. 28., která zohledňuje směrnici o stanovištích. MŽP stanovilo konkrétní způsob výběru transferovaných zvláště chráněných druhů, podmínky jejich odchytu, délky držení a přesun na konkrétně specifikované lokality. Současně určilo kontrolní mechanismus.

Protože u prstnatce pleťového je transfer popsán v podrobném návodu, MŽP ho neučinilo přímo součástí podmínek revizního závazného stanoviska, ale jako přílohu, který je nedílnou součástí závazného stanoviska.

Pozn. ministerstva:

Výroková část napadeného rozhodnutí obsahuje výrok o povolení výjimek (III.), ale podmínky, za nichž se výjimky povolují, stanovil krajský úřad až za výrokem VI. v obsáhlé sadě mnoha nejrůznějších podmínek. Do té sady podmínek odkazuje větou: „*Souhlasy s výjimkou ze zákazu pod body a) až c) jsou uděleny za níže stanovených podmínek č. 17 až 35.*“, která je na konci výroku III.

Ministerstvo považuje v kontextu znění závazné části revizního závazného stanoviska a koncepce výrokové části napadeného rozhodnutí za přehledné, že nové podmínky označilo jako 35a. a 35b., tzn. že výše uvedená věta nově zní: „*Souhlasy s výjimkou ze zákazu pod body a) až c) jsou uděleny za níže stanovených podmínek č. 17 až 35, 35a a 35b.*“ Jinak by mohly vzniknout problémy s jednoznačností a přehledností, kdyby nové podmínky z revizního závazného stanoviska doplnilo tak, že se vkládají do stávající posloupnosti a přečíslovují se podmínky 36. až 83. Takový postup by též vyvolal jiné změny (např. podmínka zásahu do ochranných pásem pozemních komunikací odkazuje na podmínku č. 56, která by tak byla dotčena přečíslováním). Navíc krajský úřad zvolil někde pro číslování podmínek styl **dvou úrovní seznamu odrážek**, ale obě úrovně seznamů sestávají z posloupnosti přirozených čísel. V seznamu se tedy běžně vyskytují stejná čísla a pro jednoznačnost podmínky je nutné identifikovat číslem první úroveň seznamu, nejen číslo podmínky v druhé úrovni seznamu. To vše byly faktory, proč ministerstvo raději zvolilo označení 35a a 35b.

Co se týče přílohy s návodem pro transfer prstnatce pleťového, ta je obsažena v závazné části jednotného závazného stanoviska, ve znění revizního závazného stanoviska. Bylo proto nezbytné učinit ji součástí napadeného rozhodnutí, což ministerstvo učinilo tak, že tato příloha je součástí (přílohou) tohoto odvolacího rozhodnutí a současně ministerstvo změnilo seznam příloh napadeného rozhodnutí, které jsou jeho nedílnou součástí.

Umístění záměru je v rozporu s tím, že nebyla povolena výjimka ze zákazu poškozovat a ničit rostliny prstnatce pleťového:

Prstnatec pleťový patří mezi zvláště chráněné rostliny v kategorii silně ohrožené, která není předmětem ochrany dle práva Evropských společenství. Souhlas s udělením výjimky ze zákazu škodlivě zasahovat do jeho přirozeného vývoje dle § 56 odst. 1 a 7 zákona o ochraně přírody a krajiny je předmětem jednotného závazného stanoviska pod výrokem IV. bod a).

Pozn. ministerstva: Je povolena likvidace biotopu prstnatce pleťového a transfer všech jedinců, což je důsledek, který záměr vyvolává. Zákaz se vztahuje k poškozování a ničení jedinců této rostliny (proto je žadatel povinen provést transfer za stanovených podmínek). Udělená výjimka a zákaz jsou tedy slučitelné a zákaz nebránil umístění záměru.

Vyjádření k podkladům a jeho vypořádání

Odvolatelé ve vyjádření k podkladům vytýkají MŽP nedostatečné doložení převahy veřejného zájmu a neexistence jiného uspokojivého řešení.

MŽP nezohlednilo, že chybí prokázání řádného odůvodnění převahy veřejného zájmu, jak to požaduje unijní legislativa i zákon o ochraně přírody a krajiny. Odkazuje přitom na rozhodnutí MŽP ve věci druhových výjimek pro záměr „*Rekonstrukce nelahozeveských tunelů*“ a na judikaturu NSS (6 As 65/2012, 6 As 73/2015, 9 As 30/2012). Z těchto rozhodnutí dovozují, že veřejný zájem musí být formulován ve vztahu ke konkrétní věci a že žadatel nese důkazní břemeno ohledně splnění podmínek pro udělení výjimky. Řádné doložení převahy veřejného zájmu nelze nahradit odkazem na proces EIA. Závazné stanovisko EIA může být v řízení o druhé výjimce pouze podkladem v rozsahu, v němž řeší předmět požadované výjimky. Řízení o výjimce není navazujícím řízením.

Dle názoru odvolatelů byla v předchozích postupech doložena jiná uspokojivá řešení. Jím je odsunutí trasy záměru o desítky metrů na východ, díky čemuž by nebylo nutné kácet 2539 ks stromů a 217.799 m² zapojených porostů dřevin, anebo řešení autorizovaného projektanta Ing. Jiřího Kalčíka známé od roku 2010. Toto řešení bylo zpracováno na základě objednávky MŽP a bylo dále rozpracováno v období roku 2019 (MŽP, žadatel a krajský úřad ho mají k dispozici). V souvislosti s návrhem Ing. Kalčíka odkázali na rozsudky Krajského soudu v Brně (29 A 101/2024 a 29 A

27/2025). Jiné uspokojivé řešení by vedlo k dotčení jiných ploch, než ve kterých má nastat kácení většiny z 2539 ks stromů a většiny z 217.799 m² zapojených porostů dřevin.

Ministerstvo se s vyjádřením vypořádalo následovně.

Ministerstvo si není vědomo, že by buď samo, anebo MŽP uvedlo pojem „JES“ (jednotné environmentální stanovisko podle zákona č. 148/2023 Sb.) místo jednotného závazného stanoviska (JZS). Správní orgány vedou paralelně různá řízení podle staré i nové právní úpravy, tudíž se mohlo stát, že pojem mohl být skutečně někde zaměněný. Pokud ano, je samozřejmě bezpředmětné nazývat takový překlep, který nemá věcný význam, „zásadní vadou“, jak se nadneseně uvádí ve vyjádření k podkladům.

Vydání jednotného závazného stanoviska podle § 82a zákona o ochraně přírody a krajiny nemůže být „porušením závazné unijní legislativy“. Podstatné je, aby řízení bylo vedeno s účastí veřejnosti. Pro účast veřejnosti není podstatné, jestli členský stát zvolí koncept úplné a komplexní integrace do jednoho řízení, jehož se veřejnost může zúčastnit, nebo dílčích podkladových správních aktů, které vstupují jako podklady do řízení. Proti takovým podkladům lze totiž uplatňovat námitky a požadavky i v neintegrováném modelu.

Změnit přezkoumávané závazné stanovisko není nezákonné. Naopak, § 149 odst. 7 správního řádu ukládá **potvrdit nebo změnit** závazné stanovisko. MŽP rozhodně nemělo povinnost postupovat, jak tvrdí odvolatelé, tj. že „není zbytí a prvostupňové řízení se musí opakovat“. Pro vyjádření ke změnám, které MŽP učinilo revizním závazným stanoviskem, sloužilo právě seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí v odvolacím řízení. MŽP srozumitelně a racionálně vysvětlilo, co a proč mění. Je absurdní názor, že změna revizním závazným stanoviskem má vyvolat zrušení napadeného rozhodnutí, aby se účastník mohl vyjádřit ke změně v první instanci. Odvolatelé se evidentně snaží domoci se zrušení napadeného rozhodnutí kvůli jakékoliv vadě, což je v rozporu s úvodním východiskem, které popsalo ministerstvo – že zrušení rozhodnutí v odvolacím řízení má být až krajní možností, jak rozhodnout v odvolacím řízení.

K výtce o neuvážení jiného uspokojivého řešení nemůže ministerstvo uvést více, než že je naprosto obecná. MŽP se otázkou zabývalo podstatně podrobněji, než jak působí obsah této výtky odvolatelů.

K uvážení alternativní podoby záměru dle projektu Ing. Kalčíka ministerstvo uvádí, že nespátňuje ve výtkách odvolatelů důvod obracet se na orgány ochrany přírody. Otázce posouzení jiným uspokojivých řešení se věnuje podkapitola V. 3. 2. 7. Výtkami k převaze jiného veřejného zájmu se ministerstvo již zabývalo rovněž u vypořádání námitek a vyjádření spolku Děti Země, na které tedy odkazuje.

MŽP nemělo důvod vnést do svých úvah závěr o nesouladu záměru s územně plánovací dokumentací, protože záměr není v rozporu s územně plánovací dokumentací (vizte závazná stanoviska orgánů územního plánování – MMR a krajského úřadu).

K tvrzenému pochybení ohledně významných krajinných prvků:

KÚ OŽP v odůvodnění výroku I. závazné části přezkoumávaného závazného stanoviska **přehledně, srozumitelně a pečlivě odůvodnil přípustnost zásahu do významných krajinných prvků** (zásah zahrnuje mj. kácení).

V souvislosti s přípustností zásahu do významných krajinných prvků nelze dle názoru ministerstva argumentovat obecně jinou podobou záměru (projekt Ing. Kalčíka). Podle § 90 stavebního zákona se zkoumají kritéria přípustnosti záměru, nikoliv že by stavební zákon ukládal nalézt „ideální podobu záměru“. **Jiná uspokojivá řešení** se zkoumají (za určitých specifických podmínek) u poměřování zájmů při projednávání výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, jedná-li se o evropsky chráněné druhy, **nikoliv u zkoumání zásahu do VKP**. I kdyby jiná podoba záměru nebo jiný aspekt principiálně stejně koncipovaného záměru byl také přípustný, nemění to nic na tom, že z hlediska zásahu do významných krajinných prvků je přípustný nyní projednáváný záměr. Odvolatelé ve výtkách z vyjádření přitom nevytýkají závazným stanoviskům KÚ OŽP a MŽP, proč by snad měl být záměr nepřípustným zásahem do významných krajinných prvků.

K požadavku na zrušení „*Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.*“: Nejedná se o správní akt (rozhodnutí, usnesení, závazné stanovisko apod.), proto nemůže být zrušen. KÚ OŽP a MŽP se s ním ztotožnily, odvolatelé hodnocení relevantně nezpochybnili. Ministerstvo není odborným subjektem na úseku ochrany

přírody a krajiny, tudíž je vázáno odbornými závěry těchto dotčených orgánů, podle nichž uvedené Hodnocení nebylo nedostatečné. Jako tzv. inteligentnímu poučenému laikovi se však ministerstvu jeví Hodnocení jako podklad, který je zpracovaný na odpovídající odborné úrovni, dostatečně podrobně se zabývá všemožnými aspekty zásahu do jednotlivých složek přírody. Nepůsobí dojmem bagatelizace ani že by vykazoval zjevné excesy v posouzení.

Ministerstvo tedy nemá důvod nic zpochybňovat a opět se dotazovat, zda Hodnocení vyhovuje zákonným požadavkům, a tím prodlužovat odvolací řízení. To platí tím spíše v situaci, v níž odvolatelé zpochybňují Hodnocení **obecným způsobem**, bez konkrétní odborné konkurenční argumentace proti konkrétním závěrům či zjištěním.

V. 3. 3. 18. *Soulad s územně plánovací dokumentací:*

Ministerstvo odkazuje na podkapitulu V. 3. 2. 2. k této otázce, která se týká vypořádání odvolacích námitek spolku Děti Země. Nyní se tedy ministerstvo zabývá jen tím, co odvolatelé uplatnili v odvolání nebo ve vyjádření k podkladům nad rámec toho, co již ministerstvo uvedlo k námitkám a vyjádření spolku Děti Země (opět nejde o každou větu, ale o principiálně jinou otázku, než kterou vznesl spolek Děti Země).

Nezákonnost územně plánovací dokumentace

Odvolatelé na rozdíl od spolku Děti Země namítají (a to značně obsáhle), že **samotná územně plánovací dokumentace je nezákonná**. Námitky vůči zákonnosti územně plánovací dokumentace však nemohou ze své podstaty směřovat proti obsahu závazného stanoviska orgánu územního plánování (srov. také rozsudek NSS č. j. **5 As 12/2025-66** ze dne 30.05.2025), neboli proti výsledku použití a výkladu územně plánovací dokumentace. Orgány územního plánování musejí použít opatření obecné povahy, které je platné a účinné. Smyslem závazného stanoviska podle § 96b stavebního zákona není přezkoumat zákonnost, správnost, proporcionalitu a podobné aspekty územně plánovací dokumentace. Totéž platí pro revizní závazné stanovisko orgánu územního plánování.

(Ne)odůvodnění souladu záměru s územně plánovací dokumentací v dokumentaci DUR

Odvolatelé vytýkají souhrnné technické zprávě dokumentace, že konkrétně neodůvodnila soulad záměru s územně plánovací dokumentací.

Ministerstvo uznává, že dokumentace podle přílohy č. 4, B.1 písm. b) vyhlášky o dokumentaci má obsahovat údaje o souladu stavby s územně plánovací dokumentací, s cíli a úkoly územního plánování, včetně informace o vydané územně plánovací dokumentaci.

Tuto náležitost však **nelze vykládat formalisticky**. Je přirozené, že zrovna odůvodnění souladu s územně plánovací dokumentací lze pojmout rozsahem i stylisticky velmi rozličně. Pokud projektant zůstane v této části dokumentace stručnější a třeba nevyloží veškeré všemožné aspekty územně plánovací dokumentace, připadala by v úvahu výzva k odstranění nedostatků žádosti podle § 86 odst. 4 stavebního zákona.

Jaký by však taková výzva měla smysl? Ministerstvo odmítá, aby účelem této výzvy bylo, že stavební úřad chce žadatele „donutit“, aby přednesl a precizoval odůvodnění souladu záměru s územně plánovací dokumentací tak, aby naplnil ideální představu stavebního úřadu na řádné odůvodnění. U každé výzvy je totiž třeba také zvažovat, zda neodstranění vytýkané vady může vést k zastavení řízení. Zastavit řízení totiž nelze kvůli jakýmkoliv vadám žádosti, ale výlučně **kvůli podstatným vadám** [srov. § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu]. Neuvedení údajů podle části B.1 písm. b) do nějaké stylisticky „lepší“ podoby není dle názoru ministerstva podstatnou vadou žádosti.

Podstatné je, aby projektant uvedl základní údaje, ze kterých vyplyne, že se materií zabýval. Údaje, resp. důvody nemusejí být dokonalé. **Rozhodující je totiž beztak závazné stanovisko orgánu územního plánování**, nikoliv názory projektanta na tuto otázku či snad jeho dovednost psát. Úlohou projektantů je primárně technicky kreslit (u architektonicky významnějších staveb nebo lokalit nebo dotčení zájmů státní památkové péče případně s pomocí autorizovaného architekta řešit odpovědně vzhled), počítat a řešit technické zadání a problémy. Schopnost uvést základní údaje podle části B.1 písm. b) sice není zcela nedůležitá, ale ministerstvo vnímá, že funkcí těchto údajů z dokumentací je, aby se stavební úřad či orgán územního plánování „měl od čeho odrazit“, resp. slouží jako jakási inspirace. Projektantovo posouzení v žádném případě není závazné ani nemusí dosahovat takové argumentační a stylistické hodnoty, že ho postačí zkopírovat do textu závazného stanoviska. Orgány územního plánování jsou odborné správní orgány, které zvládnou posoudit záměr a vylíčit, proč je či není přípustný.

Naprosto irelevantní je tedy namítat podjatost krajského úřadu, protože podle představ odvolatelů dostatečně dobře neřešil údaje v dokumentaci DUR o souladu záměru s územně plánovací dokumentací. Jde o další příklad toho, že se odvolatelé snaží pod záminkou vady uplatnit námitku podjatosti.

Tato námitka proto **není opodstatněná**.

K výkladu § 54 odst. 6 stavebního zákona, který se týká obcí, jež dosud neuvedly svůj územní plán do souladu se zásadami územního rozvoje, a který prezentují odvolatelé

Podle § 54 odst. 6 stavebního zákona platí: Obec je povinna bez zbytečného odkladu uvést do souladu územní plán s územně plánovací dokumentací vydanou krajem, územním rozvojovým plánem a schválenou politikou územního rozvoje. **Do té doby nelze rozhodovat podle částí územního plánu, které jsou v rozporu** s územně plánovací dokumentací vydanou krajem, územním rozvojovým plánem nebo s politikou územního rozvoje.

Odvolatelé tvrdí, že toto ustanovení „je zcela jistě neaplikovatelné pro případy, kdy umísťovaný nadmístní záměr musí být posouzen z hlediska vlivů na životní prostředí (...). K odst. 54 odst. 6 stavebního zákona není registrována žádná judikatura, tedy je velmi pravděpodobné, že zdravý úsudek zastavil pokusy aplikovat toto reálně neaplikovatelné ustanovení. Lze uvést, že se jedná o podobně zmatečnou situaci, jaká nastala jinou nevhodnou novelizací stavebního zákona, a to ust. § 55 odst. 3. Neaplikovatelnosti tohoto ust. pro případ přenášení koridoru 43 ze ZÚR JMK do ÚP obcí, soudy, včetně NSS, přisvědčily již v několika případech.“

Tomuto názoru nelze přisvědčit, protože z § 54 odst. 6 stavebního zákona nijak neplyne, že by byl nepoužitelný na nadmístní záměry apod. Právní norma jasně říká, že každé neuvedení do souladu je sankcionováno nepoužitelností těch částí územních plánů, které jsou v rozporu. Bez dalších podmínek. Zcela zcestné je tvrdit, že k tomuto paragrafu neexistuje judikatura a domýšlet si příčinu tohoto jevu tak, že „zdravý úsudek zastavil pokusy aplikovat reálně neaplikovatelné ustanovení“. Takové hypotetické domněnky není ministerstvo povinno preventivně vyvracet.

Argumentace paragrafem 55 odst. 3 stavebního zákona nemá smysl, jelikož se týká otázky, zda vyhodnocovat vlivy změny územního plánu na udržitelný rozvoj území, pokud se územní plán uvádí do souladu se zásadami územního rozvoje (zde jsou tyto nástroje myšleny v obecném smyslu). Tuto situaci krajský úřad ani ministerstvo v územním řízení neřeší, proto nemůže zvrátit výklad obsahově úplně jiného pravidla.

Námitka podjatosti kvůli rozsudku o zrušení koridoru

Námitka podjatosti je konstruována tak, že krajský úřad vydal napadené rozhodnutí a existuje rozsudek o zrušení koridoru [stručný výtah z celé konstrukce, podrobně např. bod 133 c) a d) odvolání spolku Chrudichromy].

Taková námitka nedává smysl, proto **není důvodná**.

První je konstatování o rozsudku o zrušení koridoru ze dne **27.06.2025**, následuje tvrzení, že napadené rozhodnutí musí být zrušeno kvůli nesouladu s ÚP Bořitov, a požadavek na zrušení závazných stanovisek orgánu územního plánování. Bezprostředně poté odvolání pokračuje: „Vzhledem k tomu, že tak stavební úřad učinil, vyvolal důvodnou pochybnost o své nezávislosti, a naopak podal nepřehlédnutelnou indicii rizika podjatosti (...).“

Jelikož krajský úřad vyhotovil napadené rozhodnutí dne **02.06.2025** a vzhledem ke konstrukci, resp. sledu úvah v odkazované pasáži odvolání je námitka zjevně bezdůvodná, neboť krajský úřad nemohl v době svého rozhodování vědět, že Krajský soud v Brně rozhodl.

Změna odůvodnění revizním závazným stanoviskem:

Odvolatelé napadají postup MMR, protože pokládají za „právní nonsens“ formulaci „závazné stanovisko (...) se mění tak, že v části odůvodnění se mění dle odůvodnění tohoto závazného stanoviska nadřízeného dotčeného orgánu územního plánování, a ve zbytku se potvrzuje“.

Ministerstvo uvádí na základě své praxe odvolacího správního orgánu, že tento styl formulace závazné části revizního závazného stanoviska je specifický pro MMR. Např. Ministerstvo zdravotnictví potvrzuje závazná stanoviska krajských hygienických stanic, neboť nezasahuje do jejich závazných částí, přestože zčásti doplňuje odůvodnění či uvádí vlastní důvody.

MMR potvrdilo závěr krajského úřadu o přípustnosti záměru, předneslo však své vlastní důvody, které byly zčásti originální oproti přezkoumávanému závaznému stanovisku. Nemělo tak

důvod ho potvrdit (v celém rozsahu). V závazné části tak jen vyjádřilo tu skutečnost, že mění závazné stanovisko, ale bez zásahu do jeho závazné části. Takový postup není nesmyslný ani není v rozporu s § 149 odst. 7 správního řádu, který říká prostě toliko, že závazné stanovisko lze potvrdit nebo změnit, aniž by rozlišoval změnu závazné části anebo odůvodnění. Nejedná se proto o žádný „právní nonsens“.

Ministerstvo nemůže přitakat ani názoru, že formulace závazné části revizního závazného stanoviska je způsobilá zasáhnout do jejich práv, protože se jedná o „*vnucení zcela nové argumentace*“, na kterou neměli možnost reagovat. Tato **obava je však lichá**. Každé rozhodnutí odvolacího správního orgánu⁴¹ je téměř vždy principiálně založené na tom, že přináší alespoň zčásti nové důvody, neboli text, který předtím nepoužil prvoinstanční správní orgán. Kdyby měl mít účastník možnost reagovat na tuto argumentaci, každé řízení by se zacyklilo, protože by vždy jedna strana mohla tvrdit, že neměla možnost reagovat na předchozí reakci. Ministerstvu vůbec není jasné, o co odvolatelům touto zmínkou jde. K reviznímu závaznému stanovisku MMR se měli možnost vyjádřit a vyjádřili se k němu. Na nové důvody tedy měli plnohodnotnou možnost reagovat.

Je ostatně zvláštní, že sami odvolatelé, kteří kritizují téměř cokoliv včetně marginálií typu použití slova „*exteritoriální*“ v souvislosti se slovem „*koridor*“, tvrdí, že „*Nadřízený orgán může závazné stanovisko buď změnit, nebo zrušit*“, což je v evidentním rozporu s textem § 149 odst. 7 správního řádu, z něhož z neznámých důvodů neuvažují možnost potvrzení a naopak si z § 149 odst. 8 správního řádu vybrali zrušení.

Neúplnost spisu MMR:

Jedná se o již vysvětlený jev – ministerstvo nezasílalo nadřízeným dotčeným orgánům mechanicky všechna odvolání, protože většina byla shodných. Fakt, že MMR mělo šest odvolání nepředstavuje neúplnost spisu, neboť MMR mělo k dispozici veškerou odvolací argumentaci.

Jde-li o „*relevantní část*“ dokumentace DUR, kterou mělo MMR k dispozici, pak ministerstvo může uvést jen to, že odvolací správní orgán nezasílá nadřízenému dotčenému orgánu celý spis. Podle § 149 odst. 7 správního řádu zasílá *odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků*. Spis k přezkoumávaným závazným stanoviskům zasílají prvoinstanční dotčené orgány.

Dle názoru ministerstva je rovněž logické, že každý dotčený orgán nedisponuje celou (projektovou) dokumentací, ale jen tím, co je z podstaty věci potřebné pro hájení veřejných zájmů, které hájí. Např. Hasičský záchranný sbor nepotřebuje vidět dokumentaci úprav přeložek vodních toků nebo zprávu z inženýrsko-geologického průzkumu pro mostní objekty, ale požárně bezpečnostní řešení stavebních objektů, u nichž vykonává požární dozor. Drážní úřad nepotřebuje vidět dokumentaci stavebních objektů, které se nijak nepřibližují drahám atp.

Aplikace § 18 odst. 5 stavebního zákona:

MMR použilo toto ustanovení u ÚP Svitávka, v původním znění. Závěr MMR je založen na faktu, že část záměr okrajově zasahuje od nezastavěného území, pro které **není explicitně uvedena žádná regulace**. Neuvádí-li žádnou regulaci, z logiky věci tak nestanovuje žádné využití (přípustné ani nepřípustné), tj. ani ve smyslu § 18 odst. 5 *in fine* stavebního zákona nic „*z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje*“. Ministerstvo proto nespátřuje nic nezákonného na aplikaci § 18 odst. 5 stavebního zákona.

V. 3. 3. 19. Vadné vymezení silnice I/73 jako silnice I. třídy, nikoliv dálnice II. třídy a vztah k novele zákona o pozemních komunikacích:

Námítka **není důvodná**.

Diskutovanou novelou byl zákon č. 268/2015 Sb. Přejícné ustanovení čl. II tohoto zákona stanoví:

1. Pozemní komunikace zařazené do kategorie dálnice podle zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za dálnice I. třídy.

⁴¹ Nejínak je tomu u nadřízených dotčených orgánů, které provádějí dílní odvolací přezkumy podle § 149 odst. 7 správního řádu.

2. **Silnice I. třídy, které jsou rychlostními silnicemi podle zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za dálnice II. třídy, pokud**
 - a) **mají směrově oddělené jízdní pásy, nebo**
 - b) **jsou zařazeny do transevropské silniční sítě.**
3. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Doba 1 roku podle § 22c odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se počítá nejdříve ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Sporným je zvýrazněný bod 2.

Přechodné ustanovení stanovilo, že za dálnice II. třídy se ode dne účinnosti zákona považují silnice I. třídy, které byly podle dosavadní právní úpravy rychlostními silnicemi, jestliže měly směrově oddělené jízdní pásy nebo byly zařazeny do transevropské silniční sítě. Zařazení do sítě TEN-T tedy **nebylo samostatným důvodem**, pro který by se každý existující a **zejména budoucí** záměr komunikace stal dálnicí II. třídy, nýbrž jednou ze dvou alternativních podmínek vztahujících se na silnice, které již spadaly pod úvodní část tohoto ustanovení. Hypotéza právní normy nezní „komunikace v TEN-T se stává dálnicí II. třídy“, nýbrž že stávající silnice I. třídy, která je dosavadní rychlostní silnicí se při splnění jedné, nebo druhé podmínky stává dálnicí II. třídy.

Stejnou právní otázku již výslovně řešil NSS v rozsudku č. j. **2 As 86/2022-197** ze dne 22.04.2025, který vydal ve věci žalobců Občané Troubska, Spokojené Díly, spolek Chrudichromy, spolek ZŽP.

NSS se zabýval shodnou otázkou (podkapitola III.C rozsudku, odst. [95] až [98]).

Dle NSS se čl. II bod 2 zákona č. 268/2015 Sb. vztahuje pouze na silnice I. třídy, které byly podle předchozí právní úpravy rychlostními silnicemi, tedy které **byly ke dni účinnosti novely takto označené a v území umístěné** již před její účinností. Současně výslovně a kategoricky odmítl výklad, podle něhož by neexistující, ale plánované – nově umisťované silnice zařazené do sítě TEN-T musely být dálnicemi. Zabýval přímo komunikací 43 a dospěl k závěru, že po změně jejího označení v politice územního rozvoje na kapacitní komunikaci S43 mohla být její výsledná kategorie stanovena v navazující územně plánovací dokumentaci a její vymezení jako silnice I. třídy není v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích.

NSS svůj závěr podpořil také důvodovou zprávou k zákonu č. 268/2015 Sb. (sněmovní tisk č. 374, 7. období),⁴² která k přechodným ustanovením uvádí (zvýraznilo ministerstvo): „*V reakci na změny v pojmosloví a kategorizaci pozemních komunikací návrh obsahuje přechodná ustanovení, která vyjasňují vztah mezi pojmy stávající právní úpravy a nově navrhované úpravy. Do kategorie dálnice I. třídy budou zařazeny všechny stávající dálnice. Do kategorie dálnice II. třídy budou zařazeny jednak rychlostní silnice se směrově oddělenými jízdními pásy a dále rychlostní silnice bez směrově oddělených jízdních pásů, pokud jsou zařazeny do transevropské silniční sítě. Konkrétně se jedná o západní část severního obchvatu města Cheb v trase rychlostní silnice R6.*“

Z celého kontextu znění této části důvodové zprávy zřetelně vyplývá, že změny dopadaly na **stávající** pozemní komunikace, **nikoliv na zamýšlené, plánované nebo vymezené** v územně plánovací dokumentaci. Je třeba si uvědomit, že se jednalo o zařazení pozemní komunikace do kategorií a tříd přímo ze zákona, jinak o zařazení rozhoduje silniční správní úřad (§ 3 zákona o pozemních komunikacích). Vymezení koridoru pro záměr pozemní komunikace v nástroji územního plánování není rozhodnutím o jejím zařazení podle § 3 zákona o pozemních komunikacích. Předmětem takového zařazení je pozemní komunikace jako stavba (věc), nikoli koridor pro její budoucí umístění. Materie řešená přechodným ustanovením je zcela jasně zaměřená na existující pozemní komunikace.

Tyto závěry **odpovídají rovněž rozsudku o zrušení koridoru**, který byl vydán přímo ve věci změny č. 1 ÚP Bořitov. Krajský soud v Brně **v odst. 181 až 186** [podkapitola II.15) rozsudku] odmítl totožnou námitku spolku Chrudichromy a spolku ZŽP, že komunikace 43 musela být podle čl. II bodu 2 písm. b) zákona č. 268/2015 Sb. vymezena jako dálnice II. třídy. Zdůraznil přitom, že v případě

⁴² Veřejně dostupná z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=374>.

komunikace 43 byly vymezeny koridory pro budoucí komunikaci, nikoliv samotná pozemní komunikace, a že z přechodného ustanovení nevyplývá, že každá silnice zařazená do TEN-T musí být dálnicí.

Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že původní zásady územního rozvoje používaly pro komunikaci 43 označení D43 a jejich odůvodnění by spojovalo tuto změnu s novelou zákona o pozemních komunikacích.

Je pravda, že NSS v odst. [98] citovaného rozsudku uvedl, že původně zásady územního rozvoje pracovaly s označením D43 „v souladu s novelou“. Ani z tohoto konstatování či přitakání však NSS nevyvodil, že by čl. II bod 2 zákona č. 268/2015 Sb. transformoval samotný záměr R43 na dálnici II. třídy. Naopak v předchozím bodě [96] takový výklad výslovně odmítl a v bodě [98] uzavřel, že po změně politiky územního rozvoje na S43 mohla být v zásadách územního rozvoje vymezena silnice I. třídy.

Nad rámec uvedeného přímého textového a judikurního závěru lze poukázat také na systematiku a povahu politiky územního rozvoje, která by ani nemohla účinně „vytvořit“ či kategorizovat rychlostní silnici či dálnici.

Podle čl. (76) vět druhé až čtvrté platí:

Účelem vymezení záměrů dopravní infrastruktury v Politice územního rozvoje ČR je vytvoření územních podmínek pro umístění např. pozemních komunikací, drah, vodních cest a letišť, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení základní sítě dopravních cest na území České republiky a se sousedními státy.

Závazným vymezením záměru dopravní infrastruktury v Politice územního rozvoje ČR se rozumí uvedení míst, která mají být záměrem spojena, v její textové části.

Grafická schémata, případně údaje o technických parametrech záměru, jsou-li uvedeny, mají orientační význam.

Označení rozvojového záměru v politice územního rozvoje jako rychlostní silnice, dálnice či silnice I. třídy tedy nelze bezbřehým způsobem ztotožňovat s právním zařazením konkrétní pozemní komunikace do kategorie a třídy podle zákona o pozemních komunikacích. Politika územního rozvoje je strategickým nástrojem, jehož závazné vymezení dopravního koridoru spočívalo podle čl. (76) **primárně v určení míst, která má záměr spojit**, zatímco jeho **technické parametry měly orientační význam**. Označení „R“ či „D“ mohlo závazně předurčovat základní koncepční charakter záměru pro navazující územně plánovací činnost, samo však nezakládalo zařazení pozemní komunikace jako rychlostní silnice ve smyslu zákona o pozemních komunikacích.

Vzhledem k účelu politiky územního rozvoje je typické, až na naprosté výjimky, že řeší jen dálnice, dříve rychlostní silnice a silnice I. třídy. Je tomu tak proto, že dle § 32 odst. 1 písm. d) smí vymezovat plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury **mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje**. Pozemní komunikace od silnice II. třídy včetně a nižší (srov. § 4 a § 5 zákona o pozemních komunikacích) tomuto požadavku obvykle nevyhoví.

I kdyby označení R43 závazně vymezovalo určitý koncepční charakter záměru pro navazující územní plánování, ještě tím nevznikla „silnice I. třídy, která je rychlostní silnicí“ jako předmět právní úpravy podle čl. II bodu 2 zákona č. 268/2015 Sb.

Tomu odpovídá i vnitřní systematika politiky územního rozvoje. Obdobné pravidlo obsahuje čl. (136) pro technickou infrastrukturu; rovněž zde je závazným vymezením koridoru uvedení míst, která mají být spojena, zatímco případné údaje o technických parametrech mají orientační význam. Politika územního rozvoje přitom v samotném textovém vymezení jednotlivých záměrů běžně uvádí takové parametry, jako je (dvojitě) vedení 400 kV nebo elektrická stanice 400/110 kV. Samotné uvedení takové charakteristiky (technického parametru) v politice územního rozvoje proto ještě neznámá, že konstitutivně zakládá právní status budoucí infrastruktury podle příslušného zákona (o pozemních komunikacích, energetického), byť zrovna u přenosové soustavy je zřetelné, že je minimální prostor pro nižší napětíovou hladinu.

Tomuto pojetí odpovídá i obecná judikatura k míře podrobnosti politiky územního rozvoje. NSS v rozsudku č. j. 6 As 168/2025-81 ze dne 30.04.2026 (odst. [41]) zdůraznil její povahu jako

koncepčního nástroje, který plochy a koridory vymezuje schematicky a závazně stanoví především rámec, kritéria, podmínky a úkoly pro navazující územní plánování.

K zařazení silnice I/73 do transevropské dopravní sítě ministerstvo souhrnně ke všem námitkám z odvolání dodává, že pokud kdokoliv, např. v EIA, hovořil o záměru jako o dopravní stavbě na „doplňkové“ síti TEN-T, jedná se o pouhou terminologickou nepřesnost, která nemůže nic po věcné stránce diskvalifikovat.

Podle čl. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679 ze dne 13. června 2024 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení (EU) 2021/1153 a (EU) č. 913/2010 a o zrušení nařízení (EU) č. 1315/2013:

2. **Globální síť** je tvořena veškerou stávající a plánovanou dopravní infrastrukturou transevropské dopravní sítě, jakož i opatřeními na podporu efektivního a sociálně a environmentálně udržitelného využití takové infrastruktury.

3. **Hlavní síť a rozšířená hlavní síť** jsou tvořeny těmi částmi transevropské dopravní sítě, které mají být rozvíjeny **přednostně** a dokončeny v souladu se lhůtami stanovenými v odstavci 1 pro dosažení cílů rozvoje transevropské dopravní sítě.

Podle přílohy I, mapových podkladů v bodě 6. je silnice I/73 zařazena do globální sítě.⁴³

Přívlastek „doplňková“ je tedy nanejvýš jen nepřesným označením pro globální síť, jejíž podstatou je „doplnit“ hlavní nebo rozšířenou hlavní síť.

Pro dřívější nařízení č. 1315/2013 platilo v principu totéž (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 67 A 10/2021-918 ze dne 28.02.2022, odst. 117. a 118.).

V. 3. 3. 20. *Doprovodné a obslužné pozemní komunikace:*

Odvolatelé, kteří jsou ekologickými spolky, **nemohou** dle názoru ministerstva **přípustně uplatnit** námitky stran obslužnosti či přístupnosti pozemků.

Dotčená veřejnost má právo uplatnit námitky, které se vztahují k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví. Tvzení, z něhož by bylo možné vzdáleně uvažovat otázku ochrany veřejného zdraví, je založené na tom, že doprovodné komunikace jsou údajně nedostatečné, což má vliv na dopravní situaci v obcích při dopravních nehodách. Jestliže by však ministerstvo připustilo, že při dopravní nehodě je v sázce zdraví nebo život účastníků dopravní nehody a vytvoří se například dopravní zácpa, tudíž může být krátkodobě ovlivněn standard života v okolí nehody (více zplodin, hluk z dopravních prostředků složek IZS, nastartovaná motorová vozidla apod.), pak by postrádalo smysl vymezovat věcné zaměření námitek. Vše totiž vzdáleně může souviset se zdravím jednotlivců nebo určitých skupin obyvatelstva.

Otázka dostatečnosti polních a obslužných komunikací pro zemědělská vozidla, regionální autobusovou dopravu anebo cyklisty a obsluhu všech pozemků, proto **přesahuje věcné zaměření námitek ekologických spolků**. Natož aby byl krajský úřad povinen ekologickým spolkům „*parcelu po parcelu*“ prověřovat a zdůvodňovat jejich přístupnost.

Námitky odvolatelek – fyzických osob – **jsou přípustné** potud, pokud se jedná o otázku přístupnosti jejich nemovitých věcí (pozemků a staveb).

Odvolatelek Lenky Němcové (parc. č. 297/3, 297/4 v k. ú. Chrudichromy) a Mgr. Věry Prosové (167 v k. ú. Mladkov u Boskovic) se otázka přístupnosti pozemků nebo území **absolutně nijak netýká**, což je ihned zřetelné vzhledem k lokalizaci jejich nemovitých věcí a navrženého umístění záměru. Jejich práva v tomto ohledu nemohou být nijak dotčena.

Odvolatelek MUDr. Evy Škrabalové, Bc. Heleny Škrabalové a Bc. Pavly Katerincové (Samota-Hrázka č. p. 161) se tato materie rovněž nijak netýká, jelikož lokalita Samota-Hrázka není dotčena žádnou změnou z hlediska přístupnosti. Komunikace podél Lysického potoka není nijak dotčena. Přístupy zůstanou stávající.

⁴³ Srov. též veřejně dostupný údaj:

<https://md.gov.cz/getattachment/Dokumenty/Strategie/DOPRAVNI-SEKTOROVE-STRATEGIE-3-FAZE/K8T3-Hodnoceni-MKA.pdf.aspx>

Konečně platí totéž i pro odvolatelku Danu Vonkovou (parc. č. 557/34 v k. ú. Voděrady u Kunštátu), u jejíhož pozemku není ani v širším okolí navržen žádný stavební objekt, který by mohl ovlivnit stávající přístup na pozemek či jeho obslužnost.

Pro úplnost přesto ministerstvo dodává:

Přístupnost a obslužnost pozemků a území doprovodnými a polními komunikacemi, sjezdy nebo stezkami je zajištěna prostřednictvím stavebních objektů SO: 134, 140 (zahrnuje mj. vstřícné – proti sobě ležící – sjezdy přes SO 102.1 pro usnadnění přejíždění silnice), 143, 144, 147, 148, 150, 151, 152, 153, 154, 155 a 156. Ze situačních výkresů, v nichž jsou tyto stavební objekty přehledně zakreslené, a z přílohy č. 2 napadeného rozhodnutí zřetelně vyplývá, že se jedná o stavební objekty, které **komplexně řeší zpřístupnění území** jako náhrady za přetnutí území hlavní stavbou záměru (tělesem komunikace I/73 včetně mostů).

Uvedl-li krajský úřad, že jsou obslužné komunikace „*téměř po obou stranách*“, není takové hodnocení vadné. Z výkresů jasně vyplývá, že naprostá většina tělesa komunikace I/73 je „lemována“ obslužnými komunikacemi (řada SO 15x), které vedou i pod mosty, aby území bylo zpřístupněné. Souhrnná délka dosahuje řádově kilometrů. Místa, která nemají být standardně přístupná veřejnosti jsou zpřístupněna služebními sjezdy (SO 117, 118, 119) – např. plochy uvnitř MÚK).

Skutečnost, že jsou komunikace vedené „*téměř po obou stranách*“ silnice I/73, vystihuje zejména tu skutečnost, že by např. byl nesmysl navrhnout polní cestu až do vnitřní části MÚK (tzv. „brýlí“). Podobně nedává smysl navrhnout obslužnou komunikaci podél části přivaděče (řada SO 102), neboť všechny pozemky, resp. půdní bloky evidované v registru půdy,⁴⁴ jsou zpřístupněné na území obce Bořítov (stavební objekty SO 140, 147, 150).

Pokud odvolatelům vadí, že formulace „*téměř po obou stranách*“ naznačuje, že komunikace nejsou absolutně po všech stranách, pak ministerstvo konstatuje, že požadavkem je, aby území, které bylo dosud zpřístupněné určitým způsobem, zůstalo zpřístupněné kvalitativně podobným způsobem i po umístění (realizaci) záměru. K tomu pochopitelně není nutné „lemovat“ celou hlavní stavbu (trasu) komunikacemi, které vůbec nejsou potřebné pro zpřístupnění území, když tento účel naplňují již navržené stavební objekty.

Z hlediska dotčení veřejné dopravy ministerstvo stručně konstatuje, že se krajský úřad, odbor dopravy, jako dopravní úřad vyjádřil k záměru také z pohledu linkové osobní dopravy ve vyjádření č. j. JMK 176175/2022 ze dne 12.12.2022, v němž měl pouze několik připomínek z hlediska zachování a vedení linek po dobu trvání výstavby (což je vliv realizace). Nevyjádřil nesouhlas s umístěním záměru.

V. 3. 3. 21. *Bilance a přeprava zeminy:*

Námítka se převážně týkala toho, do jaké míry měla být tato otázka předmětem EIA. K tomu se vyjádřil ministr životního prostředí v revizním závazném stanovisku. Námitky nebyly důvodné.

Z hlediska působnosti stavebních úřadů ministerstvo krátce dodává následující.

V kapitole B.8 písm. d) dokumentace DUR je skutečně uveden **přebytek zeminy** v objemu 84.013 m³ zeminy (odhad poplatný tomuto stupni projektové přípravy). Projektant současně uvedl obecnou výhradu: „*Možnost zpětného použití zemin z výkopů zpět do násypů nebo jiných zemních konstrukcí budou prověřeny až v rámci podrobného IG průzkumu pro další stupeň PD.*“

Výsledná bilance zemin tedy může být jiná. Pokud však žadatel, resp. projektant na základě průzkumů pro fázi zpracování dokumentace DUR, které nikdo nezpochybnil, odhaduje přebytek, neznámá to, že s přebytkem lze nakládat podle přání účastníků řízení. Ne každá zemina je vhodná pro jakýkoliv účel a není nic zvláštního, pokud se zemina, která je nevhodná pro další (smysluplné) využití, odveze na skládku. Totéž platí pro zeminy, které by byly podmíněně vhodné pro stavební využití po zlepšení vlastností, zlepšení nemusí být vzhledem k výsledným požadovaným vlastnostem ekonomicky opodstatněné. Na skládkování nevyužitelné zeminy a jejím nevyužití podle představ odvolatelů není nic nezákonného.

Odvolatelé neuvedli jediný věcný (odborný) argument, proč by předpokládaná přebytečná zemina byla alespoň podmíněně vhodná pro ochranné protihlukové valy, které požadují. Podle hlukové studie nejsou protihlukové valy zapotřebí, neboť záměr je situovaný tak, že bez takového

⁴⁴ Veřejně dostupné z: <https://mze.gov.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/>.

opatření (terénní úpravy) vyhoví hygienickým limitům hluku. Je tedy logické, že žadatel nepočítá s využitím přebytečné zeminy pro protihlukové valy.

Jedná se tudíž o požadavek odvolatelů, který obsahově odpovídá § 2a liniového zákona, ve znění účinném do 31.12.2023, tj. tzv. související stavba⁴⁵ nad rámec záměru (která překračuje rámec řešení navrženého v dokumentaci). Ve smyslu tohoto ustanovení se však jedná o stavby nebo terénní úpravy, které **nejsou nutnou podmínkou pro kladné posouzení záměru** (zde podle § 90 stavebního zákona), ale jsou jednoduše řečeno „něčím navíc“, čemu žadatel může vyhovět a dohodnout se s účastníkem řízení. Pak je ale nutné mj. **vymezit přesně tzv. související stavbu**, nikoliv jen obecně tvrdit, že někde po trase je možná nějaká další související stavba (ministerstvo nyní pomíjí otázku finanční nebo věcné spoluúčasti, kterou odvolatelé patrně celostně neuvažují a považují vše za žadatelovu výhradní povinnost, která je spojená s jeho financováním).

Jelikož se žadatel vyjádřil k odvoláním a tento požadavek na protihlukové valy zcela přešel, ministerstvo vychází z toho, že nemá zájem o dohodu ve smyslu § 2a liniového zákona.

V. 3. 3. 22. Zpráva o uplatňování podmínek dotčených orgánů:

Námítka **není důvodná**.

Podle vyhlášky o dokumentaci má souhrnná technická zpráva obsahovat *informace o tom, zda a v jakých částech dokumentace jsou zohledněny podmínky závazných stanovisek dotčených orgánů* [B.1 písm. d), B.2.1 písm. e)].

Žadatel tuto informaci vyčlenil do samostatné přílohy, v níž přehledně popsal tuto vazbu na souhrnnou technickou zprávu.

Podmínkou přezkoumatelnosti této informace (přílohy) není, aby obsahovala rovněž citaci konkrétní podmínky ze závazného stanoviska. Takové tvrzení je liché. Vyjádření po jednotlivých podmínkách je přezkoumatelné (resp. kontrolovatelné), poněvadž stačí mít souběžně text závazného stanoviska. Taková kontrola je jistě méně komfortní než citace plného textu, rozhodně však **nezpůsobuje nepřezkoumatelnost (nekontrolovatelnost)**.

Navíc je třeba zmínit, že tyto informace nejsou pro stavební úřad vůbec závazné. Jejich smyslem je, aby se stavební úřad lépe zorientoval v tom, kde nalezne splnění podmínky. Informace však není podmínkou pro vyhovění žádosti. Situace je proto podobná jako u údajů o souladu záměru s územně plánovací dokumentací, k čemuž se ministerstvo vyjádřilo výše – pokud stavební úřad s žadatelovým názorem úplně nesouhlasí a hodlá si otázku plnění podmínky posoudit jinak, nedává valný smysl vyzvat k odstranění nedostatku zprávy o uplatňování podmínek dotčených orgánů (aby informace byla lepší, text více rozvedený apod.). Stavební úřad prostě místo výzvy bude postupovat dle svého názoru.

V. 3. 3. 23. Nezveřejnění podkladů, které žadatel doplnil na základě výzvy ze dne 24.02.2023:

Tato námitka velmi úzce souvisí s námitkou k (ne)zveřejňování písemností ze spisu v elektronické podobě na internetu. Ministerstvo již výše zdůvodnilo, proč nebyl krajský úřad povinen zveřejňovat vše ze spisu na internetu. Výtky **nesměřují proti obsahu podkladů**, které krajský úřad požadoval na základě výzvy, ale **proti tomu, že je nezveřejnil**. Ministerstvo proto nemá více co dodat.

Vyjádření k podkladům:

Odvolatelé ve vyjádření k podkladům vytkli ministerstvu, že pominulo zajistit přezkum závazného stanoviska Drážního úřadu. Odvolatelé však navrhli přezkum jen proto, že krajský úřad údajně chybně nezveřejnil na úřední desce toto závazné stanovisko. Taková námitka není námitkou **proti obsahu** závazného stanoviska. Vyjádření je tudíž bezpředmětné.

V. 3. 3. 24. Bezpečnost silničního provozu:

Odvolatelé – ekologické spolky – **nejsou oprávněny** uplatnit tyto námitky.

Tento právní názor vychází především z rozsudku NSS č. j. **6 As 186/2023-104** ze dne 19.09.2025 (odst. [41]):

Námítka týkající se vad (nebo neprovedení) hodnocení dopadů na bezpečnost silničního provozu a auditu bezpečnosti podle směrnice nespadá do rozsahu námitek, které je ekologický

⁴⁵ Tento pojem má zde specifický význam jako legislativní zkratka konkrétního pojmu.

spolek oprávněn uplatňovat z titulu ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Účelem těchto nástrojů je **ochrana bezpečnosti účastníků silničního provozu, resp. zvýšení bezpečnosti provozu** na pozemních komunikacích, nikoliv ochrana životního prostředí (a v jeho rámci veřejného zdraví). Zákon o ochraně veřejného zdraví neobsahuje žádné ustanovení, které by nasvědčovalo tomu, že by pod tyto pojmy spadala bezpečnost účastníků silničního provozu. Ani praxe tomuto závěru nenapovídá. Jsou-li orgány ochrany veřejného zdraví zapojeny do povolovacích procesů, jejichž předmětem jsou pozemní komunikace, omezuje se jejich hodnocení na oblast ochrany před hlukem (popř. požadavků na pitnou vodu, pokud jde o objekty typu výpravní budova, středisko správy a údržby dálnice apod. – pozn. ministerstva).

Je rozdíl mezi pravidly, která jsou zaměřená na zvýšení bezpečnosti provozu obsaženými ve směrnici, a dopady, které může mít (ne)bezpečnost nebo (ne)plynulost dopravy na charakter a intenzitu vlivů záměrů na životní prostředí nebo veřejné zdraví.

Jelikož ekologické spolky namítly jen to, že chybělo prvotní posouzení záměru a audit bezpečnosti, **nejsou** jejich námitky **přípustné**.

Odvolatelky – fyzické osoby, jsou ve smyslu uvedeného rozsudku a nedávného rozsudku NSS č. j. **5 As 121/2026-88** ze dne 11.09.2026 legitimovány uplatňovat námitky z hlediska bezpečnosti silničního provozu. Jestliže přednesou hájitelné tvrzení o dotčení svých veřejných subjektivních práv a pokud jejich nemovitě věci „*dopravně přiléhají*“ k úseku pozemní komunikace, vůči němuž se vymezují (srov. rozsudek šestého senátu, odst. [49]; rozsudek pátého senátu, odst. [21] a [22]).

Odvolatelky ovšem nenamítaly vady záměru z hlediska bezpečnosti provozu. Uvedly pouze, že chybělo prvotní posouzení záměru a audit bezpečnosti.

Ve spise se nachází Audit bezpečnosti pozemních komunikací „*I/73 Bořitov–Svitávka DÚR*“ (Ateliér PKO s.r.o., řešitelský tým Ing. M. Radimský, Ing. R. Matuszková, Ing. T. Efenberk; 06/2022). Závěr řešitelského týmu je, že většina rizik zjištěných v předchozím auditu,⁴⁶ byla vyřešena. „*Bez ohledu na zjištění auditu bezpečnosti povede realizace stavby nové silnice I/73 ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy ve srovnání se stávajícím stavem.*“

Přílohou auditu je hodnotící list, v němž se žadatel vyjádřil k jednotlivým rizikům a uvedl zda a do jaké míry je akceptuje (z toho odmítnutí návrhu z auditu se týkala i požadavku na odstranění dalších stromů, aby se zlepšily rozhledové poměry).

Audit i zpráva s vyhodnocením, které požaduje zákon o pozemních komunikacích (§ 18g) tedy byly zpracované.

Prvotní hodnocení záměru se ve spise nenachází, což je v souladu s čl. II bodem 1. přechodných ustanovení zákona č. 178/2022 Sb. ve vazbě na datum zpracování dokumentace DUR. Navíc je třeba dodat, že ranější podoba záměru byla posouzena ve formě auditu (09/2019) a audit z 06/2022 na něj navazoval. Materiálně proto byly zjevně splněny přísnější požadavky než u prvotního hodnocení ve smyslu § 18g odst. 3 zákona o pozemních komunikacích (audit navazující na audit). Smysl a účel prvotního hodnocení záměru tedy byl naplněn, i kdyby existovala povinnost zpracovat prvotní hodnocení.

V. 3. 3. 25. Dotčení silničních ochranných pásem:

Námitky **nejsou přípustné, resp. opodstatněné**.

Krajský úřad ve výrocích IV., V. a VI. povolil umístění a provádění stavby v silničních ochranných pásmech několika vyjmenovaných silnic I. až III. třídy. Pro tyto výroky měl pravomoc založenou v § 92 odst. 1 a 5 ve spojení s § 9 odst. 5 vyhlášky č. 503/2006 Sb.

Ekologický spolek, který se účastní územního řízení jako dotčená veřejnost podle zákona EIA, **není oprávněn uplatňovat** jako svou věcnou námitku porušení § 32 zákona o pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31.12.2023, pokud námitka nemá nějaké konkrétní „propojení“ na environmentální zájmy.

To se v tomto případě nestalo.

Dle názoru ministerstva **nebyl krajský úřad povinen** v oznámení o zahájení řízení separátně popsat, že záměr dílčím způsobem zasahuje do ochranných pásem několika silnic. Zásah

⁴⁶ VUT v Brně, 09/2019.

do ochranného pásma není předmětem řízení (jako stavební objekt nebo provozní soubor), nýbrž je pouze **důsledkem** navrženého umístění záměru. Stejně tak je důsledkem záměru, pokud zasahuje do jiných ochranných pásem, např. technické infrastruktury. Není povinností stavebních úřadů vypisovat podrobně takové důsledky do oznámení o zahájení řízení. Kladení takových požadavků na oznámení o zahájení řízení by vedlo k evidentně nadbytečné podrobnosti, při které by zanikly podstatné informace (dotčené technické infrastruktury, která má vymezené ochranné nebo bezpečnostní pásmo, je běžně větší až vysoké množství).

Navíc každému čtenáři oznámení o zahájení řízení muselo být zřejmé, že záměr zasahuje do silničních ochranných pásem, poněvadž v základním popisu záměru krajský úřad zřetelně popsal přestavby a přeložky silnic, které mají ochranné pásmo. Navíc z podkladů, které krajský úřad zveřejnil na internetových stránkách (souhrnná technická zpráva a výkresy), je patrné, že záměr zasahuje do ochranných pásem různé infrastruktury, nejen silnic. Postup krajského úřadu byl tedy více než dostatečný a transparentní.

K námitce, že zásah do ochranných pásem měl být zahrnut v procesu EIA, ministerstvo konstatuje, že účel ochranných pásem a připouštění činností či staveb v nich, je naprosto odlišný (srov. § 32 a násl. zákona o pozemních komunikacích) a **nemá s EIA nic společného**. Silniční ochranná pásma slouží podle výslovného vymezení zákona k ochraně pozemní komunikace a provozu na ní. Povolení, resp. závazné stanovisko podle § 32 tohoto zákona, je součástí právního režimu chránícího právě tento veřejný zájem. Zásah do ochranného pásma jiné dopravní infrastruktury není ani záměrem EIA, tudíž nemůže být ani předmětem EIA, ani seriózním předmětem úvah o tzv. salámové metodě.

Nechyběla ani závazná stanoviska pro výroky IV. až VI., jak tvrdí odvolatelé. V těchto výrocích jsou zřetelné odkazy na podmínky **č. 47, 51 a 56**, v nichž krajský úřad **přehledně identifikoval závazná stanoviska** příslušných silničních správních úřadů (odboru dopravy krajského úřadu a Městských úřadů Blansko a Boskovice) a jejich podmínky. Pokud odvolatelé byli v domněnku, že závazná stanoviska chyběla, nezpůsobil tuto situaci krajský úřad.

V. 3. 3. 26. Migrační prostupnost území:

Ministerstvo nejprve konstatuje, že rozhodné jsou podmínky závazného stanoviska EIA, v němž se jedná o podmínku č. 55: *„Zajistit migrační prostupnost tělesa komunikace pro nejširší spektrum organismů a v maximální míře zamezit střetům s vozidly. Zajistit dostatečně hustou síť funkčních ekoduktů.“*

Tato podmínka však souvisí s podmínkou č. 54, která zní: *„Pro vybranou trasu zpracovat v dalším stupni projektové dokumentace podrobnou migrační studii a na jejím základě optimalizovat technické a stavební řešení silnice R43 a opatření pro zajištění dostatečných migračních koridorů. Pro ochranu zvěře realizovat oplocení silnice se zaústěním na mostní přechody a migrační koridory.“*

Námítka **není opodstatněná**.

Ministerstvo zdůrazňuje, že námitka je založena na prosté negaci – že krajský úřad neodůvodnil řešení migrační prostupnosti území a spolehl se na dokumentaci DUR. Ztotožnit se s podklady od žadatele však není nezákonné. Žadatel prostřednictvím dokumentace DUR tvrdí, že záměr lze umístit a toto tvrzení dokládá písemnými podklady (obecně vyjádřená v § 52 správního řádu). Odvolatelé nepopsali, proč by podklady měly být nepoužitelné.

Ministerstvo proto na úrovni této nekonkrétnosti námítky stručně uvádí následující.

Dokumentace DUR řeší migrační prostupnost území na základě Hodnocení vlivu podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny (Ekopontis, s.r.o., 06/2022) – v podkapitolách E.VI.3, E.III, E.VI.2, E.VII.2. Toto hodnocení mělo za podklad mj. Podrobnou migrační studii (HBH Projekt spol. s r.o., 11/2018).

Oba dokumenty jsou z hlediska řešení migrační prostupnosti území **podrobné, zdůvodněné a v žádném případě nebudí dojem nekvalitních nebo nepoužitelných podkladů**.

Hodnocení popisuje vlivy na významné krajinné prvky – vodní toky a biokoridory jako prvky ÚSES na stupnici:

– 0 (bez vlivu)

- 1 (okrajový vliv – VKP bude stavbou ovlivněn přímo nebo nepřímo, ale přirozená ekologicko-stabilizační funkce není narušena)
- 2 (středně silný vliv – VKP z části přestane vlivem realizace stavby plnit své přirozené ekologicko-stabilizační funkce)
- 3 (likvidační vliv – VKP zcela přestane vlivem realizace stavby plnit své přirozené ekologicko-stabilizační funkce).

Vodní toky a údolní nivy jsou vyhodnocené ve **stupni 1 okrajový vliv, zmírněný** navrženými opatřeními, nebo zmírněný navrženými opatřeními znamenajícími významná pozitiva. Zásahy do USES jsou odůvodněny a vyhodnoceny jako **okrajové zmírněné** navrženými opatřeními potenciálně zvyšujícími funkčnost biokoridoru, resp. že ekostabilizační i migrační funkce biokoridorů bude posílena. Hodnocení se zabývá také migrací letounů a ptactva a doporučení na zábrany na mostních objektech se propsalo do dokumentace DUR – vizte dokumentaci mostních objektů (část D), u nichž jsou ve výkresech zakresleny stěny k ochraně letounů (výška 4 m).

Pochybnosti nevyvolává ani požadavek, který je obsažen v souhrnné technické zprávě (str. 37): „Pro ověření správného provedení stavby a účinnosti realizovaných ochranných opatření bude po zprovoznění stavby prováděn monitoring území (vč. monitoringu migrační prostupnosti). Tento monitoring bude prováděn po dobu 5 let po zprovoznění stavby. Výsledky monitoringu budou předloženy věcně a místně příslušnému orgánu ochrany přírody, který pro stavbu vydává výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Pokud budou monitoringem zjištěny nedostatky v ochranných opatřeních nebo nutnost dodatečných opatření, investor neprodleně zajistí nápravu.“ V obdobném smyslu jsou podmínky napadeného rozhodnutí 17. písm. l a 34.

V. 3. 3. 27. Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. 6. 2020:

Podle odvolatelů musí být pro umístění záměru prokázáno podle nařízení dodržení **zásady „významně nepoškozovat“ („do no significant harm“)** a významný environmentální přínos ve vztahu k cílům, které nařízení vyjmenovává. Odkazují rovněž na článek v Časopise stavebnictví „Dopravní sektorové strategie s výhledem do roku 2050“, jehož spoluautorem je ředitel jiného odboru ministerstva – Ing. Luděk Sosna, Ph.D.

Tato námitka se neobjevila v odvoláních všech odvolatelů, ale až ve vyjádřeních k podkladům pro vydání rozhodnutí u odvolatelů, kteří se vyjádřili. Jelikož se jedná o otázku evropského nařízení, ministerstvo se touto argumentací zabývalo, byť nebyla uplatněna ve lhůtě pro podání námitek.

Námitka **není důvodná**.

Nařízení v čl. 1 odst. 1 stanoví kritéria pro určení, zda lze **hospodářskou činnost kvalifikovat jako environmentálně udržitelnou, pro účely stanovení míry environmentální udržitelnosti investice**. Čl. 1 odst. 2 vymezuje okruh situací a subjektů, na něž dopadá. Podle čl. 3 písm. a) je významný přínos k jednomu nebo více environmentálním cílům jednou z podmínek této kvalifikace; podle písm. b) je další podmínkou, aby činnost významně nepoškozovala žádný z cílů. Čl. 9 stanoví šest cílů a čl. 17 vymezuje činnost, která je významně poškozující pro účely čl. 3 písm. b).

Z těchto (ani z jiných) ustanovení nařízení **neplyne** samostatná povinnost stavebního úřadu **prokázat v územním rozhodnutí významný přínos stavby** k pěti cílům ani vydat rozhodnutí o její taxonomické klasifikaci.

Uvedený závěr odpovídá také výkladu Krajského soudu v Brně z rozsudku o zrušení koridoru (odst. 165–171), byť jeho dosah je pro nynější posouzení omezený, protože se týkal pořizování změny č. 1 ÚP Bořitov, tj. koncepčního nástroje územního plánování, nikoli územního rozhodnutí jako realizačního nástroje územního plánování. Inspirativně je však dle názoru ministerstva použitelný.

Zásada „významně nepoškozovat“ může mít své využití zejména pro účely financování konkrétního projektu z nástroje EU, který může takovou podmínku stanovit. Samotná možnost financování z evropských zdrojů ani citovaný odborný článek však **nemění rozsah posuzování záměru podle § 90 stavebního zákona**. Článek popisuje strategické plánování a financování dopravy; sám vůbec neřeší územní rozhodování nebo povolování (článek z hlediska podrobnosti končí u tzv. klastrů a projektových balíčků). Implicitně připouští vliv zásady na to, co se připravuje, v jaké podobě a poté se předkládá stavebním úřadům. Nezahrnuje však rozpoznatelný právní názor,

že stavební úřad musí podle nařízení provést nějaký test jako nutnou podmínku pro umístění konkrétní stavby dopravní infrastruktury.

VI. Procesní otázky a námitky, které se týkají vedení odvolacího řízení

VI. 1. Doručování:

Spolek Děti Země ve vyjádření k podkladům konstatoval, že mu ministerstvo má správně doručovat **do datové schránky**, neboť je účastníkem, který pro odvolací řízení tzv. „vystoupil z davu“.

Ministerstvo zná rozsudek NSS č. j. **6 As 285/2021-55** ze dne 07.12.2023 (č. 4566/2024 Sb. NSS), podle kterého se „*vedlejšímu účastníkovi stavebního řízení, kterému bylo v prvním stupni doručováno veřejnou vyhláškou dle § 144 odst. 6 správního řádu, musí být poté, co podá odvolání, doručováno individuálně*“. Tímto rozsudkem se však ministerstvo nemůže řídit, což není projev neúcty k rozhodnutím správních soudů, která jsou publikovaná ve Sbírce rozhodnutí NSS, ale jde o důsledek **odlišné právní úpravy**.

Šestý senát NSS totiž dospěl ke svého názoru v „obyčejném“ řízení podle stavebního zákona (konkrétně v územním řízení) ve věci bytového domu, pro které byla rozhodná právní úprava obsažená v § 87 odst. 1 stavebního zákona a v § 144 odst. 6 správního řádu, nikoliv právní úprava v liniovém zákoně. Tyto právní normy nebyly dle názoru NSS úplně jednoznačné, proto je vyložil tak, že odvolateli, který je vedlejším účastníkem řízení, se musí doručovat jednotlivě.

V nynějším řízení jsou odvolatelky – fyzické osoby účastníky také z titulu § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona a odvolatelé – ekologické spolky účastníky podle zvláštního zákona EIA. Mohlo by se tedy zdát, že se rozsudek šestého senátu uplatní také pro nynější odvolací řízení. Tak tomu ale není, neboť **§ 2 odst. 5 liniového zákona** obsahuje **speciální** úpravu, která je podstatně odlišná od té, která byla rozhodná pro právní posouzení šestým senátem NSS; tato speciální právní úprava zní:

V řízení podle tohoto zákona nebo stavebního zákona, které je řízením s velkým počtem účastníků, se oznámení o zahájení řízení doručuje veřejnou vyhláškou. **Jednotlivě** se oznámení o zahájení řízení doručuje **pouze účastníkům řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) (...)** stavebního zákona. (...) **Ostatní písemnosti se doručují jednotlivě pouze žadateli, obci**, na jejímž území má být záměr uskutečněn, je-li účastníkem řízení, a dotčeným orgánům; **ostatním účastníkům řízení se doručují veřejnou vyhláškou**, o čemž se tito účastníci poučí v oznámení o zahájení řízení, je-li jim doručováno jednotlivě.

Jelikož krajský úřad **všechny správně poučil v oznámení o zahájení řízení** o tomto speciálním režimu doručování v řízeních podle liniového zákona, musí se jim úkony podle stavebního zákona do skončení řízení doručovat už jen veřejnou vyhláškou. Řízení v prvním a druhém stupni tvoří jeden celek a končí vydáním rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Uvedené pravidlo je na rozdíl od ustanovení, které vyložil šestý senát NSS, naprosto jasné, neboť rozhodnutí o odvolání patří jednoznačně mezi „ostatní písemnosti“, které v řízení následují po oznámení o zahájení řízení.

V poměrech liniového zákona nelze ani přijmout slovo „žadatel“ v přeneseném významu, jak jej použil šestý senát. Slovo „žadatel“ se totiž v § 2 odst. 5 liniového zákona objevuje v **jasně definovaném kontextu a významu**, který neumožňuje chápat tento pojem v přeneseném smyslu jako účastníka, který žádá odvolací správní orgán o přezkoumání prvoinstančního rozhodnutí ve smyslu rozsudku šestého senátu. Slovo „žadatel“ je totiž **výslovně odlišeno od ostatních účastníků** uvedených v § 85, § 94k a § 109 stavebního zákona (z nichž se „generují“ ti odvolatelé, u nichž byl podle obecné úpravy sporný režim doručování v první instanci a v odvolacím řízení, které vyvolali podáním odvolání). Ostatní účastníky tudíž nelze v poměrech liniového zákona označit ani v odvolacím řízení jako „žadatele“ (v přeneseném smyslu).

Jediný důvod, proč zákonodárce použil v § 2 odst. 5 liniového zákona pojem „žadatel“, byl, že uvedený paragraf upravoval (před účinností nového stavebního zákona) více řízení podle stavebního zákona a bylo třeba nalézt **jednotný nadřazený pojem** pro žadatele o vydání územního rozhodnutí a stavebníka.⁴⁷ V územním řízení stavební zákon používá pojem „žadatel“, na rozdíl od pojmu „stavebník“, který zákonodárce použil pro označení žadatele o vydání společného a stavebního povolení [ve společném územním a stavebním řízení jsou však pojmy „žadatel“

⁴⁷ Podobně existuje ve správním právu nadřazený pojem „rozhodnutí“ pro „rozhodnutí“ a „usnesení“.

a „stavebník“ zaměňovány – vizte např. § 94k písm. a), § 94l odst. 2 oproti § 94u odst. 2; popř. mnohem častěji, jde-li o společné řízení s posouzením vlivů na životní prostředí – § 94d, kde slovo žadatel ještě zahrnuje, že jde současně o oznamovatele]. Tento důvod nelze *ex post* popírat výkladem, že slovo „žadatel“ implicitně umožňuje vykládat tento pojem širěji v přeneseném smyslu (např. jak učinil šestý senát).

Poučení o doručování v řízení, které poskytl krajský úřad v oznámení o zahájení řízení, zakládá legitimní očekávání, jak se doručují ty písemnosti, které jsou podle stavebního zákona určené všem účastníkům řízení. **Nikdo z odvolatelů není „žadatel“ ve smyslu § 2 odst. 5 liniového zákona.**

Všem odvolatelům ministerstvo tudíž **doručuje veřejnou vyhláškou.**

Dřívější jednotlivé doručení odvolatelům prostřednictvím pošty nebo datové schránky by rovněž nevedlo k urychlení (tedy naplnění účelu liniového zákona), neboť právní moc napadeného rozhodnutí ve spojení s tímto rozhodnutím ministerstva závisí na oznámení tohoto rozhodnutí **všem hlavním účastníkům** podle § 27 odst. 1 správního (srov. § 91 odst. 1 správního řádu), kterým se doručuje veřejnou vyhláškou, tj. tento způsob doručování není v rozporu s principem liniového zákona urychlit projednávání. Ani tento potenciální argument tedy nemůže vést k závěru, že se úkony v odvolacím řízení doručují odvolatelům jednotlivě.

Výše predestřený názor ministerstva potvrdil Krajský soud v Ostravě (usnesení č. j. **38 A 4/2024-67** ze dne 10.12.2024), který jej následně zveřejnil i s právní větou: „*Úprava doručování v § 2 odst. 5 zákona č. 416/2009 Sb., ve znění do 31. 12. 2023, představuje úpravu speciální, a to i vůči doručování podle § 144 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb.*“.

Ministerstvo transparentně uvádí, že motivace spolku Děti Země zjevně vychází z rozsudku NSS č. j. **6 As 28/2026-113** ze dne 31.03.2026, který v kauze téhož spolku dospěl k závěru, že se rozsudek č. j. 6 As 285/2021-55 ze dne 07.12.2023 vztahuje nejen na obecnou právní úpravu, ale také na řízení podle liniového zákona, protože speciální právní úprava v liniovém zákoně „je *koncipována obdobně*“ (srov. odst. [142] a [143]).

Ministerstvo s tímto výkladem **nesouhlasí** a byť si je vědomo, že předkládat názor odlišný od NSS nemusí být vnímáno jako běžné, v neprecedenčním systému není názor šestého senátu NSS formálně závazný. Je možné, ba i přípustné případně vyvolat diskusi, kterou ministerstvo výše opřelo o relevantní a věcné argumenty.

Ministerstvo totiž nesnáší jen prostý neodůvodněný nesouhlas, který by byl samozřejmě nežádoucí a spíše by značil svévolnou neochotu přijmout jiný názor. Ministerstvo zastává názor, že výše pečlivě vyložilo, proč právní úprava v liniovém zákoně **není obdobná** s právní úpravou ve stavebním zákoně. Právní úprava v liniovém zákoně je naopak koncepčně **velmi odlišná** a neumožňuje chápat pojem „žadatel“ pro účely odvolacího řízení v přeneseném smyslu. NSS v posledně citovaném rozsudku shrnul východiska rozsudku 6 As 285/2021, ale **bez porovnání skutečného obsahu** ustanovení ze stavebního zákona a liniového zákona přijal závěr, že právní úprava je koncipovaná obdobně.

Ministerstvo nevnímá tento svůj postoj jako nelegitimní, jelikož zejména Krajský soud v Ostravě, který projednává většinu žalob proti rozhodnutím ministerstva, takto po dlouhá léta vykládal otázku doručování a podle tohoto výkladu počítal a počítá běh lhůty pro podání žaloby (což stvrdil výše zmíněným usnesením⁴⁸). Nejedná se proto o nějaký izolovaný, raritní a svévolný názor ministerstva.

VI. 2. Identifikace hlavních účastníků:

Ministerstvo ve výroku odkázalo u seznamu hlavních účastníků na rozdělovník tohoto rozhodnutí.

Názor, že je možné odkázat na výčet hlavních účastníků ve zvláštní příloze, je podpořen závěrem č. 35 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 12.06.2006 (veřejně dostupný z [www: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-kespravnimu-radu.aspx>](https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-kespravnimu-radu.aspx)), podle něhož je ve výjimečných případech možné ve výrokové části

⁴⁸ S nímž se ztotožnil i Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 9 A 34/2025-432 ze dne 09.12.2025, který přezkoumal NSS uvedeným rozsudkem č. j. 6 As 28/2026-113 ze dne 31.03.2026.

odkázat na zvláštní přílohu, ve které budou účastníci označeni podle § 68 odst. 2 správního řádu a která bude nedílnou součástí výrokové části rozhodnutí.

Hlavních účastníků je přes 300. Tento počet dle názoru ministerstva odůvodňuje odkaz z výrokové části rozhodnutí na jinou část tohoto rozhodnutí (nikoliv přímo na samostatnou přílohu, ale na rozdělovník, který je součástí rozhodnutí, kde by bez dat narození stejně byly fyzické osoby uvedené a právnické osoby by byly identifikované shodně). Tento postup nesnižuje přehlednost rozhodnutí. Je tomu právě naopak, z výrokové části čtenář plynuleji přejde hned k odůvodnění a rozdělovník zase obsahuje ucelené informace, komu a jak se toto rozhodnutí doručuje) a díky zvolené formulaci tento způsob odkazu neporušuje povinnost uvést ve výrokové části rozhodnutí seznam hlavních účastníků. Podobně v samostatné příloze uvádějí rozsáhlý okruh účastníků např. pozemkové úřady v řízeních o pozemkových úpravách.

VI. 3. Vypořádání vyjádření k podkladům:

VI. 3. 1. Děti Země:

Doručování a vliv na možnost vyjádřit se k reviznímu závaznému stanovisku o přezkoumání jednotného závazného stanoviska KÚ OŽP:

Navzdory tomu, že ministerstvo zastává názor o doručování *ostatních písemností* odvolatelům, kteří jsou odlišní od obce a žadatele, veřejnou vyhláškou, považovalo za korektní (vzhledem ke specifičnosti situace – existenci různých názorů na doručování v odvolacím řízení) připustit vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku, které spolek Děti Země zaslal ministerstvu dodatečně, jak avizoval (bod 5. vyjádření k podkladům ze dne 25.05.2026). Ministerstvo se výše v odůvodnění zabývalo vyjádřením, proto má tímto tuto procesní výtku za vypořádanou.

Opatření nového závazného stanoviska v odvolacím řízení:

Touto námitkou se ministerstvo zabývalo převážně na základě podrobnějších námitek ostatních účastníků (níže, str. 162). Spolek Děti země však navíc namítl, že účastníci řízení sice mohou v odvolací fázi požádat o přezkum nového vodoprávního souhlasu Městského úřadu Boskovic, „*ale pokud s jeho výsledkem nebudou spokojeni, tak nemohou zaslat správní žalobu, jelikož nepodali odvolání*“.

Tato námitka **není důvodná**.

Ministerstvo od počátku avizovalo, že **rozsah procesních možností je stejný jako v první instanci**. Vyjádření k novému vodoprávnímu souhlasu opakovaně označilo jako „kvazi odvolání“ a **věcně s ním tak i nakládalo** – zajistilo na podkladě všech takových vyjádření jeho přezkum podle § 149 odst. 7 správního řádu.

Je proto třeba odmítnout spekulace, že by snad správní soud v potenciálním soudním řízení shledal, že závazný podklad pro vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) nikdo nenapadl odvoláním, ale „jen“ vyjádřením („kvazi odvoláním“), proto není vůči subsumovanému správnímu aktu splněna podmínka vyčerpání řádného opravného prostředku [§ 68 písm. a) s. ř. s.]. Nic takového nemůže podle názoru ministerstva reálně nastat, protože každý soud musí nepochybně dospět k závěru, že předchozí postup ministerstva založil legitimní očekávání, že vyjádření, které obsahovaly výtky proti novému závaznému stanovisku jsou materiálně odvolání.

VI. 3. 2. Ostatní účastníci:

Nezveřejnění žádostí ministerstva o přezkumy v režimu § 36 odst. 3 správního řádu

Argumentace **není opodstatněná**.

Podle § 50 odst. 1 správního řádu mohou být podklady pro vydání rozhodnutí zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.

Žádosti ministerstva adresované nadřízeným dotčeným orgánům obsahují jen tu informaci, že ministerstvo žádá ten který nadřízený dotčený orgán o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska. Jedná se o velmi typizovanou a standardizovanou písemnost, která neobsahuje žádná skutková zjištění pro další řízení, resp. nic, co by mělo význam pro výrokovou část a odůvodnění odvolacího rozhodnutí apod. Struktura žádostí ministerstva byla vždy stejná, konkrétně: 1) Stručný popis řízení v prvním stupni a jeho výsledek; 2) rozhodná právní úprava; 3) jaké závazné stanovisko je napadené a kdo jej napadl; 4) žádost o přezkoumání závazného stanoviska.

Jde o pouhý přípis, který je svým charakterem podobný úkonům jako např. písemné pokyny soudce zpravodaje soudnímu personálu, co má procesně učinit, nebo žádosti o zapůjčení spisu.

Úkon správního orgánu, který vede řízení a jímž žádá o zajištění nějakého podkladu pro vydání rozhodnutí, sám **není podkladem** pro vydání rozhodnutí téhož správního orgánu ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu. Jedná se o úkon, který směřuje k zajištění podkladu pro vydání rozhodnutí. Proto nebyl důvod je zveřejňovat a umožňovat vyjádřit se k nim v režimu § 36 odst. 3 správního řádu.

„Dílčí“ a „konečné“ seznámení s podklady

Výtky proti dílčímu a konečnému seznamování s podklady **nejsou důvodné**.

Použije-li správní orgán nějaký pojem, který právní předpis přesně nezná, nejde automaticky o nezákonnost. Kdyby výstupy od orgánů veřejné moci měly vycházet jen z terminologie a slov, které používají právní předpisy, byly by tyto výstupy jazykově a stylisticky dosti chudé.

Ministerstvo **dílčí** seznámení s podklady používá v případech, obstará-li v odvolacím řízení **nové prvoinstanční** závazné stanovisko. Takové závazné stanovisko totiž nelze automaticky využít pro obsah výrokové části odvolacího rozhodnutí, aniž by byl umožněn jeho přezkum za stejných podmínek jako v první instanci, kdy má být standardně zohledněno pro obsah výrokové části prvoinstančního rozhodnutí.

V takovém případě vnímá ministerstvo jako naprosto **logické, legitimní a procesně ekonomické**, že vyrozumí účastníky o existenci takového závazného stanoviska **separátně** před opatřením zbylých podkladů, které mají pro výsledek řízení už konečnou povahu.

Motivací pro tento postup je prostá skutečnost, že je nutné umožnit proti němu obranu a následný postup podle § 149 odst. 7 správního řádu vyžaduje určitý čas pro nadřízený dotčený orgán. Kdežto revizní závazná stanoviska (na která ministerstvo skutečně vyčkávalo ještě delší dobu i po dílčím seznámení s podklady) už není možné dále napadat podle § 149 odst. 7 správního řádu. Nanejvýš je nutné při kvalifikovaném vyjádření k reviznímu závaznému stanovisku zajistit odborné vypořádání vyjádření (samozřejmě, pokud vyjádření je založené natolik odborně, že přesahuje odbornost stavebních úřadů, aby se s vyjádřením mohly vypořádat bez součinnosti).

Smyslem dílčího seznámení s podklady tedy nebylo nic jiného než procesní ekonomie (§ 6 správního řádu), která není jakousi upozaděnou nedůležitou zásadou. Ministerstvo se pouze snažilo o „**parallelizaci**“ **procesů**, aby délka odvolacího řízení (beztak už dost rozsáhlého z hlediska množství argumentace všech odvolatelů) byla pokud možno co nejpřiměřenější. To není žádná výsada tohoto odvolacího řízení, ministerstvo takto postupuje běžně.

Ministerstvo použilo pojmy jako „dílčí“ a „konečné“ kvůli tomu, aby účastníci nebyli uvedeni v omyl a **ihned z úvodní identifikace** věci na první stránce úkonu **při běžné pozornosti věděli, co je podstatou úkonu** ministerstva. Rovněž samotný obsah dílčího seznámení se ministerstvo snažilo strukturovat tak, aby přehledně a srozumitelně vyložilo, proč činí takový úkon. Ministerstvo svůj postup neshledává jako nesrozumitelný ani matoucí.

Ministerstvo rovněž transparentně uvedlo příklady z judikatury, podle které se možné v odvolacím řízení opatřit nové prvoinstanční závazné stanovisko, nikoliv automaticky zrušit prvoinstanční rozhodnutí. Jednalo se o rozsudky NSS č. j. **1 As 208/2018** ze dne 24.10.2019 nebo č. j. **10 As 211/2017-47** ze dne 18.04.2018.

Namítli-li odvolatelé, že rozsudek NSS č. j. **1 As 208/2018** ze dne 24.10.2019 není obecně aplikovatelný a nelze z něj vycházet, ministerstvo má tuto výtku za **nedůvodnou**.

V kontinentálním právním systému není samozřejmě žádné rozhodnutí soudu obecně závazné (kromě nálezů Ústavního soudu dle čl. 89 odst. 2 Ústavy) a kasačně závazný je rozsudek jen v konkrétní věci. Jde tedy spíše o přesvědčivost nebo o fakt, že se určité názory vyskytují ve více soudních rozhodnutích nebo v sérii rozhodnutí, kdy už lze hovořit o jistém normativním významu opakujícího se právního názoru.

Dle názoru ministerstva je uvedený rozsudek aplikovatelný. Podstatou tamější kauzy bylo, že nové závazné stanovisko bylo opatřené v odvolacím řízení. Jednalo se tedy o vadu prvoinstančního řízení. Správní orgány jsou však povinny zjistit všechny rozhodné skutečnosti pro ochranu veřejného zájmu, což se týká nejen řízení zahajovaného z moci úřední, ale též řízení o žádosti (§ 50 odst. 3 správního řádu). Takovou vadu bylo možné odstranit i v odvolacím řízení (zásada jednotnosti řízení v obou stupních). NSS celé právní posouzení shrnul takto (odst. [29],

zvýraznilo ministerstvo): „Zrušil-li by rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, nestalo by se nic jiného, než že by žadatel doložil nové závazné stanovisko v řízení u stavebního úřadu jako další podklad pro řízení. Zásadní v dané věci je, že **účastníci řízení měli možnost se s tímto nově doloženým podkladem v průběhu odvolacího řízení seznámit a reagovat na něj, což se ve věci stalo.**“.

Ministerstvo nespátřuje **žádné podstatné odlišnosti** od nynější kauzy. Naopak v uvedeném rozsudku byl stav věci více nepříznivý pro tamější odvolací správní orgán, poněvadž se jednalo o zcela nové závazné stanovisko, na které stavební úřad v prvním stupni zapomněl, a přesto správní soudy aprobovaly možnost jej opatřit v odvolacím řízení. Nyní však ministerstvo neopatřilo absolutně nové závazné stanovisko, nýbrž **nový vodoprávní souhlas, který nahradil původně existující dva vodoprávní souhlasy, které se staly nepoužitelnými až následně.** Uvedený rozsudek NSS je proto tím spíše aplikovatelný.

Pro úplnost se sluší dodat, že druhý rozsudek NSS **10 As 211/2017**, který ministerstvo uvádělo na podporu svého postupu, odvolatelé už nezpochybňovali. Obsahuje přitom spíše ještě silnější podporu pro postup, který ministerstvo zvolilo – srov. odst. [15]: „(...) *důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného nemůže být ani to, že revidovaná vyjádření a závazná stanoviska dotčených orgánů byla opatřena až v odvolacím řízení. Odvolací správní řízení je přímo určeno k nápravě vad řízení na prvním stupni; z ničeho neplyne, že by určité skutečnosti musely být zjišťovány a určité listiny musely být předkládány pouze na prvním stupni či že by se případné opomenutí orgánu prvního stupně obstarat listiny nedalo napravit v odvolacím řízení.*“

Ministerstvo tedy považuje za **silně zveličené**, tudíž **nedůvodné**, kategorické názory odvolatelů stran dílčího a konečného seznamování s podklady, jakož i názory na nemožnost opatřit v odvolacím řízení nový podklad (závazné stanovisko).

Elektronická forma všech písemností ve spise

K této otázce se ministerstvo převážně vyjádřilo výše při vypořádání námitek proti nezveřejnění písemností. Neexistuje povinnost disponovat elektronickou formou všech písemností. Tuto formu písemností si nelze podle rozhodné právní úpravy na žadateli vynutit. Ostatně právní předpisy, které upravují vedení spisové služby, počítají s tzv. hybridními spisy. Kdyby ve stavební agendě podle právní úpravy účinné do 31.12.2023 tyto spisy nemohly podle práva vůbec existovat, vzniká otázka, proč by předpisy o spisové službě vůbec upravovaly možnost existence hybridního spisu i v této agendě.

K námitce, že zákonodárce zvolil centralizaci, tudíž nutí k osobnímu nahlížení do spisu, může ministerstvo uvést pouze to, že nové podklady opatřené v odvolacím řízení **zveřejnilo vstřícně elektronicky na úřední desce**. Podklady, které ministerstvo obdrželo v originále v podobě, která nebyla elektronicky čitelná (revizní závazná stanoviska ministra životního prostředí, která byla konvertovaná) převedlo pomocí OCR nástroje do strojově čitelné formy, aby se s nimi dalo rozumně pracovat i v elektronické podobě. Tento postup ministerstva je soustavně shodný – nové podklady zveřejňuje přímo na úřední desce, nikoliv že by pouze uvedlo, že opatřilo nějaké nové podklady anebo je pouze stručně popsalo. Ministerstvo nikoho nenutilo jezdit do Prahy nahlížet do spisu.

Odvolatelé namítli, že správní orgán je povinen zdigitalizovat a poskytnout i „*papírové dokumenty*“, což podpořili odkazem na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. **65 A 10/2024-57** ze dne 26.02.2025. Ministerstvo z tohoto rozsudku zjistilo, že podstatou sporu byla (ne)zákonost zásahu, který spočíval v tom, že správní orgán nezaslal tamějším žalobcům, kteří byli účastníky řízení o odstranění stavby, rozhodnutí s doložkou právní moci do datové schránky, ale jen poštou. Soud se tedy zabýval jinou otázkou, než digitalizací celého spisu (včetně dokumentace) a z popisu okolností celé kauzy je zřetelné, že kontext celé zásahové žaloby byl velmi odlišný od nynějšího řízení.

Krajský úřad jako první instance:

U **první instance nelze hovořit o centralizaci**. Paragraf 2e liniového zákona, ve znění účinném do 31.12.2023, je očividně koncipovaný jako kompromis mezi dostupností a specializací. Koncentrace na krajské úřady u agendy územních řízení ve věci silnic I. třídy sice mohla někomu skutečně mírně vzdálit státní správu od bydliště či sídla (někomu zase přiblížit). Ovšem stále se jedná o krajské úřady, k nimž účastník řízení, které spadá do působnosti § 2e odst. 1, necestuje často. Ministerstvo nevnímá nutnost nahlédnout do spisu v krajském městě za odrazující ani za překážku realizace práv. To je ostatně vyloučené, jelikož odvolání jsou zdaleka nejrozsáhlejší a nejpodrobnější za celou existenci agendy územních řízení ve věcech dálnic, silnic I. třídy

a celostátní dráhy na ministerstvu (tento typ agendy zakotvila novela č. 169/2018 Sb. s účinností od 01.08.2019). Takto skutečně nevypadají odvolání účastníků, kteří museli údajně snášet informační deficit a zkracování práv na seznámení s podklady.

Odvolatelé se dále snažili podpořit svůj názor na ztíženou realizaci práva seznámit se s podklady odkazy na aplikaci liniového zákona, protože „*se některé lhůty krátí*“. Tato výtku je zcela obecná. Podle liniového zákona se nekrátí lhůta pro uplatnění námitek (30 dnů podle zákona EIA dle oznámení o zahájení řízení) ani odvolací lhůta (15 dní). Územní řízení se vede podle liniového zákona ve znění do 31.12.2023, tudíž se nepoužijí nové instituty, které zavedla novela č. 465/2023 Sb. Pro dílčí ani konečné seznámení se žádná lhůta podle liniového zákona nezkracovala. U dílčího seznámení s podklady ministerstvo kvůli zachování stejných podmínek na první a druhé instanci muselo zvolit 15 dnů jako délku odvolací lhůty. U konečného seznámení s podklady se jednalo o lhůtu podle správního uvážení ministerstva, aby byla přiměřená vzhledem k rozsahu opatřených podkladů. Lhůty byly standardní, nijak nekrácené a navíc ministerstvo vše zveřejnilo na úřední desce elektronicky.

Zcela **bezdůvodná** je námitka, že nadřízené dotčené orgány měly mít pro přezkumy dle § 149 odst. 7 správního řádu k dispozici lepší podklady – elektronické. Ministerstvo vychází z toho, že kdyby nadřízený dotčený orgán pokládal nějaký podklad za nekvalitní, nedostatečný atd., že to dá najevo a opatří si od příslušného subjektu podklad, který skutečně potřebuje (od ministerstva, prvoinstančního dotčeného orgánu nebo žadatele). Odvolatelé neuvedli nic konkrétního, jen obecně zmínili, že tyto orgány asi nemusely mít vše v odpovídající kvalitě. Ministerstvo navíc netuší, z čeho odvolatelé dovodili, jaké měly nadřízené dotčené orgány podklady. Ministerstvo přílohou žádostí o potvrzení nebo změnu závazných stanovisek zaslalo vše elektronicky a žádný z nadřízených dotčených orgánů neuvedl v odůvodnění revizních závazných stanovisek, že si musel zajišťovat podklady ve vyšší kvalitě.

Ministerstvo se tudíž s argumenty **neztotožnilo**.

Procesní aspekty seznamování s novým vodoprávním souhlasem

Ministerstvo nesouhlasí s názorem odvolatelů, že proti novému vodoprávnímu souhlasu neměli stejnou možnost se bránit, protože vyjádření „*nemá stejnou právní sílu*“ jako námitky či odvolání. Ministerstvo konstatuje, že v dílčím seznámení poskytlo 15denní lhůtu a výslovně uvedlo, že účelem vyjádření je získat možnost bránit se ve stejném rozsahu jako v řízení v prvním stupni. Je-li první možností, jak napadnout závazné stanovisko, odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí v 15denní lhůtě, byly prostředky poskytnuté v dílčím seznámení **ekvivalentní**. Ministerstvo s došlými vyjádřeními naložilo jako s „kvazi odvoláními“ a na jejich základě požádalo KÚ OŽP o potvrzení nebo změnu nového vodoprávního souhlasu. Fakticky i právně tedy **nastal naprosto shodný průběh** (15 dnů na napadení a následná aktivace § 149 odst. 7 správního řádu).

Namítají-li odvolatelé, že ne každý měl možnost vyjádřit „*k předmětné vodoprávní věci*“, je tato námitka **lichá**. Za prvé (po formální stránce), nikdo není oprávněn hájit práva jiných osob a namítat, že někomu jinému mohlo být něco upřeno. Za druhé (po věcné stránce), dílčí seznámení s podklady bylo **adresované všem účastníkům** územního řízení, nikoliv jen těm, kteří podali odvolání proti napadenému rozhodnutí (srov. „*ministerstvo dává účastníkům řízení možnost se s nimi seznámit*“); v rozdělovníku jsou uvedeni jako adresáti všichni účastníci řízení (str. 4–15).

Koncentrace řízení nebyla porušena tím, že ministerstvo zajistilo nový vodoprávní souhlas. Koncentrace územního řízení se podle § 89 odst. 1 stavebního zákona **pro dotčené orgány** vztahuje jen na tzv. **navazující závazná stanoviska** dle § 4 odst. 4 stavebního zákona. Neboli na případ, že se změnila nějaké okolnosti **ve smyslu** § 4 odst. 4 stavebního zákona. Na případ uplynutí platnosti původního závazného stanoviska po vydání územního rozhodnutí, resp. v kombinaci s tím i existence závazného stanoviska v nesprávné formě (zde zjevně chybně ve formě „rozhodnutí“, které nepřípadalo v úvahu) se nevztahuje koncentrace řízení.

Takto by ostatně vznikla patová situace. Ministerstvo by údajně nesmělo opatřit nové závazné stanovisko, ale kdyby zrušilo napadené rozhodnutí a věc vrátilo k novému projednání krajskému úřadu, podle názoru odvolatelů by beztak byla porušena zásada koncentrace a závazný právní názor ministerstva by tedy nemohl znít, ať krajský úřad vychází z nového závazného stanoviska nebo ať si ho opatří. Jediným „řešením“ by tedy patrně bylo řízení zastavit (zamítnutí žádosti by nebylo možné, protože podstata by spočívala v absenci podkladů, kterou by nešlo napravit, nikoliv v hmotněprávních nedostacích záměru podle § 90 stavebního zákona). Tyto důsledky jsou absurdní a dokreslují u tohoto argumentu obstrukční charakter výtky.

Informace o telefonickém hovoru, zásada písemnosti a systémová podjatost ministerstva

Ministerstvo vysvětlí, proč v konečném seznámení s podklady uvedlo informaci o telefonickém rozhovoru s oprávněnou úřední osobou MMR.

Ministerstvo se krátkým přípisem č. j. MD-57750/2025-910/28 ze dne 13.03.2026 obrátilo na MMR, zda nepokládá za vhodné doplnit nějakou argumentaci k reviznímu závaznému stanovisku, protože NSS na úřední desce zveřejnil rozsudek č. j. 4 As 164/2025-95 ze dne 12.03.2026. Tímto rozsudkem rozhodl o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu o zrušení koridoru.

Jelikož se ministerstvo domnívalo, že reakce na tento přípis nemůže být značného rozsahu a neobdrželo odpověď do 30 dní, dne 16.04.2026 se oprávněná úřední osoba ministerstva (F. Danko) telefonicky zkontaktovala s oprávněnou úřední osobou MMR (I. Kunešová) s dotazem, kdy by bylo možné očekávat odpověď. Jelikož odpověď byla i věcná – že rozsudek NSS nemá vůbec žádný vliv a MMR nebude nic doplňovat – ministerstvo vyhodnotilo, že vyčkávat na obdržení odpovědi již nedává valný smysl. Zde ministerstvo zdůrazňuje, že **MMR jasně avizovalo, jaký bude obsah** budoucí písemnosti, nikoliv že by byla reakce nejistá.

O tomto rozhovoru ministerstvo všechny účastníky **transparentně** vyrozumělo v konečném seznámení s podklady.

Nejde o **porušení zásady písemnosti** správního řízení. Procesně existovala varianta vyhotovit písemný úřední záznam o telefonickém rozhovoru, který by však stal přílohou konečného seznámení s podklady. Efekt by tedy byl stejný jako v případě, že obsah rozhovoru byl popsán přímo v konečném seznámení s podklady. I tento úkon je totiž písemný a obsah telefonického rozhovoru je v něm popsán tak, jak by byl popsán v samostatném úředním záznamu. Proto nelze přisvědčit výtkám, že o hovoru neexistuje písemný záznam. Účastníci řízení by disponovali úplně stejnou informací, kterou by získali ve stejné formě a stejným způsobem.

Ministerstvo následně od MMR skutečně obdrželo velmi stručný přípis č. j. MMR-28195/2026-83 ze dne 23.04.2026,⁴⁹ který **věcně přesně** odpovídá obsahu telefonického rozhovoru – že MMR v reakci na odůvodnění rozsudku NSS nebude vůbec nic měnit na revizním závazném stanovisku. Ministerstvo se tedy nedopustilo žádné spekulace. Ministerstvo totiž vůbec nespekulovalo, protože jen písemně shrnulo obsah rozhovoru. V konečném seznámení s podklady měl každý účastník řízení právo vyjádřit se k závěru MMR, že se na odůvodnění revizního závazného stanoviska nic měnit nebude ani po rozsudku NSS ve věci 4 As 164/2025.

Veškeré výtky z vyjádření k podkladům včetně namítané podjatosti, a to dokonce systémové podjatosti (*sic!*), jsou tedy doslova příslovečnou „bouří ve sklenici vody“ a naprostým **zveličením významu toho, co nastalo**. Je velmi přehnané nazvat přípis, který neobsahuje po věcné stránce vůbec nic s významem pro odvolací řízení, „*klíčovým podkladem*“. Přípis MMR zcela jednoznačně a objektivně takové vlastnosti nemá – jedná se o přípis, který kromě velmi stručné narativní části obsahuje ještě stručnější závěr, že v plném rozsahu platí revizní závazné stanovisko a rozsudek NSS nemá na nic vliv. Poněvadž premisa odvolatelů je naprosto přemrštěná, ministerstvo se nebude blíže věnovat důsledkům, které odvolatelé vyvozují ve vyjádření k podkladům (resp. v námitce systémové podjatosti).

Stejně tak je bezpředmětné tvrdit, že z tohoto postupu ministerstva vyplývá „*porušení zásady materiální pravdy*“, neboť „*pouhý odkaz v odůvodnění rozhodnutí, že „někdo někomu něco řekl“ do telefonu není legálním důkazem ani relevantním podkladem*.“ Konečné seznámení s podklady není rozhodnutím, tudíž informace o obsahu telefonátu nebyla obsažena v odůvodnění rozhodnutí.

Námitku podjatosti ministerstvo vyhodnotilo jako **zneužití práva** podat námitku za účelem **obstruovat řízení v konečné fázi**, jelikož celá konstrukce tvrzené (systémové) podjatosti je založena na výrazně zveličeném významu údajně existující procesní vady.

Vady (skutečné) postupu správního orgánu přitom zásadně **nezakládají podjatost**. K namítání vad a jejich nápravě (jsou-li skutečné) slouží opravné prostředky, nikoliv namítání podjatosti. Nyní je tedy tím spíše vyloučené, aby se pojmově jednalo o podjatost. Odvolatelé, kteří ve vyjádřeních k podkladům uplatnili tuto „námitku systémové podjatosti“ ministerstva – Občané Malhostovic, Občané Troubska, Občané Bosonoh, Ochránci přehrady, Spolek Obchvat a Spolek

⁴⁹ S nímž ministerstvo už účastníky řízení neseznamovalo, protože z něj nevyplývalo nic pro odvolací rozhodnutí, a obsahově odpovídalo telefonicky sděleným informacím.

Chrudichromy – zjevně hledají příležitost pro namítání podjatosti z malicherných důvodů (srov. také údajnou podjatost krajského úřadu, kterou spatřovali v několika absurdních tvrzeních, jimž se ministerstvo věnovalo v tomto odvolacím rozhodnutí).

Sluší se také upozornit, že např. v soudních řízeních není ničím výjimečným, že soud kontaktuje zástupce strany e-mailem nebo telefonicky, pokud obdrží podání druhé strany krátce před jednáním a odesláním prostřednictvím datové schránky by se již nemohlo dostat včas k rukám pověřeného zástupce apod.

Už vůbec se **nemůže jednat o tzv. systémovou podjatost** ve smyslu usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 1 As 89/2010-119 ze dne 20.11.2012 (publikovaného pod č. 2802/2013 Sb. NSS). Podstata systémové podjatosti spočívá v tom, že rozhoduje-li **orgán územního samosprávného celku** ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, je důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby dle § 14 odst. 1 správního řádu její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.

Celá podstata odvolateli vykonstruované námitky systémové podjatosti ministerstva se přitom míjí s podstatou konceptu systémové podjatosti. Argumentace není vůbec založena na tom, že by na oprávněné úřední osoby ministerstva někdo vyvíjel nátlak, aby záměr „I/73 Bořítov-Svitávka“ prosadily. Podstata argumentace spočívá v tom, že údajně není přijatelný telefonický kontakt a následný popis obsahu rozhovoru v konečném seznámení s podklady. Skutečnost, že účastník pojmenuje námitku podjatosti jako námitku systémové podjatosti nezakládá tento její charakter objektivně.

Pro ústřední správní úřady je navíc koncept tzv. systémového rizika podjatosti prakticky neaplikovatelný (srov. rozsudek NSS č. j. 6 As 28/2026-113 ze dne 31.03.2026, odst. [67] až [75]), neboť jiné Ministerstvo dopravy v ČR neexistuje.

Ministerstvo konečně dodává, že dle svého přesvědčení vedlo odvolací řízení korektně, férově a transparentně ve smyslu všech relevantních právních předpisů.

Z těchto důvodů ministerstvo **nepředložilo námitku** údajné „systémové“ podjatosti ministru dopravy, aby o ni formálně rozhodl usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí odvolacího správního orgánu se podle § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat (podat rozklad).

Elektronický podpis: 22.10.2026

Certifikát autora podpisu:

Jméno: Ing. Petr Vůjtěch

Vydal: PostSignum Qualified CA 4

Platnost do: 30.9.2029 09:51 +02:00

Ing. Petr Vůjtěch

ředitel

Odbor infrastruktury

Příloha:

- „I/43 Bořítov – Svitávka: Technická pomoc k transferu prstnatce pleťového“, Podrobný návod s formulací konkrétních metod a postupů transferu (Ekopontis, s.r.o., září 2021, č. objednávky 03PT-004713)

Toto **rozhodnutí včetně jeho přílohy** musí být **vyvěšeno po dobu 15 dnů na úředních deskách** Ministerstva dopravy, Úřadů městysů Lysice a Svitávka a Obecních úřadů Bořítov, Drnovice, Sebranice, Skalice nad Svitavou a Voděradý a **též zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení se rozhodnutí považuje za doručené, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost zveřejnit jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.**

Dnem vyvěšení je den vyvěšení na úřední desce Ministerstva dopravy, tj. právní účinky má doručení veřejnou vyhláškou na úřední desce Ministerstva dopravy.

Vyvěšeno dne:

Sejmuto dne:

Rozdělovník:

Jednotlivě účastníkům podle § 85 odst. 1 stavebního zákona a zároveň podle § 27 odst. 1 správního řádu prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky:

1. PK OSSENDORF s.r.o., Šumavská 416/15, 60200 Brno, IDDS: ecgthi2 (*zastupující ŘSD*)
2. městys Lysice, IDDS: aheb3ze
3. městys Svitávka, IDDS: pdsba4g
4. obec Bořitov, IDDS: 7q5bq97
5. obec Drnovice, IDDS: 2rebkkq
6. obec Sebranice, IDDS: qraad9
7. obec Skalice nad Svitavou, IDDS: wewbitd
8. obec Voděradý, IDDS: 77qa8zp

Veřejnou vyhláškou:

K vyvěšení na úřední desce – se žádostí o **bezodkladné vyvěšení** na úřední desce včetně zveřejnění umožňujícího dálkový přístup, a to po dobu **nejméně 15 dnů a dále o vrácení této písemnosti ministerstvu s vyznačením data vyvěšení a sejmutí**.

9. Úřad městyse Lysice, IDDS: aheb3ze
10. Úřad městyse Svitávka, IDDS: pdsba4g
11. Obecní úřad Bořitov, IDDS: 7q5bq97
12. Obecní úřad Drnovice, IDDS: 2rebkkq
13. Obecní úřad Sebranice, IDDS: qraad9
14. Obecní úřad Skalice nad Svitavou, IDDS: wewbitd
15. Obecní úřad Voděradý, IDDS: 77qa8zp

Účastníci řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona a zároveň podle § 27 odst. 1 správního řádu (duplicitně nejsou označeni ti, kterým ministerstvo doručuje jednotlivě):

16. A1 STAVBY s.r.o., Rybná 716/24, Staré Město, 11000 Praha
17. Adámek Libor, nar. 05.09.1970, č.p. 2, 67976 Drnovice
18. Adámek Otto, nar. 26.08.1957, Horní náměstí 34, 67971 Lysice
19. Adámek Radek, nar. 03.12.1973, Husova 1667/23, 68001 Boskovice
20. ADONIS JLPM a.s., Masarykovo náměstí 11/10, 68001 Boskovice
21. ARALAGRIS s.r.o., Molenburk 20, 67913 Vysočany
22. ATOMO PROJEKT s.r.o., Jankovcova 1535/2a, 17000 Praha

23. Barták Vladimír, nar. 13.03.1960, Na Pískách 2401/11, 67801 Blansko
24. Bednář Jan, nar. 01.12.1949, Lány 226/44, Bohunice, 62500 Brno
25. Bednář Jaroslav, nar. 09.11.1961, č.p. 45, 67931 Sebranice
26. Bednář Jiří, nar. 17.01.1985, Rudka 88, 67972 Kunštát
27. Bednář Pavel, nar. 17.01.1956, č.p. 57, 67901 Voděrady
28. Běluša Vlastimil, nar. 13.06.1971, Horky 606, 67971 Lysice
29. Beran Josef Ing., nar. 09.07.1952, Ol. Blažka 292, 67902 Rájec-Jestřebí
30. Blažíková Tereza Mgr., nar. 30.03.1990, č. p. 520, 73904 Raškovice
31. Borek Josef, nar. 27.06.1963, č.p. 20, 67976 Drnovice
32. Borková Františka, nar. 11.04.1965, č.p. 20, 67976 Drnovice
33. Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., Pisárecká 555/1a, 60300 Brno
34. Burian Zdeněk Ing., nar. 02.02.1957, Bezručova čtvrť 1108/16, 66434 Kuřim
35. Burianová Hana Mgr., nar. 09.08.1959, Bezručova čtvrť 1108/16, 66434 Kuřim
36. Bušová Květoslava, nar. 26.04.1958, nám. 9. května 108, 67902 Ráječko
37. CETIN a.s., Českomoravská 2510/19, 19000 Praha
38. com5agro s.r.o., Lihovarská 1060/12, 19000 Praha
39. Crhák Jaroslav, nar. 25.08.1961, Náměstí U Václava 48, 67921 Bořitov
40. Crháková Věra, nar. 13.03.1963, Náměstí U Václava 48, 67921 Bořitov
41. Cvrkal Miloslav, nar. 21.02.1957, č.p. 14, 67931 Sebranice
42. ČD - Telematika a.s., Perneroва 2819/2a, 13000 Praha
43. Čechman Jaroslav, nar. 03.04.1955, Badalky 282, 67971 Lysice
44. Čejková Karolína, nar. 10.04.1974, Rerychova 1076/8, Bystrc, 63500 Brno
45. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, Pobřežní 665/23, 18600 Praha
46. Česká spořitelna, a.s., Olbrachtova 1929/62, 14000 Praha
47. České dráhy, státní organizace, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 11000 Praha
48. ČR – Celní úřad pro Jihomoravský kraj, Koliště 634/17, 60200 Brno
49. ČR – Český hydrometeorologický ústav, Na Šabatce 2050/17, 14300 Praha
50. ČR – Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, náměstí Svobody 98/4, 60200 Brno
51. ČR – Okresní správa sociálního zabezpečení Blansko, Seifertova 634/5, 67801 Blansko
52. ČR – Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, 13000 Praha
53. ČR – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Rašínovo nábřeží 390/42, 12800 Praha
54. ČR – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Hroznová 63/2, 60300 Brno
55. Dittrich Ivo, nar. 09.10.1972, č.p. 8, 67901 Skalice nad Svitavou
56. Dolníček Petr, nar. 11.07.1971, Horní náměstí 195, 67971 Lysice
57. Doskočil Radek, nar. 16.12.1973, č.p. 106, 67901 Voděrady
58. Doskočilová Marta, nar. 17.02.1949, č.p. 106, 67901 Voděrady
59. Doskočilová Olga, nar. 21.07.1976, č.p. 106, 67901 Voděrady
60. Dresslerová Alena Mgr., nar. 20.06.1940, Zemědělská 285/40, 61300 Brno
61. Dvořáčková Marie, nar. 17.06.1962, č.p. 212, 67931 Sebranice

62. Dvořáková Eva, nar. 06.10.1989, Kosmákova 963/43, 61500 Brno
63. EG.D, a.s., Lidická 1873/36, 60200 Brno
64. Foit Štěpán, nar. 28.07.1974, Trávníky 213, 67921 Bořitov
65. Fojt Leoš, nar. 16.03.1974, Náměstí U Václava 6, 67921 Bořitov
66. Fojt Zdeněk, nar. 15.12.1952, Jana Zrzavého 3991/8, 79604 Prostějov
67. Fojtová Zdeňka, nar. 01.10.1940, č.p. 23, 67931 Sebranice
68. Frankotová Ivana, nar. 16.01.1970, K lázinkám 78/15, Chrlice, 64300 Brno
69. Fusek Daniel Ing., nar. 17.06.1971, Sasina 5, 67932 Svitávka
70. GasNet Služby, s. r. o., Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno
71. GasNet, s.r.o., Klíšská 940/96, 40001 Ústí nad Labem
72. Gros Libor, nar. 06.10.1966, č.p. 30, 67976 Drnovice
73. Gruber Pavel Mgr., nar. 16.08.1973, Holečkova 2315/44, 15000 Praha
74. Gruntorád Radomír Ing., nar. 27.06.1982, č.p. 51, 66484 Lukovany
75. Hájek Milan, nar. 01.12.1955, Školní 361, 67932 Svitávka
76. Halámek Tomáš, nar. 02.09.1972, Preslova 398/50, 60200 Brno
77. Halečka Jan, nar. 19.12.1977, Horní náměstí 40, 67971 Lysice
78. Hamerská Dagmar, nar. 18.12.1966, nám. Svobody 3, 67932 Svitávka
79. Harásková Jana, nar. 28.09.1976, Foglarova 1818/59, 66434 Kuřim
80. Hasoňová Petra, nar. 17.08.1983, č.p. 344, 67976 Drnovice
81. Havlíčková Petra, nar. 07.07.1973, č.p. 20, 56903 Rozhraní
82. Havlíková Dagmar, nar. 24.03.1955, Podsedky 190, 67921 Bořitov
83. Hladil Václav Ing., nar. 22.10.1950, č.p. 81, 67931 Sebranice
84. Holík Dušan, nar. 06.01.1959, Horníkova 2137/22, Líšeň, 62800 Brno
85. neznámí oprávnění z věcných práv (zástavní právo) k pozemkům parc. č. 930/12, 930/19, 930/31 Sebranice:
 - Holík Jan, adresa neznámá
 - Holík Josef, adresa neznámá
 - Holíková Bohumila, adresa neznámá
 - Holíková Marie, adresa neznámá
 - Holíková Pavla, adresa neznámá
86. Holík Luděk Ing., nar. 17.04.1969, Úvoz 31, 67921 Bořitov
87. Holík Miroslav, nar. 22.09.1932, Mladkov 74, 67901 Boskovice
88. Holík Petr, nar. 13.07.1965, Husova 165/5, Staré Brno, 60200 Brno
89. Holíková Anna, nar. 05.07.1973, Úvoz 31, 67921 Bořitov
90. Horák Luboš, nar. 06.08.1959, Hradní 227/11, 69301 Hustopeče
91. Horáková Barbora Mgr., nar. 23.11.1968, Nad Budánkami II 2085/22, 15000 Praha
92. Houdek Miloš, nar. 06.01.1972, Černého 779/5, 63500 Brno
93. Houdek Tomáš, nar. 05.04.1974, Střelnice 683/44, 62800 Brno
94. Hrdová Ludmila, nar. 27.01.1956, Erbenova 908/5, 67801 Blansko
95. Hrozová Jana, nar. 29.10.1968, č.p. 95, 67962 Křetín
96. Chloupek Pavel, nar. 11.11.1956, Palackého 455, 67972 Kunštát

97. Chocholoušová Martina, nar. 01.06.1973, Kamínky 285/9, Nový Lískovec, 63400 Brno
98. Jašek Tomáš, nar. 15.04.1974, č.p. 210, 67901 Voděradý
99. Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, 60200 Brno (hospodaření se svěřením majetkem kraje: Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje, Žerotínovo náměstí 449/3, 60200 Brno)
100. Jílek Petr, nar. 06.01.1978, Klimentka 600, 67974 Olešnice
101. Jílková Milena, nar. 16.02.1976, Klimentka 600, 67974 Olešnice
102. Julínek František Ing., nar. 05.02.1953, č.p. 43, 67913 Šošůvka
103. Juříčka Vojtěch, nar. 01.03.1999, Ke Statku 589/12, 62100 Brno
104. Kabát Ladislav, nar. 05.04.1983, Podsedky 138, 67921 Bořitov
105. Kafoněk Michal, nar. 24.01.1977, Chlumská 44, 67921 Bořitov
106. Kafoněk Miloslav, nar. 13.01.1953, Chlumská 44, 67921 Bořitov
107. Kakáčová Marie, nar. 15.02.1960, Na Loučkách 1216/19, 66434 Kuřim
108. Kanýzová Pavla, nar. 12.10.1942, č.p. 187, 67931 Sebranice
109. Kittner Jaromír, nar. 02.10.1951, 28. října 214, 67911 Doubravice nad Svitavou
110. Klasi s.r.o., č.p. 14, 79852 Budětsko
111. Klíč Květoslav, nar. 21.01.1975, Bačov 15, 68001 Boskovice
112. Klímová Martina, nar. 05.01.1990, č.p. 70, 67901 Skalice nad Svitavou
113. Klofáčová Marie, nar. 09.08.1950, č.p. 117, 67962 Křetín
114. Kočvara Petr Ing., nar. 01.03.1949, Velkopavlovická 4073/9, 62800 Brno
115. Kohoutek Alois Ing., nar. 30.03.1956, Svat. Čecha 110, 67932 Svitávka
116. Kohoutek Miloš, nar. 23.10.1961, nám. Svobody 8, 67932 Svitávka
117. Kolář Zdeněk, nar. 23.06.1949, Voříškova 568/10, 62300 Brno
118. Komárková Marie, nar. 12.07.1933, Mikuláškovo náměstí 561/1, 62500 Brno
119. Komerční banka, a.s., Na příkopě 969/33, 11000 Praha
120. Komprda Ludvík, nar. 03.12.1948, Podsedky 175, 67921 Bořitov
121. Komprdová Ludmila, nar. 01.10.1949, Podsedky 175, 67921 Bořitov
122. Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova, Heinrichova 189/1, 60200 Brno
123. Kopecký Lubomír, nar. 22.02.1976, č.p. 154, 67931 Sebranice
124. Kopeček Josef Bc., nar. 13.04.1988, č.p. 408, 67976 Drnovice
125. Korecká Veronika Mgr. Ing., nar. 25.12.1989, č.p. 171, 67901 Skalice nad Svitavou
126. Kosička Miroslav Ing., nar. 26.12.1958, V Zahradách 514, 67971 Lysice
127. Kostelanová Eva Mgr., nar. 01.06.1973, Anenská 4/3, Staré Brno, 60200 Brno
128. Kotek Petr, nar. 19.02.1985, č.p. 209, 67901 Voděradý
129. Krajíček Michal Ing. Mgr., nar. 06.03.1988, Halasova 573, 67971 Lysice
130. Krajíčková Erika, nar. 02.06.1971, Ant. Smutného 372/58, 66447 Střelice
131. Kratochvíl Libor, nar. 30.10.1984, č.p. 11, 67901 Voděradý
132. Kratochvílová Jana JUDr., nar. 03.10.1962, Lány 649/68, 62500 Brno
133. Krejčíř Jiří, nar. 20.07.1974, č.p. 168, 67901 Voděradý
134. Krejsta Jan MUDr., nar. 13.09.1942, Gagarinova 1896/52, 68001 Boskovice
135. Krejstová Ludmila Mgr., nar. 12.12.1943, Gagarinova 1896/52, 68001 Boskovice

136. Kučera Jan Ing., nar. 25.01.1957, Náměstí U Václava 8, 67921 Bořitov
137. Kučera Jiří, nar. 25.04.1976, č.p. 47, 67931 Sebranice
138. Kučerová Jana, nar. 04.05.1975, č.p. 47, 67931 Sebranice
139. Kučerová Jaroslava, nar. 30.01.1958, Náměstí U Václava 8, 67921 Bořitov
140. Kučka Jan, nar. 29.04.1965, č. p. 76, 67931 Sebranice
141. neznámý vlastník pozemku parc. č. 1020/3 v k. ú. Sebranice u Boskovic jako právní nástupce zapsaného vlastníka:
 - Kučková Marie, nar. 15.08.1895, č.p. 56, 67901 Voděradý
142. Kudláček Pavel, nar. 21.01.1958, č.p. 178, 67901 Voděradý
143. Kudláčková Pavla, nar. 30.06.1959, č.p. 178, 67901 Voděradý
144. Lang Jan, nar. 12.11.1970, č.p. 46, 67976 Drnovice
145. Leasing České spořitelny, a.s., Budějovická 1912/64b, 140 00 Praha
146. Lefnerová Miluše, nar. 22.08.1979, Horní náměstí 33, 67971 Lysice
147. Lepka Jiří, nar. 28.09.1974, č.p. 44, 67975 Tasovice
148. Lepková Jitka, nar. 23.02.1976, č.p. 6, 59265 Nyklovice
149. Lesní školka, s.r.o., Kytnerova 93/3, 62100 Brno
150. Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106/19, 50008 Hradec Králové
151. Lichovníková Marie, nar. 15.10.1945, č.p. 207, 67976 Drnovice
152. Loubal Lubomír, nar. 08.01.1945, Družstevní 867/18, 67961 Letovice
153. Lubanda Hana MUDr., nar. 30.03.1976, Patočkova 2386/83, 16900 Praha
154. Macků Roman, nar. 30.06.1932, Palisade Avenue 266, New Jersey, 07307 Jersey City, Spojené státy americké
155. Machát Jan Mgr., nar. 20.11.1949, Černého 807/48, 63500 Brno
156. Marek Ladislav, nar. 30.01.1957, č.p. 44, 67901 Skalice nad Svitavou
157. Marek Miloš, nar. 26.12.1956, Náměstí 24, 26242 Rožmitál pod Třemšínem
158. Marešová Helena Ing., nar. 03.08.1962, Na vyhlídce 492/10, 67961 Letovice
159. Maršálek Petr, nar. 13.07.1969, Úvoz 376, 67921 Bořitov
160. Maršálková Radka, nar. 03.04.1969, Úvoz 376, 67921 Bořitov
161. Matějů Jarmila, nar. 19.07.1957, Jos. Špidly 278, 67932 Svitávka
162. Mazal František, nar. 03.03.1934, č.p. 33, 67901 Skalice nad Svitavou
163. Menšík Jaroslav, nar. 28.04.1966, Sladkovského 976/15, 67801 Blansko
164. Menšík Karel Ing. arch. CSc., nar. 09.03.1941, náměstí Karla IV. 17/18, 62800 Brno
165. Menšíková Miroslava, nar. 11.07.1966, Školní 437, 67932 Svitávka
166. Menšíková Naděžda Ing. arch. CSc., nar. 07.07.1945, náměstí Karla IV. 17/18, 62800 Brno
167. město Boskovice, Masarykovo náměstí 4/2, 68001 Boskovice
168. Mihola Antonín, nar. 18.08.1969, č.p. 197, 67976 Drnovice
169. Miksanová Erika, nar. 06.02.1975, č.p. 189, 67901 Voděradý
170. MK izolstav, s.r.o., č.p. 65, 67974 Crhov
171. MONETA Money Bank, a.s., Vyskočilova 1442/1b, 14000 Praha
172. Moravské lesní družstvo, Kratochvílova 779/3, 75002 Přerov
173. Musil Jan, nar. 27.10.1966, č. p. 287, 67976 Drnovice

174. Navrátil Bohumil, nar. 13.03.1957, č.p. 223, 67931 Sebranice
175. Navrátil František, nar. 10.04.1961, č.p. 170, 67903 Olomučany
176. Navrátilová Miluše, nar. 11.06.1960, Jos. Čejky 423, 67932 Svitávka
177. Němcová Hana Mgr., nar. 09.02.1968, Zemědělská 285/40, 61300 Brno
178. Němec Ladislav Ing., nar. 10.12.1957, Podzimní 870, Litomyšlské Předměstí, 56601 Vysoké Mýto
179. Novák Dalibor, nar. 22.05.1970, č.p. 67, 67901 Skalice nad Svitavou
180. Novák Radim, nar. 05.08.1985, Krátká 552, 67932 Svitávka
181. Odehnal Jiří Ing., nar. 31.01.1944, Sedláková 499/18, 60200 Brno
182. Odehnal Karel, nar. 05.06.1972, Jiráskova 140, 67932 Svitávka
183. Odehnal Ondřej, nar. 02.11.1992, Úvoz 428, 67921 Bořitov
184. Odehnal Pavel, nar. 11.08.1959, č.p. 163, 67901 Voděrady
185. Odehnalová Hana, nar. 25.10.1976, Jiráskova 140, 67932 Svitávka
186. Odehnalová Hedvika, nar. 09.09.1941, Heleny Malířové 165/12, 63800 Brno
187. Opluštil František Ing., nar. 12.12.1969, č.p. 7, 67901 Voděrady
188. Opluštil Jiří, nar. 13.11.1976, č.p. 16, 67901 Voděrady
189. Opluštil Libor, nar. 24.09.1973, č.p. 151, 67901 Voděrady
190. Opluštil Libor, nar. 29.06.1971, č.p. 67, 67976 Drnovice
191. Opluštil Miroslav, nar. 03.03.1964, č.p. 171, 67901 Voděrady
192. Opluštil Zdeněk, nar. 16.01.1973, č.p. 3, 67901 Voděrady
193. Opluštilová Magda, nar. 11.01.1970, č.p. 171, 67901 Voděrady
194. Otava Miloslav, nar. 10.11.1951, Slovákova 318/2, 68001 Boskovice
195. Otava Zdeněk Ing., nar. 12.12.1956, Husova 238/11, 68001 Boskovice
196. Otavová Jitka, nar. 06.08.1954, Masarykovo náměstí 2284/22, 68001 Boskovice
197. Páral Jaroslav, nar. 02.09.1958, č.p. 69, 67931 Sebranice
198. Páral Jiří, nar. 28.08.1958, č.p. 94, 67931 Sebranice
199. Páral Zdeněk, nar. 07.03.1975, č.p. 48, 67931 Sebranice
200. Páralová Jitka, nar. 15.07.1965, Bezručova 2075/5, 68001 Boskovice
201. Páralová Růžena, nar. 03.06.1941, č.p. 58, 67976 Drnovice
202. Páralová Růžena, nar. 20.06.1970, č.p. 58, 67976 Drnovice
203. Pařízek Miloslav, nar. 05.08.1938, č.p. 62, 67931 Sebranice
204. Pařízková Růžena, nar. 05.05.1939, č.p. 62, 67931 Sebranice
205. Pavelka Jan, nar. 24.07.1947, Cukrovarnická 650/41, 16200 Praha
206. Pavelka Lukáš, nar. 14.12.1977, Tylova 1133/1, Předměstí, 56802 Svitavy
207. Pavelka Ondřej, nar. 31.03.1976, Lidická 1402/26, Předměstí, 56802 Svitavy
208. Pavelka Richard, nar. 13.06.1969, Horní náměstí 31, 67971 Lysice
209. Pavlová Jana, nar. 23.01.1960, č.p. 18, 67976 Drnovice
210. Pavlů Helena, nar. 25.11.1965, Mahenova 1294/3a, 67801 Blansko
211. Petr Ctibor, nar. 28.03.1971, č.p. 70, 67976 Drnovice
212. Petrová Hana, nar. 02.12.1972, č.p. 70, 67976 Drnovice
213. Piňosová Blanka, nar. 19.02.1971, Náměstí U Václava 49, 67921 Bořitov

214. Pokorná Bohumila, nar. 24.01.1951, Tererova 294/4, 67904 Adamov
215. Pokorná Svatoslava, nar. 12.02.1950, Na Horce 169, 67911 Doubravice nad Svitavou
216. Ponížilová Denisa, nar. 18.02.1974, Ořechová 649, 67971 Lysice
217. Popelková Andrea, nar. 16.02.1972, 9. května 1647/10, 67801 Blansko
218. Porč Karel, nar. 13.08.1970, Badalky 340, 67971 Lysice
219. Pospiech Jan Ing., nar. 25.05.1975, Na Chmelnici 2452/50, 68001 Boskovice
220. Pospiech Petr, nar. 19.04.1974, č.p. 47, 68001 Chrudichromy
221. Povodí Moravy, s.p., Dřevařská 932/11, 60200 Brno
222. Pozemky UNICAPITAL s.r.o., tř. Svobody 1194/12, 77900 Olomouc
223. Prachařová Radmila, nar. 01.11.1970, č.p. 169, 67931 Sebranice
224. Prexima Reality s.r.o., Nad obcí I 2110/29, Krč, 14000 Praha 4
225. Procházková Ivana MUDr., nar. 13.02.1962, Rerychova 1077/10, 63500 Brno
226. Procházková Květoslava JUDr., nar. 30.01.1945, Břenkova 200/29, 61300 Brno
227. Prudek Vítězslav Ing., nar. 28.02.1961, Horky 602, 67971 Lysice
228. Prudká Lenka, nar. 24.07.1971, Mezimostí 53, 67932 Svitávka
229. Příbylová Miroslava, nar. 18.06.1948, Náměstí U Václava 367, 67921 Bořítov
230. Pulec Jan, nar. 21.08.1952, č.p. 90, 67931 Sebranice
231. Pulkrábek Jiří MUDr., nar. 08.04.1973, Čápkova 41/38, 60200 Brno
232. Randula Miloš, nar. 03.02.1954, Jos. Slavička 113, 67932 Svitávka
233. REAL SPEKTRUM BLANSKO, spol. s r.o., Rožmitálova 2291/14, 67801 Blansko
234. Reichel Tomáš, nar. 20.09.1971, Úvoz 422/47, 60200 Brno
235. Reichelová Iva Mgr., nar. 20.06.1985, Osada Perná 290, 67901 Lysice
236. Roháček Marek, nar. 18.06.1996, č.p. 66, 67931 Sebranice
237. Roháček Martin, nar. 29.07.1971, č.p. 66, 67931 Sebranice
238. Rozehnal Ivo, nar. 12.01.1979, U Vážné studny 612/7, 68001 Boskovice
239. Rusek Aleš Ing., nar. 24.04.1963, Osová 24, 59453 Osová Bítýška
240. Růžicková Helena, nar. 24.01.1953, č.p. 213, 67931 Sebranice
241. Řehořek Tomáš MUDr., nar. 13.11.1967, Chlumská 29, 67921 Bořítov
242. Řehůřek Jiří, nar. 03.03.1971, č.p. 35, 67976 Drnovice
243. Řehůřková Irena, nar. 28.07.1977, č.p. 303, 59262 Nedvědice
244. Řeřucha Karel, nar. 08.10.1940, Na Záhonech 455, 67932 Svitávka
245. Řeřuchová Monika, nar. 21.08.1990, č.p. 14, 67901 Skalice nad Svitavou
246. Řezníčková Miroslava, nar. 24.06.1943, č.p. 42, 67901 Skalice nad Svitavou
247. Římskokatolická farnost Bořítov, Pod Kostelem 1, 67921 Bořítov
248. Římskokatolická farnost Lysice, Halasova 102, 67971 Lysice
249. Římskokatolická farnost Sebranice u Boskovic, č.p. 230, 67931 Sebranice
250. Sekanina Dušan, nar. 11.05.1974, č.p. 68, 67901 Skalice nad Svitavou
251. Sekanina Radek, nar. 03.08.1977, Halasova 133, 67971 Lysice
252. Sekanina Zdeněk, nar. 14.04.1973, č.p. 186, 67901 Skalice nad Svitavou
253. Severin Mojmir Ing., nar. 17.04.1974, Strážka 431, 37001 Litvínovice

254. Slezák František, nar. 30.12.1951, č.p. 44, 67931 Sebranice
255. Slezák Jan, nar. 30.08.1986, č.p. 442, 67976 Drnovice
256. Slezáková Ludmila, nar. 21.05.1963, č.p. 280, 67976 Drnovice
257. Smejkalová Jaroslava, nar. 16.06.1953, L. Janáčka 1679/11a, 67801 Blansko
258. Smutná Antonie, nar. 14.02.1949, nám. Osvobození 142, 67971 Lysice
259. Správa železnic, státní organizace, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha
260. statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, 60200 Brno
261. Stejskalová Eva, nar. 23.12.1963, Mladkov 93, 67901 Boskovice
262. Strya Milan Mgr., nar. 30.11.1967, Ludvíka Vojtěcha 2386/1, 68001 Boskovice
263. Suk Jan Mgr., nar. 14.03.1996, Bezručova 518/12, 67801 Blansko
264. Suková Petra Ing., nar. 06.04.1994, Východní 1619/13, 67801 Blansko
265. Svídová Marie, nar. 03.10.1957, Oulehla 457, 67971 Lysice
266. Svobodová Ludmila, nar. 06.01.1949, Na Hrázi 822/20, 68001 Boskovice
267. Šafránková Jana, nar. 26.08.1968, Fr. Řepky 283, 67932 Svitávka
268. Šamonilová Pavla, nar. 16.01.1968, Na Vyhliďce 511, 67902 Rájec-Jestřebí
269. neznámý vlastník pozemku parc. č. 1006/58 v k. ú. Sebranice u Boskovic jako právní nástupce zapsaného vlastníka:
 - Šaršonová Františka, č.p. 46, Sebranice
270. Šebek Josef Ing., nar. 11.09.1959, Pod vrškem 302/8, 62100 Brno
271. Šedková Jana Ing., nar. 04.08.1979, Šárka 3381/58, 79601 Prostějov
272. Ševčík Antonín, nar. 17.05.1946, Náměstí U Václava 49, 67921 Bořitov
273. Ševčíková Jaroslava, nar. 09.07.1946, Náměstí U Václava 49, 67921 Bořitov
274. Ševčíková Magda, nar. 27.04.1967, č.p. 8, 67901 Skalice nad Svitavou
275. Šilhanová Zlatka, nar. 06.04.1959, Okrouhlá 284/4, 62500 Brno
276. Škoda Jan, nar. 25.08.1963, Pod Zámečkem 1869/7, 78901 Zábřeh
277. Škoda Jiří, nar. 01.12.1964, 17. listopadu 673/9, 78901 Zábřeh
278. Šmída Karel, nar. 31.07.1949, Komenského 14, 67932 Svitávka
279. Špaček Zdeněk, nar. 17.03.1948, Podlesí 1832/16, 67801 Blansko
280. Šrámek Oldřich Ing., nar. 22.10.1951, Oulehla 464, 67971 Lysice
281. Šrámková Eva MUDr., nar. 28.10.1950, Oulehla 464, 67971 Lysice
282. Štarmanová Zdeňka, nar. 07.08.1952, Tylova 421, 56002 Česká Třebová
283. Štefanka Petr, nar. 20.03.1991, č.p. 123, 67901 Voděrady
284. Štoplová Emilie, nar. 26.11.1957, nám. Osvobození 566, 67971 Lysice
285. Šulc Břetislav Bc., nar. 28.05.1978, Žerůtská 666, 67971 Lysice
286. Šurá Lenka, nar. 01.02.1965, Žerůtská 283, 67971 Lysice
287. Šustáček Stanislav, nar. 20.01.1973, č.p. 61, 67931 Sebranice
288. neznámý vlastník pozemku parc. č. 948/69 v k. ú. Sebranice u Boskovic jako právní nástupce zapsaných spoluvlastníků:
 - Švecová Anna, adresa neznámá
 - Švecová Anna, nar. 17.07.1885, č.p. 31, 67901 Voděrady
 potenciální dědicové těchto spoluvlastníků:

- Kovář Augustin, nar. 08.04.1943, Řehořova 1279/7, Brno
- Kovář Petr, nar. 19.11.1953, Crhov 60
- Kovář Milan, nar. 28.05.1947, Rovečinská 421, Olešnice
- Kovář Zdeněk, nar. 18.10.1948, Dolní Farní 148, Jevíčko
- Švec Pavel, nar. 25.04.1985, Voděradý 115
- Doskočilová Jarmila, nar. 13.02.1989, Nýrov 20
- Kolářová Kateřina, nar. 26.09.1978, Otáhalova 555, Velké Opatovice
- Nešporová Ivana, nar. 17.01.1975, Smolná 41, Bělá u Jevíčka
- Alena Hrušková, nar. 11.04.1969, Voděradý 105
- Koutná Alice, nar. 01.05.1938, Voděradý 105
- Dagmar Pajdlhauserová, nar. 09.12.1967, Kuršova 976/1, Brno
- Klát Jaroslav, nar. 04.09.1973, Nová 459, Kunštát
- Bohunská Simona, nar. 12.07.1969, Brněnská 1257/3, Kuřim
- Blaha Miloš, nar. 10.06.1947, Crhov 14
- Blaha Pavel, nar. 12.01.1944, V Lukách 451, Olešnice
- Blaha Jiří, nar. 24.10.1948, Krátká 481, Olešnice
- Bednářová Jaroslava, nar. 01.11.1950, Rozseč nad Kunštátem 127
- Trubáková Ludmila, nar. 11.11.1948, Podlesí 1897/22, Blansko
- Kostelanová Eva, nar. 01.06.1973, Anenská 4/3, Brno
- Brandejsová Lenka, nar. 23.10.1971, Podbrdy 77
- Adámek Jan, nar. 29.01.1970, Buková 34
- Marek Petr, nar. 09.02.1987, Masarykovo náměstí 4/2, Boskovice
- Adámek Radek, nar. 03.12.1973, Husova 1667/23, Boskovice
- Trubáková Františka, nar. 22.05.1946, Vondrákova 760/9, Bystř, Brno
- Trubák Jiří, nar. 08.08.1974, Hvozdecká 1309/7, Brno
- Podveský Jiří, nar. 20.09.1968, Vinohrady 508/42, Brno
- Havlíček Petr, nar. 29.11.1975, Poňava 140/51, Lelekovice
- Podveský Marek, nar. 17.10.1977, Husova 165/5, Brno
- Podveský Drahomír, nar. 09.12.1973, Zelenohorská 507/15, Praha
- 289. Taschová Vladimíra, nar. 15.10.1949, č.p. 19, 67901 Skalice nad Svitavou
- 290. Tejkalová Hana Bc., nar. 25.11.1973, Boskovická 83, 67971 Lysice
- 291. Tesař Břetislav Ing., nar. 14.08.1959, Chlumská 21, 67921 Bořitov
- 292. Tišnovská Zdeňka, nar. 06.02.1938, Třešňová 332/6, 62100 Brno
- 293. Toman Radek Ing., nar. 22.07.1971, Kosmova 3006/4, 61200 Brno
- 294. Truhlář Miroslav Ing., nar. 04.10.1958, Na Rybníčku 18, 67921 Černá Hora
- 295. Truhlářová Jana, nar. 12.12.1960, Na Rybníčku 18, 67921 Černá Hora
- 296. Tříška Jiří, nar. 02.04.1976, Úvoz 134, 67921 Bořitov
- 297. Ulbrich Bohumír, nar. 12.10.1953, č.p. 15, 67901 Skalice nad Svitavou
- 298. Ulbrich Teresa, nar. 03.04.1954, č.p. 15, 67901 Skalice nad Svitavou
- 299. UNITOM a.s., Svitavská 500/7, 67801 Blansko

300. Urbaniová Bohdana, nar. 12.07.1975, č.p. 2, 67976 Drnovice
301. Válková Anna, nar. 14.09.1958, č.p. 57, 67976 Drnovice
302. Valmaggioro s.r.o., Ovocný trh 1096/8, 11000 Praha
303. Vaňková Hana Mgr., nar. 28.02.1968, Boskovická 77, 67971 Lysice
304. Vanková Hana, nar. 27.09.1948, Bělohorská 4375/153, 63600 Brno
305. Vašek Libor, nar. 05.04.1983, č.p. 199, 67901 Voděrady
306. Vašek Petr, nar. 23.06.1976, č.p. 10, 67931 Sebranice
307. Včelař Petr, nar. 01.11.1977, Chlumská 25, 67921 Bořitov
308. Včelař Tomáš Ing., nar. 31.05.1979, Chlumská 26, 67921 Bořitov
309. Věrná Blanka, nar. 13.12.1936, Na Vějíři 785/6, Lány, 56802 Svitavy
310. Věrná Jitka JUDr., nar. 18.01.1963, U Vodárny 797/6, Lány, 56802 Svitavy
311. Věrný Jan JUDr., nar. 25.10.1959, Sušilova 2057/3, 68001 Boskovice
312. Veselý Josef, nar. 22.11.1975, Fr. Řepky 444, 67932 Svitávka
313. Veselý Petr, nar. 20.06.1964, Horní Chaloupky 16/2, 10600 Praha
314. Vežník Bohuslav, nar. 29.04.1974, Fr. Řepky 252, 67932 Svitávka
315. VIAGEM a.s., Sokolovská 131/86, Karlín, 186 00 Praha 8
316. Vidoňová Drahoslava Mgr., nar. 24.08.1969, Olšanského 1014/2, 62100 Brno
317. Vlach Josef, nar. 31.01.1970, č.p. 24, 67976 Drnovice
318. Vlach Robert, nar. 02.01.1959, Smetanova 936/32, 67961 Letovice
319. Vlasáková Zdenka, nar. 02.06.1963, č.p. 102, 25601 Struhařov
320. Vlk Martin Ing., nar. 11.10.1962, Vedlejší 694/2, 62500 Brno
321. Vlková Jana, nar. 20.04.1968, č.p. 129, 67962 Vranová
322. Vonšovský Jiří, nar. 12.01.1947, Srnojedská 112, 53006 Pardubice
323. Votoček Aleš, nar. 14.04.1970, č.p. 28, 67931 Sebranice
324. Voženílková Marie, nar. 19.07.1950, Topolová 40, 53301 Pardubice
325. Vrba Martin DiS., nar. 18.03.1976, Sokolská 319, 67971 Lysice
326. Všianská Ludmila, nar. 01.01.1936, Hluboká 82/3, 63900 Brno
327. Všianský Josef, nar. 01.05.1962, 9. května 320, 67902 Rájec-Jestřebí
328. Zábojová Alena, nar. 30.04.1962, Školní 436, 67932 Svitávka
329. Zachoval Pavel, č.p. 62, nar. 20.05.1953, 67976 Drnovice
330. Zachovalová Františka, nar. 28.03.1941, č.p. 49, 67976 Drnovice
331. Zatloukal Břetislav MUDr. CSc., nar. 01.11.1955, Bzenecká 4192/8, 62800 Brno
332. ZEAS Lysice, a.s., Družstevní 68, 67971 Lysice
333. Zemědělské družstvo Sebranice, č.p. 238, 67931 Sebranice
334. ZEPO Bořitov, družstvo, Úvoz 326, 67921 Bořitov
335. Zniszczolová Libuše, nar. 07.06.1949, Kamanova 2644/6, 61200 Brno
336. Zouhar Leoš, nar. 02.07.1973, č.p. 292, 67903 Olomučany
337. Zouharová Helena, nar. 25.09.1970, č.p. 71, 67931 Sebranice
338. Zouharová Libuše, nar. 02.02.1974, č.p. 169, 67931 Sebranice
339. Žabková Eva, nar. 11.10.1975, Hořejší 1543/22, 61400 Brno

Účastníci řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona identifikovaní označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí dotčených vlivem záměru:

340. v katastrálním území **Bořitov**

parc. č.: 39/3, 813/12, 813/13, 813/14, 813/15, 813/24, 813/25, 813/26, 813/27, 813/28, 813/32, 813/35 (č. p. 385), 813/36 (č. p. 387), 813/37 (č. p. 386), 814/2, 814/6 (č. p. 388), 1252/1, 1252/3, 1252/8, 1252/46, 1252/48, 1252/53, 1252/54, 1252/77, 1252/121, 1252/126, 1252/145, 1526/9, 2108, 2109, 2113, 2180, 2181, 2254, 2255, 2260, 2369, 2374, 2375, 2376, 2410, 2420, 2421, 2423, 2427, 2428, 2433, 2434, 2447, 2464, 2466, 2470, 2513, 2516, 2519, 2520, 2539, 2540, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2596, 2597, 2600, 2602, 2618, 2619, 2623, 2630, 2645, 2685, 2694, 2776, 2783, 2784, 2786, 2787, 2808, 2952, 2954, 2955, 2958, 2969, 2993, 3028, 2306/1, 2306/3, 2307/1, 2307/3, 2310/2, 2310/3, 2373/1, 2379/1, 2391/1, 2398/1

(na pozemcích zvýrazněných podtržením stojí stavba č. p. 326)

341. v katastrálním území **Drnovice**

parc. č. st.: 462 (č. p. 347)

parc. č.: 3012/3, 3012/40, 3012/41, 3012/42, 3012/52, 3012/53, 3012/56, 3027/6, 3027/8, 3027/9, 3029/17, 3074/10, 3074/19, 3075/2, 3075/3, 3075/10, 3075/14, 3076/32, 3077/2, 3077/5, 3077/6, 3077/7, 3077/8, 3077/9, 3077/10, 3077/11, 3077/14, 3077/15, 3077/16, 3077/17, 3077/18, 3077/19, 3077/20, 3077/21, 3077/22, 3077/23, 3077/24, 3077/25, 3077/26, 3077/27, 3077/35, 3086/1, 3086/8, 3086/9, 3092/14, 3092/46, 3336/3, 3338, 3376/11, 3383, 3393/1

342. v katastrálním území **Jabloňany**

parc. č.: 1192, 1194

343. v katastrálním území **Lysice**

parc. st.: 251 (č. p. 161), 396, 592 (č. ev. 154)

parc. č.: 6430, 6433, 6434, 6436, 6437, 6441, 6442, 6447, 6452, 6464, 6465, 6468, 6604, 6611, 6612, 6613, 6614, 6615, 6616, 6617, 6618, 6619, 6620, 6626, 6628, 6636, 6641, 6642, 6643, 6644, 6645, 6646, 6647, 6652, 6653, 6655, 6656, 6657, 6658, 6660, 6669, 6707, 6708, 6720, 6756, 6757, 6758, 6762, 6763, 6764, 6765, 6770, 6771, 6773, 6774, 6775, 6777, 6779, 6796, 6797, 6798, 6799, 6800, 6801, 6802, 6803, 6804, 6811, 6812, 6846, 6852, 6855, 6856, 6857, 6858, 6859, 6860, 6861, 6862/1, 6862/2, 6863, 6864, 6865, 6866, 6867, 6881, 6892, 6893, 6894, 6906, 6908, 6909, 6910, 6911, 6912, 6913, 6914, 6915, 6916, 6917, 6954, 7071, 7073, 7081, 7108, 7110, 7113, 7114, 7121, 7136, 7139, 7167/2, 7178, 7179, 7180, 7181, 6446/1, 6448/1, 6458/1, 6459/1, 6564/1, 6663/1, 6664/2, 6666/1, 6667/1, 6668/1, 6705/1, 6706/1, 6795/1, 6847/1, 6853/1, 6882/1, 6883/1, 6884/1, 6885/1, 6886/1, 6887/1, 6889/2, 6889/3, 6890/1, 6889/1, 6895/1, 6896/1, 6896/2, 6897/1, 6897/2, 6898/1, 6898/2, 6898/4, 6899/1, 6899/2, 6900/1, 6899/3, 6901/1, 6902/1, 6907/1, 6918/1, 6919/1, 6920/1, 6921/1

344. v katastrálním území **Sebranice u Boskovic**

parc. č. st.: 329

parc. č.: 881/38, 881/39, 881/40, 881/41, 881/44, 881/57, 881/58, 881/59, 930/7, 930/9, 930/10, 930/11, 930/20, 930/22, 930/26, 930/35, 930/38, 930/44, 930/46, 930/50, 930/52, 948/35, 948/37, 948/63, 948/68, 948/215, 948/258, 948/271, 948/272, 948/299, 948/300, 948/302, 948/327, 948/329, 961/4, 961/5, 961/6, 961/7, 963/10, 963/12, 963/13, 963/14, 963/16, 963/20, 1000/2, 1006/6, 1006/8, 1006/11, 1006/12, 1006/13, 1006/18, 1006/20, 1006/23, 1006/39, 1006/40, 1006/43, 1006/60, 1006/61, 1006/62, 1014/2, 1014/5, 1152/25

345. v katastrálním území **Skalice nad Svitavou**

parc. č. st.: 371

parc. č.: 1006/1, 1006/2, 1007/1, 1007/2, 1008/1, 1008/2, 1009, 1160/1, 1162/2, 1262, 1278, 1293, 1294, 1295, 1296, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1406, 1411, 1412, 1413, 1422, 1002/2, 1011/3, 1176/1, 1264/2, 1268/1, 1269/2, 1270/2, 1279/1, 1281/1, 1282/1, 1283/1, 1284/1, 1287/2, 1288/2, 1408/1, 1414/1, 1415/1, 1417/2, 1417/3, 1418/2, 1419/2, 1443/1, 1443/3, 1441/1, 1441/4, 1443/1

346. v katastrálním území **Svitávka**
 parc. č.: 1705/149, 1705/167, 1830/20
347. v katastrálním území **Voděradý u Kunštátu**
 parc. č.: 378/174, 378/177, 378/178, 378/181, 378/182, 390/6, 390/7, 390/8, 390/12, 390/19, 446/2, 557/34, 557/54, 557/59, 557/189, 557/190, 757/3, 757/43, 757/44, 757/46, 757/47, 757/48, 757/49, 757/50, 757/51, 757/53, 757/54, 757/55, 757/56, 757/68, 757/95, 757/96, 775/1, 777/2, 777/5, 777/6, 777/7, 800/14, 800/15, 800/17, 800/21, 800/27, 800/30, 800/31, 800/32, 800/38, 800/39, 800/40, 800/41, 832, 840/1, 840/2, 845/4
348. v katastrálním území **Mladkov u Boskovic**
 parc. č.: 167 (č. p. 50)
349. v katastrálním území **Chrudichromy**
 parc. č.: 297/3, 297/4 (č. ev. 645)

Účastníci řízení – dotčená veřejnost podle § 3 písm. i) bodu 2. zákona EIA:

350. Spolek Obchvat, z.s. Stojanova 766/7, 669 02 Znojmo, IČ 26606119
351. Spolek zdravého bydlení Chrudichromy, č.p. 79, 680 01 Chrudichromy, IČ 08862885
352. Za lepší životní prostředí, z. s., č.p. 38, 680 01 Sudice, IČ 22717757
353. Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích, z. s., U luhu 246/18, 635 00 Brno, IČ 26653486
354. Občané za ochranu a rozvoj zdravého bydlení v Jinačovicích a okolí, z.s., č.p. 213, 664 34 Jinačovice, IČ 26982285
355. Spokojené Díly, z. s., Foglarova 1817/57, 664 34 Kuřim, IČ 22672818
356. Drásovská iniciativa, z. s., Vinohradská 196, 664 24 Drásov, IČ 02835029
357. Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s., č.p. 152, 666 03 Malhostovice, IČ 14395673
358. Občané za ochranu kvality bydlení v Brně-Bosonohách z.s., Pražská 469/29, 642 00 Brno, IČ 26660407
359. Občané za D43 jako obchvat celého Brna, z.s., Kuršova 994/28, 635 00 Brno, IČ 75053446
360. Ochránci Brněnské přehrady a okolí, z.s., Laštůvkova 729/25, 635 00 Brno, IČ 64331199
361. Naše Kníničky, z.s., Dolní louky 249/13, 635 00 Brno, IČ 22908731
362. Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, Körnerova 219/2, 602 00 Brno, IČ 67010041
363. PĚKNÝ JIH z.s., Moravanská 86, Brno, IČ 22725351
364. Občané za ochranu kvality bydlení a životního prostředí v Troubsku, z.s., Hodakova 582/27, 664 41 Troubsko, IČ 26986043

Jednotlivě dotčeným orgánům a dalším správním orgánům:

365. Ministerstvo životního prostředí, IDDS: 9gsaax4
366. Ministerstvo zdravotnictví, IDDS: pv8aaxd
367. Ministerstvo obrany, IDDS: hjyaavk
368. Ministerstvo dopravy – zde (interní doručení)
369. Ministerstvo pro místní rozvoj, IDDS: 26iaava
370. Ministerstvo zemědělství, IDDS: yphaax8
371. Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje, IDDS: jaaai36

- 372. Drážní úřad, IDDS: 5mjaatd
- 373. Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, IDDS: jydai6g
- 374. Krajský úřad Jihomoravského kraje, IDDS:
- 375. Městský úřad Boskovice, IDDS: qmkbq7h
- 376. Městský úřad Blansko, IDDS: ecmb355

Dále obdrží (stavební úřad):

- 377. Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor krajský stavební úřad, IDDS: + **následně se spisem a dokumentací**